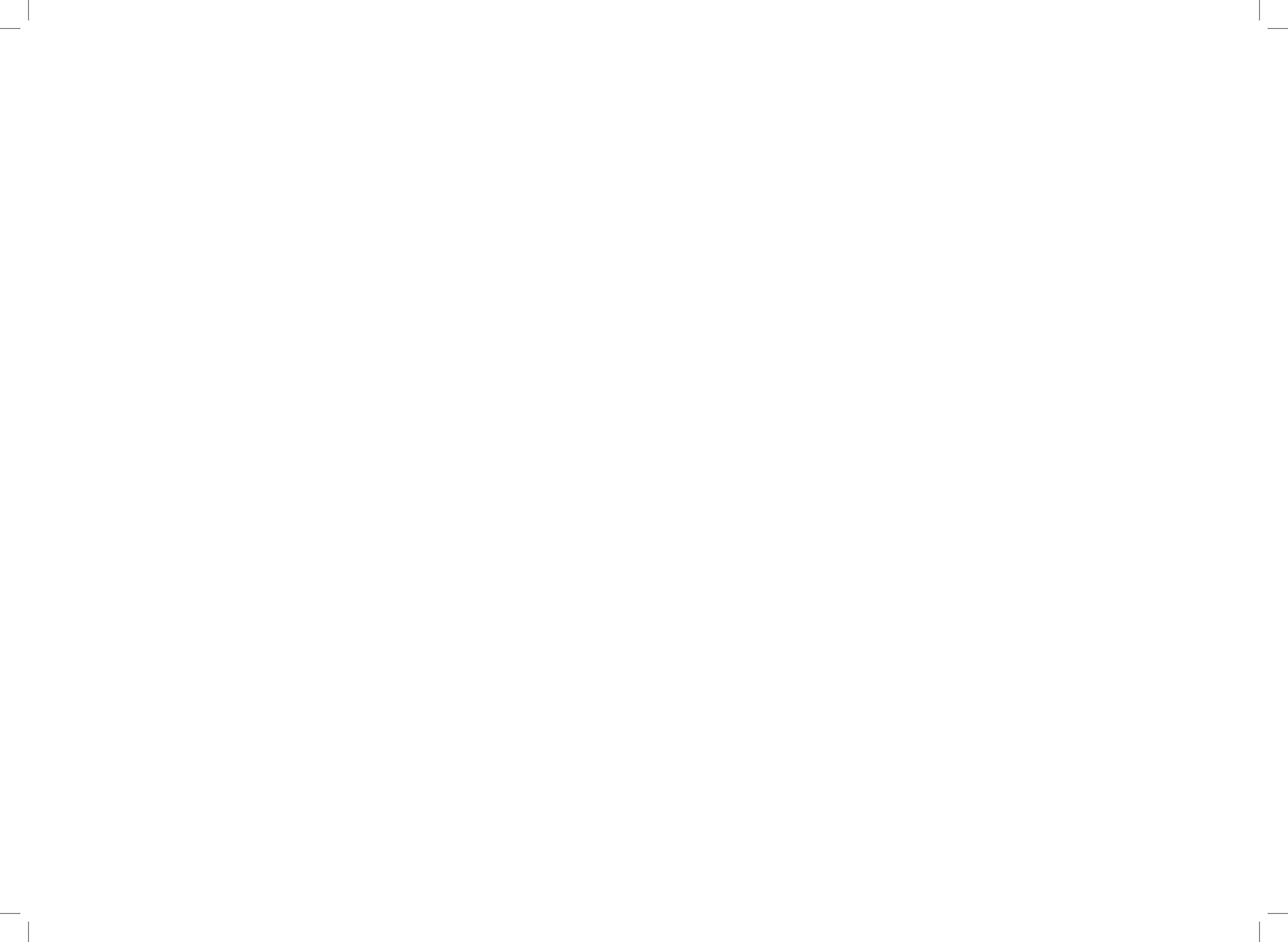
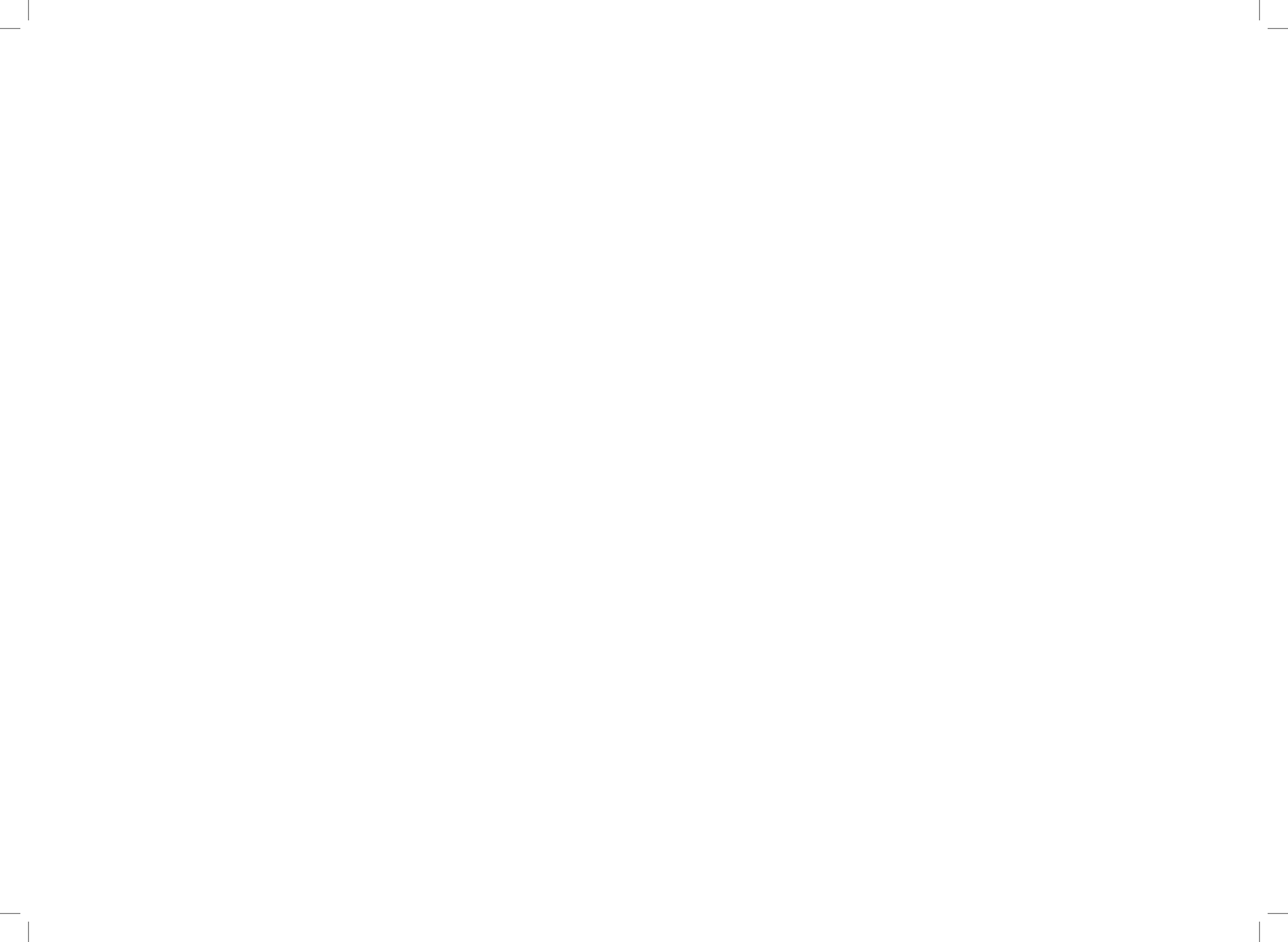

Avrupa Birliği Yolunda
ABGS'nin 10 Yılı

Avrupa Birliği Yolunda
ABGS'nin 10 Yılı

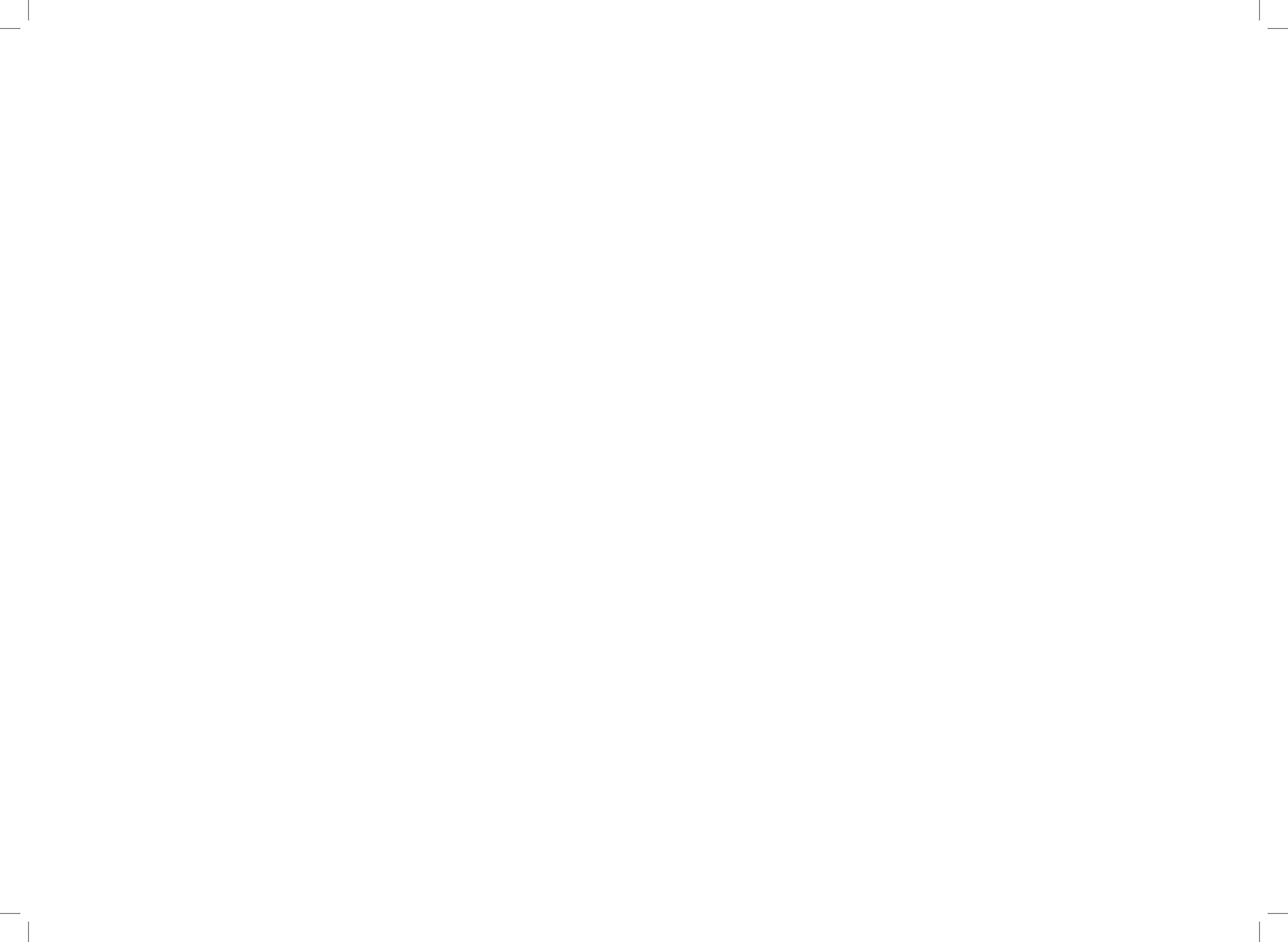
T.C. Başbakanlık
Avrupa Birliği Genel Sekreterliği
Mustafa Kemal Mah. 6.Cad. No: 4
06800 Bilkent /ANKARA
T : 0 (312) 218 13 00
F : 0 (312) 218 14 64
www.abgs.gov.tr

©2011 - 5000 adet basılmıştır.

Yayına Hazırlayan : Eurohorizons Danışmanlık
Tasarım : Kertenkele
Baskı : Ofset Fotomat

ISBN 978-975-19-5061-1

Her hakkı saklıdır.
Para ile satılmaz.

“ ...Bir Balkan Birliği'ne lüzum vardır. Beni bırakınız fırkamın lideri olarak Balkanlarda bir seyahat yapayım. Balkan devlet adamları ile konuşayım ve efkar-i umumiyyeyi hazırlayayım. Dünyanın ufuklarında kara bulutlar görüyorum. Balkan Birliği kurulabilirse, bir Avrupa Birliği'ne yol açılır. Batı devletlerinin de er geç birleşmesine zorunluluk doğar...

...İktisadi, siyasi, kültürel ve askeri bir birlik olmalıdır. Hudut olmayacaktır. Her millet, demokrasi esaslarına göre kendi milli varlığını muhafaza edecektir. Bir tek devlet, bir tek ordu, her milletin mebuslarından kurulu bir meclis. Sıra ile iki veya dört senede, bir milletten, bir Reis-i Cumhuriyet seçilir...¹”

Mustafa Kemal Atatürk

¹1932 yılında, Çankaya Köşkü'nde Balkan ülkelerinin gazetecileri ile yapılan çay sohbeti; Atatürk Ansiklopedisi, May Yayınları, C.1, s.166-167

Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'nin 10. Kuruluş yıldönümünü kutluyorum. Genel Sekreterlik kurulduğu gündən itibaren kurumsal yapısını güçlendirerek, birikim ve deneyimi ile AB'ye katılım sürecimizin ilerletilmesine yönelik önemli çalışmalarında bulunmuştur.

AB üyeliği hedefi, bir devlet politikası olarak stratejik vizyonumuzun ayrılmaz bir parçasını teşkil etmektedir. Vatandaşlarımızın bugününü ve yarınını doğrudan ilgilendiren toplumsal bir dönüşüm projesi olan AB üyeliği, Türkiye'nin demokratikleşme sürecinin önemli bir vechesini oluşturmaktadır. Türkiye ile AB arasında uzun bir geçmişe dayanan kapsamlı, çok boyutlu ve dinamik ilişkilerde, 2005 yılında katılım müzakerelerinin başlamasıyla birlikte yeni bir sayfa açılmıştır.

Vatandaşlarımızın talep ve beklentileri doğrultusunda demokrasi, hukukun üstünlüğü, insan hakları ile temel hak ve özgürlükler başta olmak üzere ülkemizin hayata geçirdiği reformlar, AB üyeliği yolunda irademizin ne

kadar güçlü olduğunu ortaya koymaktadır. Halkımızın desteği bu süreçteki en büyük güç kaynağıdır.

Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, kurulduğu gündən bu yana özverili hizmetleriyle ülkemizin AB üyeliğine hazırlanmasında gerekli çalışmaların yönlendirilmesi, takibi ve koordinasyonunda görev ve sorumluluklarını başarıyla yerine getirmektedir. Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'nin, üyelik sürecimizde diğer kurum ve kuruluşlarımızla işbirliği ve koordinasyon içinde görevlerini büyük bir hizmet aşkıyla yerine getirmeye devam edeceğine samimiyetle inanıyorum.

Bu vesileyle, bu seçkin müessesemize, kuruluşundan bugüne kadar emeği geçenlerin ve Genel Sekreterlik mensuplarının üyelik sürecimizin ileriye taşınması için yaptıkları katkılardan duyduğum memnuniyeti ifade ediyorum ve tam üyelik hedefine ulaşılması yönündeki gayretlerini büyük bir şevkle sürdüreceklerine olan inancımı yinelemek istiyorum.

Abdullah GÜL
Cumhurbaşkanı

Avrupa Birliği'ne katılım, Türkiye'nin muasır medeniyetler seviyesine ulaşma hedef ve idealinin en önemli merhalelerinden biridir. 1959 yılında ortaya konan üyelik iradesi, bu iradenin beyanından tam 46 yıl sonra, 2005 yılında, Hükümetimiz döneminde en somut ve en kararlı manada karşılık bulmuş, üyelik müzakerelerinin başlamasıyla Türkiye farklı bir sürece girmiştir.

Bugün, Türkiye'nin önüne çıkarılan tüm engellere ve engellemelere rağmen, Türkiye hedefleri ve idealleri doğrultusunda reformlarını yapmaya, Avrupa Birliği kurumlarına ve müktesebatına uyum sağlama azmini en güçlü şekilde muhafaza etmeye devam etmektedir.

Güçlü ve istikrarla büyüyen ekonomisi, aktif dış politikası, geniş bir coğrafyada barışa yaptığı katkılarla Türkiye, Avrupa Birliği için artık her zamankinden daha fazla önem arz etmekte, Türkiye'nin üyeliği Avrupa için hayati anlam ifade etmektedir.

Avrupa Birliği'ne tam üyelik kararlılığımızın bir tezahürü olarak, katılım müzakerelerinin koordinasyonundan sorumlu olan Avrupa Birliği Genel Sekreterliği de bizim

dönemimizde dinamik ve esnek bir yapıya kavuşarak imkân ve kapasitesini her geçen gün daha da artırmıştır.

Yeni Teşkilat Kanunu, genç ve uzman personeli, İstanbul ve Brüksel ofisleri, yurt içinde ve yurt dışında sahip olduğu geniş ağıyla, daha da önemlisi Bakanlar Kurulu'nda temsil edilen münhasır Bakanlığıyla ABGS bugün AB üyesi ülkelerdeki muadillerinden çok daha ayrıcalıklı bir konuma erişmiştir.

Önümüzdeki dönemde Türkiye'deki reform sürecinin koordinasyonu ve AB katılım müzakerelerinin ilerletilmesi noktasında da en büyük gücümüz Avrupa Birliği Genel Sekreterliğimizin bu dinamik yapısı olacaktır.

Güçlü bir ABGS, güçlü bir müzakere süreci, güçlü bir Türkiye demektir.

Bu düşüncelerle, ABGS'nin 10. kuruluş yıldönümünü kutluyor, emeği geçenlere şükranlarımı sunuyor, her kademedeki yönetici ve personelimize başarı dileklerimi iletiyorum.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Sayın Egemen Bağış'ın Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'nin Kuruluşunun 10. Yıldönümü Dolayısıyla Yayımladığı Mesaj

Türkiye'nin Avrupa Birliği katılım sürecini yürütmekten sorumlu Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'nin 10. kuruluş yıldönümü. Türkiye'ye adaylık statüsünün verildiği 1999 Helsinki Zirvesi sonrasında 4 Temmuz 2000 tarihli teşkilat kanunuyla kurulan Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, özellikle son dönemlerde geçirdiği değişimle görevini başarıyla yerine getirmektedir. 2009 yılında yenilediğimiz teşkilat kanunuyla güçlenen Genel Sekreterlik yeni birimleri ve dinamik kadrosuyla kısa zamanda süreçte farklılık yaratmıştır.

Başbakanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde yürüttüğümüz Avrupa Birliği (AB) sürecinde Hükümetimiz katılım müzakerelerinin açılmasından AB sürecinden münhasıran sorumlu bir Devlet Bakanı ve Başmüzakerecinin atanmasına kadar önemli tarihsel adımlar atmıştır. Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'nin geçirdiği dönüşümü de bu çerçevede değerlendirmek gerekir.

Artık 10 yıl önceki bir dünyada yaşamıyoruz. Çok şey değişti, değişiyor. Türkiye-AB ilişkilerindeki dengeler de değişiyor. Türkiye büyüdükçe, güçlendikçe, zenginleştikçe Türkiye-AB ilişkileri farklı bir noktaya doğru evriliyor. Artık AB ülkeleri Türkiye'siz bir AB olamayacağını farkına varıyor. Türkiye'nin AB üyeliği yaklaştıkça Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'nin sorumlulukları da hiç kuşkusuz artıyor. Katılım sürecinden sorumlu Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, üye olduğumuzda AB organlarında görev alacak bürokratları da yetiştiriyor.

Üyelik sürecinin en kısa zamanda tamamlanmasını sağlayacak Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'nin 10.yılı kutlar, bugüne kadar Genel Sekreterlikte hizmet vermiş tüm çalışanlara teşekkür eder, Genel Sekreterlik mensuplarının başarılarının devamını dilerim.

Egemen Bağış

Devlet Bakanı ve Başmüzakereci

Birleşik Avrupa hayali, gerçeğe dönüşüyor...

Birleşik Avrupa hedefi, somut bir siyasi projeye dönüşmeden önce, sadece hayal gücü geniş felsefeciler ve edebiyatçıların düşlerinde yaşıyordu...

Birleşik Avrupa Devletleri kurulmasının fikir babası Victor Hugo, 1849 yılında Paris Barış Kurultayı'nda yaptığı konuşmada şöyle diyordu:

“... Bir gün gelecek, siz, Fransa, İtalya, Almanya, İngiltere.... ve kıtanın bütün ulusları, kendi niteliklerinizden vazgeçmeden, üst bir toplulukta bir araya gelecek ve büyük Avrupa kardeşliğini kuracaksınız... Bir gün gelecek, savaş alanları yok olacak, pazarlar ticarete; zihinler fikirlere açılacak... Birleşik Avrupa devletleri, denizlerin üstünden birbirlerinin ellerini tutarak, ürünlerini, sanayilerini, sanatlarını, yeteneklerini de-ğiş tokuş edecek...”

1870 yılında evinin bahçesine bir meşe ağacı diken Hugo, ağaç büyü- yüp geliştiğinde, tüm Avrupa uluslarını bir araya getiren Birleşik Av- rupa Devletleri hayalinin, gerçeğe dönüşmüş olacağını umuyordu...

1800'lü yıllarda, hümanist ve barışçı bir hayalin parçası olan Av- rupa Birleşik Devletleri fikri, iki dünya savaşının yarattığı tah- ribatin ardından, 20. yüzyılın ikinci yarısına gelindiğinde, artık hayal olmaktan çıkıp somut bir projeye dönüşmüştü.

Avrupa'nın önde gelen devlet adamları, yaşlı kıtada barışın sürdürü- lebilmesinin tek yolunun, ülkelerinin ekonomik ve siyasi yönlerden bütünleşmesi olduğu görüşünde birleşiyorlardı.

II. Dünya Savaşı sonrası oluşan uluslararası konjonktürde, insanlık tarihinin en önemli barış projelerinden biri olan Avrupa Birliği'nin temelleri atılırken, Türkiye'nin rotası da, çoktan Batı Avrupa'ya doğru çizilmişti.

Türkiye Cumhuriyeti'nin en temel dış politika düsturu haline dö- nüşen “Yurtta Sulh Cihanda Sulh” söylemini, II. Dünya Savaşı önce- sinde dile getiren ulu önder Atatürk, büyük devlet adamı öngörü- süyle 1930'larda şunları söylüyordu:

“... Bir Balkan Birliği'ne lüzum vardır. Beni bırakınız firkanın lideri olarak Balkanlar'da bir seyahat yapayım. Balkan devletleriyle konu- şayım ve efsar-i umumiyeyi hazırlayayım. Dünyanın ufuklarında kara bulutlar görüyorum. Balkan Birliği kurulabilirse, bir Avrupa Birliği'ne yol açılır. Batı devletlerinin de er geç birleşmesine zorunlu- luk doğar...”

Dönemin Dışişleri Bakanı Tefik Rüşü Aras'ın “Bu birliğin esasları hakkında ne düşünüyorsunuz?” sorusuna ise Atatürk'ün yanıtı, Avru- pa bütünleşmesinin gelecekte alacağı şekli öngörmesi bakımından dikkate değerdi:

“İktisadi, siyasi, kültürel ve askeri bir birlik olmalıdır. Hudut olmaya- caktır. Her millet, demokrasi esaslarına göre kendi milli varlığını muha- faza edecektir. Bir tek devlet, bir tek ordu, her milletin mebuslarından kurulu bir meclis kurulur ve sıra ile iki veya dört senede, bir milletten bir Reis-i Cumbur seçilir”²

Nitekim, 1930 yılında dönemin Fransa Başbakanı Aristide Briand, Avrupa Birliği'nin temellerini atmak üzere bir bildiri yayınlayarak, Avrupalı devletlerin katıldığı bir toplantı düzenliyordu. Briand'ın davet etmediği Türkiye ise, Almanya, İtalya ve Yunanistan'ın giri- şimiyle toplantıya davet ediliyordu. Avrupa bütünleşmesinin temeli olarak nitelendirilen 1931 tarihli bu toplantıya, Atatürk'ün talima- tıyla, Dışişleri Bakanı Tefik Rüşü Aras katılıyordu. Daha sonra bu proje rafa kaldırılmış olsa da, Atatürk'ün toplantıya katılım kararı,

² age

Türkiye'nin bir Avrupa bütünleşme sürecinin dışında kalmaması konusundaki net siyasi tavrını ortaya koyması açısından son derece önemliydi.

Atatürk'ün, Türkiye'nin Avrupa Birliği macerasının felsefi temelini oluşturan bu yaklaşımı, ilerleyen dönemlerdeki Türk hükümetlerinin de yol göstericisi olacaktı...

1959'dan 1999'a Türkiye'nin AB serüveni...

Avrupa kıtasında şekillenmeye başlayan bütünleşme fikri, ilk meyvelerini altı devlet tarafından 1951'de Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu'nun (AKÇT), 1957'de Avrupa Ekonomik Topluluğu'nun (AET) ve Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu'nun (AAET) kurulmasıyla veriyordu.

Bu yeni oluşuma Avrupa'daki diğer devletler temkinli yaklaşırken; hatta 6 kurucu devlet bile bu bütünleşmenin geleceğinden emin değilken, Türkiye, 1959'da Yunanistan'ın ardından AET'ye başvuran ikinci devlet oluyordu.

Topluluğun, hem şaşkınlık hem de memnuniyetle karşıladığı bu başvuru, Cumhuriyet'ten sonraki en büyük çağdaşlaşma hareketinin yolunu açıyor ve Türkiye, bu yolda kararlılıkla ilerlemeye başlıyordu...

Türkiye ile AET arasında gerçekleştirilen Eylül 1959 tarihli ortaklık müzakerelerinde, taraflar arasında geçen şu diyalog, Türkiye'nin yolun başından itibaren üyelik hedefi konusundaki kararlılığının net bir göstergesiydi:

AET Komisyonu Müzakere Grubu Başkanı:

"...Topluluk heyeti olarak hoşgeldiniz deriz. Türkiye'nin istemini büyük bir memnuniyetle karşıladık..."

Türk Delegasyonu Başkanı, dönemin Belçika Büyükelçisi Rıfki Zorlu:

“...Türk heyeti adına biz de teşekkürlerimizi bildirmek isteriz. Büyük Atatürk’ün izindeki Türkiye, Topluluk’la ilişkilerini, belirli bir süre içinde kesin bir tam üyelik amacıyla geliştirmek istiyor...”

12 Eylül 1963’te Ankara Anlaşması’nın imza töreninin ardından TBMM’de yaptığı konuşmada, dönemin Başbakanı İsmet İnönü, AET’yi, tarih boyunca insan zekâsının vücuda getirdiği en cesur eser ve gelecek nesillere bırakılacak en zengin miras olarak tanımlarken, Avrupalı muhataplarına şöyle diyordu:

“...Bugün Türkiye’yi, ebediyen Avrupa’ya bağlayacak olan anlaşmayı imzalamış bulunuyorsunuz. Bu birlik, tarihi ve coğrafi icaplardan doğmaktadır...”

Anlaşma’nın, siyasi açıdan Türk milletinin hayatında bir dönüm noktası oluşturduğuna işaret eden dönemin Dışişleri Bakanı Feridun Erkin ise sürecin kolay olmayacağını şu sözlerle ifade ediyordu:

“...Bizi bekleyen vazifenin ağırlığının tamamen farkındayız. Anlaşmayı imzalamanın yeterli olmadığını biliyor, öngörülen hedeflere ancak büyük fedakârlıklar, ağır çabalar pahasına erişilebileceğini idrak ediyoruz. Fakat bu güçlükleri yenmeye kesin şekilde azimliyiz...”

Türkiye’nin Topluluğun bir parçası olması fikri, dönemin Avrupalı liderleri tarafından da desteklenmekteydi. Aynı törende yaptığı konuşmada Hollanda Dışişleri Bakanı ve AET Bakanlar Konseyi Dönem Başkanı Joseph Luns, bu desteği: *“...Bugün imzaladığımız anlaşma bir netice değil, bir başlangıçtır... Bugün bizim gayretlerimize katılmakta olan yeni devleti selamlıyorum...”* sözleriyle ortaya koyuyordu.

AET Komisyonu Başkanı Walter Hallstein ise, konuşmasında Türkiye’nin Avrupalı kimliğinin altını çizerek, *“...Bugün, politik önemi büyük olan bir olaya şahitlik etmekteyiz. Türkiye, Avrupa’nın*

parçasıdır... Yapılacak iş, bugünden yarına tabakkuk ettirilecek cinsten değildir... Fakat günün birinde son adım da atılacak, Türkiye Topluluğun tam üyesi olacaktır...” sözü ile hafızalarda yer bırakıyordu.

AET ile imzalanan Ankara Anlaşması, Joseph Luns’un da işaret ettiği gibi, Türkiye açısından yeni bir dönemin başlangıcıydı. Devamında 1973’te Katma Protokol’ün yürürlüğe girmesi, 1987’de tam üyelik başvurusunun yapılması, 1995’te taraflar arasında bir Gümrük Birliği kuran kararın imzalanması, 1999’da Türkiye’ye adaylık statüsünün verilmesi ve 2005’te AB ile resmi müzakerelerin başlatılması, ilişkilerdeki dönüm noktalarını oluşturuyordu.

1959’dan bu yana göreve gelen tüm hükümetler tarafından bir devlet politikası olarak benimsenen AB üyeliği hedefi, Türkiye’nin demokratik standartlarının geliştirilmesinin, tüm kurumları ve kuralları ile işleyen bir hukuk devleti anlayışının yerleştirilmesinin ve sosyo-ekonomik dönüşümünün ardındaki temel itici güç olma niteliğini, geçmişte olduğu gibi bugün de sürdürüyor.

AB ile ilişkilerde zaman zaman yaşanan iniş çıkışlara ve bazı üye devletlerce çıkarılan siyasi engellere karşın, Türkiye’nin üyelik hedefine ulaşma yönündeki kararlılığı, Atatürk’ün işaret ettiği çağdaşlaşma yolundan vazgeçilmeyeceğinin en temel kanıtını oluşturuyor.

³Mehmet Ali Birand, Türkiye’nin Ortak Pazar Macerası, Milliyet Yayınları, Kasım 1985

⁴age

Milliyet Gazetesi - 14 Aralık 1995

Tercüman Gazetesi - 13 Eylül 1963

Tercüman Gazetesi - 13 Eylül 1963

Hürriyet Gazetesi - 14 Aralık 1995

İlişkiler yeni bir boyuta taşınıyor...

10-11 Aralık 1999 tarihinde gerçekleşen Helsinki Zirvesi, Türkiye-AB ilişkilerinde tam anlamıyla bir dönüm noktasıydı. Zirve'de, Türkiye'ye diğer aday ülkelerle eşit koşullarda adaylık statüsü verilirken, ilişkiler de yeni ve farklı bir boyuta taşınıyordu. 1987'de yaptığı üyelik başvurusu, henüz hazır olmadığı gerekçesiyle rafa kaldırılan, Aralık 1997 tarihli Lüksemburg Zirvesi'nde genişleme süreci dışında bırakılan Türkiye, artık resmen AB üyeliğine adaydı.

40 yıldır süregelen üyelik hedefini, net ve somut bir perspektife dönüştüren Zirve, aynı zamanda Türkiye'yi üyelik müzakerelerine götürecek zorlu sürecin de ilk adımını oluşturuyordu...

Helsinki Zirvesi'nde, Avrupa Komisyonu'ndan diğer aday ülkeler için olduğu gibi Türkiye için de, üyelik sürecinde yol haritası oluşturacak bir Katılım Ortaklığı Belgesi (KOB) hazırlaması ve katılım öncesinde AB tarafından sağlanacak tüm mali yardımların koordinasyonuna ilişkin bir çerçeve oluşturması istendi.

Türkiye ise, KOB'a karşılık olarak AB müktesebatının üstlenilmesine dair taahhütlerini içeren bir Ulusal Program hazırlayacaktı.

Taraflar arasındaki ilişkilerde meydana gelen bu gelişmeler sonrasında, 11 Nisan 2000 tarihinde, 3 yıldan beri toplanamayan Türkiye - Avrupa Topluluğu Ortaklık Konseyi, ilk kez Lüksemburg'da toplandı. Bu toplantıda alınan en önemli kararlardan biri, katılım ortaklığının önceliklerine ve mevzuat uyumuna ilişkin gelişmeleri izlemek üzere 8 alt komite kurulmasıydı. Türk heyeti başkanlıkları Dışişleri Bakanlığı'nca yürütülen ve yaklaşık 10 yıl boyunca düzenli olarak toplanan bu alt komitelerin yönetimi, 2010 yılının başından itibaren Avrupa Birliği Genel Sekreterliği (ABGS) tarafından üstlenilecekti. Böylelikle, müzakere sürecinde gerçekleştirilecek tarama çalışmalarına ön hazırlık niteliğindeki 'AB müktesebatına uyumun analitik incelemesi'⁵ de başlatılmış oluyordu.

⁵AB müktesebatına uyumun analitik incelemesi (analytical examination) ifadesi ilk ve son kez Türkiye için kullanıldı.

Milliyet Gazetesi
11 Aralık 1999

Hürriyet Gazetesi
12 Aralık 1999

ABGS kuruluyor...

Helsinki Zirvesi'nde Türkiye'nin adaylığının resmen onaylanması ile birlikte, AB sürecinde daha sistemli ve sürdürülebilir bir yapılanma ihtiyacı iyiden iyiye hissedilmeye başlanmıştır. Aslında bu ihtiyaç, ilk olarak 1996'da Gümrük Birliği'nin tamamlandığı dönemde ortaya çıkmıştı. AB üyeliğine giden yolun temel kilometre taşı olarak görülen Gümrük Birliği'nin ardından, üyelik sürecinin hızlanacağına kesin gözüyle bakılıyordu.

Öte yandan, 100.000 sayfayı aşan AB müktesebatına uyum çalışmaları, ciddi bir koordinasyon ve ilgili tüm bakanlık ve kamu kurumlarının katkılarını gerektirmekteydi. Bu kapsamlı ve karmaşık sürecin, o tarihe kadar bu görevi üstlenen Dışişleri Bakanlığı bünyesinde yürütülemeyeceği, yeni bir yapılanmaya ihtiyaç duyulacağı tartışılmaya başlanmıştır. Ancak, 1997 tarihli Lüksemburg Zirvesi'nde, Türkiye'ye adaylık statüsü verilmemesi üzerine yaşanan şok, AB ile siyasi ilişkilerin askıya alınmasıyla sonuçlanırken, yeni yapılanma tartışmalarını da gündemden düşürdü.

Aralık 1999 tarihli Helsinki Zirvesi ise, konunun yeniden öncelikli gündem maddeleri arasına taşınmasını sağlayacaktı. Türkiye artık bir aday ülkeydi ve geçici yapılanmaların AB işlerinin koordinasyonu için yeterli olamayacağı ortaya çıkmıştı. Yeni süreç, kurumlar arasında etkin, düzenli ve sürekli bir yapılanmayı kaçınılmaz kılıyordu.

26 Ocak 2000 tarihli Başbakanlık Genelgesi bu ihtiyaca bir yanıt olarak düşünülmüştü. Genelge uyarınca, Avrupa Birliği ile ilişkilerin dış politika boyutunun ve buna bağlı olarak, katılım müzakereleri dâhil olmak üzere tüm müzakerelerin, Dışişleri Bakanlığı'na yürütülmesi esas alındı. Ancak, üyelik müzakereleri öncesinde AB müktesebatının 31⁶ başlığına ilişkin analitik inceleme sürecinde, bütün bakanlık ve kuruluşların katkılarına ihtiyaç vardı. Bu ihtiyaçtan hareketle, aynı genelge ile söz konusu çalışmaları günümüzde ABGS koordinasyonunda devam ettiren İç Koordinasyon ve Uyum Komitesi (İKUK) kuruldu.

Mart 2000'de Dışişleri Bakanlığı başkanlığında yapılan bir toplantıda, Bakanlığın Avrupa Topluluğu Genel Müdürlüğü bünyesinde bir koordinasyon birimi oluşturulması fikri gündeme geldi. Ancak, Türkiye-AB ilişkilerinde koordinasyon işlevini yürütecek söz konusu birimin, diğer bakanlıklardaki muadil birimlerle eşit bir konumda olması yetki karmaşası yaratabilecekti. Dolayısıyla, etkin bir koordinasyon sağlanabilmesi için "kurumlar üstü" niteliğe sahip bir birimin oluşturulması gerekiyordu. Bu tespitten hareketle, Dışişleri Bakanlığı bünyesinde yeni yapılanmaya ilişkin hazırlık çalışmaları başlatıldı.

Yeni yapının başına kimin getirileceğine ise, kurumun oluşturulmasına dair hazırlıkların başlatılmasından birkaç ay önce karar verilmişti. O dönemde, Birleşmiş Milletler Nezdinde New York Daimi Temsilcisi olan Büyükelçi Volkan Vural, bu görev için kendisinin düşünüldüğünü Ankara'dan gelen bir telefonla öğrendi.

"1999 yılbaşı günü, dönemin Dışişleri Bakanı İsmail Cem beni aradı. 'Volkan, biliyorsun, Türkiye artık AB üyeliğine aday bir ülke. Bu süreçte koordinasyon görevi üstlenecek yeni bir yapı oluşturuyoruz. Başbakan ile de görüştüm. Bu yapının başına senin geçmeni istiyoruz. Hemen Ankara'ya gel' dedi. Ben de, bu görevi üstlenmekten memnuniyet duyacağımı, ancak New York'daki görevimden hemen ayrılamayacağımı, yaza kadar tamamlamam gereken bazı işler olduğunu söyledim. 'Sen hemen Ankara'ya gel. Yaza kadar olan dönemde New York'a gidip gelerek işlerini tamamlarsın. Yazın da fiilen göreve başlarsın' dedi. Onun üzerine apar topar Türkiye'ye döndüm" diyen Volkan Vural, Ankara'ya geldiğinde, yeni yapılanmanın aslında sadece bir fikir olduğunu, henüz konuya ilişkin hiçbir hazırlık yapılmadığını görecekti.

Birkaç ay boyunca New York-Ankara arasında mekik dokuyan Büyükelçi Vural, o dönemde yaşadıklarını şöyle aktarıyor: "Ben hem New York'daki, hem Ankara'daki işleri bir arada yürütmeye çalışırken, kurumun teşkilat konusuna ilişkin hazırlıklar da başlatıldı. Ama mesele sadece kanunun çıkması değildi. Ortada ne bütçe vardı, ne bina, ne de personel. Başbakan Ecevit'e giderek bu işin hiç kolay olmayacağını,

⁶Katılım müzakerelerinin sürdürüleceği başlık sayısı 5. genişleme için 31 iken, Türkiye ve Hırvatistan için 35'e çıkarılıyordu.

yapılması gereken çok şey olduğunu anlattım. Sn. Ecevit bana, ‘Sen ne gerekiyorsa tespit et. Hüsamettin Özkan ile konuş. O sana yardımcı olur’ dedi. Bunun üzerine ilk iş olarak bina arayışına başladım. Ankara kazan, ben kepçe emlak komisyoncusu gibi tek başıma bina arıyorum. Yanımda kimse de yok. Sonunda, TRT’nin karşısındaki İş Bankası binasının boşaltıldığını duydum. Hemen gidip baktım, bizim için çok uygun bir yer. Orayı aklıma koydum. Ertesi gün de Hüsamettin Özkan’a gidip, onayını alarak işlemleri başlatacağım. Ama ertesi sabah, gazetelere bir baktım, o binayı BDDK almış! Sil baştan yeniden işe koyuldum.”

Volkan Vural’ın bina arayışı sürerken, yeni yapılanmaya ilişkin kanun tasarısı çalışmaları da hızlanmıştı. İlk aşamada, Türkiye’den iki yıl önce, 1997’de adaylık statüsü verilen Merkezi ve Doğu Avrupa ülkelerinin oluşturdukları yapılar incelendi. Bu incelemeler sonucunda, her ülkenin kendi iç işleyişine göre farklı yapılanmalara gittiği, ancak oluşturulan kurumların genellikle Başbakanlık ya da Dışişleri Bakanlığı’na bağlı olarak görev yaptıkları görüldü. Uzun tartışmaların ardından, yeni yapının kurumlar üstü olması gerektiği dikkate alınarak, Türkiye’de de, Başbakanlığa bağlı ancak Dışişleri Bakanlığı’nın gözetiminde bir yapı oluşturulmasında mutabık kılındı.

O dönemde, Dışişleri Bakanlığı’nda Avrupa Topluluğu Genel Müdürlüğü’nde Daire Başkanı olan AB Genel Sekreter Yardımcısı Büyükelçi Haluk Ilıcak da, hazırlık çalışmalarını yürüten bürokratlar arasındaydı. En yoğun tartışmaların, kurumun statüsü, Dışişleri Bakanlığı ile bağı ve çalışanların özlük hakları konularında yaşandığını belirten Ilıcak’ın anlattıkları, yeni yapının oluşturulma sürecinin oldukça sancılı geçtiğini gösteriyor:

“Kurumun statüsü konusunda görüş birliğine varılması uzun zaman aldı. Önce müsteşarlık olarak kurulması öngörüldü. Ancak Başbakanlığa bağlı da olsa, Dışişleri’nin gözetiminde bir müsteşarlık yetki karmaşasına yol açabilir, bu da yeterince etkin olmasını engelleyebilirdi. Bu durumda, müsteşarlığa muadil ancak devlet protokolünde müsteşarın altında kalan bir ‘Genel Sekreterlik’ oluşturulmasında karar kılındı. İsminin ‘Genel Sekreterlik’ olarak belirlenmesinde, Dışişleri

Bakanlığı’nda, 12 Eylül’den sonra yapılan düzenlemelere kadar, Müsteşara tekabül eden makamın ‘Genel Sekreterlik’ olmasının da nostaljik bir rolü olmuştur. Kurumun Genel Sekreteri, Dışişleri Bakanlığı’ndan ve Büyükelçi düzeyinde olacak, ayrıca Dışişleri Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı, Hazine Müsteşarlığı ve Dış Ticaret Müsteşarlığı’ndan da birer Genel Sekreter Yardımcısı görevlendirilecekti. Bu yapı üzerinde uzlaşma sağlandıktan sonra, ilgili kurumların da katkıları alınarak kanun taslağı hazırlandı ve TBMM’ye sunuldu”.

Tasarı hızla yasalaşüyor

Bundan sonraki süreç nispeten daha hızlı gelişti. Taslak, ilgili komisyonlardan süratle geçti. Çünkü tüm siyasi partiler, artık farklı bir boyuta taşınmış olan AB ile ilişkilerde yeni bir yapılanmanın temel ihtiyaç olduğu konusunda hemfikir. Ancak bu durum, Plan Bütçe Komisyonu'ndaki görüşmeler sırasında, Haluk Ilıcak'ın soğuk terler dökmesini engellemedi. ABGS Kanun Tasarısı'nın Komisyon'un programında beklenenden erken bir şekilde 15 Haziran 2000 tarihine alınması ve o sırada Dışişleri Bakanlığı'nda ilgili üst düzey yetkililerin yurt dışında bulunmaları nedeniyle, toplantıya Bakanlık temsilcisi Ilıcak katılmak zorunda kalmıştı...

“Bir telefon geldi. Plan Bütçe Komisyonu'nda ABGS Kanunu'nun görüşüleceği söyleniyor ve Bakanımız yurt dışında olduğundan Müsteşar'ın katılımı isteniyordu. Ancak o gün, Müsteşar da yoktu ve tüm üst düzey yetkililer yurt dışındaydı. Daire Başkanı olarak, benim seviyem de böyle bir toplantıya katılım için uygun değildi. O zaman Ortadoğu ve Afrika'dan sorumlu Müsteşar Yardımcısı olan ve Müsteşara vekâlet eden Büyükelçi Uğur Ziyal'e giderek durumu arzettim. ‘Yapacak bir şey yok, mecburen sen gideceksin, haydi başarılar’ diyerek beni görevlendirdi. Yanıma genç bir arkadaşımı da alıp, apar topar Meclis'e gittim. Bizim Bakan da yurt dışında olduğundan, kendisine vekâleten Devlet Bakanı Yüksel Yalova taslağı savunacaktı. Ama o da haklı olarak, konuya tam anlamıyla hâkim değildi. Beni görünce şaşırarak, ‘Başka kimse yok mu?’ dedi. ‘Valla, herkes bir yerlerde, konuyu bilen bir tek ben varım’ deyip, Bakan'ın yanına oturdum. Herhalde ben, o seviyede Komisyon'da Bakan'ın yanına oturan ilk bürokrat olarak tarihe geçtim...” diyen Ilıcak, tartışmaları şöyle özetliyor:

“Kanun'un siyasi bölümü, yönetim, koordinasyon işlevi gibi konular hızla geçti. Ancak sıra çalışanların maaşları ve özlük haklarına gelince tartışma başladı. Maliye Bakanlığı temsilcisi herşeye itiraz ediyordu. Kurum, Başbakanlığa bağlandığı için, özlük hakları ve mali imkânları, diğer bakanlıklara göre daha iyiydi. Öyle de olması gerekiyordu. Çünkü bizim bakanlıkta, merkez görevlerin maaşları diğer bakanlıkların altındaydı. O koşullarda ABGS'ye özellikle DPT, Hazine ve Dış Ticaret

Müsteşarlıklarından gelecek olanların maaşlarının azalmaması, sıkıntı yaşamamaları için, taslağı da, çalışanların haklarını Başbakanlık ile aynı seviyede tutacak şekilde hazırlamıştık. İtirazların temeli buydu. Sonuçta Maliye Bakanlığı ikna oldu, ancak ABGS'de, bir Genel Sekreter Yardımcılığı pozisyonunun da Maliye'ye verilmesini istedi. Gerekçesi de, tüm mali yükümlülükleri kendilerinin üstlenecek olmasıydı. Yüksel Yalova, bana dönüp ‘Ne yapalım?’ dedi. Ben de, ‘Bütün bakanlıkların bütçesi Maliye'den çıkıyor. Bu mantıkla her bakanlıkta Maliye'den bir üst düzey yetkili olması lazım, makul bir talep değil’ dedim. Bunun üzerine Bakan, ‘Süreç içinde kurumda Maliye Bakanlığı'ndan da bir temsilcinin yer almasını görüşebiliriz ama istenen pozisyon uygun değil’ diyerek tartışmaya son noktayı koydu. Sonuçta, iki saatlik bir görüşmenin ardından, tasarı, Plan Bütçe Komisyonu'ndan, bugün de geçerli olan özlük hakları ile geçti.”

Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'nin kurulmasına ilişkin kanun tasarısının TBMM Genel Kurulu'nda görüşülerek kabul edilmesi, ardından da Cumhurbaşkanı tarafından onaylanarak Resmi Gazete'de yayımlanması çok kısa bir sürede gerçekleşti. Ancak, 4 Temmuz 2000 tarihinde 4587 sayılı Kanun ile Başbakanlığa bağlı bir kurum olarak kurulan ABGS'nin, genel bütçeye fazla yük getirmemesi için idari yapılanması oldukça sınırlı tutulmuştu. Bu durum, ileriki dönemlerde kurumun ciddi sıkıntılarla karşı karşıya kalmasına neden olacaktı...

TBMM Genel Kurul Tutanaklarından 21. Dönem 2. Yasama Yılı 116. Birleşim 23 Haziran 2000 Cuma

DSP Grubu adına Adana Milletvekili Ali Tekin:

“..Elbette, Avrupa’yla bütünleşme sürecimizi organize edecek olan kurumun ne şekilde olması gerektiği konusunda uzun tartışmalar yapabiliriz; ancak, hükümetimizin uygun bulduğu model, Başbakanlığa bağlı, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği adıyla bir kurumun oluşturulması. Şüphesiz, her kurumsallaşma modelinin yarar ve zararları vardır; ancak, sanırım ki, bu genel sekreterlik modeli, yürütmeye, esnek, hızlı, etkin bir şekilde çalışma olanağı verecektir. Bu sekreterliğin, ülkemizde sık sık karşılaştığımız hantal devlet modeliyle değil, yeni Türkiye’ye yakışan bir etkinlik modeli olarak ortaya çıkmasını diliyorum... Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, çok önemli ve ağır bir sorumluluk altında olacaktır. Türkiye ekonomi politikasının büyük bir reformasyondan geçirilmesi gereği, bu sekreterliğin önemini, gerçekten de bize çok iyi şekilde göstermektedir..”

ANAP Grubu adına İstanbul Milletvekili A. Ahat Andican:

“..Vergiden KOBİ’lere, telekomünikasyondan çevreye, toplum hayatımızın hemen hemen tüm alanlarını kapsayan bu mevzuat uyumunu sağlama sürecinin, Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla sürdürülemeyeceği açık bir gerçektir. Dolayısıyla, işte bu noktada, bugün görüşmekte olduğumuz Avrupa Birliği Genel Sekreterliği kurulması meselesi gündemimize geliyor. Gerçekten gerekli bir kuruluştur, yapılması gereken bir aşamadır ve bir zorunluluktur. Yalnız, bunu, bir şeyi ifade ederek tanımlamak lazım. Kuruluş kanununa baktığımız zaman, 80 civarında personelle bir büyükelçinin yönetiminde yürütülen ve muhtemelen bir bakanlığa bağlanacak olan bir kuruluştur; fakat, bu kuruluşun kapasitesiyle, Avrupa Birliği ile uyum sürecinin gerçekleştirilebileceğini düşünmek, hayalcilik olur. Örnekleme için söylüyorum, Portekiz, 10.000 kadar bireyi çeşitli alanlarda çalıştırarak bu süreci tamamlamıştır; İspanya ise 30.000 kadar insanı çalıştırmıştır ve sekiz yıl devam eden bir süreç yaşamışlardır. Dolayısıyla, var olan bu deneyimleri gören bir insanın, Türkiye’de, 80 kişilik bir yapılanmayla, bu işin çözümleneceğini hiç hayal etmemesi lazım; ama, bu 80 kişinin çekirdek olacağı ümidindeyiz. Türkiye’deki üniversitelerden, araştırma enstitülerinden, her türlü sektörden uzmanların, bu 80 kişiyle birlikte koordineli bir şekilde çalıştırılması, bu işin temelini oluşturacaktır; bu nedenle, bu, önemlidir..”

İnşaat sürerken, kadro oluşturuluyor

Kanun’un çıkmasından kısa bir süre sonra, 13 Temmuz 2000 tarihinde Mesut Yılmaz Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı sıfatıyla Hükümet’e dâhil oldu ve ertesi gün ABGS kendisine bağlandı. Yine aynı gün, Birleşmiş Milletler New York Daimi Temsilcisi Büyükelçi Volkan Vural resmen Genel Sekreter olarak atandı.

O günden itibaren büyük bir inşa sürecine giren kurumda yaşanan gelişmeleri, dönemin Genel Sekreter Yardımcısı, bugün ise AB Genel Sekreteri olan Büyükelçi Volkan Bozkır şöyle anlatıyor:

“Kanun, sıfırdan bir mekanizma yaratılmasını öngörüyordu. Yapılacak çok iş vardı. Volkan Vural’ın resmen atanmasının hemen ardından, Dışişleri Bakanlığı, beni Genel Sekreter Yardımcısı olarak tayin etti. 20 Ağustos 2000’de göreve başladığımızda, ekibimiz: Volkan Vural, ben, bir bilgisayar işlemcisi, bir bilgisayar, bir printer, bir top kağıttan ibaretti!..”

Genel Sekreterlik binası da, aslında yandaki gökdelenlerin müştemilatıydı. O dönemde Gümrük ve Tekel’den Sorumlu Devlet Bakanı Rüştü Kazım Yücelen’in makam odasının bulunduğu, ama üçte ikisinin de inşaat halinde olduğu bir binaydı. Şantiye olduğundan, elektriği ve suyu da yandaki gökdelen inşaatına bağlıydı. Bu binada bize 11 oda verilmişti. Önce binanın tamamını almaya gayret sarfettik. O zaman AB’den Sorumlu Başbakan Yardımcısı Sayın Mesut Yılmaz, hemen hemen bütün mesaisini bu konuya harcıyordu. Onun çabaları sonucunda binanın tamamının ABGS’ye tahsis edilmesini sağladık. Binanın tefrişi, tadilatı, odaların düzeninin kurulması, bilgisayarlar, telefon santrali tesisi gibi işlerin aslında ne kadar zor olduğunu da buraya geldiğimizde anladık. Bir telefon santrali alımının bile DPT onayından geçmesi gerektiğini bu vesileyle öğrenmiş olduk..”

ABGS'nin oluşum sürecinde, gerek tadilat halinde bir binada hizmet vermek zorunda kalınması, gerek işleri yürütebilecek yeterli sayıda personel olmaması nedeniyle özverili ve fedakâr bir ekibe ihtiyaç vardı. O dönemin gazete manşetlerine yansıyan *"AB Şantiyesi! Büyükelçi Vural inşaat sesleri arasında yönetmelik hazırlıyor!"*⁷ gibi haberler, ekibin işinin ne denli zor olduğunu gösteriyordu.

Öncelikle, Kanun'da öngörüldüğü gibi, ilgili kurumlardan genel sekreter yardımcılarını atandı. Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) Müsteşarlığı'ndan Mustafa Dönmez, Hazine Müsteşarlığı'ndan Tunay İnce ve Dış Ticaret Müsteşarlığı'ndan Güven Erdal'ın Genel Sekreter Yardımcıları olarak atanmaları ile birlikte, ABGS'nin üst yönetim kadrosu belirlenmiş oldu. Ancak göreve başlamaları Ekim ayını bulacaktı...

ABGS'nin oluşum süreci devam ederken, Avrupa Birliği tarafında işler beklemiyordu. Avrupa Komisyonu, 1998'den itibaren her yıl düzenli olarak yayınladığı Türkiye İlerleme Raporlarının üçüncüsünü tamamlamak üzereydi. AB konularından sorumlu yeni bir yapı da kurulduğuna göre, Türkiye'nin rapora sağlayacağı katkıları istemenin tam zamanıydı! Kurumun çekirdek kadrosunun bile henüz oluşmaması ya da binasının inşaat halinde olması, doğal olarak Komisyon'un sorunu değildi...

"Tüm bu kargaşa içinde, 5 Eylül'de Komisyon, bizden İlerleme Raporu'na Türkiye'nin katkısını talep etti. O sırada, elimizde ne personel, ne de herhangi bir imkân var. Derleyebildiğimiz tüm bilgileri Komisyon'a ilettik. Ama bu kadar hazırlıksız bir dönemde sağlayabildiğimiz katkı ne yazık ki yeterli olmadı" diyen Volkan Bozkır, "O nedenle 2000 yılı Raporu, en kötü İlerleme Raporlarından biri olarak kayda geçti" yorumunu yapıyor...

Ekim ayında yayınlanan 2000 yılı İlerleme Raporu, Bozkır'ı memnun etmese de, raporda, ABGS'nin kuruluşu ve gelişimine yer verilmesi, bu yeni yapılanmanın Avrupalı muhataplar tarafından da olumlu değerlendirildiğini gösteriyordu. AB konularında iç koordinasyonun güçlendirilmesinin önemine dikkat çekilen raporda, Türkiye-AB ilişkileriyle bağlantılı tüm çalışmalarda etkin koordinasyonu sağlamak üzere, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği adında bir yürütme organının kurulduğu ve personel sayısının yaklaşık 70 olacağı belirtiliyordu.

Milliyet Gazetesi
11 Ağustos 2000

⁷Milliyet Gazetesi, 11 Ağustos 2000.

Koordinasyon tek elde toplanıyor

ABGS'nin kurulmasıyla, Türkiye'nin AB üyeliğine hazırlanmasına yönelik olarak kamu kurum ve kuruluşlarında sürdürülen çalışmalar da, ilk kez kurumsal bir yapılanma altında tek elde toplanıyordu. İç Koordinasyon ve Uyum Komitesi Sekreteryası ABGS'ye geçiyor ve ilk toplantısını 8 Eylül 2000 tarihinde gerçekleştiriyordu. Bu toplantıda, Türkiye ile Avrupa Komisyonu arasında oluşturulan 8 alt komiteye paralel olarak, mevzuat uyum çalışmalarını yürütmek ve İKUK'a bağlı faaliyet göstermek üzere 9 alt komite daha kuruluyordu.

ABGS, bir yandan son derece sınırlı imkânlarla koordinasyon çalışmalarını yürütmeye çalışırken, diğer yandan da iç yapılanmasını sürdürüyordu. Genel Sekreter Yardımcılarının göreve başlamasının ardından, farklı kurumlarda yıllarca AB konusunda çalışmış deneyimli Daire Başkanlarının atanması ile kurumun yönetim kadrosu tamamlanıyordu. Dışişleri Bakanlığı'ndan Ayşe Asya'nın Siyasi İşler; Devlet Planlama Teşkilatı'ndan Nilgün Arısan'ın Ulusal Program; Dış Ticaret Müsteşarlığı'ndan Aycan Mütevellioğlu'nun Tek Pazar ve Rekabet; Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'ndan Sami Demirebilek'in Sektörel ve Bölgesel Politikalar; Dış Ticaret Müsteşarlığı'ndan Âli Urkan'ın Tarım ve Balıkçılık; Hazine Müsteşarlığı'ndan Melek Us'un Ekonomik ve Mali İşler Daire Başkanlıklarına getirilmelerini takiben, sınavla alınan 42 uzman ve uzman yardımcısının da kuruma katılımıyla, ilk çekirdek ekip oluşturuluyordu.

O dönemde uzman olarak ABGS'de göreve başlayan Genel Sekreter Yardımcısı Burak Erdenir, kurumun içinde bulunduğu ortamı şöyle anlatıyor:

“2000 yılının Kasım ayında Lale Çelik ile birlikte Genel Sekreterlik'te göreve başlayan ilk uzmanlar biz olduk. Bina ve odalar bomboş, yöneticilerden başka kimse yok! Tabii ciddi bir kaygı oluştu bizde. Bu kadar işi bu kadroyla nasıl yapacağız diye. Ama öte taraftan da Türkiye'nin en önemli projesini yürütecek kurumun sıfırdan inşasına şahit oluyorduk. Bunun yarattığı bambaşka bir motivasyon da vardı. Zaman içinde diğer uzman arkadaşlar da kuruma katıldıkça, bizim moraller de yükseldi. O çekirdek kadroyla, yani 35-40 uzmanla, Türkiye'nin ilk Ulusal Programı'nı nihai hale getirerek bir bakıma rüştümüzü ispat etmiş olduk...”

Bütün bunlar, 2001 yılının Nisan ayını bulurken, uzun yıllar boyunca bir daha personel alımı yapamayan ABGS, idari hizmetleri de, daha çok geçici görevli personelle sürdürmek zorunda kalıyordu. 2000 yılı İlerleme Raporu'nda belirtilen 70 kişilik personel sayısına ulaşılması için ise, yıllar geçmesi gerekecekti...

Süreç ivme kazanıyor

Kurumun inşa sürecinde Türkiye-AB ilişkileri de yeni bir ivme kazanıyordu. AB'nin yeniden Türkiye'nin gündemine girdiği bu dönemde, Avrupa Birliği Konseyi 8 Mart 2001 tarihinde Türkiye için ilk Katılım Ortaklığı Belgesi'ni (KOB) kabul etti. KOB'da Türkiye'nin, Kopenhag siyasi ve ekonomik kriterlerinin yanı sıra AB müktesebatına uyum sağlaması için kısa ve orta vadede yerine getirmesi gereken öncelikler yer alıyordu. Türkiye ise, KOB paralelinde ilk Ulusal Programı'nı (UP) hazırlayacaktı.

Ulusal Program hazırlık çalışmaları, ilk olarak Dışişleri Bakanlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) bünyesinde başlatılmıştı. Ancak, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'nin kuruluş kanunuyla birlikte, Ulusal Program'ın hazırlanmasının koordinasyonu da ABGS'ye devrolmuştu. Bununla birlikte, o tarihte, ABGS, son derece kapsamlı bir çalışma gerektiren Ulusal Program'ı hazırlayacak personel ve kapasiteye sahip değildi. Günün koşullarında en akılcı çözüm, siyasi kriterlerin ABGS tarafından, geri kalan bölümlerin ise DPT tarafından hazırlanması ve tüm programın, ABGS'de gözden geçirilerek Komisyon'a sunulmasıydı.

Dönemin AB Genel Sekreteri Büyükelçi Volkan Vural o süreci şöyle özetliyor:

“Ulusal Program kapasitemizin üzerinde bir çalışma gerektiriyordu. Zamanımız da sınırlıydı. DPT'nin konuya ilişkin bir hazırlığı olmakla birlikte, siyasi kriterleri kapsamıyordu. Halbuki, siyasi kriterler Ulusal Program'ın en can alıcı noktasıydı. Hemen kolları sıvadık. Bizim Ulusal Program çalışmalarını yürüttüğümüz 2001 yılı, ekonomik krizin

Ulusal Program AB yolunda

Türkiye'nin Katılım Ortaklığı Belgesi'ne (KOB) cevap niteliği taşıyan Ulusal Programı sonunda tamamlandı. AB Genel Sekreterliği tarafından hazırlanan programa bugün Bakanlar Kurulu'nda son şekli verilecek ve Başbakan Yardımcısı Mesut Yılmaz tarafından kamuoyuna açıklanacak.

AB Konseyi'ne yitilmesinde verilmesi gereken Ulusal Program, hükümet ortakları arasında idam cezası ve Kürçe yayın konusunda görüş ayrılığına neden olmuştu. Programın en önemli bölümünü oluşturan siyasi kriterler, 23 sayfadandır. Bu bölüme göre, 26 yasa değişikliği ve 32 yeni yasa yapılması gerekiyor. Programın ekonomik bölümündeki rakamlar da kriz nedeniyle yeni koşullara göre güncelleştirildi. KOB'taki tüm hususlara ilişkin bir referansın bulunduğu 3 ciltlik program, Türkiye'nin AB'ye sunacağı "ilk ciddi belge" olarak nitelendiriliyor. Bakanlar Kurulu tarafından şekli verilecek programın tanıtımı için de yoğun bir çalışma yapılacak. İngilizce çevirisi yapılan program, Bakanlar Kurulu'ndan sonra AB Genel Sekreterliği'nin "www.abgs.gov.tr" adresindeki web sitesinde yayımlanacak. Ulusal Program, konferanslar ve basın-yayın organları aracılığıyla kamuoyuna anlatılacak.

Ortaklar anlaşlı

Hükümeti oluşturan üç siyasi partinin genel başkanlarının programı gözden geçirdiği ve görüş birliğine vardığı açıklandı. Başbakanlık'tan yapılan yazılı açıklamada, "Ulusal Program, Türkiye ile AB ilişkilerinde bir dönüm noktası niteliğindedir. Bugün hükümetimizin değerlendirmesine sunacağı müz Uusal Program, Türkiye'nin tam üyelik yönündeki siyasal kararlılığın, kendine güvenin ve geniş toplumsal uzlaşmanın kanıtı olacaktır" denildi.

19 Mart 2001 Akşam Gazetesi

de patlak verdiği bir döneme denk gelmişti. Dünya Bankası Başkan Yardımcısı Kemal Derviş, Ekonomiden Sorumlu Devlet Bakanlığı'na getirilmiş, o da 'Ulusal Program' adı altında bir ekonomi programı hazırlığına girişmişti. Kemal'e gittim dedim ki: 'Seninki Ulusal Program, benimki Ulusal Program. Bu böyle olmayacak. Karışıklık yaratacak. Sen, iyisi mi programının adını değiştir'. O da, kendi programının adını 'Güçlü Ekonomiye Geçiş Programı' olarak değiştirdi. İki program, birbirine çok yakın tarihlerde yayımlandı."

O dönemde AB Genel Sekreter Yardımcılığı görevini yürüten Volkan Bozkır ise bir başka sıkıntıya şu ifadelerle dikkat çekiyor:

"Katılım Ortaklığı Belgesi'nin 9 Kasım'da yayınlanması öngörülüyordu. DPT ise bize Ulusal Program taslağını 9 Kasım'a bir hafta kala verdi. Allah'tan şansımız yaver gitti. KOB'un yayınlanması, 9 Şubat'a ertelendi. Biz de o 3 aylık süreci, Ulusal Program için kullanma imkânı bulduk.

Dönemin öncelikli gündem maddesi olan siyasi kriterler bölümü tümüyle ABGS'de hazırlandı. Genel Kurmay Başkanlığı, İçişleri Bakanlığı, Milli Güvenlik Kurulu (MGK) gibi konunun ilgili taraflarının da dâhil olduğu sürecin hazırlık çalışmalarını sadece Genel Sekreter Volkan Vural, ben ve Siyasi İşler Daire Başkanı Ayşe Asya biliyorduk. Kurumlar arasında uzlaşma sağlanmadan ve nihai halini almadan taslak metinlerin dışarıya sızmamaları için evrakları kasalarda saklamak zorunda kaldık. Metne son şekli, MGK'da defalarca ele alınıp tartışıldıktan ve onların onaylayacağı hale geldikten sonra verilebildi. Neticede, KOB'un ve Ulusal Program'ın siyasi kriterler bölümü, daha sonra gerçekleştirilecek reformların çerçevesini; orada kullanılan terminoloji ise, siyasi reform paketlerinde kullanılan terminolojinin temelini oluşturdu."

O dönemde toplumun önemli bir kesiminin hassasiyetle yaklaştığı konulardan oluşan siyasi kriterlere ilişkin Ulusal Program taahhütlerrinin, sancılı bir süreç içinde hazırlandığını vurgulayan Bozkır, sonuca ulaşabilmek için bazı 'masum ayarlamalar' yaptıklarını itiraf ediyor:

"Biz siyasi kriterler kapsamındaki bazı bölümleri o başlıktan çıkarıp, Müktesebat Uyumu başlığı altındaki 'Adalet ve İçişleri' faslına kaydırdık. Böylelikle çok temel unsurları siyasi kriterler altında ele alıp, detayları teknik uyum bölümüne koyarak, o konuların kamuoyunun fazla dikkatini çekmeden kendi mecrasında ilerlemesini sağladık."

ABGS koordinasyonunda ilgili tüm kurumların katılımıyla, hummalı bir çalışma sonucunda hazırlanan Ulusal Program, Katılım Ortaklığı Belgesi'nin hemen ardından yayınlandı. Türkiye tarafından ilk kez hazırlanan Ulusal Program'ın zamanlaması ve içeriği kadar hacmi de göze çarpyordu. Nitekim, dönemin Dışişleri Bakanı İsmail Cem'in 26 Mart 2001 tarihinde Brüksel'e gerçekleştirdiği yolculuk sırasında yanına aldığı yaklaşık 1.000 sayfalık Ulusal Program, "Çantalarından ağır Ulusal Program" şeklinde esprilere konu olurken, köşe yazarları, "Bizim Ulusal Program'ı kamyonla taşımak gerek" başlıklı yazılar kaleme alıyordu...

Sabah Gazetesi - 7 Nisan 2001

AB'ye büyük adım

Türkiye'nin AB ile ilişkilerini biçimlendiren Ulusal Programı tamamlandı

ANKARA - Koalisyonu oluşturan üç partinin genel başkanlarının, Türkiye'nin Avrupa Birliği (AB) ulusal programı son olarak gözden geçirilerek ve tam gücü birliğine varıldığı bildirildi. Başbakanlık'tan, AB'ye verilecek Türkiye Ulusal Programı'na ilişkin Başbakanlık Basın Merkezi aracılığıyla bir açıklama yapıldı.

AB ile dönüm noktası

AB'ce hazırlanan "Türkiye ile Katılım Ortaklığı Belgesi"nin ve mali ilişkilere ilişkin "Çerçeve Yönetmeliği"ni, Birlik organlarında onay sürecinin tamamlanacağı belirtilen açıklamada, böylece, Türkiye'nin AB ile ilişkilerini biçimleyen kendisi ulusal programını AB'ye vermesinin koşullarının gerçekleştirildiği

kaydedildi. Açıklamada, "Ulusal Program"ın, Türkiye ile AB ilişkilerinde bir dönüm noktası niteliğinde olduğu vurgulanarak, Ulusal Program çalışmalarını, Hükümet tarafından oluşturulan AB Genel Sekreterliği'nin eşgüdümünde gerçekleştirildiği bildirildi.

Ortaklardan tam destek

Koalisyonu oluşturan üç partinin genel başkanlarının, Türkiye'nin AB Ulusal Programı'na son olarak gözden geçirildiği ve tam gücü birliğine varıldığı belirtilen açıklamada, "Yeni (Bugün) Hükümetimizin değerlendirmesine sunacağımız Ulusal Program, Türkiye'nin AB'ye tam üyelik şartlarındaki siyasi kararların, kendine güvenin ve geniş toplumsal uzlaşmanın kanıtı olacaktır" denildi.

19 Mart 2001 Türkiye Gazetesi

AB Genel Sekreteri, Meclis Başkanı'na sundu

Ulusal Program TBMM'ye gitti

ANKARA (Cumhuriyet Bürosu) - AB Genel Sekreteri Volkan Vural, Türkiye'nin AB adaylığı çerçevesinde hazırladığı Ulusal Program'ı TBMM Başkanı Ömer İğzi'ye sundu. Vural, dün TBMM Başkanı Ömer İğzi'yi ziyaret ederek bir süre görüşül. İğzi, Vural'ın AB sürecinde hazırlanan Ulusal Program hakkında bilgi vermek amacıyla kendisini ziyaret ettiğini belirterek "Türkiye'nin AB'ye girmesi sürecinde hazırlanmış olan programın önemli son derece büyüktür" dedi.

Katılım ortaklığı belgesinde yapılması istenen düzenlemeler karşısında nelerin yapılabileceğini, nelerin yapılamayacağını hükümet tarafından belirtildiğini kaydeden İğzi, kısa, orta ve uzun vadede gerçekleştirilecek değişikliklerin Ulusal Program'da yer aldığını anmsattı. Vural, daha sonra TBMM Başkanı İğzi'ye Ulusal Program'ı sundu. Vural daha sonra Türkiye Demokrasi Vakfı'na düzenlenen bir toplantıda programı dinleyicilere aktardı.

19 Mart 2001 Akşam Gazetesi

UP bugün Bakanlar Kurulu'nda

ANKARA (Cumhuriyet Bürosu) - Türkiye'nin 'AB yol haritası'ını oluşturacak Ulusal Program (UP), bugün Bakanlar Kurulu'nda ele alındıktan sonra AB Komisyonu'na sunulacak. Başbakanlık'tan yapılan açıklamada, koalisyonu oluşturan üç partinin genel başkanlarının, UP'yi gözden geçirdikleri ve görüş birliğine vardıkları belirtildi.

AB'nin üyelik müzakerelerine geçilmesi için yapılması istediği reformlara yer verildiği belirtilen UP'nin

(KOB) ışığında Türkiye'nin taahhütlerini sıraladığı Ulusal Program, 26 Şubat tarihinde ki MGK toplantısında sağlanan uzlaşım ardından bugün Bakanlar Kurulu gündemine geliyor.

Tartışmalı 'siyasal ölçütler' bölümünde MHP ve askerlerin ağırlığının hissedildiği belge, AB'nin 'Kürtçe yayın ve eğitim' ve 'kültürel haklar' istemlerini karşılamıyor. MHP ve askerlerin çekimleri nedeniyle 'ölçütler' bölümünde tartışmalar yaşanıyor.

19 Mart 2001 Cumhuriyet Gazetesi

HAZARLIKAR SONUNDA ORTAYA ÇIKAN ULUSAL PROGRAMI FILMAZ AÇIRILACAK

İdam, Meclis'e HAVALE EDİLDİ

Ulusal Program'ın 'Siyasi kriterler' bölümünde idam cezasının, Meclis tarafından orta vadede ele alınacağı belirtildi

BARÇIN YİĞİT Ankara

Ekonomik krizi sonak için Avrupa Birliği'nde de dikkat çekilen Türkiye'de idam cezasının ortadan kaldırılması için Ulusal Program'ın (UP) bu maddesinin ortadan kaldırılması çağrısı yapıldı. İdam, orta vadede Meclis Ortaklığı Belgesi'nde (KOB) yer almalı

İdam cezasının ortadan kaldırılması çağrısı yapıldı. İdam, orta vadede Meclis Ortaklığı Belgesi'nde (KOB) yer almalı

Cumhuriyet, İstikrar Devleti yapısına ve milli birliğine kavuşması için gerekli olan şartların ortadan kaldırılması çağrısı yapıldı. İdam, orta vadede Meclis Ortaklığı Belgesi'nde (KOB) yer almalı

19 Mart 2001 Milliyet Gazetesi

Ulusal Program'ın kamuoyuna sızdırılmaması için yoğun güvenlik önlemleri alındı

Kriterler bakanlardan bile saklandı

ANKARA (Cumhuriyet Bürosu) - AB Genel Sekreterliği, Ulusal Program'ın hazırlanmasında basına sızdırılmaması için yoğun güvenlik önlemleriyle çalıştı. Programın en duyarlı unsurlarının bulunduğu siyasi kriterlerle ilgili yazım çalışmalarının tek bir disket üzerinde yapıldığı, bu disketin de kasada saklandığı kaydedildi. Anadilde yayın, ölüm cezası ve MGK gibi konuların bulunduğu kriterlerle ilgili sunuşlarda dizüstü bilgisayarları kullanan Genel Sekreterlik, belgenin sınırlı sayıda kişide bulunmasını sağladı. MHP lideri Devlet Bahçeli gündeki MHP'li bakanlar, siyasi kriterleri ilk kez önceki gün yapılan Bakanlar Kurulu toplantısında gördüler.

Türkiye'nin AB hedefine ulaşabilmesi için kritik öneme

sahip Ulusal Program'ın resmen açıklanmasından önce basına hiçbir şekilde sızdırılmaması bir başarı olarak değerlendirildi. MHP'nin de yer aldığı bir hükümetin hazırladığı programın siyasi kriterler bölümünün kamuoyunda fazla

olarak hükümet ortakları ve ilgili kurumlarla mekik diplomasi geliştirilen Büyükelçi Volkan Vural, ifadeleri tek bir disket altında topladı. Bu disket Genel Sekreterlik'te bir kasada saklandı. Genel Sekreterlik, kriterler

bilgilerine sunuldu. Bu kriterlerin hiçbir bakanına ya da milletvekiline verilmemesi üzerinde ısrak sağlandı. Programın açıklanmasından önce, hafta sonu bakanlara ayrı ayrı kriterlerle ilgili bir bilgi notu gönderildi. Ancak bu not

bakanlar, Devlet Bahçeli tarafından sunuldu. AB'ye katılışını açıklayan Devlet Bakanı Abdullah Gül'ün konuşması için ayrılandığı, ancak Bahçeli'nin "Liderler anlayışı sadece imzalanmaz" dediği öğrenildi.

Metne güvenilmedi

Bazı bakanların, elle yazılan metne güvenmeyeceğine şüphelerini dile getirdikleri, ancak bu istemlerinin reddedildiği bildirildi. Birçok MHP'li bakanın programı gönülsüz imzaladığı kaydedildi.

ANAP lideri ve AB İşleri'den sorumlu Başbakan Yardımcısı Mesut Yılmaz, yarın TBMM Genel Kurulu'na program hakkında bilgi verecek.

Anadilde yayın, ölüm cezası ve MGK gibi konuların bulunduğu kriterlerle ilgili sunuşlarda dizüstü bilgisayarları kullanan Genel Sekreterlik, belgenin sınırlı sayıda kişide bulunmasını sağladı.

la tartışılmadan geçirilmesinin amaçlandığı, ancak bu şekilde koalisyon ortaklarının bir metin üzerinde anlaşmalarının sağlandığı bildirildi.

Disket kasada saklandı

Bunun için AB Genel Sekreterliği yoğun önlemlerle çalıştı. Siyasi kriterlerle ilgili

le ilgili sunuşlarında birbirlerini güdürdükleri dizüstü bilgisayarları kullandılar ve sınırlı sayıda kuruluş haricinde yazılı belge bırakmadılar.

Cumhurbaşkanlığı, MGK ve Genelkurmay ile Dışişleri Bakanlığı'nda bir koğrafyanın bulunduğu siyasi kriterler sadece siyasi parti liderlerinin

ta MGK, OHA'L ve anadilde yayın-eğitim konuların boş bırakıldı. Bakanlar, siyasi kriterlerle ilgili ifadelerini programın resmen açıklanmasından önce yapılan Bakanlar Kurulu toplantısında gördüler.

Bakanlar Kurulu'nda siyasi kriterlerle ilgili görüşlerini ilermek isteyen bazı MHP'li

21 Mart 2001 Cumhuriyet Gazetesi

Program geliyor

Tartışmalardan sonra ortaya çıkan program bugün açıklanacak ve toplanacak.

Ulusal Program, bugün Başbakan Yardımcısı Yılmaz tarafından açıklanacak. Dışişleri Bakanı Cem ise AB büyükelçilerini bilgilendirecek

Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne (AB) üyelik yolunda izleyeceği yolu, kısa ve uzun dönemli vaatlerini içeren Ulusal Program (UP), bugün Bakanlar Kurulu'nda görüşüldükten sonra Başbakan Yardımcısı Mesut Yılmaz tarafından kamuoyuna açıklanacak. Dışişleri Bakanı İsmail Cem de UP'yi, AB büyükelçilerine tanıttak. Resmi Gazete'de yayımlanacak UP, AB'ye de iletilecek. Anadilde yayın ve öğretimle idam gibi tartışmalı konuları içeren 23 sayfalık siyasi kriterler bölümü büyük önem taşıyan UP,

niteliğini taşıyor. UP'de yeralan siyasi kriterlerin hayata geçirilmesi için 26 yeni yasa çıkarılması öngörüldü.

Dil sorunu

Gizlenen siyasi kriterler bölümünde 'anadilde yayın' yerine 'Türkçe dışındaki diller' ifadesi kullanılırken, idam cezasının bırakılması ise orta vadeli hedefler arasında sayılarak, bunun TBMM'nin yetkisinde olduğu belirtiliyor. Önce Milli Güvenlik Kurulu'nda benimsenen UP'nin Avrupa'ya iletilmesinden sonra 2003 yılından itibaren tam olarak uygulan-

'AB'ye kesin gireceğiz'

Erdal İnönü Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği'nin Almanya'da düzenlediği toplantıya konuk olan Prof. Dr. Erdal İnönü, Türkiye'nin AB'ye mutlaka gireceğini söyledi. İnönü, "Dış siyasetimizin temel eksenini AB olmalıdır. Bu Türkiye'de önemli değişimlere neden olacaktır" dedi.

Yılmaz: ANAP'tan kopmalar olabilir

ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz, Trabzon'daki yerel Kuzey TV'ye partisile ilgili çarpıcı açıklamalar yaptı. Yılmaz, "ANAP'a haksız ithamlar yapıyor. Bu zor dönemde içimizde ihanetlere maruz kalabiliriz" dedi.

19 Mart 2001 Posta Gazetesi

Programa MGK freni

SERPİL ÇEVİKCAN Ankara

Ulusal Program'ın (UP) siyasi kriterler bölümündeki değişikliği altında, MHP'nin değil, Milli Güvenlik Kurulu'nun (MGK) olduğu ileri sürüldü. Bir bakan da, özellikle Kürtçe konusunda "frence bastırılmı" MGK olduğuna doğruladı. Kulislere yansayan bilgilere göre, UP'nin siyasi kriterler bölümünün en hassas noktasını oluşturan Kürtçe eğitim ve yayın konusundaki değişiklik süreci, MİT'in 'Askerler Kürtçe yayına karşı değil' yolundaki açıklamasıyla başladı.

Koalisyonda orta yol

Sonra Genelkurmay Başkanlığı'nın "Üniter yapıya zarar verecek her uygulamamın karşındayız" açıklaması geldi. UP çalışmaları sürerken, MHP'nin Kürtçe yayın - eğitim ve idam konularındaki çekinceleri, Bahçeli tarafından ortaklara iletilti. Son MGK toplantısı öncesinde orta yol bulundu. 'Orta yol'da idam için bağlayıcı olmayan bir ifadelerle kullanılırken, Kürtçe yayın ve eğitim konusunda 'Kürtçe' ve 'anadil' kavramlarına yer verilmemesi kararlaştırıldı.

MGK devrede...

Çalışmaların tamamlanmasından arından UP, Bakanlar Kurulu öncesi MGK'da ele alındı. Askeri kanat, Türkiye'nin üniter yapısı ve toprak bütünlüğünü vurgusunu esas alan uyarılarda bulununca, "Resmî dil ve eğitim dili Türkçe'dir. Bu, günlük yaşamda farklı dil, lehçe ve ağzı kullanımına engel değildir. Bu serbestlik ayrılıkçı veya bölücü amaçlarla kullanılmak" ifadesi metnin son haline girildi.

21 Mart 2001 Milliyet Gazetesi

Dışişleri Bakanı, 15 yıldır yazdığı her konunun programda yer aldığını söyledi

Cem: Hedefimiz 2003'te müzakere

Bu haftayı programı AB ülkelerine anlatmalıydık. Cem'leri söyleyemeyiz. İsmail Cem "Her şey bizim elimizde" diyor.

ANKARA (Cumhuriyet) Dışişleri Bakanı İsmail Cem, AB'ye üyelik sürecinin bilimsel olarak değerlendirildiğini belirterek, "Ulusal Program"ın açıklanmasında kritik olarak yapıldığı değerlendirmelerde, "Her şey bize elimizde" diye konuştu. Cem, önceki akşam bazı gazetelerin Ankara temsilcileri ve yazarlarıyla yaptığı söyleşide, saatte başlarıyla görüşlerini dile getirdi. Cem, önceki akşam bazı gazetelerin Ankara temsilcileri ve yazarlarıyla yaptığı söyleşide, saatte başlarıyla görüşlerini dile getirdi.

UP'nin sayfa sayısına ilişkin sorularına, "İçinde toplumsal yaşamı düzenleyen her şey her konu var. Akademiğimiz ciddi bir çalışma ortaya koydu. Bakanlık olarak bu haftayı plan AB ülkelerine ve kurumlarına anlatmakla görevimiz."

Plan, AB tarafından sıkı bakanlık, fazla bakanlık, bizi koymamız çok önemli. Bilgi ortamında derin görüş ayrılıkları olduğunu söylemiş. Sıradaki bakanlık, idamın akşamında durduğu bir programdır. Programın açıklanması...

AB'nin yardımı 2006'ya kadar 4.5 milyar Euro PUP'nin maliyeti 15 milyar Euro

ANKARA (Cumhuriyet) AB Genel Sekreteri Nicolas Varol, Türkiye'nin Ulusal Program (UP) doğrultusunda her formülün gerektirdiği kadar 15 milyar doların gerektirdiği kadar 4.5 milyar Euro'ya kadar 2006 yılına kadar bir-üniteyi destekleyecek. Türkiye'nin AB'ye 2006 yılına kadar 4.5 milyar Euro'luk yardımına ulaşacağını açıkladı. AB Genel Sekreteri Varol, Türkiye'nin AB'ye 2006 yılına kadar 4.5 milyar Euro'luk yardımına ulaşacağını açıkladı. Türkiye'nin AB'ye 2006 yılına kadar 4.5 milyar Euro'luk yardımına ulaşacağını açıkladı.

20 Mart 2001 Cumhuriyet Gazetesi

Siyasi reformlar başlıyor

Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, Türkiye'yi AB üyeliğine taşıyacak reformların ve demokratikleşme çabalarının yürütülmesinde de son derece önemli bir rol üstlenmişti. Türkiye'nin adaylığının tescil edildiği Helsinki Zirvesi sonrasında siyasi alanda yapılan en önemli reform, 2001 yılının Ekim ayında gerçekleştirilen Anayasa değişiklikleriydi. 1980 Anayasası, normal koşullarda kanun ve yönetmelikler ile düzenlenmesi gereken birçok hususun, Anayasa'da düzenlendiği ya da dayanağını Anayasa'dan aldığı bir yapıya sahipti. İdam cezası; gözetli ve tutukluluk süreleri; dernekler, toplantı ve gösteri yürüyüşleri; Vakıflar Kanunu; sendikal haklar; Milli Güvenlik Kurulu vb. alanları düzenleyen yasaların değiştirilebilmesi için öncelikle Anayasa'da bazı değişiklikler yapılması gerekiyordu. Temelde Kopenhag siyasi kriterlerinin karşılanmasına yönelik bu değişiklikler, bireysel hak ve özgürlüklerin yanı sıra kadın-erkek eşitliğinin güvence altına alınmasından ifade özgürlüğünün genişletilmesine, duruşma öncesi gözaltı süresinin AB ölçütlerinde makul bir seviyeye indirilmesine kadar birçok düzenlemeyi içermektedir.

"Siyasi kriterlerin yerine getirilmesi, kapsamlı bir reform sürecinin başlatılmasını zorunlu kılıyordu. O dönemde, DSP, MHP ve ANAP'tan oluşan bir koalisyon hükümetinin yanı sıra, yapısı ve yetkileri bugünkünden çok farklı bir Milli Güvenlik Kurulu vardı. Bu koşullarda uyum çalışmalarının kolay yürütülemeyeceği en başından belliydi." yorumunu yapan Büyükelçi Bozkır:

"Öncelikle Anayasa değişiklikleri ve ilk Ulusal Program'da yayımlanan siyasi kriterler arasında yer alan, yani üzerinde mutabakat sağlanmış konularda reform hazırlıklarına başladık. Aslında bu çalışmayı hazırlamak için bizden çok daha geniş imkânlara sahip birçok kurum vardı. Ancak, yasa değişikliklerinin ABGS sorumluluğunda sevk edilmesi yönünde bir tercih yapıldı. Söz konusu kurumlar, bütün çalışmalarımıza katılmakla birlikte, sorumluluk tümüyle ABGS'deydi. Süreç boyunca reformlarla ilgili çok sayıda zirve gerçekleştirildi. Bunların bazıları Başbakan Bülent Ecevit'in sağlık durumu nedeniyle hastanelerde yapıldı ve arzu edilen sonuca ulaşamadı..." ifadeleriyle dönemin koşullarını özetliyor.

Bahçeli'ye son çağrı

Ecevit: Güçlükleri aşmamız şart. Yoksa AB üyeliğinden vazgeçmemiz gerekli

Fotoğraf: Burak KARA
TÜRKİYE TARİHİNİN EN BÜYÜK SIVİL HAREKETİ
Türkiye nüfusunun yarısını temsil eden 180'1 aşkın örgütün imza koyduğu bildiride, "Türkiye tarihi bir kavşakta ve AB'ye tam üyelik hedefine hiç olmadığı kadar yakın. Kaybedecek vaktimiz yok" denildi.

Çocuklarımız için AB'Yİ İSTİYORUZ

180'1 aşkın kuruluş yayınladığı bildiride, siyasileri "topluma kulak vermeye ve AB projesine sahip çıkmaya" çağırıyor. "AB hedefinde gecikme, çağdaşlaşma yolunda gecikmez" uyarısı yapılan bildiride şöyle denildi:

KESİN KARARLIYIZ

"AB üyeliğini kendimiz, çocuklarımız, geleceğimiz için istiyoruz. Doğru adımların doğru zamanda atılmamasının bedelini gelecek kuşakların ödemesine izin veremeyiz. Biz Türk toplumu olarak kesin kararlıyız; Türkiye'nin yeri AB'dir." 15'TE

Bahçeli: Biz hep beş kez düşünürüz

YILMAZ'IN "Siyaset yapan herkesin AB üyeliğine engel olmamak için 3 değil 5 kez düşünmesi lazım" sözlerine Bahçeli'den yanıt geldi. MHP lideri, "Biz hep onu yapıyoruz. 5 kez düşünürüz" dedi. 19'DA

ECEVİT, Çankaya'daki tarihi zirveye bir gün kala son çıkışıyla AB tartışmalarını iyice alevlendiren Bahçeli'ye uzlaşma çağrısı yaptı. Ecevit, MHP'nin tabanını ve duyarlılıklarını da gözetecek, "Sayın Bahçeli'nin güçlükleri aşabilmesini temenni ediyorum" dedi.

AB ÜYELİĞİ VAZGEÇİLMEZ

SABAHA "Türkiye'nin AB üyeliğinin zorunluluk olduğunu" vurgulayan Ecevit şöyle konuştu: "Sorunlar olabilir. Partiler arasında güçlükler olabilir. Bunları aşabileceğimize inanıyorum. Çünkü aşmamız şart. Başka türlü AB üyeliğinden vazgeçmemiz gerekir."

DOKTORLARIN YOĞUN ÇABAS

ECEVİT zirveye katılacak mı? İşte cevabı: "Doktorlar beni iyileştirmek için tar gücüyle çalışıyor. Bu zama alacak. Fakat benim zirveye mutlaka katılmak istediğimi bildikleri için çok daha hızlı çalışıyorlar..." 18'DE

NEHMET ÇETİNGİLİ

15 ayda sessiz bir devrim yaşandı

ŞELELE KADAK
 skadak@bahah.com.tr
 Fax: 0212 315 85 94

İşleri yani Avrupa Birliği konusunu en iyi bilenlerden biri 'Bu yürüyüşü kimse durduramaz' deyince, sizi bilmem ama benim için çok rahatladı. "Avrupa Birliği, ne her şeyin ilacı, ne de bütün iyiliklerin sembolü. AB, Avrupa'da, iki dünya savasına yol açmış bir lotuda, düzen, istikrar, barış arasıdır."

AB Genel Sekreteri Volkan Vural, konuşmasına yukarıdaki cümleyle başladı. Öncelikle şunu belirtiyim, Volkan Vural'ın duru anlatım sayesinde, salonu dolduran turistlerin AB'ye üyelik için ne kadar istekli oldukları hakkında daha net bilgilendiklerini ve 'hiç girmek' konusundaki tereddütlerini de biraz olsun giderdiklerini düşünüyorum. Türk halkının AB konusunda yeterli kadar bilgili olmadığını biliyoruz. Ne yazık ki sivil toplum kuruluşları da konuda seminerler düzenleyip, kitapçıklar yayınlayıp, gerektiğinde de gazetelere

AB'den uzaklaşıyor muyuz diye korkarken, Volkan Vural 15 ayda yapılanlarla AB'ye nasıl yakınlaştığımızı anlatarak bizi rahatlatmıştı

ilanlar vererek halkı aydınlatma konusunda büyük işler yapıyor. Antalya'da düzenlenen 'AB Entegrasyon Sürecinde Türk Turizm Sektörü' Semineri'nin bir ucundan tutan AB-Türkiye İhtisabı Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Kabatepe, her yerde seminerler düzenliyor. Bir de üzerinde 'AB'ye evet' yazsın bulduğunuz yeni bir logo hazırlanan Kabatepe, AB lobisini her platformda yapmak için büyük çaba harcıyor.

AB

Sözü fazla uzatmadan Vural'ın konuşmasına dönüyorum. Adaylığımızın ilan edildiği Helsinki Zirvesi'nden sonra, müzakerelerin başlamasını sağlamak için Türkiye ev ödevinin ne kadama vardı? AB üyesi olmamız hayal mi vakti değil mi? Vural'ın cümleleriyle bu 'Tarihî Yürüyüş'ün şimdiye kadar yapılanları yine Vural'ın ağzından duyurmak, AB'ye giden bu yoldan dönüştürmek istediğim vurgulamak istediğim.

İhale Kanunu, idam kadar önemliydi

■ 15 ayda sessiz bir devrim yaşandı. Ekonomik kriterlere uyum açısından çok önemli adımlar atıldı. Yeni Bankalar Yasası çıktı, bazı tekeller kaldırıldı. Temel sektörlerde düzenleyici kurumlar kuruldu. Ekonomik göstergeler iyi olmayabilir. Ama Türkiye hukukî altyapısı diğer pek çok ülkeden çok daha iyi hale geldi.

■ Müktesebat konusunda hepisi yasalarda da değişiklikler genel kurul gündemine geldi. Devlet ihaleleriyle ilgili kanun gibi önemli kanunlar çıktı. Yolsuzluktan önleyecek şeffaflık düzenlemesi getirildi. Rekabet ortamını bozan devlet yardımları konusundaki düzenlemeler son aşamaya geldi.

■ Siyasi kriterler... Hiçbir ülkede Anayasa değişikliği kolay iş değil.

Anayasa'nın 34. maddesi değiştirildi. Düşünce ve ifade özgürlüğü alanlarında adımlar atıldı. İşverne iddialarına örnek için gözaltı şifreleri kaldırıldı. Terörle mücadele ve diğer yasalarda uyum sağlandı. Yeni bir medeni kanun kabul edildi. Hapishanelerle durumlardan iyileştiren düzenlemeler yapıldı. En önemlisi de OHAL'ın kaldırılması planlandı. Sımdı bunları uygulayarak gerçekten yapıldığını da AB'ye

göstermek lazım. ■ Gündemde 3 konu var. (İdam, bireysel hak ve özgürlükler ve halkın konuştugu dilde TV ve radyo yayını yapma ölümlü engeller) Önemli mi 'Evet, önemli'. Ama tek besne yeterli değil. En önemlisi de Türkiye'nin, demokrasi, hukukun üstünlüğü ve insan halden bakımından AB'nin belirlediği normlara geldiği konusunda AB'de bir kanaat oluşması gerekir.

■ AB'ye üyelik kararını son derece tarihi ve stratejik bir karardır. Kriterlere uyan her ülke birliğe üye olma hakkına sahiptir. Türkiye, AB'nin kendisine en fazla yaklaşabileceği aday ülkelerdir.

■ AB hiçbirimiz için şifahi bir değişim değildir. Ama içinde olmanın önemli yararı var. AB konusunu duygulardan arındırın. Türkiye'yi iyi bir gelecek götürecektir araz olarak görün.

Özetini sunduğum konuşmasıyla Vural, bu yürüyüşün neden durdurulamayacağını tüm berraklığıyla böyle açıklıyor. Halkın AB'ye üyelik konusunda bilgilendirilmesi için konuya yakın herkese iş düşüyor. Çünkü öğrendikçe kafalardaki sisler de dağılıyor.

Volkan Vural

ANAYASA DEĞİŞİKLİK PAKETİ YOLA ÇIKTI

İzgi Meclis'i toplantıya çağıracak

BMM Başkanı Ömer İzgi, AB Genel Sekreteri Volkan Vural ile Anayasa değişikliği paketini görüştü. İzgi, Meclis'i toplamak için 110 imzaya beklemeyeceğini belirtti ve Meclis'i kendisinin resen toplantıya çağıracağını açıkladı. İzgi, Anayasa değişikliği paketinin başkalarına gelmesi halinde muhalefet liderleriyle hemen görüşmeye başlayacağını söyledi.

İNSAN HAKLARINA DİKKAT

Kabulde konuşan İzgi, Anayasa değişikliği komisyonu görüşmek üzere Vural ile bir araya geldiklerini bildirdi. "Hem AB sürecinde Anayasa değişikliği konusunda yapacağımız çalışmalar bakımından hem de sayın Vural'ın görüşlerini almak bakımından bu ziyaretten

memnunuz" dedi. AB Genel Sekreteri Büyükelçi Volkan Vural da konuşmasında, AB Genel Sekreteri'nin son aylarda yaptığı çalışmalar ve gelecek dönemde yapılacak çalışmalar hakkında bilgi sunacağını belirterek, şunları söyledi:

"Anayasa değişikliği konusunda Ulusal Program'ın öngördüğü hususlar hakkında bilgi arz etmek istedinim. Ulusal Programımız temel olarak Anayasa'nın, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ışığında gözden geçirilmesini öngörmektedir. Bu alanda alacağımız tedbirler, Ulusal Program'ın yaşama geçirilmesi ve AB'ye üyelik sürecinin hızlandırılması açısından önemli."

18 Kasım 2001 Sabah Gazetesi

6 Eylül 2001 Sabah Gazetesi

6 Haziran 2002 Sabah Gazetesi

6 Haziran 2002 Sabah Gazetesi

Sivil toplumdan güçlü destek

Sürecin ilerlemesini sağlayan en önemli unsurun, o dönemdeki kamuoyu desteği olduğuna dikkat çeken Bozkır'ın anlattıkları, sivil toplumun AB hedefi etrafında nasıl kenetlendiğini çarpıcı bir biçimde ortaya koyuyor:

“O dönem elimizdeki en önemli güç, kamuoyunun %75’ler gibi son derece yüksek bir oranla AB sürecine verdiği destektir. Karşıt görüştekiler ise %8 gibi çok küçük bir oran oluşturuyordu. Reformlara karşı çıkan, Türkiye’yi böleceğini iddia edenler karşısında bizi güçlü kılan tek şey, bu destektir. Kamuoyunun süreci bu denli sahiplenmesi sonucunda, o dönemde kimse, ne kadar karşı olursa olsun, ileride ‘AB sürecini engelleyen’ olarak anılmak istemedi. Meral Gezgin’in başkanlığını yürüttüğü İKV, İstanbul ve Brüksel’de, yüzlerce sivil toplum örgütünü sürece destek vermek amacıyla bir araya getiren toplantılar gerçekleştirdi. AB konusunda çalışmalar yapan birkaç gönüllünün başlattığı ve kısa zamanda aldığı destek ile bir halk hareketine dönüşen ‘Avrupa Hareketi 2002’, düzenlediği imza kampanyaları ve toplantılar, Meclis’i göreve çağıran gazete ilanları, televizyon filmleri, Türkiye’nin dört bir tarafına dağıtılan billboard afişleri, 2002 tarihli Kopenhag Zirvesi öncesinde TBMM’nin önüne koyduğu geriye sayan saat ve daha birçok çarpıcı faaliyetle sürecin ilerlemesine büyük katkı sağladı. Aynı dönemde başta TÜSİAD olmak üzere birçok kuruluşun da ısrarlı çabaları ve desteği sonucu, sivil toplum ve kamuoyunun arkasında durduğu reformlar TBMM’den geçti.”

Ocak 2002’de yürürlüğe giren yeni Medeni Kanun kapsamında, kadın-erkek eşitliği, çocukların korunması ve dernek kurma özgürlüğü gibi alanlarda yapılan değişiklikler, Türkiye’yi AB standartlarına bir adım daha yaklaştırdı. Bilahare çıkarılan yasa paketleri, uyum sürecini daha da hızlandırdı. 2002 yılında çıkarılan üç uyum yasa paketinden birincisinde, Türk Ceza Kanunu, Terörle Mücadele Kanunu, Devlet Güvenlik Mahkemeleri (DGM) Kanunu ve Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu’nda önemli değişiklikler gerçekleştirildi. İkinci uyum yasa paketi ise Siyasi Partiler, Basın, Dernekler,

Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri, DGM, Jandarma ve İl İdaresi Kanunlarında Türkiye'nin siyasi kriterler alanındaki taahhütleri doğrultusunda önemli düzenlemeler içeriyordu.

Bu paketlerden en dikkat çekicisi ise, 3 Ağustos 2002 tarihinde kabul edilen üçüncü uyum yasa paketiydi. İdam cezasının kaldırılmasından, farklı dil ve lehçelerde yayın yapılması ve bunların öğrenilmesinin önündeki hukuki engellerin kaldırılmasına kadar bir dizi önemli düzenleme getiren bu reformların, toplumda ne denli hararetli tartışmalara yol açtığı düşünüldüğünde, çalışmaların mutfağı olan Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'nin öncü rolü anlaşılıyordu...

Üçüncü uyum paketinin Meclis'ten geçmesinin ardından dönemin Dışişleri Bakanı İsmail Cem'in, konuyla ilgili olarak büyükelçilerle gerçekleştirdiği bilgilendirme toplantısına sarı-lacivert kravatıyla giden Volkan Bozkır, dönemin AB Genel Sekreteri Volkan Vural'ın, kendisi gibi koyu Galatasaraylı olan İsmail Cem'e dönerek, "Sayın Bakan görüyor musunuz, Volkan Bozkır sarı-lacivert kravatla geldi. Ne yapalım?" demesi üzerine, şu cevabı verdiğini anlatıyor: "Sayın Bakanım, ben bütün bu süreç boyunca Genel Kurmay Başkanlığı ve Milli Güvenlik Kurulu toplantılarına, bu kravatla gitmemiş olsaydım, siz bugün bu toplantıya yapamazdınız!"

Reform paketleri ile birlikte Türkiye'de yaşanan dönüşüm, AB yetkilileri tarafından da büyük bir dikkatle izleniyordu. 30-31 Ağustos 2002'de Danimarka'nın Helsingor kentinde toplanan AB Dışişleri Bakanları, genişleme tartışmaları kapsamında, son reform paketinin onaylanmasından duyulan memnuniyeti dile getirirken, dönemin Genişlemeden Sorumlu Komisyon Üyesi Gunter Verheugen, reformların günlük hayata yansımalarının önemine vurgu yapıyordu.

Türkiye'nin aday ülke olarak kabul edilmesinden itibaren sivil toplum kuruluşlarının güçlendirilmesi, AB katılım sürecinin en önemli önceliklerindendi. ABGS, reform sürecine sağladığı önemli katkıların yanı sıra, söz konusu reformların toplumun geniş kesimlerince sahiplenilmesini sağlamak amacıyla, sivil toplum kuruluşları ile

"BAŞKA YARIN YOK."

Türkiye'nin yeri Avrupa Birliği'dir.
-Evet... Katılıyorum!

AVRUPA HAREKETİ 2002
www.avrupahareketi2002.org

**SAYIN MİLLETVEKİLİ
TARİHE
GEÇECEKSİNİZ.**

(AMA NASIL?)

Değerli vekilimiz,
Biliyorsunuz Aralık ayında Avrupa Birliği Türkiye ile tam üyelik müzakerelerinin başlatılmasına kararını verecek ya da erteleyecek.
Kararı verilirse Türkiye Avrupa'ya adım atacak. Ertelese Türkiye Avrupa dışında kalmaya devam edecek.
Bir yıl ayırmıyorsanız, Avrupa Birliği'nin önümüze çıkarılabilecek yasa değişiklikleri sizin önünüzde.

Sayın milletvekili, hangi görüşten hangi partiden olursanız olsun, sizin için bir karar vermeniz gerekmektedir.
Türkiye'nin yeni seçtiği 500 milletvekili sizin kararınıza göre Türkiye'nin geleceğini belirleyecek.
Çalıştığınız bölgedeki vatandaşlarımızın, büyük kentlerdeki diğer vatandaşlarımızın, Türkiye'nin geleceğini belirleyecek.
Türkiye'nin Avrupa'daki geleceğini belirleyecek.

AVRUPA HAREKETİ 2002
"BAŞKA YARIN YOK"

www.avrupahareketi2002.org

**"TEBRİKLER...
TARİHE GEÇTİNİZ!"**

AVRUPA HAREKETİ 2002
"BAŞKA YARIN YOK"

YASALAR DEĞİŞTİ. SIRA KAFALARDA...

AVRUPA HAREKETİ 2002
"BAŞKA YARIN YOK"

www.avrupahareketi2002.org

hiçbir kamu kurumunun olmadığı kadar yakın işbirliği içinde çalışıyordu. Sivil toplumla daha etkin ve şeffaf bir diyalog kültürünün yerleşmesi ve STK'ların karar alma mekanizmalarına katkıda bulunmasını destekleyen ABGS, süreç boyunca, sivil toplum kuruluşlarına yönelik birçok projenin de hayata geçmesini sağlıyordu.

ABGS'nin gerek kamu kurumları ile koordinasyonda, gerek sivil toplum kuruluşları ile diyalogda üstlendiği önemli role, Ekim 2002 tarihli İlerleme Raporu'nda şu ifadelerle dikkat çekiliyordu:

“Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Ulusal Program'ın ve Katılım Öncesi Strateji'nin uygulanmasındaki koordinasyon rolünü daha da pekiştirmiştir. Bir tercüme koordinasyon birimi oluşturulmuştur. Diğer kurum ve kuruluşlarla daha yakın bir işbirliğini temin etmek üzere, kurumsal düzenlemeler yapılmıştır. ABGS ile sosyal taraflar, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları arasındaki görüş alışverişi güçlendirilmiştir. Sivil toplum temsilcilerinin yer aldığı 13 çalışma grubu kurulmuştur... ABGS, AT-Türkiye Ortaklık Komitesi nezdinde yer alan sekiz alt komite çalışmaları çerçevesinde, müktesebatın ayrıntılı incelemesi hazırlıklarında yer almıştır.”

İlerleme Raporu'na yansıyan bu ifadeleri, gerek Avrupa Komisyonu yetkililerinden, gerek AB ülkelerinin Türkiye'deki büyükelçilerinden sık sık duyduğunu belirten dönemin AB Genel Sekreteri Büyükelçi Volkan Vural, ABGS'nin süreçte üstlendiği etkili rolü şu ifadelerle özetliyor:

“ABGS'nin varlığı herkesin işini kolaylaştırıyordu. Hem Komisyon, hem büyükelçilikler, karşılıklı kolaylıkla temas edebilecekleri ve tüm sorularının yanıtlarını alabilecekleri bir muhatap bulmuşlardı. Daha önce, bilgi alabilmek için, her konuda farklı bir kurumun kapısını çalmak durumundaydılar. ABGS ise, Avrupa Birliği süreci ile ilgili tüm konularda başvurabilecekleri bir adrestir. Sadece yapılan çalışmalarla ilgili değil, aynı zamanda planlanan çalışmalarla ilgili de bilgi alabiliyorlardı. Örneğin, biz ABGS olarak 3 ay içinde şu konuda bir yasa çıkacak' dediğimizde, bunun bir dayanağı olduğunu biliyorlardı.

Süreç ilerledikçe ABGS'ye duyulan güven de arttı. Böylelikle, Avrupalı muhataplarımız da, Genel Sekreterliğin vazgeçilmez bir kurum olduğunu anladılar.”

Avrupa Birliği Genel Sekreterliği bir yandan uyum çalışmalarında ve sivil toplum kuruluşlarıyla ilişkilerde koordinasyonu sürdürürken, diğer yandan da altyapısını güçlendirmeye çalışıyordu. Kısıtlı imkânlarla hazırlanan internet sitesi, kısa sürede AB alanındaki gelişmeleri kamuoyuna aktaran en güvenilir site haline gelmişti. 6 Eylül 2002 tarihinde TÜSİAD tarafından Bilişim Haftası etkinlikleri çerçevesinde düzenlenen Bilişim Zirvesi'nde, ABGS resmi internet sitesi olan “euturkey” iletişim platformu, “e-Türkiye için devlet ödülleri” kategorisinde “Merkezi Yönetim İnternet Sitesi Başarı Ödülü'nü” alıyordu.

ABGS, ayrıca, AB müktesebatına uyum için tüm kamu kurumlarının kullanabileceği bir Ulusal Veri Tabanı da geliştirmişti. O dönemde uzman olan Sektörel Politikalar Başkanı Erol Saner, Ulusal Veri Tabanı ile ilgili yazılımın geliştirilmesi sırasında yaşananları şöyle anlatıyor:

“Kurumun ilk yıllarıydı. Teknik donanım olarak iyi bir altyapıya sahip olmamıza rağmen, işimizi kolaylaştıracak yazılımlardan yoksunduk. Tek kişiden ibaret ilgili birimimiz ise bu konuda herhangi bir katkı sağlayamıyordu. Mevzuat uyumunun sağlıklı bir şekilde izlenmesi, ancak elektronik ortamda yapılabileceğinden, bir yazılım programına ihtiyacımız vardı. O dönemde böyle bir işin teknik şartnamesini hazırlayıp ihale etme seçeneğimiz ise yoktu. Kendi öngörümüzden hareketle başladığımız çalışmada, yazılım kısmını benim üstlenmem ile birlikte analizlere başladık. Yaklaşık bir yıl sonra iyi çalışan bir yazılım programı hazırlandı. 4 ayrı bilgisayar programından oluşan yazılım seti, hem internet üzerinden kurumlarımızın bize bilgi aktarmasını, hem bu bilgilerin tutarlılığını kontrol edebilmemizi, hem de bilgiyi kamuoyuna ulaştırabilmemizi sağlıyordu. Sonuçta hafta sonları da dâhil geç saatlere kadar çalışarak bu işi tamamlamayı başarmış, programın kamu kurumlarına tanıtılıp uygulamaya geçilmesi ile de rahat bir nefes almıştık.”

Verheugen'den bir iyi, bir kötü çıkış

Türkiye'ye hak ettiği verilmeli

AB Temsilcisi Günther Verheugen, tepki çeken açıklamalarından çıkarak, Ankara'nın reform hareketini övdü ve "Türkiye'ye hak ettiği verilmeli" dedi.

G. Verheugen

Kıbrıslı Türkler kaybeder

GÜNTHER Verheugen, Kıbrıs konusunda ise Türkiye konusundaki gibi "yumuşak" bir üslup kullandı. Henüz adada suyu bir çözümlenmesi konusunda "çok geç" olmadığını ve hala bir şansa bulunduğu belirtti.

YAPTIĞI açıklamalarda Türkiye'de büyük tepki çeken AB Komisyonu'nun Genel Müdürü, Avrupa Parlamentosu'nda "tamamen farklı" bir söylem kullandı ve reformları överek, "Türkiye'ye hak ettiği verilmeli" dedi. Daha Avrupa Parlamentosu'nun Deputeli Komisyonu'nda bir konuşma yapmış ve Avrupa'nın parlamenterleri sorunlarını cevaplandıran Verheugen, "Kasım seçimlerinden sonra Avrupa yanlısı, istikrarlı ve reformları devam ettirecek bir hükümetin

gelmesini arzu ediyoruz" dedi. Alman temsilcisi, Türkiye'nin adaylığının "tesisi" edildiği Helsinki zirvesi sonrasında önemli adımlar atıldığını, yar aylarında yapılacak reformların "herkesi şaşırtmış" söyledi. Reformlarda Türkiye'de "teşvik kolları" olarak bilinen idari cesazanın kaldırılması, ana dilde yayın ve öğretim hakkı bulunduğu belirtti Verheugen, "Türkiye'ye hak ettiği verilmeli" dedi. Türkiye'ye, diğer aday ülkelerden farklı bir esnastır yapılmadığını, aynı kriterlerin uygulandığını belirtti Verheugen şöyle

konuştu: "Reformların devamı konusunda Türkiye'yi teşvik etmiştik, cesaretlendirmeliyiz. Kasım ayındaki seçimlerden sonra Avrupa yanlısı, istikrarlı ve reformları devam ettirecek bir hükümetin gelmesini arzu ediyoruz." Türkiye'de reformların devamı için siyasi bir istek olduğunu belirtti Verheugen, bunun için çaba gösterildiğini kaydederek, "bu çabaların sonuçlandırılması ne kadar zaman alacağı bilinmiyor. Ama bir gerçek var ki, Ankara istekli" dedi.

■ Zeynel LÜTE/ANÜKSEL

11 Eylül 2002 Hürriyet Gazetesi

ABGS'nin ilk internet sayfası

AB'ye uyum sürecinin etkin bir şekilde sürdürülebilmesi için daha geniş kapsamlı ve daha iyi bir iletişim gerekiyordu. AB kavram ve değerlerinin Türk halkı tarafından algılanması, tartışılması ve benimsenmesi de büyük önem taşıyordu. Toplumun genelinde Türkiye'nin AB üyeliğine yönelik güçlü bir destek olmasına rağmen, Avrupa Birliği ve mekanizmaları hakkında temel bir bilgi eksikliği gözlemlenmekteydi.

Söz konusu eksikliği gidermek ve toplumun tüm kesimlerinin uyum sürecini takip ederek, aktif katılımını sağlamak amacıyla ABGS tarafından bir iletişim stratejisi geliştirildi. Bu strateji kapsamında 2002 yılında "euturkey" iletişim platformu oluşturuldu. Platformun amacı, kamu kurum ve kuruluşlarının, özel sektörün, üniversitelerin, sivil toplum kuruluşlarının, medyanın ve konuyla ilgili tüm bireylerin hem kendi aralarında hem de AB kurumları ile iletişimini sağlamanın yanı sıra, AB sürecine ilgiyi artırarak yürütülen çalışmalarını geniş kesimlere ulaştırmaktı.

Tarih içinde 'tarih' veriliyor

Reform paketlerinin Avrupa Birliği'nde yarattığı olumlu hava, Kasım 2002'de yapılan seçimlerden sonra iktidara gelen tek parti hükümetinin AB yolundaki kararlı söylemi ile iyiden iyiye güçlenmişti. Siyasi istikrarın reform çabalarına kazandırdığı ivme ile müzakerelerin başlatılması için ön koşul olan siyasi kriterlere yönelik uyum paketleri art arda Meclis'ten geçiriliyordu. Temel hak ve özgürlüklerin kapsamını genişleten, demokrasi, hukukun üstünlüğü, ifade özgürlüğü ve insan hakları gibi alanlarda mevcut düzenlemeleri güçlendiren reformlar büyük bir hızla sürdürülüyordu.

Türkiye'nin, beklenenin üstünde bir performansla ve rekor hızla gerçekleştirdiği reformlar, AB çevrelerinde bir yandan şaşkınlık, diğer yandan memnuniyetle izleniyordu. Dönemin Avrupa Komisyonu Genişlemeden Sorumlu Üyesi Gunter Verheugen, yaşanan gelişmeleri "muhteşem" olarak nitelerken, Aralık 2002 tarihli Kopenhag Zirvesi'nde, Türkiye'ye müzakere tarihi verilmesi konusunda Komisyon'un elinden geleni yapacağına, ancak ellerinin daha da güçlenmesi için uygulamanın da önemli olduğuna işaret ediyordu. 2002 yılında AB Dönem Başkanlığını yürüten Danimarka Başbakanı Ander Fogh Rasmussen de, Türkiye'de önemli adımlar atıldığını, reform çalışmalarının Türkiye'nin AB yolundaki girişimlerinin Birlik tarafından karşılık göreceğini güçlü ifadelerle belirtiyordu.⁸

12-13 Aralık 2002 tarihlerinde gerçekleştirilen Kopenhag Zirvesi'nde; üyelik müzakerelerinin başlatılması için Türkiye'ye net bir tarih değil, ama "tarih içinde tarih" verildi. Zirve'de, 2004 yılı İlerleme Raporu ve Komisyon'un görüşleri ışığında, Avrupa Konseyi'nin Türkiye'nin Kopenhag siyasi kriterlerini "yeterli düzeyde" karşıladığı kanaatine varması halinde, müzakerelerin "gecikmeksizin" başlayacağı sonucuna varıldı.

AB'den Sorumlu Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış, o dönemde yaşanan yoğun trafiği ve kendisinin sürece nasıl dâhil olduğunu şöyle anlatıyor:

"...2 Kasım 2002 seçimlerinin ardından, 4 Kasım sabahı İstanbul'da evdeydim. Telefonum çaldı. Ak Parti Genel Merkezi'nden arıyorlardı.

'Genel Başkan sizinle konuşmak istiyor' dediler. Tayyip Bey telefondaydı. 'Ne yapıyorsun?' diye sordu. 'Dinleniyorum efendim' dedim. 'Türkiye'nin çözülmesi gereken çok meselesi var. Bizim dinlenmeye vaktimiz yok, hemen Ankara'ya gel' dedi. O gün öğleden sonra Genel Merkez'e gittim. Tayyip Bey, 'Egemen, Genel Merkez'de Dış İlişkiler alanında benimle yakın çalışmanı istiyorum. Dış İlişkilerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcımız Yaşar Yakış'la birlikte çalışacaksın. Benim yabancılarla yaptığım toplantılarda bulunmanı istiyorum. Bazı toplantılarda tercüme de sen yaparsan sevinirim' dedi. 'Efendim bu benim en iyi bildiğim işlerden bir tanesi. Onur duyarım' dedim ve birlikte çalışmaya başladık. 4-5 gün sonra, Danimarka Dönem Başkanlığı vesilesiyle, Danimarka Sefiri, evinde AB Büyükelçilerine bir yemek veriyordu. Tayyip Bey, orada bir konuşma yaptı. Benim Avrupa Birliği camiasıyla ilk tanışmam da o yemekte oldu. O akşam Tayyip Erdoğan'ın yaptığı konuşma, daha sonraki 5 yıl boyunca yaptığımız reformların da ilk kez deklare edildiği geceydi...

O yemekten 3-4 gün sonra da AB ülkelerine yönelik yoğun bir seyahat trafiği başladı. İlk ziyareti Atina'ya yaptık. Kopenhag Zirvesi'ne kadar olan süreçte, 15 AB üyesi ülkeden 14'ünü ziyaret ettik. Sadece Viyana'ya gidemedik çünkü o sırada Avusturya'da seçimler olduğundan bir muhatap sorunu vardı. Aynı günde 3 ülkeye gittiğimiz oldu. Bir ülkede uyanıp, bir başka ülkede öğle yemeği yiyip diğerinde akşam yemeği yediğimiz çok yoğun bir dönem geçirdik. Gerçekten çok çaba harcadık. Bir aylık dönemde Türkiye'nin 45 yıllık beklentisini gerçekleştirmeye, Kopenhag Zirvesi'nde müzakerelere başlamak için tarih almaya çalışıyorduk...

Üye ülke ziyaretlerini tamamladıktan sonra, Kopenhag'a gittik. Zirve'de Türkiye'nin siyasi kriterlerde gerekli eşiği geçmesi halinde, müzakerelerin gecikmeksizin başlatılacağı yönünde bir karar alındı. O akşam hiç unutmuyorum, kaldığımız otelin lobisinde Genel Başkanımız Tayyip Bey, Başbakanımız Abdullah Bey, Dışişleri Bakanımız Yaşar Yakış Bey, ben, Ömer Çelik, Cüneyt Zapsu hep beraber Zirve kararını değerlendiriyoruz. Moralimiz bozuk... Somut bir tarih almak istemişiz ama tarih yerine "müzakereler gecikmeksizin başlar" ifadesi kullanılmış. Keyfimiz kaçmış... O dönemin AB Genel Sekreteri Büyükelçi Volkan Vural beni kenara çekti. 'Egemen, siz ne yaptığınızın farkında mısınız?

⁸Hürriyet Gazetesi, 07.08.2002

Bugün alınan karar, Tansu Hanım'ın, Mesut Bey'in döneminde alınmış olsaydı, şu an Türkiye'de develer kurban edilmişti. Lütfen Tayyip Bey'i, Abdullah Bey'i ikna et. Burada karamsar olunacak bir durum yok. Aksine muazzam bir şey var. Bunu kutlayın, tadını çıkarın' dedi. 2002-2004 döneminde ise, o eşiği aşabilmek için hükümet-muhalefet el ele verip, muazzam reformlar yaptık. Onların neticesinde de 17 Aralık 2004'te, Türkiye ile müzakerelere başlama kararı alındı..”

Kopenhag'da alınan sonucun, önemli bir başarı olduğunu düşünen sadece Volkan Vural değildi. Ekipte yer alan Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı Uğur Ziyal de, geleneksel noktanın, müzakerelerin önünü açacak çok temel bir adım olduğu görüşündeydi.

“Abdullah Bey'in ve Tayyip Bey'in moralleri çok bozuktu. Her ikisi de 'Bütün üye ülkeleri ziyaret ettik, o kadar çaba harcadık, taahhütlerde bulduk. Yine de tarih alamadık' diyorlardı. Ama Uğur Ziyal ve ben, o koşullarda tarih alma beklentisinin gerçekçi olmadığını, Kopenhag'da alınan sonucun asla küçümsenmemesi gerektiğini düşünüyorduk. Bunu gerekçeleriyle birlikte kendilerine izah ettik. Onun üzerine Başbakan, 'O halde bunu bize anlattığınız gibi basına da siz anlatın' dedi. Biz de Ziyal ile birlikte basın karşısına çıktık ve kaydedilen aşamanın aslında ne kadar önemli olduğunu açıkladık.” diyen Volkan Vural, heyetin moralinin, ancak ertesi gün, gazetelerin de sonucu bir başarı olarak aktarmaları ile düzeldiğini anlatıyor.

Kopenhag Zirvesi (12-13 Aralık 2002)

Türkiye adım adım demokratikleşiyor

Birinci Uyum Yasa Paketi (19 Şubat 2002)

Birinci reform paketi kapsamında Türk Ceza Kanunu, Terörle Mücadele Kanunu, Devlet Güvenlik Mahkemelerinin Kuruluşu ve Yargılaması Hakkında Kanun ve Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nda değişiklikler gerçekleştirildi. Bu değişiklikler sayesinde, ifade özgürlüğünün genişletilmesi, gözaltı süresinin azaltılması ve tutuklu ve hükümlü haklarının korunması güçlendirildi.

İkinci Uyum Yasa Paketi (9 Nisan 2002)

İkinci uyum yasa paketi ile, Siyasi Partiler, Basın, Dernekler, Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri, DGM, Jandarma ve İl İdaresi Yasalarında önemli değişiklikler yapılarak, dernek kurma ve toplantı özgürlüğü güçlendirildi.

Üçüncü Uyum Yasa Paketi (9 Ağustos 2002)

Üçüncü reform paketi ile, savaş ve yakın savaş tehdidi halleri dışında ölüm cezası Türk hukuk sisteminden çıkarıldı; ilgili kanunlara Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları ışığında yeniden yargılamanın önünü açan hükümler eklendi. İfade ve dernek kurma özgürlükleri bu paketle de güçlendirilmeye devam edilerek, ifade özgürlüğü kapsamındaki eleştiri hakkına açıklık kazandırıldı ve dernek ve vakıfların faaliyetleri kolaylaştırıldı. Bunun yanı sıra cemaat vakıflarına ilişkin taşınmaz mal rejimi daha liberal bir hale getirildi. Eğitim ve yayın alanlarında kültürel haklar bağlamında yapılan değişiklikler ile, Türk vatandaşlarının günlük yaşamlarında geleneksel olarak kullandıkları farklı dil ve lehçelerde yayın yapılması ve bunların öğrenilmesi önündeki hukuki engeller kaldırıldı. Bazı basın suçlarına ilişkin hapis cezalarının da kaldırılarak basın özgürlüğünün güçlendirildiği paket çerçevesinde, diğer ülkelerden kaçak olarak gelen yabancıların zor kullanılarak çalıştırılmalarının ve esaret benzeri uygulamalara maruz kalmalarının önlenmesi amacıyla göçmen kaçakçılığı suçu da Türk Ceza Kanunu kapsamına alındı.

Dördüncü Uyum Yasa Paketi (11 Ocak 2003)

Dördüncü uyum yasa paketiyle, işkence ile mücadele, ifade, basın ve dernek kurma özgürlüğünün yanı sıra, gözaltı koşullarına ilişkin çeşitli yasa maddeleri yeniden düzenlendi. Böylece dernek kurma özgürlüğü daha da genişletilerek, işkence ve kötü muamelenin önlenmesinin ve tutuklu ve hükümlülerin haklarının korunmasının güçlendirilmesinde önemli gelişmeler kaydedildi. Siyasi Partiler Kanunu Anayasa değişikliği ile uyumlu hale getirilerek, gayrimüslim cemaat vakıflarının taşınmaz mal edinmelerini daha da kolaylaştırmak amacıyla Vakıflar Kanunu'nda değişiklik yapıldı.

Beşinci Uyum Yasa Paketi (4 Şubat 2003)

Beşinci reform paketiyle, daha önce mevzuata dahil edilmiş olan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları ışığında yargılamanın yenilenmesine ilişkin düzenlemenin kapsamı genişletilerek, o güne kadar kesinleşmiş kararlar da düzenleme kapsamına alındı ve Dernekler Kanunu'nda önemli değişiklikler yapıldı.

Altıncı Uyum Yasa Paketi (19 Temmuz 2003)

Altıncı uyum yasa paketiyle, ifade özgürlüğü genişletilerek, tüm bireylerin ayırım yapılmaksızın temel hak ve özgürlüklerden yararlandırılması konusunda düzenlemeler yapıldı. Ayrıca yaşam hakkının korunmasını güçlendiren adımlar atılarak, kişilerin güvenliği ve AİHM kararları ışığında yargılamanın yenilenmesi konularında düzenlemeler yapıldı.

Yedinci Uyum Yasa Paketi (7 Ağustos 2003)

Yedinci uyum yasa paketiyle, ifade özgürlüğünün yanı sıra, dernek kurma, toplantı ve gösteri yürüyüşlerine ilişkin hakların kapsamı genişletildi. Bireysel hak ve özgürlüklerin korunması, işkence ve kötü muamelenin önlenmesi alanlarında düzenlemeler yapıldı. Askeri mahkemelerin sivillere ilişkin yetki alanı daraltıldı. 18 yaşını bitir-

memiş herkesin “çocuk” sayılması sağlanarak çocuk mahkemelerinin görev alanıyla ilgili istisnalar kaldırıldı. Kamu harcamalarında şeffaflığın sağlanmasına; vakıfların yurt dışı faaliyetlerine ilişkin prosedürlerin kolaylaştırılmasına; ayrıca, kültürel hak ve özgürlüklerin genişletilmesi ile yürütmenin işlevselliğinin artırılmasına yönelik düzenlemeler yapıldı.

Sekizinci Uyum Yasa Paketi (21 Temmuz 2004)

Sekizinci reform paketiyle, Yükseköğretim Kurulu, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Haberleşme Yüksek Kurulu’ndaki Genelkurmay Başkanlığı üyeliklerine son verildi. Aynı şekilde Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kurulu’na bir üyenin MGK tarafından seçilmesi sona erdirildi. Ayrıca çeşitli kanunlarda yapılan değişikliklerle, ölüm cezası kaldırılarak yerine ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası getirildi.

ABGS, reform sürecinde 'anahtar rol' oynuyor

Süreç boyunca, reform çabalarının hayata geçirilmesinde Avrupa Birliği Genel Sekreterliği çok önemli bir rol oynadı. ABGS'nin bazı noktalarda koordinatörlük görevinden fazlasını yapması gerekiyordu. Aksi takdirde, Türkiye'de tabu olarak algılanan birçok konunun ele alınması ve ülke demokrasisinin gelişimine önemli katkı sağlayacak adımların kısa sürede kararlılık ve başarı ile atılması mümkün olamazdı. ABGS'nin, siyasi kriterlerin karşılanmasına yönelik uyum yasa paketi çalışmalarında kritik dönemlerde inisiyatif olarak öncülük etmesi, reform sürecinin kesintisiz sürdürülmesini sağladı.

O dönemde uzman yardımcısı olarak kurumda göreve başlayan Siyasi İşler Başkanı Ege Erkoçak, siyasi reformları ortaya çıkaran çalışma ortamını şöyle özetliyor:

"Yapılmakta olan reformlar öylesine radikal adımlar içeriyordu ki günlük rutin işlerimizi her gün gazete manşetlerinde görmek mümkündü. Yerine getirmeye çalıştığımız 'tarihi' görevin bilincinde olarak, hep elimizden gelenin en iyisini sergilemeye çalıştık. Ancak reformlara destek olanlar kadar şüpheyle yaklaşanlar da vardı. Bazı uyum paketleriyle ilgili toplantılarda biz ABGS uzmanlarına, sanki AB temsilcisi gibi yaklaşıyor ve koordinasyonunu üstlendiğimiz, ancak başka kurumlarda yapılan toplantılara girmemiz engellenmeye çalışılıyordu. İsimsiz e-postalarla yaptığımız işlerin bir karşılığı olabileceği hatırlatılıyordu.

Sayımız azdı ama işler çok yoğundu. Sürekli toplantı halindeydik. ABGS'de bir Cuma gecesi yine hep birlikte çalıştığımız saat 23.00 sularında, o dönem Genel Sekreter Yardımcısı olarak görev yapan Büyükelçi Volkan Bozkır'ın "24.00'te toplanalım, durumu değerlendirelim, gerekirse diğer kurumları da çağıralım" talimatını hep hatırlarım.

Üçüncü Uyum Paketi'ni ise hiç unutmam. Çok önemli bir paketti, özellikle, idam cezasının kaldırılması ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları ışığında yargılamanın iadesini mümkün kılan düzenlemeler içeren paket, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde kabul edilene kadar, TBMM Genel Kurulu'ndaydık. Kabul edildikten sonra da sabah 7:00 gibi ABGS'ye dönerek paketin İngilizce analizini Siyasi İşler Dairesi'ndeki arkadaşlarımızla hazırladık. AB üye ülkelerindeki temsilci-

liklerimize faksla ve e-postayla yolladık. Böylelikle, Türkiye'nin, Siyasi Kriterleri yeterince, karşılamasını sağlayan adımlardan birinin atıldığı zorlu virajı geçmiş oluyorduk..."

2003 yılına gelindiğinde, Avrupa Birliği Genel Sekreteri Volkan Vural'ın Madrid Büyükelçisi olarak atanmasıyla birlikte, 5 Şubat'ta görevi, Birleşmiş Milletler nezdinde Cenevre Daimi Temsilcisi, Büyükelçi Murat Sungar devralıyordu. Kurumun statüsünde de değişikliklerin yaşandığı 59. Hükümet Dönemi'nde, ABGS, Abdullah Gül'ün Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı olarak atanmasının ardından Mart 2003'te Dışişleri Bakanlığı'na bağlanıyordu. AB süreci ile yakından ilgilenen ve reform çalışmalarının hızlandırılması için yoğun çaba sarfeden Abdullah Gül, kurumun kendisine bağlı olduğu dönemde sık sık ABGS binasına gelerek, süreci buradaki makam odasından yönetecekti.

AB Genel Sekreterliği dönemini, meslek hayatının en verimli yılları olarak tanımlayan Büyükelçi Sungar, kurumda görev yaptığı süre içinde 5 uyum paketinin çıkarılmasının, kendisinde ve tüm ABGS ekibinde inanılmaz bir motivasyon yarattığını söylüyor. Abdullah Gül'ün, her konudaki görüş ve önerilere açık bir tutum sergilemesi sayesinde, kurumun verimliliğinin arttığını belirten Sungar'ın, o döneme ait hatırladığı tek olumsuzluk ise, DPT ile yaşanan yetki çatışması.

"Başlangıçta Devlet Planlama Teşkilatı bizim çalışmalarımıza oldukça tepkili yaklaştı. Sanki onların yetki alanında olan birçok konuda sorumluluğu bizi üstleniyormuşuz gibi bir algı oluşmuştu. Halbuki, biz sadece koordinasyondan sorumluyduk. Hiçbir kurumun yetkisini devralmak gibi bir niyetimiz ya da talebimiz yoktu. Birçok uzmanlık alanında DPT'nin önemli katkısı olduğunun da bilincindeydik. Ama bunu bir türlü izah edemiyor ve engellerle karşılaşıyorduk." diyen Murat Sungar, işin tatlıya bağlanma sürecini ise şu ifadelerle özetliyor: "Sonuçta, iki kurum arasında o zamana kadar görülmemiş şekilde bir protokol imzaladık. Dönemin DPT Müsteşarı Ahmet Tıktık ile oturup, karşılıklı yetkilerimizi tespit ettik. Bunları bir kâğıda aktarıp, imzaladık. İşler, ancak o protokolün imzalanmasından sonra daha rahat yürümeye başladı."

RİG ve ABİG kuruluyor

Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Abdullah Gül'ün başkanlığında, Devlet Bakanı Beşir Atalay, TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, TÜSİAD Başkanı Tuncay Özilhan ve İKV Başkanı Davut Ökütçü'nün katılımıyla ABGS'de yapılan ABİG toplantısı (5 Kasım 2003)

Reform İzleme Grubu (RİG) ve AB İletişim Grubu'nun (ABİG) kurulması, Abdullah Gül döneminin iki önemli gelişmesi oldu. Gül'ün *"Kopenhag'da kararlaştırıldığı gibi 2004 yılı sonunda Türkiye ile müzakerelere başlamak için İlerleme Raporu'nun olumlu çıkması gerekiyor. Hükümetimiz, bunun bilinciyle üstün bir gayret içindedir."* ifadesi, bu iki önemli grubun kuruluş nedenini en iyi şekilde açıklıyordu.

İnsan haklarının geliştirilmesi, demokrasi ve hukukun üstünlüğünün güçlendirilmesi yönündeki reform çalışmalarını yönlendirmek ve siyasi reform sürecini en üst düzeyde izlemek amacıyla, AB İşlerinden Sorumlu Devlet Bakanı, Adalet Bakanı, İçişleri Bakanı ve Dışişleri Bakanlarının katılımıyla oluşturulan Reform İzleme Grubu, süreç boyunca önemli bir mekanizma olarak işlev gördü.

⁹Hürriyet Gazetesi, 10.09.2003.

RİG'in kurulmasında önemli payı olan dönemin AB Genel Sekreteri Büyükelçi Murat Sungar, yapının oluşturulma aşamasını şu ifadelerle anlatıyor: *"AB Genel Sekreter Yardımcısı Büyükelçi Ahmet Acet ile birlikte reform sürecini hızlandıracak, sorunlara pratik çözümler üretecek üst düzey bir siyasi mekanizma kurulmasının temel ihtiyaç olduğunu düşünüyorduk. Siyasi kriterlerle ilgili konulardan sorumlu bakanların katılımıyla böyle bir yapı oluşturulması halinde, hem süreç çok daha etkin yönetilebilecek, hem de yapılan çalışmalar kamuoyuna daha iyi aktarılabilirdi. Konuyu dönemin Dışişleri Bakanı Abdullah Gül'e açtık. Hemen kabul etti. Kendisi diğer bakanlarla da görüştü. Onlar da fikri hemen benimsediler. Böylelikle Reform İzleme Grubu kuruldu. RİG, belirli aralıklarla toplantılar yaparak, zaman zaman da telefonla müdahalelerde bulunarak süreç içinde yaşanan birçok sıkıntının hızla aşılmasını sağladı. Mekanizma kapsamında öngördüğümüz bir başka*

husus da, AB Büyükelçilerinin süreçteki gelişmelere ilişkin düzenli olarak bilgilendirilmesiydi. Her RİG toplantısından sonra, büyükelçileri davet ettiğimiz toplantılar yaparak, atılan adımlar ve planlanan çalışmalar hakkında kendilerine bilgi aktardık ve gelişmeleri günü gününe takip etmelerini sağladık.”

Reformlar, tüm ülkenin gündemindeydi ve ‘uygulama’ herkesin dilindeki anahtar kelimeydi. Dönemin Adalet Bakanı Cemil Çiçek, RİG’in çalışmaları hakkında yaptığı bir açıklamada, “Biz bu reformları Hans’lar, Michael’lar için değil Mehmet’ler, Ali’ler, Ayşe’ler için yaptık, uygulamayı da tabii ki izleyeceğiz” diyerek, gerçekleştirilen reformların AB’ye uyumun ötesinde, aslında Türk halkı için yapıldığını ifade ediyordu. 2009 yılında Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış’ın göreve gelmesiyle birlikte, bu mekanizma çok daha etkili biçimde işleme başlayacaktı.

Avrupa Birliği İletişim Grubu (ABİG) ise, ABGS, Dışişleri Bakanlığı, Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü, TOBB, TÜSİAD ve İKV gibi önemli paydaşlarla işbirliği halinde, AB sürecinde iletişim faaliyetleri yürütmek üzere kurulmuştu. Başta AB kurumlarının yetkilileri ve Avrupalı siyasi karar alıcılar olmak üzere, AB ülkelerindeki kanaat önderleri, akademisyenler, sanatçılar, iş dünyası, sendikalar, sivil toplum kuruluşları gibi toplumun farklı kesimlerini, Türkiye’nin AB sürecinde yürüttüğü çalışmalar hakkında bilgilendirmek ve Avrupa kamuoyunu Türkiye’nin AB üyeliğine hazırlamak amacıyla iletişim faaliyetleri yürüten ABİG, süreç içinde gerek bizzat gerçekleştirdiği çalışmalar gerek çeşitli kurum ve kişilerce bu amaçla yürütülen faaliyetlere destek vermek suretiyle sürece önemli katkı sağladı.

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan başkanlığında, Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış, Adalet Bakanı Sadullah Ergin, İçişleri Bakanı Beşir Atalay ve Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun katılımıyla gerçekleştirilen 19. Reform İzleme Grubu toplantısı (28 Şubat 2010, Ankara)

Reformlar devam ediyor...

AB siyasi kriterlerine yönelik uyum çalışmaları, 2004 Anayasa Reform Paketi'nin TBMM'de kabul edilmesiyle devam etti. Reform sürecinde kaydedilen somut ilerlemeyi takiben, Avrupa Komisyonu tarafından 6 Ekim 2004 tarihinde yayımlanan İlerleme Raporu, Türkiye'nin siyasi kriterleri “yeterli düzeyde” karşıladığını belirterek, katılım müzakerelerinin başlatılması önerisinde bulundu.

Ancak, Komisyon raporunun olumlu çıkması, müzakerelerin başlatılması için tek başına yeterli değildi. Önemli olan, yıl sonunda gerçekleştirilecek AB Zirvesi'nde de Türkiye'nin söz konusu kriterleri karşıladığının teyit edilerek, müzakerelerin yolunu açacak kararın alınmasıydı. Başbakan Erdoğan İlerleme Raporu'nun yayımlanmasının hemen ardından, 7 Ekim 2004'te TBMM Genel Kurulu'nda yaptığı konuşmada durumu şöyle değerlendiriyordu:

“...Bu bir sonuç değil, bir başlangıçtır. Bundan sonra önümüzde şüphesiz zor günler var. Şu ana kadar iktidarı ve muhalefeti ile Parlamento'da nasıl el ele verdiksek, sivil toplum örgütleri ile Parlamento dışında nasıl el ele vererek bu süreci aştıysak, bundan sonraki süreci de aynı dayanışma içinde başararak aşacağız. Bu, sadece Parlamento içinde bizlerin başarısı değil, milletimizin zaferidir...”¹⁰

Süreç boyunca gerçekleştirilen reformlar kuşkusuz çok önemliydi. Ancak ‘uygulama’ müzakerelerin başlatılmasını sağlayacak ‘anahtar’ kelimeydi. İşin en zor tarafı da uygulamaydı. Bazı kesimler, alışlagelmiş sistemlerin muhafaza edilmesi için direnç gösteriyor; bu direnci kırmak, başlı başına bir mücadele gerektiriyordu. Yaşanan ironik bir olayı, dönemin AB Genel Sekreteri Büyükelçi Murat Sun-gar şöyle anlatıyor:

“İstinaf mahkemelerinin kurulmasını desteklemek üzere Avrupa Birliği, mahkeme binalarının inşası için mali destek sağlayacaktı. Tüm prosedürler tamamlandı. Kaynaklar tahsis edildi. Ancak AB tarafı dedi ki, ‘Bizim bir tek şartımız var. Mahkeme salonlarında savunma ile savcıların aynı seviyede olmaları lazım. Bu sembolik olmakla birlikte, bizim için çok anlamlı. Başka türlü bir uygulamayı kabul edemeyiz.’ Biz de, durumu Adalet Bakanlığı'na aktardık. Önce ‘tamam’ dediler.

Onun üzerine projeler başladı. Derken, bir gün Adalet Bakanlığı'ndan aradılar. Dediler ki: ‘Bir sorunumuz var. Savcılar ciddi tepki gösteriyor. ‘Cumhuriyetin kuruluşundan beri biz hâkimlerle aynı seviyede dururuz, avukatlar ise aşağıda durur. Biz aşağıya inmeyiz’ diyorlar. AB tarafına söyleyin, biz bu şartı kabul edemeyeceğiz.’ Biz de durumu ilettik mecburen. AB ise, bu koşul karşılanmadığı takdirde binaların yapılmayacağını söyledi. Biz tekrar Adalet Bakanlığı'na dönüp AB'nin ısrarcı olduğunu aktardık. Ama uzlaşa sağlanamadı. Neticede süreç tı-kandı. Aradan zaman geçtikten sonra, bir gün Adalet Bakanlığı'ndan beni tekrar aradılar. ‘Çözümü bulduk’ dediler. ‘Ne yaptınız?’ dedim. ‘Avukatları da yukarıya çıkaracağız’ dediler!”

ABGS koordinasyonunda ilgili tüm kurumlar, bir yandan siyasi kriterlerin yerine getirilmesi için mevzuat uyumunda ilerleme sağlanması, diğer yandan uygulamada ortaya çıkan sıkıntıların çözülmesi amacıyla büyük gayret gösteriyordu. Uygulama yılları olarak ilan edilen 2003-2004 döneminde, temel hak ve özgürlükleri güvence altına alan yasalar, art arda çıkarılan yönetmelik ve genelgelerle destekleniyordu. Hedef belliydi: Müzakerelerin başlatılması!

¹⁰Hürriyet Gazetesi, 10.09.2003.

Müzakereler başlatılıyor

İlerleme Raporu'nun açıklanmasından, 17 Aralık 2004 tarihli AB Zirvesi'ne kadar olan 3 aylık süreç, müzakereleri başlatma kararının alınması yönünde yurt içinde ve yurt dışında yoğun mesai, gayret ve çabanın harcandığı bir dönemdi.

Zirve'den iki gün önce 14 Aralık'ta gerçekleştirilen Avrupa Parlamentosu oturumundan yansıyan görüntüler ise moralleri yükseltti. Hollandalı Parlamenter Camiel Eurlings tarafından hazırlanan Türkiye Raporu ve bu kapsamda Komisyon'un, Türkiye ile müzakerelerin gecikmeksizin başlatılmasına ilişkin tavsiyesi, 262 red ve 29 çekimsiz oya karşılık, 407 kabul oyuyla, ezici bir çoğunluk tarafından benimsendi. Oylarını 'yes', 'oui', 'ja', 'evet' pankartlarını kaldırarak gösteren Avrupa Parlamentosu üyelerinin yarattığı renkli görüntülere, ertesi gün Türk ve Avrupa medyası birinci sayfalarında ve haber bültenlerinde geniş yer verecekti.

Ancak tüm bu çabalara ve Türkiye'nin Kopenhag kriterlerini yerine getirdiğinin teyit edilmesine karşın, Zirve sırasında yaşanan, Türkiye'nin beklentisini karşılamaktan uzak bazı gelişmeler, Başbakan Erdoğan ve Türk heyeti için büyük bir hayal kırıklığı yarattı. Erdoğan'ın Hollanda Dışişleri Bakanı'na gösterdiği sert tepki ise, AB liderlerinin tarihi bir hata yapmalarını önleyecekti.

O dönemde Tayyip Erdoğan'ın Dışilişkiler Danışmanlığını yürüten Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış, sürecin perde arkasını şöyle anlatıyor:

"Biz Brüksel'e Zirve'den birkaç gün önce gitmiştik. Tayyip Bey ve Abdullah Bey hemen hemen tüm liderlerle görüşüyor, ben de tercüme yaptığım için bütün toplantılara katılıyordum. Hepimiz çok yorgunduk. Ben, 48-50 saat aralıksız çeviri yapmaktan ve uykusuzluktan bitkin düşmüştüm. Toplantılar da oldukça gergin geçiyordu. Hollanda Dışişleri Bakanı Bot'un olumsuz tavırları ise, zaten gergin olan havayı

iyice tırmandırmıştı. O ortamda ben de biraz fazla sert çıkışlar yapmış olmalıyım ki, dönemin AB Genel Sekreteri Volkan Vural bir ara beni kenara çekip: 'Egemen, Tayyip Bey bu adamlara bir fırça atıyor, sen tercüme ederken iki fırça atıyorsun. Biraz yumuşat kardeşim, işi toparlamamız lazım' dedi.

Başbakan'ın 'Uçağı hazırlayın dönüyoruz' talimatını vermesinden sonra, biz, Konsey'de Türkiye için ayrılan odaya geçtik. Ben de koridora çıktım. İngiltere'nin o dönemdeki Ankara Büyükelçisi Peter Westmacott yanıma geldi. 'Egemen, ne oluyor?' diye sordu. 'Hristiyan kulübünüz hayırlı olsun, biz ayrılıyoruz' dedim. 'Yok, bu böyle olmaz. Bunu mutlaka toparlamamız lazım. Başbakanımı getirsem, Tayyip bey görüşür mü?' dedi. Ben de, 'Şu an Tayyip Bey çok kızgın. Görüşeceğini hiç zannetmiyorum. Sen zor durumda kalırsın. Bence hiç getirme' dedim. 'Biraz zorlasan, biz bir şekilde devreye girsek' dedi. Onun üzerine içeriye girdim. 'Sayın Başbakanım, Peter koridorda. Başbakanını getirmek istiyor. Ben de sizin görüşmeyeceğinizi söyledim ama takdir sizin' dedim. Tayyip Bey, 'Egemen, bizim geleneklerimizde kapıya gelen birini geri çevirmek var mı? Madem gelmek istiyor. Buyursun gelsin' dedi. Çıktım, Peter'e, 'Bekliyoruz' dedim.

Biraz sonra Peter ve Tony Blair geldiler. Tony Blair gerçekten çok yapıcı bir tavır içindeydi. 'Şimdi bana olayı tam olarak anlatır mısınız? Siz ne istiyorsunuz, onlar ne diyor, nerede uzlaşma sağlayabiliriz?' diyerek konuya girdikten sonra bizi dikkatle dinledi. Tony Blair'in içeriye girmesinden cesaret alan İtalya Başbakanı Berlusconi ve Almanya Başbakanı Schröder de geldiler. O sırada öğrendik ki, Chirac da aynı anda Papadopoulos ile görüşüyor ve onu yatıştırmaya çalışıyor. Tony Blair, 'Tamam' dedi. 'Türkiye'nin talepleri makul'. Ardından Hollanda Dışişleri Bakanı Bot geldi, AB Dönem Başkanı Hollanda Başbakanı Balkanand ile de görüşüldükten sonra bir metin üzerinde çalışılması kararlaştırıldı. Biz, Ömer Çelik, Ahmet Davutoğlu, Cüneyt Zapsu, ben, yani o dönemdeki danışmanlar ekibi, Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı

İplerin gerildiği gün: 17 Aralık 2004

Salonda büyük bir tartışma yaşıyordu. Hani koşullu bir tarih verilemeyecekti? Dışişleri bürokratları durumu anlamaya ve Türkiye'nin yaptıklarını anlatmaya çalışıyorlardı.

Hollanda Dışişleri Bakanı Bernard Bot ise, bütün söylenenlere karşı son derece duyar-sız ve "işinize gelirse" türünde bir tavır içindeydi.

Bot'un bu hali Erdoğan'ı iyice çileden çıkarıyordu. Bot, aslında Türkiye'de büyükelçi olarak görev yapmıştı ve birçok ortamda Türkiye'nin lehine tavır alan bir siyasetçiydi. Ama o geceki yaklaşımı, belki de Türk ekibinin hassasiyeti nedeniyle hiç de olumlu algılanmıyordu.

Erdoğan ekibine dönerek, "Neyi anlatmaya çalışıyorsunuz, görmüyor musunuz değişti-rebileceğiniz bir şey yok. Bunlar bilerek bir şey yapmaya çalışıyorlar. Boşuna uğraşmayın" dedikten sonra, ellerini birbirine çarparak Bot'a dönüyor ve "Bye bye. Ben gidiyorum" diyordu.

Bot, şaşkınlık içerisindeydi, sadece "Basın açıklaması yapmayacak mısınız?" diyebil-yordu.

Erdoğan "Açıklama falan da yapmıyorum, ben gidiyorum" dedikten sonra, Bot'u salonda bırakıp dışarıya çıkıyordu.

O tarihte Roma Büyükelçisi olan Uğur Ziyal, Bot'a dönerek, "Farkında mısınız, dö-nüyoruz" demek suretiyle Hollandalı Bakan'ın durumu daha iyi anlamasını sağlamaya çalışıyordu.

Erdoğan ise kararlıydı. Başbakanlık Özel Kalem Müdür Yardımcısı Çağatay Kılıç'a "Uçağı hazırlatın" talimatını veriyordu.¹¹

¹¹age.

17 Aralık 2004 Milliyet Gazetesi

18 Aralık 2004 Milliyet Gazetesi

18 Aralık 2004 Hürriyet Gazetesi

Kriter Sayı 4 - Latif Demirci karikatürü

Volkan Bozkır, AB Genel Sekreteri Büyükelçi Murat Sungar, Madrid Büyükelçisi Volkan Vural, Roma Büyükelçisi Uğur Ziyal, AB Nezdindeki Daimi Temsilcimiz Oğuz Demiralp, harıl harıl bir çalışma içine girdik. Sonuçta ortaya çıkan metin üzerinde uzlaşıldı ve Zirve toplantısına geri döndük.

Toplantıda, Türkiye'nin 3 Ekim'de müzakerelere başlayacağı yönündeki kararın ilan edilmesinin ardından, Tayyip Erdoğan söz isteyerek bir konuşma yaptı. 'Bu karar hiçbir şekilde Türkiye'nin Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'ni tanıdığı anlamına gelmez. Bunun kayıtlara geçmesini istiyorum' dedi. Bunun üzerine Papodopulos da söz alarak, 'Sayın Başbakan, burada alınan karar 25 ülkenin oybirliği ile alındı. Ben de bunu hatırlatmak istiyorum' dedi...' Toplantı çıkışında İngiltere Dışişleri Bakanı Jack Straw'ın, Başbakanımıza yaklaşarak, 'iyi oturtunuz' demesini ise hiç unutmuyorum..."

Başbakan Erdoğan'ın resti sonrasında ilişkilerin kopma riskini göze alamayan Avrupalı liderlerin, Türkiye'nin beklentilerini dikkate alarak mutabık kaldığı karar, Türkiye'nin kolay kolay vazgeçilemeyecek bir ülke olduğunu ortaya koyuyordu. Zirve'de, Hırvatistan ile Türkiye'nin üyelik müzakerelerinin 3 Ekim 2005 tarihinde başlatılması yönünde alınan karar, yeni bir dönemin de başlangıcını oluşturuyordu.

Türk heyeti ise günün sonunda nihayet derin bir "ob" çekiyordu. Sabah yaşanan kâbus sona ermiş, atılan köprüler yeniden kurulmuştu. Bundan sonra, Türkiye'nin yoluna kararlılıkla devam etmesinin önünde, hiçbir engel kalmamıştı...

Katılım müzakerelerinin başlatılmasına ilişkin kararın alınmasından altı ay sonra, 3 Haziran 2005'te Devlet Bakanı Ali Babacan Başmüzakereci olarak atanıyordu. Ardından, Büyükelçi Murat Sungar'ın Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'nden ayrılması ile AB nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliği görevini yürüten Büyükelçi Oğuz Demiralp, AB Genel Sekreterliği görevine getiriliyordu. Üyelik müzakereleri kararlaştırıldığı gibi 3 Ekim 2005 tarihinde başlatıldı. Ancak, öncesinde yaşanan gelişmeler, bazı sorunlarla karşılaşılacağıının ilk işaretlerini vermişti.

İtalya Başbakanı Silvio Berlusconi, İngiltere Başbakanı Tony Blair, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Almanya Başbakanı Gerhard Schröder, Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Abdullah Gül, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın Dış ilişkiler Danışmanı Egemen Bağış ve Özel MıŐaviri Cüneyt Zapsu (17 Aralık 2004 tarihli Brüksel Zirvesi)

Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Abdullah Gül ve AB Dönem Başkanı İngiltere Dışişleri Bakanı Jack Straw (3 Ekim 2005, Lüksemburg)

AB Dönem Başkanı İngiltere Dışişleri Bakanı Jack Straw, Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Ali Babacan, Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Abdullah Gül ve Genişleme ve Komşuluk Politikasından Sorumlu Avrupa Komisyonu Üyesi Oli Rehn (3 Ekim 2005 tarihli Hükümetlerarası Konferans, Lüksemburg)

Saatler durduruluyor

16-17 Aralık 2004 tarihli AB Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi'nin sonuç bildirisinde, Komisyon, Türkiye ile yürütülecek müzakerelerin çerçevesi hakkında bir öneri sunmaya davet edilmiş ve Konsey, bu müzakere çerçevesi üzerinde anlaşma sağlamaya çağırılmıştı. Ancak, 3 Ekim 2005 öncesi süreçte bazı üye devletlerin, Türkiye ile müzakerelerin nihai hedefi ile Müzakere Çerçeve Belgesi'nde yer verilecek hususlar konusunda farklı tutumları vardı. Bu durum, Çerçeve Belge'nin açıklanacağı 3 Ekim 2005 tarihli Hükümetlerarası Konferans öncesinde, başta Avusturya olmak üzere bazı üye ülkelerle uzun pazarlıklar yapılmasına neden olmuştu.

Dönemin Avusturya Dışişleri Bakanı Ursula Plassnik, Türkiye için müzakere hedefinin tam üyelik olmaması gerektiğini savunuyordu. Müzakere Çerçeve Belgesi'nin tartışıldığı COREPER toplantılarında Avusturya, belgede yer alan "Müzakerelerin ortak hedefi ka-

tılımdır" cümlesinin, "AB Türkiye'yi hazmedemezse alternatif bağlar oluşur" ifadesi ile değiştirilmesi konusundaki ısrarını son ana kadar sürdürmüştü. Dönemin Alman Hıristiyan Demokrat Partisi Başkanı Angela Merkel de, Avusturya'nın tutumunu destekliyordu. Bu belirsizlik karşısında, Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Abdullah Gül, belge kesinlik kazanmadan Lüksemburg'a gidilmeyeceğini açıklamıştı.

Yaşanan gelişmeler, taraflar arasında ciddi bir gerginlik yaratmıştı. Başta AB Dönem Başkanı İngiltere olmak üzere, birçok üye devlet ve AB Dış Politika ve Güvenlik Yüksek Temsilcisi Javier Solana gibi üst düzey AB yetkilileri ise, belgenin, Komisyon'un önerdiği haliyle kabul edilmesi yönünde yoğun çaba harcıyorlardı. Ancak Avusturya'nın bir koşulu vardı. Müzakere Çerçeve Belgesi'nde Türkiye hakkında yapmak istediği değişiklikten vazgeçmek için, Hırvatistan ile de müzakerelerin başlatılmasını istiyordu. Avusturya'nın Hırvatistan'ın üyeliğine yönelik bu ısrarcı tutumu, iki ülkenin tarihi, dini ve kültürel bağlarına dayanıyordu.

Türkiye, belirsizliğin hâkim olduğu bu ortamdan son derece rahatsızdı. 2 Ekim akşamına kadar, Dışişleri Bakanı Abdullah Gül'ü Hükümetlerarası Konferans'ın yapılacağı Lüksemburg'a götürecek uçağın kalkmayabileceği konuşuluyordu. Son dakikaya kadar bekletilen uçak, ancak Lüksemburg'dan tatmin edici haber gelince havalandı. Türk heyeti, Lüksemburg'a geldikten sonra bile Hükümetlerarası Konferans'ın yapıldığı saate kadar, Müzakere Çerçeve Belgesi üzerinde birçok ikili görüşme gerçekleştirildi. Görüşmelerin uzaması nedeniyle, müzakerelerin başlatılmasının 4 Ekim gününe sarkmaması için, saatler, sembolik olarak Dönem Başkanı İngiltere'nin yerel saatine göre ayarlandı ve birkaç dakika durduruldu.

Müzakereler, 3 Ekim günü işte böyle bir atmosferde başladı. Müzakerelerin resmen başlamasının ardından yapılan ortak basın toplantısında, Dışişleri Bakanı Abdullah Gül'ün İngilizce başladığı konuşmasına "İleride Türkçe de AB dillerinden biri olacak." diyerek, Türkçe devam etmesi dikkat çekiciydi.

Brüksel'e bürokrat çıkarması

Fiili müzakereler öncesinde mevcut durumun tespitine yönelik ilk çalışmayı “*tarama süreci*” oluşturuyordu. Teknik bir çalışma olan tarama toplantıları, müzakere sürecine temel teşkil etmesi bakımından son derece önemliydi. Sürecin başlıca aktörleri ise Avrupa Komisyonu ve Türk bürokratlarıydı. Aslında taramaya hazırlık niteliği taşıyan ve “*ön tarama toplantıları*” şeklinde tanımlanabilecek bir süreç, 11 Nisan 2000 tarihli Ortaklık Konseyi Toplantısı'nda alınan bir kararla kurulan alt komiteler aracılığıyla 6 yıl önce başlatılmıştı. Dolayısıyla, gerek “*AB müktesebatına uyumun analitik incelemesi*” adı altında yürütölen bu toplantılar, gerek 1993 yılından beri devam eden Gümrük Birliği çalışmaları sayesinde Avrupa Komisyonu ve Türk bürokratları arasında bir ortak çalışma kültürü gelişmişti. Nitekim, Türkiye'nin, kendisi ile aynı tarihte müzakerelere başlayan Hırvatistan'a kıyasla tarama toplantılarında gösterdiği performans ve gerçekleştirdiği başarılı sunumlar, Avrupa Komisyonu yetkililerini de etkiledi.

Sonuç olarak, Türkiye'nin müzakerelere hazırlanmasını ve katılım öncesi sürecin hızlandırılmasını hedefleyen tarama toplantıları, çok kısa bir zaman diliminde tamamlandı. 20 Ekim 2005 tarihinde “*Bilim ve Araştırma*” faslında tanıtıcı tarama toplantısı ile başlayan süreç, 12-13 Ekim 2006 tarihinde “*Yargı ve Temel Haklar*” faslında yapılan ayrıntılı tarama toplantısı ile sona erdi.

Müzakerelerin başından itibaren Türkiye'nin izlediği temel strateji, ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşlarının süreci sahiplenmelerinin ve aktif katılımlarının sağlanmasıydı. Bu yaklaşımdan hareketle, tarama toplantılarına çok sayıda kamu görevlisi katıldı. Sadece ayrıntılı tarama toplantılarına katılan bürokrat sayısı yaklaşık 1.200'dü. En kalabalık grup ise yaklaşık 300 kişi ile katılım sağlanan “*Çevre*” faslı toplantısıydı. Türkiye içindeki hazırlık çalışmalarında ise tüm kurum ve kuruluşlardan binlerce kişi görev aldı.

Müzakere Süreci, Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Ali Babacan ve kendisine yardımcı olan İzleme ve Yönlendirme Komitesi (İYK) tarafından yönetilmekteydi. Komite, Başbakanlık, Dışışleri Bakanlığı,

Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve Türkiye'nin AB Nezdindeki Daimi Temsilciliği'nden oluşuyordu. Her müzakere faslı için bir veya iki kurumu koordinasyondan sorumlu kurum olarak görevlendiren İYK, tarama sürecinde kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılan sunumların son şeklini de, koordinatör kurumlar ile birlikte belirliyordu. İlk toplantısını “*EĞitim ve Kültür*” faslına ilişkin olarak 22 Ekim 2005'te yapan ve sonrasında periyodik olarak çalışmalarını sürdüren İYK, 49. ve son toplantısını 17 Temmuz 2007'de gerçekleştirdi.

İYK'nın son toplantısını 17 Temmuz 2007 tarihinde düzenlemesi, Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Ali Babacan'ın 29 Ağustos 2007'de 60. Hükümet'te Dışışleri Bakanı olarak atanması ile bağlantılıydı. 2 Haziran 2005'te Başbakanlığa bağlanmış olan ABGS, 31 Ağustos 2007 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanan “*Kuruluşların Bağlı Olduğu Bakanlığın Değiştirilmesi ile İlgili İşlem*” ile yeniden Dışışleri Bakanlığı'na bağlanıyordu. Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Ali Babacan ise, o tarihten itibaren Dışışleri Bakanı ve Başmüzakerecilik görevini birlikte yürütecekti.

Fiili müzakereler başlıyor

20 Ekim 2005 tarihinde Bilim ve Araştırma Faslı'nın "ön tarama toplantısı" ile müzakereler resmen başladı. Bu tarihte, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, Türk kamu sisteminde sadece 5 yıllık bir geçmişe sahip olmasına rağmen, gerek Türkiye'deki kamu kurum ve kuruluşları arasında gerek AB kurumları nezdinde hakettiği yeri almıştı. Tarama süreci boyunca ABGS, her faslın tarama toplantısına hangi kurumların katılacağı ve ne tür hazırlıklar yapılacağından, Komisyon'da gerçekleştirilecek sunumların şablonlarının belirlenmesine kadar her türlü yönlendirme ve koordinasyonu üstleniyordu.

Fasılların açılma sürecine geçildiğinde, ilk defa müzakere pozisyon belgesi hazırlayacak olan kurumlarda ciddi bir tedirginlik oluşmuştu. Her türlü soru ve sorunlarını kolaylıkla iletebilecekleri tek kurum ise ABGS idi. ABGS bütün kurumlarla yakın işbirliği içinde çalışıyor, onların her türlü sorusuna cevap arıyor, gerektiğinde yeni üye ülkeler ve Komisyon ile temasa geçerek tüm bilgi, belge ve örnekleri kurumların kullanımına sunuyordu.

Bu süreçte en çok karşılaşılan sorun, birden fazla kurumu ilgilendiren konularda, her bir kurumun farklı yaklaşım ve görüşleri nedeniyle müzakere pozisyon belgelerinde yer alacak nihai metinlere bir türlü karar verilememesiydi. AB tarafı ile müzakere etmek kadar zor olan bu süreçte ABGS, adeta bir arabuluculuk rolü üstlendi. Anlaşmazlıkları, bazen taraflar arasında uzlaşma sağlama yönünde çaba göstererek, bazen de, sürecin tıkanıdığı hallerde konuyu üst makamlara taşıyarak, sorunlu alanlarda nihai kararların alınmasını sağladı.

Açılış kriteri olan fasıllar ele alınmaya başlandığında ise, ABGS, söz konusu kriterler kapsamında Komisyon'un Türkiye'den beklentilerine ilişkin açıklamaların yapıldığı teknik toplantıların koordinasyonundan, kriterleri karşılayacak mevzuatın hazırlanmasına kadar geniş bir yelpazede rol üstlendi. Bu kriterlerin bir an evvel yerine getirilmesi için ilgili kurumların uzmanlarından, müsteşarlarına kadar her seviyede yakın işbirliği kurmak suretiyle, sürecin aksamsızın yönetilmesini sağladı.

Sayı 2 Ağustos 2006

Siyasi engeller yolu tıkıyor

Kriter Sayı 6 - Latif Demirci karikatürü

Katılım müzakerelerinin fiilen başlamasından bir süre önce, 30 Eylül 2005 tarihinde, Ankara Anlaşması'nın, 10 yeni üye devleti de kapsayacak şekilde genişletilmesine ilişkin Ek Protokol, AB Resmi Gazetesi'nde yayımlanıyordu.

Haziran 2006'da "Bilim ve Araştırma" faslının açılarak, aynı gün geçici olarak kapatılması ile fiili müzakerelere start veriliyor; ancak altı ay sonra, 11 Aralık tarihli AB Konseyi toplantısında, Türkiye'nin Ek Protokol'ü tam olarak uygulamadığı gerekçesiyle 8 fasılda müzakerelerin açılmaması ve hiçbir fasılda kapatılmaması yönünde alınan karar, sürecin siyasi engellerle sekteye uğrayabileceğinin ilk sinyallerini veriyordu.

Toplam dokuz faslın müzakereye açıldığı 2007 ve 2008 yılları, katılım müzakerelerinin en hareketli dönemini oluşturuyordu. Ancak süreç içinde Fransa'nın tam üyelikle ilgili olduğu gerekçesiyle 5 faslı bloke ettiğini; Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'nin ise 6 faslın açılmasını, Güney Kıbrıs ile ilişkilerde normalizasyon sağlanmadığı müddetçe tek taraflı olarak engelleyeceğini açıklaması, ilerleyen dönemde süreçte ciddi bir tıkanıklık yaşanmasına yol açacaktı. Türkiye'nin çabalarıyla, 2009'da iki, 2010 yılında ise bir fasılda müzakerelerin başlatılması ile Aralık 2010 itibarıyla açılan fasıl sayısı on üçe ulaşıyordu.

Sayı 5 Kasım 2006

Sayı 6 Aralık 2006

Sayı 7 Ocak 2007

Sayı 37 - Temmuz 2009

Sayı 41 - Kasım 2009

ABGS mücadeleyi bırakmıyor

Ancak, siyasi engeller nedeniyle yaşanan tüm bu olumsuz gelişmeler, tam üyelik yolundaki çalışmaları aksatmıyordu. ABGS, bloke edilenler de dâhil olmak üzere, tüm fasıllarda uyum çalışmalarını az sayıdaki personelinin özverili çalışmaları ile sürdürüyordu.

Bu arada altyapı eksiklikleri de halen devam ediyordu. Eylül 2006 tarihinde “AB’ye Uyum Sürecinde Gıda ve Hijyen” konulu toplantıda verilen öğle yemeğinde, yerli ve yabancı gıda mühendislerinden bir kısmı, henüz ABGS’nin su sorunu çözülmediği için tankerlerle taşınan sudan dolayı zehirlendiler...¹²

Altyapı eksikliklerinin yanı sıra, uzun süredir boş olan yönetim kadrosuna ilgili kurumlarca atama yapılamaması, kurulduğu yıldan beri yeni meslek memuru alınamaması, mevcut uzmanların çeşitli sebeplerle kurumdan ayrılması ve idari hizmetlerin halen geçici personelle yürütülmesi gibi nedenlerle, ABGS’nin görevini etkin biçimde yürütmesi, giderek imkânsız hale geliyordu. Artık yeni bir soluğa ihtiyaç vardı...

“ABGS uzmanlarının yaklaşık üçte birinin görevden ayrıldığı, bazı Genel Sekreter Yardımcıları ve Daire Başkanlarının görevde olmadığı, yani kadroların önemli ölçüde boş kaldığı bir dönem yaşandı. Bu sıkıntılar, aslında bugünkü ABGS Kanunu’nun çıkmasının da temel gerekçesi oldu.” yorumunu yapan Büyükelçi Volkan Bozkır, sorunun nedenlerini şöyle açıklıyor:

“Müzakerelerin başlamasıyla birlikte bu kurumun başlangıçta öngörüldüğü gibi bir ayna birim olarak görevini sürdürmesi artık mümkün değildi. Kurumun müzakerelerin hazırlıklarını ve koordinasyonunu yapması gerekiyordu. Bunun için de yeterli kadroya ihtiyacı vardı. Oysa o dönemdeki sistem, uzman yardımcılara ve uzmanlara, kurum içinde bir üst kademeye terfi imkânı vermiyordu. Bu arkadaşlar, kurumda kendilerine bir gelecek göremedikleri için birer birer ayrıldılar. Sonuçta, ABGS bir dönem, müzakerelere katkı sağlayacak gücü son derece zayıflamış bir kurum haline geldi...”

¹²Hürriyet, 30 Eylül 2006.

ABGS’nin yaşadığı personel ve alt yapı sorunları, Brüksel’den de dikkatle izleniyor ve yaşanan sıkıntılar, süreç içinde İlerleme Raporlarının değişmez eleştirisi konusuna haline dönüşüyordu. 2006 yılı İlerleme Raporu’nda:

“... ABGS’nin sorumluluklarının önemli oranda arttığı göz önüne alındığında, personelinin ve mali kaynaklarının güçlendirilmesine ihtiyaç vardır. Bu konuda sınırlı ilerleme kaydedilmiştir...” ifadesi ile altı çizilen soruna, 2007 Raporu’nda *“ABGS başta siyasi kriterler, mali işbirliği ve her bir fasla ilişkin müzakereler olmak üzere, koordinatör rolünü oynamaya devam etmektedir... Ancak, üstlendiği önemli rol dikkate alındığında, ABGS’nin kaynak ve personelinin güçlendirilmesine ihtiyaç bulunmaktadır. Bu hususta yapılan çalışmalar sınırlı kalmıştır.”* cümlesi ile yer veriliyordu.

Takip eden dönemde de durumda bir değişiklik olmaması üzerine, 2008 İlerleme Raporu, *“AB işlerinden sorumlu ana eşgüdüm kuruluşu olan Avrupa Birliği Genel Sekreterliği’nin personel durumu ve kaynakları zayıf olmayı sürdürmektedir.”* vurgusu ile konuya bir kez daha dikkat çekiyordu.

Kadro genişliyor, ama nasıl?

ABGS, kadrosunu genişletememenin sıkıntısını yaşarken, soğuk bir kış günü, sınavsız, atamasız 3 yeni üye, kurum çalışanlarının torpiliyle ABGS ailesine katılıyordu. Her türlü dolaşım serbestisinden ve özlük haklarından yararlanarak kurumun demirbaşına kaydedilen ve kısa zamanda tüm çalışanların gözdesi haline gelen bu üçlü, sokak köpeği Fındık ve iki sevimli yavrusuydu...

Fındık ve yavruları sadece ABGS çalışanları için değil, kuruma gelen tüm ziyaretçiler için de neşe kaynağı olmuştular. Ancak, kamu kurumlarında pek de alışıldık olmayan bu tablo, sevimli üçlünün art arda trafik kazalarında kaybı ile bozulacaktı. Tüylü dostlarını üzüntüyle toprağa veren ABGS'lilerin neşesi, 2010 yılında Egemen Bağış'ın, Ankara'da tadilat halindeki evinde bir kolonun içine sıkışmış olarak bulunduğu ve kuruma getirdiği bir anne kedi ile üç yavrusu sayesinde tekrar yerine gelecekti. Bağış'ın Özel Kalem Müdürü İbrahim Bayram ile İdari ve Mali İşler Daire Başkanı Nur Oluk tarafından evlat edinilen bu sevimli aile, el bebek, gül bebek bakılmanın rahatlığı içinde kısa sürede genişleyecek ve sayıları bir kaç ay içinde yediye ulaşacaktı...

Fındık

Fındık ve yavruları AB'ye girdi. Üstelik serbest dolaşım hakları da var!

Türkiye yıllardır Avrupa Birliği'ne girmeye çalışırsun Fındık ve iki yavrusu bir yıl önce AB'nin kapılarını araladı bile. Bir yıldır, Ankara'nın Söğütözü semtindeki Avrupa Birliği Genel Sekreterliği merkezinde yaşayan ve hem bina çalışanlarının hem de toplantı için gelen konukların gülümsemelerini sağlayan sokak köpekleri, bürokrasinin katı yüzünü unutturuyor.

ABGS'nin maskotu haline gelen köpekler, ABGS'de sürekli oturma, yatma izni ve sosyal yardım hakları dışında, binada serbest dolaşım hakkına da sahipler.

Türkiye yıllardır Avrupa Birliği'ne girmeye çalışırsun, Fındık ve iki yavrusu Prenses ve Cazgır bir yıldır Avrupa Birliği Genel Sekreterliği merkezinde baş tacı ediliyorlar.

Bir yıl öncesiydi... Daha iki aylık ya var ya yoklardı. ABGS'deki bir görevli sabah işe giderken önce onların sesini duydu. Çok küçük oldukları için havlayamıyorlardı bile. Acı ağlamaları takip ederek nerede olduklarını buldu. İki minik yavrusunu kucığına sıralamış, yalayarak onları sakinleştirmeye çalışan annelerini gördü...

Sokak duvarının kenarına sinmişler, biraz korku biraz umut dolu gözlerle bakıyorlardı kurtarıcılarına. Dayanamadı... İçinde bir şeyler acıdı. Her canlının sahip olduğu yaşama hakkına onlar da sahiptiler. "Burada bırakırsam yaşayamazlar" diye düşündü ve kararını verdi. Onları

Pako'nun sayfası, Hürriyet Gazetesi, 8 Temmuz 2006

çalıştığı yere, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği merkezine götürdü. Kartopu gibiydi biri, bembeyaz ve nazlı. Onun adını Prenses koydu. Prenses'in kardeşi ise çok ağladığı ve hiçbir şeyden memnun olmadığı için adı Cazgır oldu. Anneleri tam fındık rengiydi. Onun adını da Fındık koydu kurtarıcıları. Zaman geçtikçe sokakta geçirdiği günlerdeki travmayı üzerinden atan Cazgır'ın da cazgırlığı kalmadı.

Zaman içinde tüm çalışanların sevgisini kazanan köpekler, bürokrasinin katı yüzünü unutturuyor. Çünkü binaya girebilmek için önce onları sevmek gerekiyor.

ABGS merkezine gelenlerin ilk dikkatini çeken, Prenses'in güzel gözleri ve mahcup bakışları oluyor. Kardeşi Cazgır, Prenses'e göre daha hareketli, herkesin önüne atlıyor "beni sev" diye bakan gözleriyle. Sevmezlerse eğer, kafasını bacaklarına sürüyor, kendini sevdirmeye çalışıyor.

Saat 09.00'da kahvaltılarını ABGS'nin yemekhanesinde çalışan Makbule Korkmaz'ın elinden yiyorlar. Makbule ablaları, biraz geç kalsalar telaşlanıyor, gözleri yollarda kalıyor. Onlara yemek yedirirken her şeyi unutuyor. Öyle ki, temiz kıyafetleriyle geldiği işyerinden akşam pati izleriyle dolu kıyafetler ile dönüyor. Ama bütün bunlar umurunda değil Makbule Korkmaz'ın; köpeklerin hayatına güzellik kattığını söylüyor.

Prenses ve Cazgır kahvaltudan sonra ABGS'nin giriş kapısındaki kirmızı halıda sabah güneşinin keyfini çıkarıyorlar. Gelen giden biçimlerinde değil... Ama en çok ABGS merkezinde staj yapan öğrencilerle oynamayı seviyorlar. Onlardan en çok istedikleri şey ne dersiniz, göbek-

lerinin kaşınması. Anneleri Fındık ise çimlerde güzellik uykusunda, onları uzaktan izliyor.

Üç kişilik bu köpek ailesi ABGS'de sürekli oturma, yatma iznine, sosyal yardım haklarına ve serbest dolaşım hakkına sahip. İstedikleri zaman dışarı çıkıyor, istedikleri bölümlerde rahatça gezebiliyorlar. Giriş çıkış sorunu yaşamıyorlar.

AB sayesinde kulübe sahibi olan köpeklerin yemek masrafları AB bütçesinden karşılanıyor. Bakımlarını ise onlar için tek yürek olan hayvansever ABGS çalışanları üstlendi. Her ay düzenli olarak gelen veteriner hekim, köpeklerin aşılarını ve kontrollerini yapıyor. Fındık, diplomat, sekreter ve bürokratların isteği üzerine geçtiğimiz günlerde kısırlaştırıldı.

Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'nin Ankara'daki sokak köpeklerine bu şekilde davranması ve onları özenle koruması önemli bir mesaj...

Yeryüzünde, hayvan haklarının neredeyse insan haklarına eşit biçimde önem taşıdığı yer AB ülkeleri. AB, sokak hayvanlarının zehirle veya tüfekte itlaf edilmesini, sokağa atılmasını, denek olarak kullanılmasını ve onlara eziyet edilmesini yasakladı. Avrupa Birliği'ne üye olabilmemiz, ilişkilerimizin gelişmesinin ve çağdaş bir ülke olabilmemizin ön koşullarından biri doğa ve çevre. Sağlıklı insan ve yaşanabilir bir çevre için hayvanların korunması gerekiyor. Bunun için de hayvan hakları büyük önem taşıyor. Eğer ülke olarak AB'ye girmek istiyorsak, hayvanların da tıpkı insanlar gibi sağlıklı yaşama hakkı olduğunu ve onlara da sevgi ve saygı göstermek gerektiğini unutmamak gerekiyor.

Reformların yol haritası çiziliyor

ABGS bir yandan kurumsal ve yapısal sorunlarla mücadele ederken, diğer yandan sürecin gerekleri doğrultusunda, teknik çalışmaları eksiksiz yürütme gayreti içindeydi. Bu kapsamda, Türkiye'nin kaydettiği ilerlemeler ve oluşan yeni gereklilikler doğrultusunda 2003, 2006 ve 2008 yıllarında revize edilen Katılım Ortaklığı Belgelerine karşılık olarak, 2003 ve 2008 yıllarında ABGS koordinasyonunda hazırlanan Ulusal Programlar yayımlandı.

Araştırma ve Dokümantasyon Başkanı Kayhan Özüm, Ulusal Program Dairesi'nde uzman olarak görev yaptığı dönemde, 2003 Ulusal Programı'na son halinin nasıl verildiğini şöyle anlatıyor:

“Ulusal Program gibi birçok konuyu içinde barındıran bir dokümanın birleştirilmesi hiç kolay olmamıştı. Birçok kurumdan katkılar alınmış, Genel Sekreterliğimizin ilgili dairelerindeki uzman arkadaşlarca derlenmiş ve metin, mümkün olduğunca kısa ve net bir hale getirilmişti. Ama taslak metinde çıkaracağımızı taahhüt ettiğimiz mevzuat peyderpey Resmi Gazete’de yayımlandıkça, metinde sürekli değişiklik yapmak gerekiyordu. Bir hata olmaması açısından da, bütün değişikliklerin tek bir yerde tutulmasına karar verilmişti. Hatta son geceyi hiç unutmam. Kamu kurumlarından aldıkları son dakika bilgiler ile gerekli değişiklikleri yapacak uzman arkadaşlar, odanın kapısında sıraya girmişlerdi. Haliyle herkes bir an önce, kendi sorumluluğu altındaki değişikliği yaptırmak istiyordu. Bazı değişiklikler sadece noktalama işaretleri ile ilgiliydi. Bazıları da mali tablolarda ufak tefek rakam değişiklikleriydi. Buna rağmen kimseye haksızlık etmemek amacıyla bir randevu sistemi geliştirdik. Odada elimizdeki bir kâğıda ismini yazan, kendi odasına geçip beklemeye başlıyordu. ABGS komple bir bekleme odası haline gelmişti. O gece ancak sabaha karşı metni tamamladığımızda rahat bir nefes alabildik.”

2006 yılı Katılım Ortaklığı Belgesi'ne karşılık hazırlanan Taslak Ulusal Program ise, o tarihte müzakere süreci kapsamında yürütülen tarama toplantılarının henüz tamamlanmamış olması nedeniyle yayımlanmadı. Ancak, aynı dönemde bir başka önemli belgenin hazırlık çalışmalarına başlanmıştı. 10 Ocak 2007 tarihinde Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Abdullah Gül Başkanlığında, Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Ali Babacan ve kamu kurum ve

kuruluşlarının üst düzey yöneticilerinin de katıldığı bir toplantı düzenlendi. 2007-2013 yıllarında AB müktesebatına uyum amacıyla gerçekleştirilecek reformların yol haritası niteliğinde bir belge hazırlanmasının kararlaştırıldığı toplantının ardından, “Müzakere sürecinde ortaya çıkabilecek gelişmelerden bağımsız olarak, Türkiye’de reform sürecinin kararlılıkla sürdürüleceği” kamuoyuna açıklandı.

Bu karar doğrultusunda üç aylık yoğun bir çalışma sonucu hazırlanan, “Türkiye’nin AB Müktesebatına Uyum Programı”, 17 Nisan 2007 tarihinde yayımlandı. 2013 yılına kadar mevzuat uyum çalışmalarını tamamlamayı öngören program, tamamen Türkiye’nin inisiyatifleriyle gerçekleştirilen ve Türk halkının yaşam standartlarının AB standartlarına yükseltilmesine yönelik bir çalışmaydı. Bu nedenle de, “Türkiye’nin Programı” olarak adlandırıldı. Müktesebata Uyum Programı, daha sonra 2010 yılında ABGS tarafından hazırlanan Türkiye’nin Katılım Süreci için Avrupa Birliği Stratejisi’nin de temelini oluşturacaktı.

Sayı 10 - Mayıs 2007

ABGS yerini buluyor...

Süreç bu şekilde ilerlerken beklenmedik bir gelişme yaşandı. 9 Ocak 2009 tarihinde ilk kez münhasıran AB'den sorumlu bir Devlet Bakanı ve Başmüzakereci atanıyordu. Bu gelişme, ABGS için bir dönüm noktası olacaktı.

Egemen Bağış'ın, ABGS'de düzenlenen törenle Başmüzakerecilik görevini, Dışişleri Bakanı Ali Babacan'dan devralırken yaptığı konuşmada, ABGS'nin Türkiye'nin AB üyelik sürecindeki önemini vurgulaması dikkat çekiciydi.

Devlet Bakanı ve Başmüzakereci olarak atandığını, bir toplantıda konuşma yapmak üzere gittiği Fas'ta, uçağın havaalanına inmesiyle birlikte öğrenen Bağış, o gün yaşadığı şaşkınlığı şöyle anlatıyor:

"Atanmadan bir gün önce, Feshane'de Alevi derneklerinin Muharrem Ayı iftarına katılmak üzere Ankara'dan İstanbul'a gidiyorduk. Başbakanlık Müsteşarı yakın dostum Eşkan Abla da Başbakan'ı ve beraberindeki heyetimizi yolcu ediyordu. O gün aslında benim Bakan olmamla ilgili kararnameyi yazmış, Başbakan'a imzalatmış ve sevketmiş. Ama Başbakan, kimsenin bilmemesi yönünde bir talimat verdiği için bana hiçbir şey söyleyememiş..."

İstanbul'a geldik, iftara katıldık. İftardan sonra, Başbakan'a ertesi gün Fas'a gideceğimi, bir talimatı olup olmadığını sordum. 'Yok' dedi... Uçağa bindim. Fas'a indik. Yanımda Hatay milletvekilimiz de var. Uçak indi ama hala içindeyiz. Cep telefonumu açtım. Siyasetteki en yakın dostlarımdan biri olan Ömer Çelik'ten bir mesaj gelmiş. 'Kardeşim tebrik ediyorum. Allah daha nice başarılarla kavuşmayı nasip etsin' diyor. 'Allah Allah, ne başarısı' dedim. Daha mesajı okurken, Cumhurbaşkanlığı Köşkü'nde çalışan sevdiğim bir kardeşim aradı. Hala uçağın içinde olduğum için açmakta tereddüt ettim. Ama Köşk'ten arandığı için, belki Cumhurbaşkanı konuşmak istiyor ya da bir mesajımı iletecekler düşüncesiyle telefonu açtım. 'Efendim' dedim. 'Ağabey, tebrik ederim' dedi. 'Neyi tebrik ediyorsun?' dedim. 'Sen bilmiyorsun musun Bakan oldun' dedi. 'Nasıl yani, ne Bakan oldum?' dedim. 'Valla Devlet Bakanı yazıyor ama galiba AB işlerine bakacaksın, burada Başmüzakereci falan diyorlar, Cumhurbaşkanı şimdi imzaladı. Resmi Gazete'ye kararnamemi gönderiyoruz' dedi. Ben hala durumu tam olarak kavrayamıyorum. Ya-

HEDEFİMİZ, EN KISA SÜREDE TAM ÜYELİK'

AB bayrağı artık Bağış'ta

AVRUPA Birliği (AB) ile tam üyelik görüşmelerinde "Başmüzakereci" görevini yürütmek üzere Devlet Bakanlığı'na atanan Egemen Bağış, bu görevi Dışişleri Bakanı Ali Babacan'dan devraldı.

Babacan, AB Genel Sekreterliği'ndeki törende yaptığı konuşmada, AB'ye tam üyeliğin, yıllardır hükümetten hükümete devrolmuş bir devlet projesi olduğunu söyledi.

DESTEK BEKLİYORUM

Devlet Bakanı ve yeni başmüzakereci Egemen Bağış da konuşmasında, Türkiye'yi en yakın zamanda AB üyesi yapmak için ellerinden gelen çabayı göstereceklerini bildirdi.

"Daha demokratik, daha müreffeh ve daha çağdaş Türkiye'nin inası için ter dökeceğiz" diyen Bağış, 3 projesinin, ancak tüm siyasal ürtelerin, tüm devlet kurumlarının,

sivil toplum kuruluşlarının ve halkın desteğiyle gerçekleştirilecek bir proje olduğunu kaydetti.

Başmüzakereci Bağış, Türkiye'de yaşananların sessiz devrim olarak nitelendirildiğini, bunda AB sürecinin büyük katkıları olduğunu vurguladı. "Bu reformların gerçekleşmesi için 'durmak yok, yola devam' felsefesiyle çalışacağımızdan hiç kimsenin şüphesi olmasın" şeklinde konuştu.

"AB'yi Türkiye'nin diyetisyeni olarak görüyorum" diyen Bağış, şu değerlendirmeyi yaptı:

TÜRKİYE'NİN DİYETİSYENİ

"Hepimiz daha sağlıklı yaşamak için kilo vermek gerektiğini biliriz ama kendi başımıza bunu başaramayız. Ama bir diyetisyenin yazdığı bir reçeteyi uygulayarak kilo verdiğimizde daha sağlıklı oluruz. Bunu başmış 27 ülke var." **ANKARA**

nımdaki Hatay milletvekili arkadaşına döndüm, 'Bunlar beni makaraya almıyorlarsa, galiba Bakan oldum' dedim... Sarılıp tebrik etti ama ben büyük şaşkınlık içindeyim...

Uçaktan indik. Beni Fas Büyükelçimiz Haluk Ilıcak karşıladı, 'Haluk, ilk uçak ne zaman? Benim hemen Türkiye'ye dönmem gerekebilir' dedim. O da şaşırıldı. 'Daha yeni geldiniz ne oldu ki?' dedi. 'Böyle böyle bir durum var ama şaka yapıyor da olabilirler' dedikten sonra, Başbakan'ın çok yakın çevresinde olan bir başka arkadaşımı aradım. Durumu anlattım. Onun da haberi yoktu. 'Ben bir yoklayayım, sana haber vereyim' dedi. 10-15 dakika sonra beni geri aradı. 'Sen uçaktayken, Başbakan seni aratma talimatı vermiş, yanına gidip senden bahsettim. Gülümsedi ama hiçbir şey söylemedi. Sen şimdilik emin olma, biraz daha bekle bakalım' dedi. 20 dakika sonra ise, tekrar arayarak Sn. Başbakan'ın benimle görüşmek istediğini söyledi. Başbakan, 'Egemen'ciğim hayırlı olsun. Bugün seni Bakan olarak atadık' dedi. 'Ben hemen döneyim mi?' diye sordum. 'Biz seni oraya niye göndermiştik?' dedi. 'Burada bir partinin olağan kurultayında sizin adınıza bir konuşma yapacağım' dedim. 'Madem bir görev vermişiz, görevi tamamlamadan niye döneceksin? Görevini bitir ondan sonra dönersin' dedi. Neticede, ben Fas'ta iki gün kaldıktan sonra geri döndüm. Önce Başbakanımızı ziyaret ettim, daha sonra da Ali Babacan'dan görevi teslim aldım..."

Hiç beklemediği bir anda Bakan olarak atandığını öğrenmek Bağış'ı çok şaşırtmakla birlikte, aslında bu göreve getirilme ihtimali olduğunun sinyallerini, yaklaşık bir hafta önce, Başbakan ile yaptığı bir konuşma sırasında almıştı. Egemen Bağış, o konuşmayı şöyle özetliyor:

"31 Aralık 2008 gecesini, herkes yılbaşı kutlamalarındaydı. Biz Tayyip Bey'le birlikte, İsrail tarafından Gazze'ye msket mermisi yağdırılması üzerine önce Esad ile görüşmek üzere Suriye'ye, ardından da Ürdün Kralı ile görüşmek üzere Ürdün'e gittik. Başbakan, Kral'la başbaşa bir görüşme yaptı. Yanında sadece ben vardım ve tercümanlığını yapıyordum. Toplantıdan çıktık, arabaya bindik. Tayyip Bey bana, 'Bugün Avrupa Birliği Ulusal Program'ı yayımlandı. Haberini okudun mu?' diye sordu. 'Evet efendim ajanslara düşmüş, gördüm' dedim. 'Sen onu okudun mu?' dedi. 'Şöyle bir baktım, ama tamamını okumadım' dedim. 'Sen nasıl Dış İlişkilerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı-

Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış, ABGS'de gerçekleşen bir törenle Dışişleri Bakanı Ali Babacan'dan Başmüzakerecilik görevini devralırken (11 Ocak 2011, ABGS)

sın? Sen onu oku, hatta bana da bir özetini çıkart' dedi. Ben, Dışişleri Başkanışmanı tarafından Ulusal Program'ın özetinin hazırlandığını ve kendisine arzedildiğini biliyordum. Tayyip Bey'in de bir işi iki kere yaptırma huyu yoktur. O nedenle, bir ipucu hissettim. Sabaha karşı Türkiye'ye döndük. Eve geldiğimde eşime dedim ki, 'Galiba Mart seçimlerinden sonra, ben AB'den Sorumlu Bakan olacağım'. O da şaşırıldı, 'Nereden çıktı bu?' dedi. 'Tayyip beyin huyunu bilirim. Ona arzedilmiş bir rapor varken, aynı benden istemesi yapacağı bir iş değil. O raporu özetlememi, kendisi için değil, kendimi yetiştirmem için benden istedi. Herhalde bana şimdiden 3 aylık bir süre veriyor' dedim..."

Egemen Bağış, Başbakan'ın verdiği sürenin aslında 3 ay değil, sadece 9 gün olduğunu, 9 Ocak'ta Devlet Bakanı ve Başmüzakereci olarak atanmasıyla birlikte öğrenecekti...

Daha önceki görevlerinde müzakere yeteneği ve iletişim kabiliyetini kanıtlamış olan Bağış, bu görev için ideal bir isimdi. Bağış'ın, Türkiye'nin sadece Avrupa Birliği konularından sorumlu ilk Başmüzakerecisi olması ve ABGS'nin, Başbakanlık ve Dışişleri Bakanlığı arasında defalarca gidip geldikten sonra, nihayet tekrar Başbakanlığa bağlı bir kurum haline getirilmesi, hem müzakerelerin daha etkin bir şekilde yürütülmesi, hem de kurumun süreçte üstlendiği görevin önemini göstermesi açısından olumlu gelişmelerdi.

Ayrıca, 2008 sonunda Ulusal Program'ın yayınlanmasını takiben 2009 yılının başında gerçekleşen bu atama, o dönemde sık sık gündeme getirilen, Türkiye'nin AB ile ilişkileri ağırdan aldığı yönündeki eleştirilere de bir cevap niteliğindediydi.

Bu gelişmeleri takiben, dört yıllık bir aradan sonra, Başbakan Erdoğan 20 Ocak 2009 tarihinde resmi temaslarda bulunmak üzere ilk kez Brüksel'e gidiyordu. Avrupalı muhataplarına, Ulusal Program'ın kabul edilmesini takiben, Egemen Bağış'ın sadece "Başmüzakereci" göreviyle Devlet Bakanı olarak atandığını belirten Başbakan, buna bağlı olarak "2009'un Türkiye-AB sürecinde çok daha farklı bir yıl olacağını" vurguluyordu.

ABGS Yerini Buluyor...

Başbakanlık	Dışişleri Bakanlığı
ABGS 4 Temmuz 2000 tarihinde Başbakanlığa bağlı bir kurum olarak kuruldu.	
	Başbakanlığa bağlı olarak kurulan ABGS, 21 Mart 2003 tarihinde Dışişleri Bakanlığı'na bağlandı.
Dışişleri Bakanlığı'na bağlı olan ABGS, 2 Haziran 2005 tarihinde yeniden Başbakanlığa bağlandı.	
	Başbakanlığa bağlı olan ABGS, 31 Ağustos 2007 tarihinde yeniden Dışişleri Bakanlığı'na bağlandı.
Nihayet ABGS, 10 Ocak 2009 tarihinde yeniden Başbakanlığa bağlandı.	

Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış

Egemen Bağış kimdir?

Türkiye, Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış'ı 3 Kasım 2002 seçimleriyle tanıdı.

17 yıl ABD'de kaldıktan sonra, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'dan aldığı davet üzerine 2002 yılında Türkiye'ye dönen Egemen Bağış, 3 Kasım seçimlerinde Adalet ve Kalkınma Partisi'nden İstanbul milletvekili olarak seçildi.

Milletvekili seçilmesini takiben, Başbakan Erdoğan'ın Dış İlişkiler Danışmanı olarak atanan Bağış, bu süreçte Türkiye'nin aktif dış politika gündeminin en dikkat çeken isimlerinden biri oldu.

Özellikle Türkiye'nin AB ile müzakerelere başlama tarihi aldığı 17 Aralık 2004 Brüksel Zirvesi, Egemen Bağış isminin en fazla ön plana çıktığı olay oldu.

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın, Türkiye'nin taleplerini yerine getirmeyen AB ülkelerine karşı "Bye, bye ben gidiyorum" diyerek çektiği rest bir anda havayı değiştirmiş ve AB ülkelerinin liderleri Türkiye'yi kaybetmemek için seferber olmuşlardı.

Bu gergin atmosfer içerisinde "Sabaha kadar direnip şansımızı deneyelim" görüşünü savunan Bağış, Başbakan Erdoğan'ın restini, İngiliz Büyükelçi'ye hitaben "Hristiyan Kulübünüz hayırlı olsun" çıkışıyla tamamlıyordu.

Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış'ın, ABD'de bulunduğu sırada sivil toplum ve lobcilik alanında yaptığı çalışmaların etkisi Brüksel Zirvesi'nde de kendini gösteriyordu...

Nitekim Bağış, daha sonra Türkiye'nin ilk münhasır Başmüzakerecisi olarak atanarak AB sürecinin koordinasyonundan sorumlu olacaktı.

11 Ocak 2009 tarihinde resmen Devlet Bakanı ve Başmüzakerecilik görevine başlayan Bağış, "Hepimiz daha sağlıklı yaşamak için kilo vermek gerektiğini bilsek de, kendi başımıza bunu başaramayız. Ancak bir diyetisyenin yazdığı reçeteyi uygulayarak kilo verdiğimizde daha sağlıklı oluruz. Bunu başarmış 27 ülke var..." sözüyle, Avrupa Birliği sürecini Türkiye'nin diyetisyeni olarak tanımlıyordu.

AB üyeliğinin, Türkiye'yi muasır medeniyetler seviyesinin üzerine çıkaracağı savunulan Bağış, göreve geldiği andan itibaren, süreci, toplumun tüm kesimleri ile el ele yürüteceğinin sinyallerini de veriyordu.

"AB sürecini beş yıldızlı otel salonlarından çıkarıp 780 bin kilometreye taşıyacağız." ifadesiyle, Avrupa Birliği üyeliğinin Türk milletinin bir projesi olduğuna vurgu yapan Bağış, böylelikle sürece yeni bir dil de kazandırmış oluyordu.

Bağış, New York merkezli Türk Amerikan Dernekleri Federasyonu'nun Başkanlığına iki kez üst üste oy birliği ile seçilmişti. Diğer yandan, Ankara merkezli bir devlet birimi olan Yurt Dışındaki Türkler Danışma Kurulu'nda da üye olarak hizmet vermişti. Yurt dışındaki Türklerin en fazla ses getiren etkinliklerinden biri olan Türk Günü Yürüyüşü'nün altında da Egemen Bağış'ın imzası bulunuyordu.

ABD'deki aktif çalışmalarını Türkiye'de siyasi hayatına da uyarlayan Bağış, kısa sürede farklı üslubu ve çalışma tarzıyla Genel Başkan Yardımcılığı döneminde de parti teşkilatının takdirini toplamıştı.

Bağış'ın, 17 Aralık tarihli Brüksel Zirvesi'nde hissettirdiği sabırlı ve sonuç odaklı tutum, 2010 Avrupa Kültür Başkenti Projesi'nin İstanbul'a kazandırılması sürecinde de etkili olmuş, böylelikle İstanbul, Avrupa Kültür Başkenti ünvanının ilk kez AB üyesi bir ülkenin dışına taşındığı kent olarak hafızalara kazınmıştı.

Bağış kültür ve sanata olan ilgi ve duyarlılığını, İstanbul Modern ve Silahatağa Santral Müzelerinin kuruluşlarındaki gayretleriyle bir kez daha gösteriyordu.

Bilgi Üniversitesi Küresel Sorunlar Platformu'nun kurucusu ve "İstanbul Merkezi Brüksel" in Yönetim Kurulu Üyesi olan Bağış, 2006 yılında İtalyan Cavaliere Devlet Nişanı ile ödüllendirildi.

1970 Bingöl doğumlu olan Bağış, Siirtlidir. "The Baruch College of The City University of New York" İşletme Fakültesi İnsan Kaynakları bölümünde lisans, Kamu Yönetimi üzerine de yüksek lisans eğitimi alan Egemen Bağış, Beyhan Bağış ile evli olup iki çocuk babasıdır.

Sayı 36 - Haziran 2009

ABGS sonunda yeni kanununa kavuşuyor

Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'nin yıllardır çaba sarf ettiği yeniden yapılanma girişimleri, 9 Temmuz 2009 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanan yeni teşkilat kanunu ile önemli bir aşama kaydediyordu. Sürecin gerektirdiği koşulların ABGS'nin mevcut yapısı ile karşılanamayacağı, kuruma acilen güç kazandırılması gerektiği görüşünde birleşen TBMM'deki tüm siyasi partiler, kanunun görüşüldüğü 24 Haziran tarihli Genel Kurul oturumunda, tasarıya tam destek veriyordu

ABGS'nin yeni Teşkilat Kanunu, Avrupa Birliği'ne katılım sürecini yönlendiren ve koordine eden kurumun gerekli teşkilat yapısı ve eleman sayısına kavuşturulmasını sağlayacak çok önemli bir adımdı. Bu kanun, yıllardır Türkiye'de Kamu Yönetimi Reformu ile hayata geçirilmeye çalışılan, alışlagelmişin dışında yeni bir kamu örgütlenmesini büyük ölçüde karşıladığı gibi, devlet yapılanmasında yeni ve etkili bir model de oluşturuyordu.

Egemen Bağış, Başmüzakerecilik görevini Ali Babacan'dan devralmak üzere kuruma adım attığı ilk gün, ABGS'nin mevcut kadrosu ve kanunuyla, sürecin etkin bir biçimde yürütülmesinin imkânsız olduğunu anlamıştı. Bu durumu değiştirmek için, vakit kaybetmeden kolları sıvayan Bağış, ABGS ile ilgili ilk izlenimlerini şöyle anlatıyor:

“Devir teslimin yapılacağı gün ABGS'ye biraz erken gittim. O tarihe kadar kurumu hiç tanımıyordum. Binaya da ilk defa geliyordum. Dönemin Genel Sekreteri Büyükelçi Oğuz Demiralp'den, kurumla ilgili bir brifing aldım. Gördüğüm tablo hiç iç açıcı değildi. Kurumda umutsuzluk ve bezginlik vardı. İnsan kaynakları profiline baktım. 19 uzman... Yani Türkiye'nin en önemli çağdaşlaşma projesini 19 uzman

yürütecek!... Bu kadroyla bu işin yapılmasına imkân yoktu... Kurum çalışanlarını da tanımıyordum. En iyi tanıdığım kişi Burak Erdenir'di. Onunla da Atina'da bir liderlik kursunda sınıf arkadaşlığımız olmuştu. Daha sonra da teması kaybetmemiştik. İlk olarak Burak'ı yanıma özel müşavir olarak aldım.

Ardından, kurumdaki tek Genel Sekreter Yardımcısı Şükran Yazıcı ile görüşüm. Şükran Hanım bana, kurumun en temel ihtiyacının yeni bir kanun olduğunu, o ana kadar 4 tane taslak üzerinde çalışıldığını anlattı. Taslakları inceledikten sonra Burak'la birlikte Başbakanlık Müsteşarı Efsan Alâ'ya gittik. Durumu kendisine anlattık ve hep birlikte yeni bir taslak üzerinde çalışmaya başladık. O süreçte en büyük desteği Efsan Alâ'dan gördüm. Başbakanlık Kanun ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün bütün kaynaklarını ve personelini bizim için seferber etti. Sonuçta ortaya güzel bir taslak çıktı. ABGS kanunu, aynı zamanda kamuda ilk kez uygulanan bir yapı da getirdi. Diğer kamu kurumlarındaki ara kadroların birçoğunu kaldırarak, hiyerarşiyi azaltan yeni bir sistem oluşturmayı hedeflemiştik. Başarılı da olduk.

Taslağa Bakanlar Kurulu'nda da önemli katkılar getirildi. Mesela Devlet Bakanı Mehmet Aydın, Türkiye'nin AB sürecinde kültürün çok önemli olduğunu ve ABGS bünyesinde mutlaka bir kültür birimi olması gerektiğini söyledi. Onun önerisi üzerine, daha önce Sivil Toplum ve İletişim Başkanlığı olarak öngördüğümüz birimi, Sivil Toplum, İletişim ve Kültür Başkanlığı'na dönüştürdük.

Bakanlar Kurulu'nda onaylandıktan sonra taslak, AB Uyum Komisyonu ve Dış İlişkiler Komisyonu'na sevk edildi. Uyum Komisyonu'nun bazı önerileri oldu. Ama herkes, asıl tartışmanın Dış İlişkiler Komisyonu'nda yaşanacağını ve en az iki hafta süreceğini söylüyordu. Bunun üzerine Komisyon Başkanı Murat Mercan'a giderek sürecin hızlandırılmasını rica ettim. 'Merak etme, bir günde bitiririz' dedi. Ben aslında, bir haftaya razıydım...

Komisyon'da uzun tartışmalar oldu. Dışişleri Bakanlığı'nın, Maliye Bakanlığı'nın ve muhalefetin bazı itirazları ve talepleri vardı. Bunlar

arasında CHP'den Onur Öymen'in ve MHP'den Deniz Bölükbaşı'nın son derece makul bazı tespit ve önerileri oldu. Onları kabul ettik. Diğerlerini de ikna ettik ve Komisyon'dan kanunu geçirdik. Ardından Meclis Genel Kurulu'na sevk edildi ve büyük bir uzlaşma ile kabul edildi. Genel Kurul'da 227 milletvekilinin 225'inin oyunu alarak geçirilen ABGS kanunu, uzun zamandan beri iktidarla muhalefetin tam bir uyum içinde uzlaşarak geçirdiği ilk kanun oldu..."

Kanun'un çıkmasıyla birlikte, son 3 yıldır İlerleme Raporlarının değişmez eleştiri konularından biri de ortadan kalkıyordu. 2009 yılı İlerleme Raporu'nda, bu önemli gelişmeye, "Türkiye'nin, AB konularıyla ilgili temel koordinasyon kurumu olan Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, Başmüzakereci'ye bağlanmıştır. Başmüzakereci tarafından hazırlanan ve Haziran ayında kabul edilen Kanun'la, ABGS'ye daha fazla ve daha açık sorumluluklar verilmiştir. Personel sayısı önemli ölçüde artırılmış, yeni bir Genel Sekreter atanmıştır. Yeni yapılanmanın, ABGS'nin daha etkin biçimde işlemlerini sağlaması beklenmektedir." ifadesiyle yer veriliyordu.

TBMM Genel Kurul Tutanaklarından 23. Dönem 3. Yasama Yılı 109. Birleşim 24 Haziran 2009 Çarşamba

AK Parti Grubu adına Çankırı Milletvekili Suat Kınıklıoğlu:

“...Toplumların siyasal, ekonomik ve sosyal değişimlerine sebep olduğundan bütün müzakere süreçleri zorludur. Müzakerelerin daha etkin yürütülmesi için Sayın Devlet Bakanımız Egemen Bağış'ın önderliğinde ABGS'nin yeniden yapılandırılması amacıyla, şu anda müzakere ettiğimiz tasarı gündeme gelmiştir. Orta ve Doğu Avrupa'da daha önce tam üyelik müzakerelerini yürüten ülkelere baktığımızda, müzakereyi yürüten kurumların zaman içerisinde müzakerenin gidişatına ve ülkenin şartlarına uygun olarak yenilediği ve daha etkin hale getirilecek bir süreçten geçirildiği görülmektedir...”

... Bu tasarı ne getiriyor? Bu tasarı, bir kere, 2000 yılında kabul edilen 4587 sayılı Kanun'u yürürlükten kaldırıyor. Tasarı, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'ni daha esnek, daha etkin ve daha güçlü hale getirmeyi hedefliyor, personel sayısını artırıyor ve atamalarda esneklik getiriliyor...Memnuniyetle ifade etmek istiyoruz ki her iki komisyonda da bu yasa tasarısı oy birliğiyle geçmiştir, Hükümetle muhalefet partileri arasındaki bir uyuma işaret etmiştir. Bunun böyle olması da doğaldır çünkü Avrupa Birliği meselesi sadece bir iktidar meselesi değildir. Avrupa Birliği meselesi, iktidarıyla, muhalefetiyle, sivil toplumla, medyayla, büyük sermayesiyle toplumsal bir projedir. Gönül istiyor ki 17 Aralık 2004 tarihi öncesinde nasıl bütün bu unsurlar, adı konmamış bir “tam saha pres” şeklinde Türkiye'nin bir müzakere tarihi elde etmesini sağladıysa, bundan sonra da bu süreç, bu unsurların bir arada çalışmasıyla devam edecektir...”

CHP Grubu adına Bursa Milletvekili Onur Öymen:

“...Öncelikle şunu belirtiyim: Tasarının genel gerekçesinde deniliyor ki: ‘Tam üyelik müzakerelerinin başlamasıyla beraber daha verimli, daha etkin ve daha hızlı bir koordinasyon ve yönlendirmeye ihtiyaç vardır.’ Çok doğrudur. Peki, ne zaman başladı tam üyelik müzakereleri? 3 Ekim 2005. Neredeyse dört yıl geçmiş. Bu hızlı, etkili, verimli koordinasyon ihtiyacını bugün mü hissediyoruz da böyle bir tasarıyı Meclis huzuruna getiriyoruz? Bizim kanaatimizce bu tasarı çok daha önceden Meclis'in onayına sunulmalıydı...”

MHP Grubu adına Ankara Milletvekili Deniz Bölükbaşı:

“...Görüşmekte olduğumuz yasa tasarısının amacı, AB müzakere sürecinde Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'nin etkinliğinin artırılması, Avrupa Birliği'ne üyelik hedefi doğrultusundaki çalışmaların verimli ve etkili bir şekilde sürdürülmesi için AB ile ilişkilerin yönlendirilmesi, izlenmesi ve koordinasyonu için yeni bir teşkilatlanmaya gidilmesi olarak belirlenmiştir. Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne eşit haklara sahip tam üye olarak katılması hedefini samimiyetle destekleyen Milliyetçi Hareket Partisi, Genel Sekreterliğin bu amaca uygun olarak yeniden yapılandırılmasını ilke olarak olumlu ve yerinde bulmaktadır...”

DTP Grubu adına Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan:

“... Doğrusu, Avrupa Birliği süreci Türkiye açısından çok önemli ve dönüşü olmayan bir yol içinde bazı eksiklikleri gidermeyi hedeflediğimiz bir süreç. Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Teşkilatı'nın oluşturulması da bu ev ödevlerinden, eksikliklerden birisi... Biz Demokratik Toplum Partisi olarak, Avrupa Birliği sürecinin güçlendirilmesiyle ilgili alınacak yasal önlemler konusunda her zaman desteklerimizi sunduk. Bu yasa tasarısını da parti grubumuz olarak destekliyoruz, eksiklikleri olsa bile bu süreçte gerekli olduğuna inanıyoruz çünkü 27 Haziran 2000 tarihinde daha 4587 sayılı Yasa'yla böyle bir sekreterlik kurulduğu zaman, henüz Türkiye aday aday üyelik sürecinden aday üyelik sürecine, yeni bir aşamaya girmişti ve bu sürecin getirdiği yoğun kapasite dikkate alınmadığı için görev, yetki ve sorumluluklar bu süreci karşılamaya yetmemiş, kadroların azlığı, hizmetin geri kaldığı, görevde uyumun sağlanamadığı gibi bazı tespitler zamanla ortaya çıkmıştır...”

Şahsı adına Balıkesir Milletvekili Hüseyin Pazarıcı:

“...Avrupa Birliği'ne tam üyelik için başvurmuş bir Türkiye'nin böyle bir yasayı çıkarması kesin bir gerekliliktir. Bunda, aşağı yukarı herkes hemfikir zaten. Ancak bu biraz gecikmeli geldi. Buna rağmen, bugün bu yasanın Meclisimize sunulabilmiş olması memnuniyet vericidir ve dolayısıyla, bunu olumlu karşılıyoruz.”

Avrupa Birliği Komisyonu'nda kişisel görüşlerimizi bildirmiştik ve bu çerçevede Sayın Bakanın, özellikle bazı görüşleri, bazı telkinleri tasvip ettiği ve bunu yeni kanun tasarısına koyduğunu memnuniyetle gördük; kendisine teşekkür ediyoruz.

Bu memnuniyet verici tasarının özellikle bazı unsurlarını size kısaca söylemek istiyorum... Daha önceki yasada Dışişleri veya öteki kurumlarla ilişkiler arasında ne tür bir bağ olacağı, yetkilerin nasıl paylaşılacağı ifade edilmemişti. Bunun, bu yeni tasarının son şekline katıldığını görüyoruz. Dışişleri Bakanlığı'nın özellikle yetkilerini belirleyen 1173 sayılı yasanın hükümlerinin saklı kaldığının ifade edilmesi, Dışişleri ile Genel Sekreterlik arasında ortaya çıkabilecek uyumsuzlukları da silmeye matuf bir nitelik taşımaktadır.

Bunun dışında, yine Avrupa Birliği Komisyonu'nda Maliye Bakanlığı'nca ifade edilen bir unsur vardı. Daha önceki yasa tasarısında adli ve idari davalarda kurumun kendisini hukuk müşavirleri aracılığıyla savunacağı ifade edilmişti. Halbuki Hazine'yi ilgilendiren adli konular itibarıyla Türkiye Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı yetkilidir ve dolayısıyla bunun yeni tasarının son şekline dercedilmiş olması da yine memnuniyet vericidir.

Bu arada, elimizdeki yasa tasarısında özellikle birtakım yeni başkanlıkların kurulmasının çok yerinde olduğunun altını çizmek istiyorum. Avrupa Birliği hukuku konusunda bir başkanlığın kurulması, çeviri konusunda bir başkanlığın kurulması bu konulardaki çok büyük gereksinimlerimizi karşılayacak bir nitelik arz etmektedir."

Şahsı adına AK Parti Karaman Milletvekili Lutfi Elvan:

"... Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, bildiğiniz gibi, aşağı yukarı dokuz yıl önce kuruldu. ABGS'nin kurulduğu zamanki yapısına baktığımızda Genel Sekreterliğin temel olarak dört birimden oluştuğunu görüyoruz. Diğer taraftan, yine Genel Sekreterliğe Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Dış Ticaret Müsteşarlığından, ilave olarak tabii ki Dışişleri Bakanlığından birer genel sekreter yardımcısı atanması öngörülen

bir yasa idi. O dönemde açıkçası Avrupa Birliğiyle ilişkilerin yürütülmesinin sadece bu bir bakanlık ve üç müsteşarlıkla yürütüleceği düşünülüyordu. Ancak, zaman içerisinde biz şunu gördük: Gerçekten bu Avrupa Birliği süreci Türkiye'deki tüm kurumlarımızı ilgilendiren bir husus ve artık bu yasa günümüzün koşullarına cevap veren nitelikte bir yasa değil ve bu çerçevede bu yasa tasarısı hazırlandı.

Yasa tasarısına baktığımızda, gerçekten oldukça kapsamlı ve dinamik bir yapısı var. Dinamik olmak zorunda. Neden dinamik olmak zorunda? Çünkü günün koşullarına bu yasanın uyma zorunluluğu var. Her an Avrupa Birliği'nde gündem değişebiliyor, önemli konular ortaya çıkabiliyor. Bugün çok önemsiz gördüğümüz hususlar, yarın Avrupa Birliği nezdinde çok önem arz edebiliyor. Bu nedenle bu yasanın dinamik bir yapıda olması gerekiyordu, ki böyle bir yapıda hazırlandı. Ben, Başmüzakerecimiz ve Sayın Bakanımız Egemen Bağış Bey'e ve tüm personeline, çabalarından dolayı çok teşekkür etmek istiyorum..."

Bir kanunun hikayesi...

Ocak 2009'da ABGS'den münhasıran sorumlu bir Devlet Bakanı ve Başmüzakerecinin atanması, kurum için bir dönüm noktası oldu. Bakan Bağış, göreve gelir gelmez kurumun en önemli sıkıntısını gördü; mevcut kanun bir an önce değişmeliydi.

2000 yılındaki Teşkilat Kanunu'ndan sonra kurum bir anlamda donmuş, 2001 yılında yapılan uzman yardımcısı sınavından sonra kuruma meslek memuru alınamamıştı. İdari personel başka kurumlardan geçici görevle geliyordu. Yönetici kadrolarının bir kısmı boştu. Kurumdan ayrılanların sayısı sürekli artmaktaydı. Özellikle müzakereler başlatıldıktan sonra ABGS'nin üstlenmesi gereken görevlerin muhteviyatı değişirken, kurumsal açıdan herhangi bir dönüşüm olmamıştı. İşin ilginç, o zamana kadar hazırlanmış, ama bir türlü hayata geçirilememiş 8 tane kanun tasarısı taslağı vardı. Yani, çok fikir vardı ama bir türlü hayata geçirilemiyordu.

Bakan Bağış ilk iş olarak bu konuya el attı. Kurumun sorunlarını da bilen bir ekip oluşturuldu ve hummalı bir çalışma başlatıldı. Özellikle Başbakanlık Müsteşarı Efkan Ala ve personeli çalışmalara büyük destek verdi. Tabii, ABGS'nin yurt dışı teşkilatının kurulmasından, diğer kurumlardan yönetici atanmasına kadar bir takım tartışmalı konular da masaya yatırıldığından, nihai metni ortaya çıkarmak zaman aldı.

Nihayet, Mayıs sonuna doğru kanun tasarımız hazırды. Ama asıl süreç şimdi başlıyordu. Meclis tatile girmek üzereydi ve uzun zamandır sırada bekleyen kanunlar vardı. Normal şartlarda bu yasama döneminde ABGS Teşkilat Kanunu'nun görüşülmesi mümkün değildi. Ama Bakan Bağış, AB sürecinin hızlanması açısından bu kanunun ne denli önemli olduğunu hem hükümette, hem de Meclis'te anlattı. Başbakan Erdoğan'ın talimatıyla da, ABGS Teşkilat Kanunu listenin başına geçti.

Kanun tasarısı önce Tali Komisyon olan Avrupa Birliği Uyum Komisyonu'nda görüşüldü. Esas Komisyon olan Dışişleri Komisyonu'ndaki görüşme öncesinde, beşyüzü aşkın sivil toplum gönüllüsünü bir araya getirdiğimiz, Bakan Bağış'ın başkanlığını yaptığı bir sivil toplum toplantısı vardı. Bakan öğleden sonra Komisyon görüşmelerinde bulunmak için toplantıdan erken ayrılmak zorunda kaldı. Dışişleri Komisyonu'nda görüşmeler oldukça uzun sürdü. O akşam İngiliz Sefaretinde Birleşik Krallık Milli Günü kutlaması vardı ve

Bakan Bağış hükümet adına konuşma yapacaktı. Görüşmeler uzayınca Başkan Murat Mercan ara verdi. Milletvekillerinin bir kısmı da Milli Gün kutlamasına katıldı, Sayın Bakan'ın Sefarete konuşmasını yapmasının ardından Meclis'e geri dönüldü. Tasarı üzerinde görüşmeler geç saatte tamamlanabildi. Uzun bir gün olmuştu ama en önemli aşamalardan biri geçilmişti.

Genel Kurul görüşmesinin gerçekleştiği 24 Haziran günü ise tam bir maratondur. Kanunun tartışmalı birkaç maddesine ilişkin Meclis Genel Kurulu'nda bazı milletvekillerinin verdiği değişiklik önerileriyle Kanun son halini aldı. Nihayet akşam 19:00 civarında Genel Kurul'da Kanun görüşülmeye başlandı. Saat 24:00'e kadar süren tartışmalardan sonra oylamaya geçildi ve iki fire dışında tüm Milletvekillerimiz Kanun'a onay verdi. Aslında Meclisimizin ABGS Kanunu'na verdiği bu destek, Avrupa Birliği projesinin ulusal bir dava olduğunun da en güzel kanıtıydı. Üzerimizden öyle bir yük kalkmıştı ki, tebrikleri kabul ederken yıllarca yaşanan sıkıntıları bir anda unutuverdik...

Ertesi sabah saat 8:00'de Bakan Bağış'ın Brüksel'de European Policy Center'da konuşması vardı. O gece Meclis'ten Brüksel'e gitmek üzere doğrudan havaalanına hareket ettik. Uçakta yorgunluktan kimsenin konuşacak hali yoktu. Sabaha karşı Brüksel'e vardık. O zamanki AB Daimi Temsilcimiz şimdiki Genel Sekreterimiz Büyükelçi Volkan Bozkır bizi karşıladı. Uykusuzduk, yorgunduk ama önemli bir eşiği geçmenin mutluluğu ağır basıyordu. Kanun'un yasalaşma sürecinde, özellikle son birkaç gün, iki yıldır durup dinlenmeden koştuğumuz maratonun en hatırlanacak dönemlerinden biri olarak hafızalarımızda yerini almıştı...

Avrupa Birliği Genel Sekreter Yardımcısı Dr. F. H. Burak Erdenir

Yeni kanun, yeni anlayış...

Yeni kanun, yeni bir anlayışı da beraberinde getiriyordu. Yapılan en önemli değişiklik, kuruluşundan beri ABGS'nin gelişimini ve güçlenmesini engelleyen, yönetici kadrolarına belirli kamu kurumlarından atama yapılması hükmünün kaldırılmasıydı. Böylelikle, kurum içi terfi imkânının önü açılarak, ABGS'ye kurumsal kimlik kazandırılması yönünde önemli bir adım atılıyor; uzun zamandır ihtiyaç duyulan sayı ve nitelikte personel alımını gerçekleştirebilmek için kadro cetvellerinin yeniden düzenlenmesiyle de, uzman kadro sayısı 215'e, toplam personel sayısı ise 337'ye çıkarılıyordu.

Kurum bünyesinde yeni birimler oluşturulmasına imkân sağlayan yeni kanun sayesinde, ana hizmet birimlerinin sayısının 14'e yükselmesi, ABGS'yi, müzakere sürecini çok daha etkin şekilde yürütmesini sağlayacak güçlü bir yapıya kavuşturuyordu.

Kurulan yeni birimler arasında, uzun zamandır ihtiyaç duyulmasına karşın bir türlü tesis edilemeyen üç başkanlık öne çıkıyordu. Bunlardan birincisi, Türk kamu yapılanmasında ilk defa sadece AB hukukunun çeşitli yönleriyle ilgilenecek ve AB organlarının karar ve içtihadına ilişkin çalışmalar yapacak bir "Avrupa Birliği Hukuku Başkanlığı"nın; ikincisi, AB'de Türkiye'yi, Türkiye'de AB'yi tanıtmaya yönelik faaliyetlerde bulunacak bir "Sivil Toplum, İletişim ve Kültür Başkanlığı"nın; üçüncüsü ise "Çeviri Eşgüdüm Başkanlığı"nın kurulmasıydı.

Avrupa Birliği'ne uyum süreci, kamu kurum ve kuruluşlarının yanı sıra, toplumun tüm kesimleri ile yakın bir işbirliği gerektirmesine karşın, eski yapılanmada bu ihtiyacı karşılayacak bir birim yoktu. Meslek örgütleri, sendikalar ve sivil toplum örgütleri ile karşılıklı görüş alışverişinin yürütülmesini de üstlenen Sivil Toplum, İletişim ve Kültür Başkanlığı'nın ilk icraatı, Avrupa Birliği İletişim Stratejisi'ni hazırlamak olacaktı.

Yeni Kanun'un çıkmasına kadar olan süreçte yaşanan bir başka önemli sıkıntı da çeviri alanında eşgüdümün tam olarak sağlanamamasıydı. Gümrük Birliği sonrasında AB mevzuatına uyum çalışmaları çerçevesinde kamu kurum ve kuruluşları ihtiyaç duydukları mevzuat çevirilerini kendileri yapıyordu. Ancak bu çalışmalarda bir

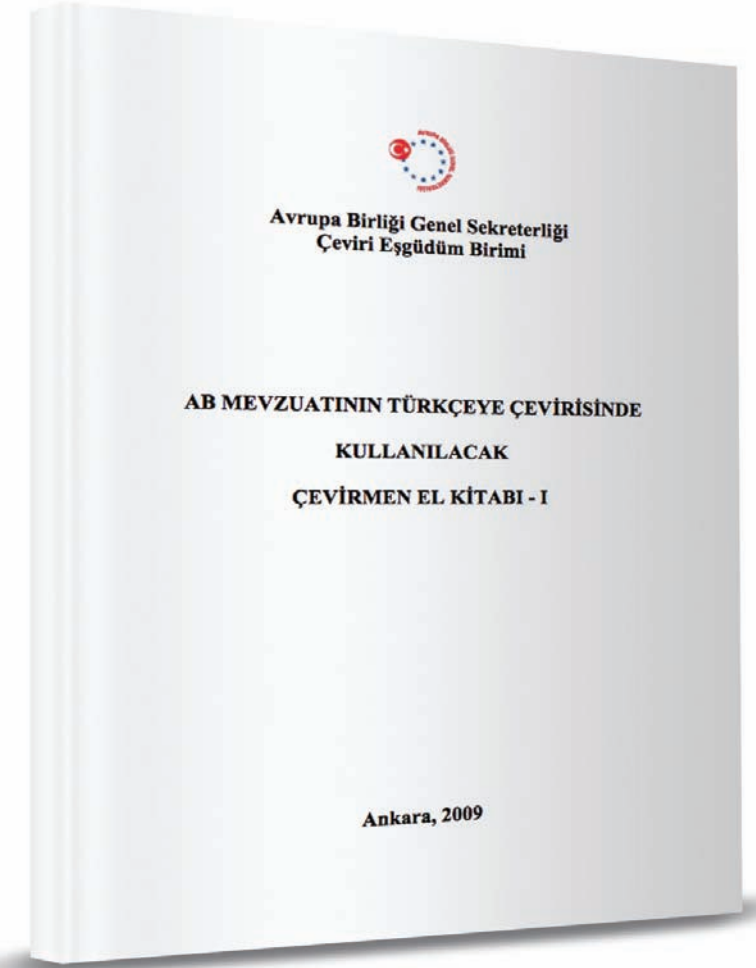
koordinasyon sağlanmadığı için, çevirilerde kullanılan terminoloji ve dilde farklılıklar bulunuyordu.

Türkiye'nin aday ülke ilan edilmesinin ardından, AB müktesebatının çevirisine yönelik çalışmaları yürütmek üzere 2002 yılında ABGS bünyesinde Çeviri Eşgüdüm Birimi (ÇEB) oluşturulmuştu. 2002-2005 döneminde, AB finansmanı ile ÇEB'in koordinasyonunda Avrupa Birliği Resmi Gazetesi'nin 9.200 sayfasının Türkçe çevirileri yaptırılmış, ayrıca kamu kurum ve kuruluşlarının yaptıkları çeviriler de ABGS'de toplanmıştı. Çevirilerde terminoloji birliğinin sağlanması amacıyla, yaklaşık 2.600 kavram içeren "Avrupa Birliği Temel Terimler Sözlüğü" de bu dönemde hazırlanarak Aralık 2003'te yayımlanmıştı.

Müzakere sürecinin resmen başlaması ise yeni bir yükümlülük doğurmuştu. Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üyeliği ile birlikte Türkçe de, AB'nin resmi dillerinden biri olacağından, müktesebatın çevirisi artık üyeliğin ön koşullarından biri haline gelmişti. Bu kapsamda AB mali desteği ile 2007-2009 döneminde gerçekleştirilen bir proje aracılığı ile ABGS tarafından, "Avrupa Birliği Terimleri Sözlüğü" de yaklaşık 10.000 kavramı içerecek şekilde geliştirilerek 2009'da yeniden basılıyor, ayrıca aday ülkelerin ve Avrupa Komisyonu'nun çevirmen el kitapları temel alınarak, "AB Mevzuatının Türkçe'ye Çevirisinde Kullanılacak Çevirmen El Kitabı" hazırlanıyordu.

Çeviri Eşgüdüm Birimi, daha sonra, ABGS'nin yeni teşkilat kanunuyla kurulan Çeviri Eşgüdüm Başkanlığı'nın da temelini oluşturacak ve bu başkanlığın yürüttüğü çalışmalarda mütercim, hukukçu ve uzmanların görev alması hükmü getirilecekti. Başkanlık, artık terminoloji birliğinin oluşturulmasının yanı sıra, AB mevzuatının Türkçe'ye, Türkçe mevzuatın da İngilizce'ye çevrilmesini yönlendirme sorumluluğunu da üstlenecek şekilde güçlendiriliyordu.

Kanun ile getirilen bir başka önemli yenilik de, üyelik sürecinin daha etkin bir koordinasyonla yürütülebilmesi için ABGS'ye geçici yurt dışı teşkilatı kurma imkânı tanınmasıydı. Böylelikle, ABGS'nin Brüksel'de bir Daimi Temsilci Yardımcısı ve AB Müşavirleri görevlendirmesinin önü açılıyordu.

ABGS genişliyor...

Yeni teşkilat kanununa kavuşan ABGS'ye, 19 Kasım 2009'da Büyükelçi Volkan Bozkır Genel Sekreter olarak atandı. ABGS'nin kuruluşunda yer alan ve Siyasi İşlerden sorumlu Genel Sekreter Yardımcısı olarak ayrıldığı kurumuna, Genel Sekreter olarak geri dönen Bozkır gibi deneyimli bir diplomatın, bu dönemde dümene geçmesi, kurum için büyük bir avantajdı. Genel Sekreter Yardımcılıklarına ise yine Dışişleri Bakanlığında Büyükelçi Haluk Ilıcak, kurumun kendi içinden Burak Erdenir, DPT'den Ahmet Yücel ve İçişleri Bakanlığı'ndan Mehmet Cangir getiriliyordu.

Yeni dönemde, ABGS'nin artan faaliyetlerine paralel olarak İstanbul'da bir temsilcilik açılması ihtiyacı ortaya çıkmıştı. İstanbul, medyanın, özel sektörün, sivil toplum kuruluşlarının en yoğun olduğu kentti. AB sürecini İstanbul'u gözardı ederek sadece Ankara'dan sürdürmek mümkün değildi. Bu ihtiyaç doğrultusunda, 5 Aralık 2009 tarihinde ABGS İstanbul Ofisi açıldı.

Farklı dinlerin ibadet yerlerinin birbirlerine çok yakın olduğu Ortaköy semtindeki İstanbul Ofisi'nin açılışını yapan Başbakan Erdo-

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ABGS İstanbul Ofisi'nin açılışını yaparken (5 Aralık 2009)

ğan, ABGS'nin süreçte giderek artan rolünü vurgularken, AB'ye katılımın, Türkiye'nin çağdaş medeniyet seviyesinin üzerine çıkma idealini gerçekleştirmek için çok önemli bir süreç olduğunun altını çiziyordu. AB üyeliğinin bir medeniyet projesi olduğunu tekrarlayan Erdoğan, hükümetinin, bu süreçteki mücadelesini yılmadan, usanmadan sürdüreceğine ve Türkiye'nin her açıdan AB'ye katılım yolunda emin ve kararlı adımlarla ilerlemekte olduğuna dikkat çekiyordu.

ABGS, kurulduğu tarihten bu yana misyonunun bir parçası olarak sadece Türkiye'deki kurumlarla değil, Brüksel ile de çok yakın bir işbirliği içerisinde çalışmalarını yürütmekteydi. Bu işbirliği, müzakere süreci açısından büyük önem taşıyordu. Çünkü tüm aday ülkelerin tecrübelerinden görüldüğü üzere, Avrupa Komisyonu bu süreçte son derece belirleyici bir role sahipti ve birçok açıdan da Türkiye'nin Brüksel'deki en yakın çalışma arkadaşıydı. Bu durumda Brüksel, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'nin yeni yapılanmasında mutlaka dikkate alınmalıydı.

Yurt dışı teşkilatı, AB kurumları, üye ve aday ülkelerle temasların daha da güçlendirilmesinin yanı sıra, Ankara'daki merkez teşkilatla sürekli bilgi alışverişinin etkinleştirilmesine katkı sağlayacaktı. Bu tespit doğrultusunda ve yeni kanunun öngördüğü şekliyle, Türkiye'nin Avrupa Birliği Nezdindeki Daimi Temsilciliği bünyesinde, Daimi Temsilci Yardımcısı ve ilk aşamada iki AB müşavirinden oluşan ABGS yurt dışı teşkilatı göreve başladı. ABGS'nin Brüksel'deki ilk Daimi Temsilci Yardımcılığına ise Nurşen Numanoglu getirildi. Numanoglu, Daimi Temsilcilik'teki ilk günlerini şöyle anlatıyor:

“Yurtdışı teşkilatımız kurulurken ABGS'nin ilk günlerinde yaşananlara benzer süreçlerden geçiyoruz. O nedenle de herşeyin temelini doğru bir şekilde atmak için titizlikle çalışıyoruz. Bir yandan Rekabet faslının açılması gibi yoğun bir gündemle çalışırken, diğer yandan ABGS'ye ve ilgili kurumlarımıza gerekli bilgileri ulaştırmaya çalışıyoruz. Ama sadece AB süreciyle uğraşmıyoruz. Yeni ofisin altyapısının kurulması, ofis

ihtiyaçlarının temin edilmesi gibi işler de önemli gündem maddelerimiz. Bütün bunları, idareten yerleştirdiğimiz iki odada ve ihtiyaten temin edilmiş ekipmanla yapmaya çalıştığımız için de zorluklar yaşıyor ve yeni ofisimize taşınacağımız günü sabırsızlıkla bekliyoruz. Ama AB sürecinde kaydedilen her gelişmede tüm zorlukları unutuyoruz. Örneğin, ufak bir gelişme gibi görünen ama oldukça önemli bir adım olan Trans Avrupa Ağları faslının, teknik kapanış kriterinin karşılandığının Komisyon tarafından not edilmesi, bunlardan sadece biri...”

İstanbul ve Brüksel Ofislerinin açılmasına paralel olarak, ABGS'nin genişleyen kadrosunun daha etkin çalışabilmesi için bir yandan da Ankara'daki merkez binanın genişletilmesi çalışmaları sürdürülüyordu. 2010 yılında açılan uzman yardımcılığı sınavıyla 91 yeni uzman yardımcısı göreve atanmaya hak kazanmış, ABGS'nin personel sayısı yaklaşık iki katına çıkmıştı. Bu ihtiyaçtan hareketle, Ocak 2010'da ABGS'nin merkez binasına ek olarak Eskişehir Yolu üzerinde bulunan TOBB İkiz Kulelerinden beş kat kiralanarak, Ankara'da hizmet verilen alanın, toplam bin metrekareye ulaşması sağlanıyordu.

Ama ABGS'nin büyümesi durmuyordu. Daha önce yapılan uzman sınavı ile atanmaya hak kazanan 42 uzmanın ve 2011 yılında 50 uzman yardımcısının kuruma katılmasıyla ABGS büyük bir aileye dönüşüyordu. Genişleyen bu kadro için ilerleyen dönemde, İkiz Kulelerden 5 kat daha kiralanması suretiyle kurumun alt yapı imkânları daha da kuvvetlendirilecekti.

ABGS kurumsal kimliğini güçlendiriyor...

ABGS, bir yandan yeni kanunla birlikte başlattığı kurumsal yapılanma ve genişleme çalışmalarını bütün hızıyla sürdürürken, diğer yandan da kurumsal kimliğinin güçlendirilmesini sağlayacak çalışmalara ağırlık veriyordu. Bunların başında ise, kurumun logosu vardı.

Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Logosu

Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'nin eski logosu, Türk bayrağındaki yıldızın Avrupa Birliği ambleminin yıldızlarından birinin merkez noktasına gelecek şekilde yerleştirilmesi ile oluşturulmuştu. Eski logonun değiştirilmesinin en önemli nedenlerinden biri estetik kaygılar oldu. Ama onun ötesinde eski logonun verdiği mesaj da değişiklik için bir gerekçeydi. Eski logoda Türk bayrağının, AB'nin on iki yıldızına iliştilmiş görüntüsü, Türkiye'nin AB'ye eklemeye çalışan bir yük olduğu izlenimi yaratıyordu.

Yeni tasarlanan logoda ise, Türkiye ve AB bayraklarına birbirlerini bütünleyen bir şekilde yer verilerek, Türkiye'nin katılım sürecinin iki taraf için de sağlayacağı dönüşüme ve Türkiye'nin AB'ye yük olmaya değil, sağladığı katkı ölçüsünde yük almaya geldiğine vurgu yapılıyordu.

Eski Logo

Yeni Logo

T.C. BAŞBAKANLIK

AVRUPA BİRLİĞİ GENEL SEKRETERLİĞİ

Müzakerelerde ABGS önderliği sürüyor...

ABGS yeniden yapılıyor müzakere süreci de devam ediyordu. Maliye Bakanlığı ve Çevre ve Orman Bakanlığı'nın özverili çalışmaları neticesinde, 30 Haziran 2009 tarihinde Vergilendirme, 21 Aralık 2009'da ise Çevre faslı müzakereye açılıyordu. Üyelik müzakerelerinin en zorlu konularından biri olan ve diğer aday ülkelerin müzakere süreçlerinde genellikle son döneme bırakılan Çevre faslına dair müktesebat, uyum ve uygulaması geniş bir yelpazeye yayılan çok sayıda kamu kurum ve kuruluşunu ilgilendiriyordu. O nedenle, faslın açılmasına yönelik belgeler 26 kamu kurumunun katkısıyla hazırlanarak ve Müzakere Pozisyon Belgesi 13 Bakan'ın ortak görüşü alınarak sonuçlandırılabilirdi. Brüksel'de ise Türk heyeti Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış ve Çevre ve Orman Bakanı Veysel Eroğlu ile birlikte ilgili kurumlardan oluşan yaklaşık 80 kişilik bir bürokrat ekip tarafından temsil edildi. Bu faslın açıldığı Hükümetlerarası Konferans, en kalabalık katılımcı sayısı ile genişleme tarihine geçmeye aday olarak gösterilecekti...

Gıda Güvenliği, Veterinerlik ve Bitki Sağlığı faslı da, katılım müzakereleri çerçevesinde açılması en zor fasıllardan biriydi. Bu fasıldaki açılış kriterlerinin tamamının Türkiye tarafından yerine getirildiği 14 Haziran tarihi ile müzakerelerin açıldığı 30 Haziran tarihi arasında, Avrupa Komisyonu, AB Konseyi ve üye devletlerin başkentlerindeki tüm işlemlerin sadece 16 günde tamamlanması ile bu fasıl, "16 gün faslı" olarak adlandırılacaktı. Bu bir rekordu...

Ancak faslın müzakereye açılması öncesinde yaşanan bazı gelişmeler, açılış kriterlerinin karşılanmasının ötesinde, üye ülkelerin özel talepleri nedeniyle sürecin nasıl tıkanma aşamasına gelebildiğini göstermişti. Müzaka sürecinde sık sık benzer durumlarla karşılaşıldığını belirten Başmüzakereci Bağış, Gıda Güvenliği faslının açıldığı Hükümetlerarası Konferans öncesinde yaşananları şöyle anlatıyor:

"Almanya'nın Tarım Bakanı, gıda güvenliği faslını, gıda ticareti faslına çevirme konusunda ciddi çaba sarfetti. Türkiye'nin, Almanya'dan et it-

AB Dönem Başkanı İspanya Dışişleri Bakanı Miguel Angel Moratinos, Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış, Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, Tarım ve Köyüşleri Bakanı Mehdi Eker ve Genişleme ve Komşuluk Politikasından Sorumlu Avrupa Komisyonu Üyesi Oli Rehn, Gıda Güvenliği, Veterinerlik ve Bitki Sağlığı faslının açıldığı 9. Hükümetlerarası Konferansta (30 Haziran 2010, Brüksel)

hal edeceğine dair ısrarla güvence istiyor, başka türlü uzlaşmaya yanaşmıyordu. Biz de, ancak Dünya Hayvan Sağlığı Örgütü'nün listesinde olan ülkelerden canlı hayvan aldığımızı anlatıyorduk. Daha önce deli dana hastalığı nedeniyle çıkan sorunlar yüzünden, listede bulunmayan Almanya'dan, ithalat yapmamız mümkün değildi. Alman Bakan ise, bir türlü ikna olmuyordu. İş tıkanma noktasına gelirken, Komisyon'un devreye girmesiyle bir çözüm bulundu. Ben, Türkiye'nin bu fasıl çerçevesinde Dünya Hayvan Sağlığı Örgütü'nün listesinde yer alan bütün ülkelerle eşit şekilde ticaret yapacağına dair yazılı bir deklarasyon verdim. Komisyon, bu deklarasyonu o sıralarda Dünya Sağlık Örgütü listesindeki yeri değiştirmekte olan Almanya'ya kabul ettirdi. Sorun da böylelikle çözüldü ve fasıl müzakereye açıldı...”

Kriter Sayı 3 - Latif Demirci karikatürü

Sonuç olarak, 3 Ekim 2005 tarihinde başlayan tam üyelik müzakerelerinde, Aralık 2010 itibariyle 13 fasıl müzakerelere açılmış oldu. Ek Protokol'ün uygulanmasına ve Fransa ile Güney Kıbrıs Rum Yönetimi gibi bazı üye devletlerden kaynaklanan siyasi engellere bağlı olarak, müzakere konusu olan toplam 33 fasıldan 17'si blokaj altındaydı. Geriye teknik olarak açılması mümkün olan üç fasıl (Kamu Alımları, Rekabet, Sosyal Politika ve İstihdam) kalıyordu.

Ancak fasılların açılmasını sağlayacak teknik kriterleri yerine getirmek de kolay değildi. Bu fasıllar, kriterlerinin zorluk derecesi nedeniyle diğer aday ülkelerin en sona bıraktıkları fasıllardı. Ayrıca, iş sadece kâğıt üzerinde mevzuat uyumunu gerçekleştirmekle bitmiyordu. İlgili tarafları ikna etmek ve genel bir uzlaşma sağlamak da son derece önemliydi. Nitekim, Sosyal Politika ve İstihdam faslı, özel sektör ve işçi sendikalarının oluşturduğu blok nedeniyle kilitlenmişti.

“O faslı açabilmek için ABGS’de bir yemek vererek, sosyal tarafları bir araya getirdim. Yemekte TOBB Başkanı, Türk-İş Başkanı, Hak-İş Başkanı, ben, Zafer Çağlayan, Faruk Çelik uzun süre tartıştık. Ancak gerek TOBB, gerek işçi sendikaları hep bir ağızdan ‘Sendikalar yasasını elletmeyiz’ diyorlardı. Orada işçi ve işveren taraflarının aslında tamamen zıt kutuplar olmalarına karşın, kendilerine dokunacak bir konu gündeme geldiğinde nasıl işbirliği yapabildiklerine şahit olunca, hayretler içinde kaldım. İşimin ne kadar zor olduğunu, o noktada daha iyi kavradım. Asıl müzakere dışarıda değil, içerideydi. Kimse düzeninin bozulmasını istemiyordu.” diyen Egemen Bağış, o gün, yıllar önce bir arkadaşının kendisine söylediği bir sözün ne kadar doğru olduğunu anladığını şöyle ifade ediyor:

“Yakın bir arkadaşım ABD’de gıda toptancılığı yapıyordu. Sattığı ürünlerden biri de mesir macunuydu. Demişti ki, ‘Bu mereti yirmi yıldır satarım. Kendine alanı görmedim.’ Avrupa Birliği süreci de öyle. Lafa gelince herkes AB üyeliğini istiyor ama kendisini doğrudan ilgilendiren bir düzenleme söz konusu olduğunda iş değişiyor...”

Müzakereye Açılan 13 Fası (Aralık 2010 İtibariyle)

Açılan ve geçici olarak kapatılan fasıl:

25.Fasıl: Bilim ve Araştırma (12 Haziran 2006, Avusturya Dönem Başkanlığı)

Açılan fasıllar:

- 20.Fasıl:** İşletme ve Sanayi Politikası (28 Şubat 2007, Almanya Dönem Başkanlığı)
- 18.Fasıl:** İstatistik (26 Haziran 2007, Almanya Dönem Başkanlığı)
- 32.Fasıl:** Mali Kontrol (26 Haziran 2007, Almanya Dönem Başkanlığı)
- 21.Fasıl:** Trans-Avrupa Ağları (19 Aralık 2007, Portekiz Dönem Başkanlığı)
- 28.Fasıl:** Tüketicinin ve Sağlığın Korunması (19 Aralık 2007, Portekiz Dönem Başkanlığı)
- 6. Fasıl:** Şirketler Hukuku (12 Haziran 2008, Slovenya Dönem Başkanlığı)
- 7. Fasıl:** Fikri Mülkiyet Hukuku (12 Haziran 2008, Slovenya Dönem Başkanlığı)
- 4. Fasıl:** Sermayenin Serbest Dolaşımı (18 Aralık 2008, Fransa Dönem Başkanlığı)
- 10.Fasıl:** Bilgi Toplumu ve Medya (18 Aralık 2008, Fransa Dönem Başkanlığı)
- 16.Fasıl:** Vergilendirme (30 Haziran 2009, Çek Cumhuriyeti Dönem Başkanlığı)
- 27.Fasıl:** Çevre (21 Aralık 2009, İsveç Dönem Başkanlığı)
- 12.Fasıl:** Gıda Güvenliği, Veterinerlik ve Bitki Sağlığı (30 Haziran 2010, İspanya Dönem Başkanlığı)

Yeni AB Stratejisi devreye giriyor

Siyasi engellemeler yüzünden, teknik olarak açılması mümkün olan sadece 3 fasıl kalması, gerek iç gerek dış kamuoyunda müzakere sürecinin sonuna gelindiği algısını yaratmaya başlamıştı. Bu süreçte, politik etkenlerden bağımsız olarak tüm kurumların uygulayacağı yeni bir yaklaşıma ihtiyaç vardı. 2010 yılı başında, ABGS tarafından AB'ye katılım sürecini hızlandırmak ve süreçten en üst düzeyde faydalanmak için dört platform üzerine kurulu "Türkiye'nin Katılım Süreci için AB Stratejisi" hazırlandı. 4 Ocak 2010 tarihinde Bakanlar Kurulu'na sunulan Strateji, Hükümet tarafından da onaylandı.

Stratejinin birinci Platformu, her AB dönem başkanlığında mümkün olduğunca çok fasılın açılabilmesi için AB Müktesebatı'na uyum çalışmalarının hızlandırılmasını ve açılan fasılların kapanış kriterlerinin yerine getirilmesini hedeflemekteydi.

İkinci Platform ise fasılların açılmasına, askıya alınmasına veya bloke edilmesine bakılmaksızın Türkiye'nin kendi öncelikleri ve takvimi çerçevesinde 2013 yılı sonuna kadar, AB müktesebatına en üst düzeyde uyum sağlanmasını amaçlıyordu. Bu platform ile gerek iç kamuoyuna gerek AB'deki muhataplara, müzakere süreci bloke edilse bile, Türkiye'nin AB üyeliği hedefinden hiçbir şekilde vazgeçmeyeceği ve uyum çalışmalarının aksamaksızın sürdürüleceği mesajı veriliyordu.

Stratejinin Üçüncü Platformu'nu ise, Türkiye'nin demokratikleşmesi ve AB süreci açısından belirleyici olan siyasi kriterlere uyum içeriyordu. Avrupa Birliği Genel Sekreteri Volkan Bozkır tarafından "amiral gemisi" olarak adlandırılan bu platform kapsamındaki çalışmalar, RİG tarafından yönlendirilecekti.

Sayı 44 - Şubat 2010

Diğer üç platformu desteklemek üzere oluşturulan Dördüncü Platform, kapsamlı bir iletişim stratejisi geliştirilmesini öngörüyordu. Bu bağlamda, Türkiye'de ilk defa AB konusunda iç ve dış kamuoyuna yönelik detaylı bir "İletişim Stratejisi" hazırlanarak uygulamaya başlandı. İç kamuoyunun AB süreci hakkında doğru bilgilendirilmesini ve AB ülkelerindeki önyargıların kırılmasını amaçlayan stratejinin temel hedefi ise, tarafları Türkiye'nin AB üyeliğine hazırlamaktı.

Stratejinin dört platformu da eş zamanlı olarak uygulandığı sürece, Türkiye tüm fasıllarda gerekli kriterleri sağlamış olacak ve böylece her iki tarafta da şartlar olgunlaşıp siyasi blokajlar kalktığında, tek seferde birçok faslın açılacağı bir zemin hazırlanmış olacaktır. Strateji kapsamında öngörülen bir başka husus da, teknik uyum çalışmalarını hızlandırmak üzere yıllık takvimler içeren Eylem Planları geliştirilmesiydi. Bu kapsamda ABGS tarafından hazırlanan 2010-2011 dönemine ilişkin ilk Eylem Planı, 15 Mart 2010 tarihinde Bakanlar Kurulu'na onaylanarak uygulamaya koyuldu.

RİG toplantıları gündem belirlemeyi sürdürüyor

Stratejinin üçüncü platformunu oluşturan siyasi kriterlere uyum çalışmalarının hızlandırılması için, Reform İzleme Grubu'nun, daha sık ve düzenli aralıklarla toplanması büyük önem taşıyordu. Oysa RİG, kuruluş tarihi olan 2003 yılından 2009 yılına kadar toplam 13 toplantı yapabildi. ABGS'nin girişimleri ile son iki yılda Türkiye'nin farklı illerinde 9 RİG toplantısı gerçekleştirildi, bu dönemde reform çalışmalarına verilen önemin göstergesi olurken, toplantılarda alınan kararlar da süreçte önemli adımlar atılmasını sağlıyordu.

Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış'ın ev sahipliğinde, Adalet Bakanı Sadullah Ergin, İçişleri Bakanı Beşir Atalay, TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanı Mehmet Zafer Üskül, Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonu Eşbaşkanı Lutfi Elvan ve TBMM Avrupa Birliği Uyum Komisyonu Başkanı Yaşar Yakış'ın katılımlarıyla yapılan 22. Reform İzleme Grubu toplantısı (17 Eylül 2010, İstanbul)

19 Aralık 2009 tarihli RİG toplantısında, Siyasi İşler Alt Komitesi (SİYAK) kurulması yönünde alınan karar da, bu adımlardan biriydi. SİYAK, süreç içinde, siyasi reform çalışmalarının hızlandırılması ve daha etkin bir şekilde yürütülebilmesi amacıyla ilgili kuruluşların üst düzey yöneticilerinin, ABGS koordinasyonunda bir araya gelmesini sağlayan önemli bir platforma dönüşecekti.

19. RİG toplantısı ise, Başbakan'ın ilk kez bir Reform İzleme Grubu toplantısına katılımı nedeniyle ayrı bir öneme sahipti. Başbakan Erdoğan başkanlığında 28 Şubat 2010 tarihinde, Ankara'da yapılan bu toplantıda tartışılan Anayasa ve Yargı Reformu, 12 Eylül 2010 referandumuyla kabul edilen Anayasa değişikliklerinin de fikri temelini oluşturacaktı.

Söz konusu toplantı, 2010 yılı İlerleme Raporu'na da "Dışişleri Bakanı, Devlet Bakanı ve Başmüzakereci, Adalet Bakanı ve İçişleri Bakanı'ndan oluşan ve 2003 yılında kurulan Reform İzleme Grubu, Şubat ayında Başbakan'ın başkanlığında toplanmış ve Hükümet'in AB katılım sürecine olan bağlılığını ifade etmiştir. RİG düzenli olarak ülkenin farklı bölgelerinde toplanmaya devam etmiş, Hükümet'in, halkı katılım sürecine daha fazla dâhil etme kararlılığının altını çizmiştir." ifadesi ile yansıyordu.

AVRUPA BİRLİĞİ ÜYELİK SÜRECİNDE 19.REFORM İZLEME GRUBU TOPLANTISI

28 ŞUBAT 2010 - ANKARA

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan başkanlığında, Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış, Adalet Bakanı Sadullah Ergin, İçişleri Bakanı Beşir Atalay ve Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun katılımıyla gerçekleştirilen 19. Reform İzleme Grubu Toplantısı (28 Şubat 2010, Ankara)

Çalışmalar, Türkiye'nin her noktasına yayılıyor

ABGS, bir yandan yeni kurumsal kimliği ile koordine ettiği reform çalışmaları aracılığı ile Türkiye'nin demokratikleşmesine ve AB üyelik hedefine yaklaşmasına katkı sağlarken, diğer yandan Egemen Bağış'ın "AB sürecini beş yıldızlı otel salonlarından çıkarıp, 780 bin kilometrekareye taşıma" hedefi doğrultusunda, sürecin, toplumun tüm kesimleri tarafından sahiplenilmesi yönündeki çabalarını sürdürüyordu. Bu kapsamda atılan en önemli adımlardan biri de 81 ilin tamamında, AB'den sorumlu bir vali yardımcısının görevlendirilmesini sağlayacak girişimdi.

AB heyecanını Türkiye'nin her noktasına yaymak, illeri bu süreçten daha fazla haberdar etmek ve AB mali destekleri konusunda bilgilendirerek, proje hazırlama kapasitelerini geliştirmek amacıyla başlatılan bu girişim büyük ilgi yarattı. Çalışmaların daha geniş kitlelere yayılabilmesi için, Valilerin başkanlığında Belediye Başkanı, Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı, Rektör, İl Müdürleri ve diğer ilgili kurumların katılımı ile tüm illerde "AB'ye Uyum, Danışma ve Yönlendirme Kurulları" oluşturuldu. Bunun yanı sıra, ABGS tarafından İçişleri Bakanlığı ile birlikte AB İl Daimi Temas Noktaları ve Valiliklerde AB konularında çalışan personele ve 1.000'e yakın kaymakama yönelik eğitim programları gerçekleştirildi.

Ayrıca illerde ve ilçelerde AB sürecinin daha iyi anlaşılabilmesi ve halkın süreçten aktif şekilde faydalanabilmesi amacıyla, ABGS adına Egemen Bağış ile Türkiye Belediyeler Birliği adına Kadir Topbaş arasında "Belediyeler AB'ye Hazırlanıyor" projesinin protokolü imzalandı. Belediye hizmetlerinde Avrupa Birliği standartlarını sağlamak için yürütülen proje ile belediyelerin AB ile ilgili alanlarda idari kapasitelerinin güçlendirilmesi ve farkındalığın artırılması hedeflendi.

Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, AB çalışmalarının Türkiye'nin dört bir yanında yaygınlaştırılmasına yönelik çabalarında muhtarları da ihmal etmedi. "Muhtarlar mahallelerimizde ve köylerimizdeki en önemli AB elçilerimizdir" söylemi ile yola çıkan ABGS, süreci mahalli idarelerin bu vefakar üyeleri ile paylaşmak ve onları sürece

Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış, Avrupa Birliği Genel Sekreteri Volkan Bozkır ve Avrupa Birliği Genel Sekreter Yardımcısı Mehmet Cangir'in, Ankara Vali Yardımcısı İl AB Daimi Temas Noktası Şentürk Uzun ile birlikte "Ankara İli Avrupa Birliği Uyum Danışma ve Yönlendirme Kurulu" toplantısına katılımı (12 Mayıs 2010, Ankara)

Her ilin artık AB'den sorumlu bir vali yardımcısı var

Avrupa Birliği'ne üyelik sürecinin sadece merkezi yönetimi ilgilendirmediği, herkesin dile getirdiği bir konuydu. Ancak esas sorun, yerel yönetimlerin, sivil toplum kuruluşlarının, valiliklerin ve yereldeki diğer tüm kurumların bu sürecin aktif bir parçası haline nasıl getirilebileceğiydi. Bu konudaki çalışmalarını tetikleyen ise Sayın Egemen Bağış'ın 2009'un sonlarına doğru ortaya attığı bir soru oldu: ABGS olarak taşrada nasıl var olabiliriz?

2009 yılı ortalarında ABGS'nin teşkilat kanunu yenilenirken, sırf bu amaçla taşra teşkilatı kurulması bile düşünülmüş, ancak vazgeçilmişti. Bu konuda üretilebilecek masa başı çözümleri hayata geçirmenin zorluğu da aşıkardı. Karşımızda 81 il, 892 ilçe, 3000'e yakın belediye ve 34.000'i aşan köyden oluşan bir Türkiye coğrafyası duruyordu. Nasıl bir strateji, ülke satbının tamamında yeni bir beyecana, bir hareketliliğe yol açabilirdi?

Çalışma, memleket sathını ilgilendirdiği için, konuyu ilk olarak İçişleri Bakanı'na açmak gerekiyordu. Öyle de yapıldı. Sayın Beşir Atalay'ın projeyi sahiplenmesi, bu yöndeki çalışmaların hayata geçirilebilmesi yönünde önemli bir eşiğin aşılması demektir. Ama projenin en hızlı ve pratik biçimde ülke çapında nasıl uygulamaya geçirilebileceği sorusu hala zihinleri meşgul ediyordu. Konuya verilen önem ve bu projeden ne amaçlandığı 81 il valisine bizzat Bakan Bağış tarafından Ankara'daki valiler toplantısında aktarıldı.

Ve ilk adım atıldı... Artık tüm illerin AB'den sorumlu bir vali yardımcısı olacaktı. Kamuoyu, bu gelişmeden ilk olarak Başbakanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın 2010 yılı başında yaptığı bir konuşmada, konuya değinmesiyle haberdar oldu. İçişleri Bakanlığı'nın ilgili genelgesi, 26 Ocak 2010'da 81 ile gönderildiğinde ise, bu projenin sadece AB'den sorumlu vali yardımcısı tespit etmekten ibaret olmadığı anlaşılacaktı. Vali yardımcısının altında, AB ile ilgili "kamu-yerel-sivil-özel" ortaklığını hayata geçirecek bir kurul da oluşturulmuştu.

Genelge illere varır varmaz, projenin doğrudan yürütücüsü olan ABGS'nin şehirlerarası telefonlarında yoğun bir artış yaşandı. Arayanlar genelde illerin AB Temas Noktası olarak görevlendirilen vali yardımcısıydı. Konuyu kağıt üzerinde bırakmamak, fiilen hayata geçirebilmek için ABGS'nin hızlıca harekete geçmesi gerekiyordu.

Bu aşamada mülki idare amiri kökenli Genel Sekreter Yardımcısı olarak bana düşen, artık tüm vatan coğrafyasını il il arşınlamaktı. 10 ayda 30'u aşkın il dolaşıldı. Kurul toplantılarının bir kısmına Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Sayın Egemen Bağış ve AB Genel Sekreteri Büyükelçi Sayın Volkan Bozkır'ın bizzat iştirak etmeleri de ABGS'nin bir bütün olarak konuya verdiği öneme işaret ediyordu. Kurul toplantıları vesilesiyle illere gidildiğini haber alan valilerin samimi ısrarlarına dayanılmayarak, aynı günde iki farklı ilde Kurul toplantısına katılım sağlandığı bile kayıtlara geçti.

Tabi illere gidildiğinde, "nereden çıktı bu iş şimdi" nazarıyla bakan vali yardımcılarıyla da karşılaştığımızı itiraf etmek gerek. Ancak illerin büyük çoğunluğunda projenin yarattığı heyecan dikkate alındığında, donuk yüzlerin oranı devede kulak bile değildi.

İllerde karşılaştığımız sorular, esasen bu projenin ne kadar elzem olduğunun en somut göstergesiydi. Halkımızın önemli bir kısmı, gerek bilgi eksikliği gerek bilgi kirliliği nedeniyle AB konusunda yanlış bir fikre kapılmaya başlamıştı. Sorular aslında bildik konulardaydı.. Ama insanların kendi kafalarında bu sorulara verdikleri cevaplar oldukça şaşırtıcıydı. Bu cevaplar, AB konusunda taşrada bilgi kirliliğinin ne ölçüde yaygın olduğunu ortaya koyuyordu. "Egemenliğimizi AB'ye mi devrediyoruz?" ile başlayan sorular, "AB'ye girersek ne olacak memleket tarımının hali?" kıvamında ilerliyor, "AB bizi Hıristiyan olmadan almaz" tespitiyle nihayetleniyordu.

Verilen cevaplarla asılan yüzlerin çoğu gevşiyor, ama bir soru insanların zihninde asılı kalıyordu: "Tamam, anlattığınız gibiyse AB'ye girelim, biz de istiyoruz, ama ne zaman?" Cevabı zor bu soru karşısında gerilen konuşmacının imdadına, ABGS'nin yeni AB stratejisi yetişiyor ve yasal, bürokratik tüm hazırlıkların 2013 sonuna kadar bitirileceği hedefi, insanların yüreğine su serpiyordu. Ancak tüm illerde karşılaşılan gerçek, Avrupalı kimi liderlerin dar ufuklu açıklamalarının, Anadolu insanını bezdirdiğiydi. Bu da, Ankara'dakilerin süreci nasıl büyük bir özgüvenle yürüttüklerinin, yapılan tüm çalışmaların daha demokratik ve daha müreffeh bir Türkiye idealine nasıl hizmet edeceğinin, halkımıza daha iyi anlatılması gerektiğini ortaya çıkarıyordu.

Projenin akıbetinin bundan sonra ne olacağını merak edenlere, ABGS'nin internet sitesinde yer alan 'AB süreci ve illerimiz' bölümünün ara sıra 'tıklanmasını' salık veririz. Bu sayfayı izleyenler, projenin kâğıt üzerinde kalmaması için sürekli ve yoğun bir çaba gösterildiğini; AB'den sorumlu vali yardımcılarının Hollanda'da eğitime götürülmesinden tüm kaymakamların AB konusunda bilgilendirilmelerine ve illerdeki AB proje ofislerinin takviye edilmesine kadar bir çok yeni çalışmanın aralıksız devam ettiğini görecekler. Bu alanda doğrudan yerel yönetimlere yönelik yeni bir çalışmanın başladığı haberini vermek de sanırım, ABGS'nin illere yönelik çalışmalarındaki kararlılığının önemli bir göstergesi olacak...

Avrupa Birliği Genel Sekreter Yardımcısı Mehmet Cangir

dâhil etmek üzere kolları sıvadı. Bakan Bağış, yoğun programına rağmen olabildiğince çok sayıda köy ve mahalleyi ziyaret ederek, AB projesini ve yürütülen çalışmaları birinci ağızdan anlattı. Gidemediği yerlere ise muhtarlara hitaben yazdığı 31 Ağustos 2010 tarihli mektupla ulaştı.

Egemen Bağış'ın muhtarlara gönderdiği mektup, köy ve mahallelerde büyük bir ilgiyle karşılandı. Bu mektuba cevaben, Türkiye'nin dört bir tarafından gönderilen mektuplarda, muhtarlar, AB sürecinin etkisiyle Türkiye'nin son yıllarda geçirdiği önemli dönüşümden duydukları memnuniyeti belirterek, süreçte üzerlerine düşen sorumlulukların farkında olduklarını ve bu doğrultuda canıgönülden çalışacaklarını vurguladılar. Söz konusu mektuplardan bir tanesi de, Aksaray ili merkezine bağlı Elmacık Köyü muhtarı Hacı Göktaş'a aitti...

Bütün bu çalışmalar sonucunda AB süreci ilk kez, doğrudan 81 il, 892 ilçe, 3.000'e yakın belediye ve 34.000'i aşan sayıda köye ulaşıyordu...

Egemen BAĞIŞ
Devlet Bakanı ve Başmüzakereci

31 Ağustos 2010

Sayın Muhtarım,

Bu mektup vesilesiyle sizlere ulaşmak ve sizlerle karşılıklı samimi bir iletişim bağı, gönül bağı kurmak istedik. Görüşlerimiz farklı olabilir, ama hepimiz Türkiye için varız...

Avrupa Birliği ve ulusal standartlarımız açısından, toplumda aileden sonra gelen en vazgeçilmez demokratik birim muhtarlarımızdır. Siz muhtarlarımız ülkemizin her bir noktasında gayretle, fedakârca görev yapan, kıymeti bazen bilinen, bazen bilinmeyen sivil toplum liderlerisiniz. Türkiye'mizin Avrupa Birliği davasını yurt dışı dışında savunurken, sizlerin katkılarını ve desteğini de talep ediyoruz.

Avrupa Birliği için yapılanlar sizin gıyabınızda değil, sizin katılımınızla yapılmalıdır. Başbakanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın önderliğinde yürüttüğümüz Avrupa Birliği üyeliği sürecimize muhtarlarımızın vereceği destek, bizim için büyük bir ödüldür.

Bu süreçteki bütün çabamız gelecek kuşaklarımız içindir. Çünkü başardığımızda, çocuklarımıza daha güzel bir gelecek kurmuş olacağız. Bu hedef, her türlü siyasi görüş ayrılığının üzerinde bir hedefdir. Çocuklarımız, ortak bağımızdır. Türkiye'mizi aksamdan sabaha arzu ettiğimiz en yüksek seviyeye getiremeyebiliriz. Ama hep beraber o yolda ilerliyoruz.

Unutmayalım ki demokrasi yerelde başlar... Avrupa Birliği süreci de yerelde ilerler... Bu iki ilkeyi siz sayın muhtarlarımızla pekiştireceğiz. O yüzden sizlerin Avrupa Birliği sürecini anlamamız, anlatmanız ve daha ileri gitmek için neler yapılması gerektiğini bizlere iletmenizi bekliyoruz. Kamu görevinin yanında birer Sivil Toplum Lideri olarak görüş ve fikir alışverişi yapmamızı önemsiyoruz.

Ek belgelerde sizlerle bazı bilgileri paylaşıyoruz. Sizler de Avrupa Birliği Üyeliğimiz yolundaki görüş, öneri, dilek ve eleştirilerinizi lütfen bize duyurunuz. İletişim kuralım ki, birbirimizi anlayalım. Biz de duyduklarımızı dünyaya anlatabilelim. İnşallah bu süreci hep birlikte el ele vererek başarıyla sonuçlandıracağız.

Daha güzel bir geleceğe ve daha güzel bir Türkiye'ye ulaşma yolculuğumuzda vereceğiniz destek için şimdiden teşekkür eder, bu vesile ile yaklaşan Ramazan Bayramınızı da en içten dileklerle kutlar, saygı ve selamlarımı sunarım.

Egemen BAĞIŞ
Devlet Bakanı ve Başmüzakereci

Değerli Bakanım Egemen Bağış
Sizlerin şahsınızda başta saygıdeğer
Başbakanımız olmak üzere bütün
Hükümet üyeleri ve çalışma arkadaşlarınıza
Ülkemize kazandırdığınız bütün imkanlara
ve Avrupa Birliğine üyelikte ülkemizi
Gestirdiğiniz turundan daha ileriye
Götürme gayretlerinize ne kadar teşekkür
Etsek azdır. Bütün çalışmalarınızın
Ülkemize ve bütün insanlığa hayırlara
vesile olması dileği ile Allah
Yar ve Yaratıcımız olsun saygıbrınla

AKSARAY / MERKEZ

Hacı GÖKTAS
Elmacık Köyü Muhtarı

Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış'ın Muhtarlara Mektubu (31 Ağustos 2011, PTT)

İletişim, sürecin önemli bir parçası

Aralık 1999'a kadar Avrupa'nın gündemini pek meşgul etmeyen Türkiye, adaylığının resmen tescili ile birlikte, AB kamuoylarının da ilgisini çekmeye başlamıştı. Artık, üyelik yolu açılmış bir ülke olarak, Avrupa medyasında her geçen gün daha fazla yer buluyor, sık sık güncel haberlere, makalelere, araştırmaya ve raporlara konu oluyordu.

Ancak, Türkiye'nin üyeliği konusunda AB kamuoylarında ciddi görüş ayrılıkları vardı. Potansiyeli kadar, sorunları da büyük bir ülke olarak algılanan Türkiye'yi destekleyenlerin sayısı, karşı olanlara kıyasla oldukça azdı. Tartışmalar ise, daha çok endişe ve önyargılarla şekilleniyordu. Avrupa'nın muhafazakâr çevrelerine göre, Türkiye farklı bir din ve kültürden geliyordu. Dolayısıyla, AB ailesi içinde yeri yoktu. Bazı kesimlere göre ise, kalabalık nüfusu ve yeterince güçlü olmayan ekonomisi nedeniyle, AB'ye ciddi bir yük getirecekti. Türkiye'nin çağdaş ve modern yüzünü tanımayan çevreler ise, tarihi önyargılarla üyeliğine karşı çıkıyordu.

Türkiye kamuoyunda ise farklı endişe ve önyargılar bulunmaktaydı. Halkın %70'den fazlası, AB üyeliğini desteklemekle birlikte, sınırlı bir kesim dışında, toplumun geneli, "AB projesinin tam olarak ne ifade ettiği" hakkında yeterli bilgiye sahip değildi. Bu nedenle konuya ilişkin görüşler genellikle, "bilgi"den çok "algı"ya dayanıyor; üyeliği destekleyenlerin bakış açıları, "beklentiler"den, karşıtların görüşleri ise "kaygılar"dan besleniyordu.

Bu durum, tartışmaların yönünü, AB'nin "sihirli bir değnek gibi, Türkiye'nin tüm sorunlarını çözeceği" umudundan, "Türkiye'nin içişlerine karışan ve ülkeyi bölmeye çalışan bir Hristiyan kulübü" olduğu ya da "üyelikle birlikte ulusal egemenliğin ve kültürel kimliğin kaybedileceği" şüpheciliğine kadar uç noktalara uzanan, sağlıksız bir zemine kaydırıyordu. Bilgi eksikliğinin yanı sıra, konuya hâkim olmayan çevrelerce bilinçli ya da bilinçsiz olarak yaratılan ve çoğu zaman medya tarafından da yaygınlaştırılan bilgi kirliliği ise, kamuoyunu yanlış yönlendirmelere daha da açık hale getiriyordu.

ABGS, bu süreçte bir yandan uyum çalışmalarını yürütürken, diğer yandan bilgi kirliliğini ve önyargıları giderme yönünde yoğun bir mücadele veriyordu. 2006-2009 döneminde AB Genel Sekreterliği görevini yürüten Büyükelçi Oğuz Demiralp, yanlış algıların değiştirilmesi için sık sık kullandığı argümanlardan birinin de, '1930'lardaki, Atatürk Türkiye'sinin AB'ye girdiği' yönündeki argüman olduğunu anlatıyor:

"Avrupa Birliği'ne uyum yönünde yapılan çalışmalar kadar önemli olan bir başka husus da, bunlar hakkında kamuoyunun bilgilendirilmesiydi. İşin en zor tarafı ise, önyargıları kırmak ve tekrarlanana tekrarlanana zihinlere yerleşmiş olan yanlış algıları gidermekti. Genel Sekreterlik dönemimde Türkiye genelinde birçok konferans veriyor, televizyon programlarına katılıyor, mülakatlar yapıyordum. Bu çerçevede sürekli, AB karşıtı argümanlarla karşılaşırıyordum. Bunlardan biri de, tuhaf bir şekilde 'Atatürkçü olmakla AB üyeliğini desteklemenin karşıt görüşler olduğu' yönündeki yaklaşımdı. Yani 'Atatürkçü olan biri, AB yanlısı olamaz ya da AB üyeliğini destekleyen biri, Atatürkçü olamaz' gibi son derece mantıksız bir argümanla karşılaşırıyordum. Ben de bunlara karşılık, 1930 yılında Atatürk Türkiye'sinin AB'ye girmiş olduğunu anlatıyordum.

1930'da Fransa, Avrupa bütünleşmesinin temellerini atmak üzere bir girişim başlatmış ve Avrupa ülkelerini bu amaçla yapılacak bir toplantıya davet etmişti. Türkiye ise, Cemiyet-i Akvam üyesi olmadığı için söz konusu toplantıya çağırılmamıştı. Buna rağmen, yoğun bir diplomasi trafiği ile toplantıya kendini davet ettiren Türkiye, bu oluşumun içinde yer almayı başarmıştı. Daha sonra bu proje hayata geçirilememiş olsa da, genç Türkiye'nin, daha o tarihlerden itibaren Avrupa bütünleşmesi içinde var olma kararlılığını göstermesi bakımından, bu çok önemliydi. Atatürkçülük ve AB'nin, bazı kesimlerin sandığı gibi birbirine aykırı görüşler olmadığını, tam tersine, AB üyeliği hedefinin, Atatürk'ün mirası olduğunu anlattığımda, insanlar çok şaşırıyordu. Birçoğunun da bu vesileyle, AB karşıtlığından vazgeçtiğine şahit oldum."

Toplumun gerek AB, gerek Türkiye-AB ilişkileri konusundaki bilgi eksikliği, üyelik sürecinin, sadece bürokrasinin teknik düzenlemeleri, TBMM'de yasaların kabulü ya da devlet adamlarının karşı-

lıklı temasları ile başarıya ulaşamayacağını gösteriyordu. Bu süreçte asıl ihtiyaç, AB'yi Türkiye'de, Türkiye'yi AB'de anlatacak güçlü bir iletişim stratejisinin oluşturulması ve iki tarafın sivil toplumlarını buluşturacak sürdürülebilir mekanizmaların tesis edilmesiydi. Vatandaşların bir araya gelmeleri ve birbirlerini tanımaları, karşılıklı önyargıların giderilmesi açısından en etkili araç olacaktı. Bu doğrultuda, 2010 yılında hayata geçirilen Avrupa Birliği İletişim Stratejisi (ABİS), Türkiye ve Avrupa kamuoyuna yönelik olmak üzere iki boyutlu olarak tasarlandı.

Avrupa Birliği Genel Sekreterliği tarafından hazırlanan ABİS'in bir ayağı, Avrupa kamuoyunda Türkiye ve Türkiye'nin AB üyeliği konusundaki önyargıları yok etmeyi, bilgi eksikliği ve bilgi kirliliğinden kaynaklanan yanlış algıları düzeltmeyi hedefledi. Bu kapsamda, özellikle Avrupa basınına, düşünce kuruluşlarına ve politik elitlere yönelik çalışmalar başlatıldı.

Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış'ın, Genişleme ve Komşuluk Politikasından Sorumlu Avrupa Komisyonu Üyesi Stefan Füle ile ABGS'de verdiği çalışma yemeği (15 Mart 2010, ABGS)

Avrupa'da, görüşülmedik kimse kalmıyor

Bakan Bağış, ekibiyle beraber yurt içi ve yurt dışında birçok resmi temasta bulundu. Başmüzakerecilik görevini üstlendiği Ocak 2009'dan 31 Aralık 2010'a kadar geçen süre içinde, ilki Brüksel'e olmak üzere yurt dışına 83 resmi ziyarette bulundu. Bu ziyaretlerin büyük çoğunluğu AB üyesi ülkelere ve bunlardan da 21'i, AB'nin kalbi Brüksel'e düzenlendi. Egemen Bağış, gerek Karma Parlamento Komisyonu, Karma İstişare Komisyonu ve Ortaklık Konseyi Toplantıları, gerek diğer resmi ziyaret ve davetler vesilesiyle Komisyon Üyelerinin ve Avrupa Parlamentosu'nda mevcut grup liderlerinin hemen hepsiyle görüştü.

Resmi temasların yanı sıra Bakan Bağış, Avrupa Birliği ülkelerinde, European Policy Centre'dan Alpbach Forumu'na, Avrupa Koleji'nden Luiss Guido Carli Üniversitesi'ne kadar pek çok platformda konuşmalar yaptı; iş dünyası, medya temsilcileri, akademis-

yenler, düşünce ve araştırma kuruluşlarının yetkilileri ile bir araya geldi. Söyleşi ve makaleleri, Avrupa'nın önde gelen medya kuruluşlarınca yayınlanarak, geniş kitlelere ulaştı.

ABGS, iletişim stratejisi kapsamında ayrıca, Avrupa'da gerçekleştirilen toplantılar, seminerler, konserler, gençlik etkinlikleri vb. birçok organizasyona bizzat katılarak ve/veya destek sağlayarak, kanaat önderlerine Türkiye'deki gelişmeler hakkında düzenli bilgi sağladı. Bunun yanı sıra, Türkiye'nin üyeliğinin AB'ye sağlayacağı katkıları içeren, İngilizce, Fransızca ve Almanca dillerinde hazırlanan yüzbinlerce broşürün, Avrupa ülkelerinde dağıtımını yaptı. Bütün bu çalışmaların temel hedefi, Türkiye'nin üyeliğinin AB'ye yük getirmeyeceğini, tam tersine Birliğin güçlenmesine katkı sağlayacağını geniş kitlelere anlatmaktır.

Egemen Bağış'ın Başmüzakereci Olduğu Tarihten İtibaren AB Üyesi Devletlere Gerçekleştirdiği Resmi Ziyaretler

Ülkeler	Ziyaret Sayısı
Belçika	21
Fransa	6
Almanya	5
İspanya	4
Çek Cumhuriyeti, İsveç, Yunanistan	3
Avusturya, İngiltere, İtalya	2
Estonya, Finlandiya, Letonya, Litvanya, Lüksemburg, Polonya, Romanya, Slovenya, Danimarka, Bulgaristan, Macaristan, İrlanda	1

TURKEY TO EUROPE'S FUTURE

TURKEY TO EUROPE'S ROLE AS A GLOBAL ACTOR

The aftermath of the EU and Turkey to share a common future dates back over 60 years. After its application in 1963, Turkey signed an association agreement with the European Economic Community in 1963 which rapidly evolved into membership. This reflects Turkey's major strategic role since the EU's formation early years.

The completion of the Customs Union in 1996 enhanced Turkey's economic integration with the EU, while the achievement of its candidate status in 1999 initiated a comprehensive reform process in the country. After the successful accession of EU member states that Turkey had sufficiently complied with the political criteria for membership, accession negotiations started in 2005. Since then, the political, economic and social transformation accelerated by the accession to the EU every day.

Turkey, mostly changing global dynamics and common interests, makes Turkey-EU integration increasingly critical and indispensable for both sides. The EU plays a key role in the modernization of Turkey. Turkey plays a key role in the achievement of EU goals of a more peaceful, secure and stable future.

• As the most eastern part of the West and the most western part of the East, Turkey enjoys a unique strategic position in the region for geographical, cultural and historical reasons. It is an active player and a credible mediator/facilitator in critical areas such as the Middle East, South-Caucasus, Central Asia, the Black Sea basin, Mediterranean and the Balkans.

• Turkey is a unique country where a secular democracy has taken hold while a predominantly Muslim population. This particularity of Turkey endorses the compatibility of Islam and democratic values.

• As a country which is a member of Western and Islamic organizations at the same time, Turkey leads "The Advance of Civilization" initiative with Spain, under the auspices of the UN.

• Turkey's EU accession will strengthen the influence of the EU as a global actor, increase its credibility within the Muslim world by confirming that it is not an exclusive "Christian Club" but rather a sense of democratic values, and send a powerful message to the world that the "Clash of Civilizations" can be avoided.

TURKEY TO EUROPE'S SUCCESS IN GLOBAL ECONOMY

Turkey's manufacturing industry has a 20% share in its total exports. The country is among the world's leading exporters in many sectors. It is the 17th largest and 21st largest importer in the world, as well as being the EU's 2nd biggest supplier of textiles and clothing and 3rd largest supplier of motor vehicles.

• Turkey is the EU's 11th trade partner. Turkey is the EU's 7th. The EU's share in Turkey's exports and imports is 46% and 45.1% respectively.

• Turkey is the 7th most popular holiday destination in the world, according to the "Tourism Competitiveness Index" in the 7th annual report of Culture 2011.

• Turkey attracts investment inflows of more than 50 billion dollars annually in the form of FDI.

• Turkey's accession will increase the role of the European regional market, as well as the competition in many sectors, and the 3rd biggest producer of steel and other metals in the world, and the country is also the 3rd biggest producer of iron, 2nd of glass and 4th of large heavy systems.

TURKEY TO EUROPE'S DEFENCE AND SECURITY

• Being a pillar of stability and a hub of peace, Turkey contributes to conflict resolution in both its own troubled neighbourhood and other critical regions such as the Middle East. It has also facilitated talks between, among others, Afghanistan and Pakistan, Russia and Georgia, and Pakistan, Russia and Georgia and Bosnia-Herzegovina and Serbia.

• Turkey has significant potential to help the EU in the fight against illegal immigration, illegal immigration, illegal immigration, trafficking in drugs, arms, human beings, and criminal activities of all kinds.

• As EU including Turkey will be more successful in dealing with both external and internal threats jeopardizing Europe's security.

TURKEY TO EUROPE'S ENERGY SECURITY

NATURAL GAS

• Turkey is an energy corridor between Europe, Central Asia and the Middle East. Over 70% of the crude oil and natural gas reserves of the world are located in Russia, the Caspian and Middle East regions surrounding Turkey.

• The EU's current energy dependency on external gas reserves is expected to reach 70% by 2020. A part of big scale energy projects (Baku-Tbilisi-Ceyhan, Nabucco pipelines, EU) already operating and in progress in the region, Turkey will significantly strengthen EU's energy security by diversifying its energy supplies.

• Turkey is one of the richest countries in the world in renewable energy resources (2nd in geothermal, 6th in hydroelectric). Turkey's accession will considerably help the EU increase the share of renewable sources in its energy consumption.

TURKEY TO EUROPE'S CULTURAL DIVERSITY

Saint Nicholas, Saint Paul, Troy, Pergamon and Ephesus. Nations, the first "July city" of the Christian world after Jerusalem and Vatican, is also in Turkey. The very name of Europe originates from the Phoenician goddess "Europa", meaning "where the sun sets" and referring to the lands of today's Turkey.

• Various ethnic and religious communities have been living side by side for centuries on the territory of modern Turkey. Today, Turkey is still home to many different ethnicities and religions namely Kurds, Alevi, Assyrians, Arabi, Armenians, Circassians, East Greeks, Roma, Jews, Christians, Muslims and others, making Turkish society a mosaic of diverse cultures.

• Turkey's accession will enhance the multicultural nature of the EU and bring further meaning to its motto, "unity in diversity".

TURKEY TO EUROPE'S ENERGY SECURITY

TURKEY TO EUROPE'S FUTURE

Almanya Şansölyesi Angela Merkel, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış ve Devlet Bakanı Faruk Çelik'in Almanya Ziyareti (9 Ekim 2010)

Devlet Başkanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış'ın THY Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Hamdi Topçu ile birlikte, THY ve AnadoluJet uçaklarında ABGS Broşürlerinin dağıtımını konusunda işbirliği protokolü imza töreni ve ortak basın toplantısı (2 Şubat 2011)

Karış karış Türkiye...

AVRUPA KÜLTÜR BAŞKENTİ

Başmüzakerecilik görevini üstlendiği günden itibaren çok yoğun bir tempoyla çalışan Egemen Bağış, yurt dışı temaslarının yanı sıra yurt içi ziyaretlerine de büyük önem verdi. Çeşitli vesilelerle 35 farklı ile gerçekleştirilen toplam 61 resmi ziyarette, vatandaşları AB ve AB süreci hakkında bilgilendiren Bağış, zaman zaman bu seyahatlerine AB üyesi ülkelerinin büyükelçilerini de davet ederek, bölge halkı ile yakın diyalog kurmalarına ve Türkiye'nin farklı yörelerini tanımalarına aracılık etti. 19 Haziran 2010'da AB büyükelçileri ile birlikte gerçekleştirilen Van ziyareti ve Mevlana'nın 736. vuslat yıldönümü dolayısıyla Konya'da düzenlenen Şeb-i Aruz törenlerine, Başmüzakereci Bağış'ın himayesinde AB üyesi ülkelerin büyükelçilerinin katılımı, bu ziyaretler arasında öne çıkan bazılarıydı.

İletişim faaliyetleri kapsamında sivil toplum diyalogu ayrıcalıklı bir yer oluştuyordu. Bu bağlamda bir diğer hedef de, Avrupa'da,

Türk kentlerini tanıtmak ve sürece dâhil etmektir. İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Projesi'nin Türkiye'ye kazandırılmasında önemli rol oynayan Egemen Bağış, aynı zamanda projenin Danışma Kurulu Başkanlığı'nı da yürüttü. İstanbul'un, 30 Kasım 2010 tarihinde Brüksel'de Avrupa Parlamentosu'nda düzenlenen bir törenle 2012 Avrupa Spor Başkenti olarak belirlenmesinde de Egemen Bağış'ın yoğun çalışmaları etkili oldu.

Türkiye'nin 5 kentini Avrupa kültür haritasına taşıyan "Benim Kentim" projesinin hayata geçirilmesi ise bir başka önemli gelişmeydi. Projenin temel hedefi, İstanbul, Mardin, Trabzon, Konya ve Çanakkale'nin kültürel yapılarının Avrupa'ya tanıtılması ve karşılıklı kültür alışverişi sağlanarak Türkiye ile Avrupa arasında kültürel bağların geliştirilmesiydi.

Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış "İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti" Kapanış Töreninde

Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış, Avrupa Spor Başkentleri Birliği Başkanı Gian Francesco Lupatelli ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş'ın İstanbul'un 2012 Spor Başkenti ilan edilmesi vesilesiyle biraraya gelmesi (30 Kasım 2010, Avrupa Parlamentosu)

ABGS-sivil toplum el ele...

İletişim Stratejisi'nin bir başka önemli boyutu da Türkiye kamuoyuna yönelik çalışmalardı. Bu kapsamdaki faaliyetlerin temel önceliği ise sivil toplumla diyalogun geliştirilmesiydi. Siyasi, ekonomik ve toplumsal yaşamın her alanında, köklü bir yeniden yapılanma gerektiren üyelik sürecinin başarıyla yürütülmesinde, sivil toplum desteğinin *'olmazsa olmaz'* önem taşıdığına inanan ABGS, kuruluşundan bu yana sivil toplum ile yakın diyalog içinde olmaya özel önem vermişti. Egemen Bağış'ın Başmüzakereci olarak atanmasıyla birlikte, ABGS'nin, sivil toplum kuruluşlarının sürecin her aşamasına aktif katılımlarını sağlama yönündeki çalışmaları da hız kazandı.

9 Ocak 2009'da görevi devralan Bağış'ın ilk icraatlarından biri, 6 Mart'ta, Türkiye'nin dört bir yanından 1.000'i aşkın sivil toplum kuruluşu temsilcisinin katılımıyla gerçekleştirilen *"Sivil Toplumla Diyalog"* toplantısıydı. ABGS tarafından düzenlenen toplantı, o tarihe kadar yapılan en yüksek katılımlı STK toplantısı olmasının ötesinde, farklı kesimleri temsil eden, dolayısıyla farklı öncelik ve görüşlere sahip olan sivil toplum temsilcilerini, *'AB üyelik sürecinin, Türkiye'yi daha demokratik ve daha müreffeh bir geleceğe taşıyacağı'* ortak paydasında buluşturması açısından son derece önemliydi.

Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış 4. Sivil Toplum Diyalog Toplantısında katılımcılara seslenirken

Sivil toplum kuruluşlarının toplantıya gösterdikleri yoğun ilgi, AB sürecinde, kamu-sivil toplum diyalogunun her iki taraf açısından da temel bir ihtiyaç olduğunu gösteriyordu. 8 saat süren toplantı boyunca salondan ayrılmayan ve görüş bildirmek isteyen herkesi dinleyerek soruları yanıtlayan Bakan, toplantı bitiminde, bir sonraki sivil toplum buluşmasının vakit kaybetmeksizin gerçekleştirilmesi kararını almıştı.

İkinci toplantı, üç ay sonra 18 Haziran 2009'da düzenlendi. Konu yine AB süreciydi, ancak bu kez katılımcılar sadece kadınlardı. Türkiye genelinde faaliyet gösteren 500'e yakın kadın sivil toplum kuruluşu temsilcisini, "Kadın ve AB Süreci" konulu toplantıda bir araya getiren Egemen Bağış, genel katılımın dışına çıkarak yaptığı ilk tematik diyalog toplantısında, kadınlara öncelik vermek suretiyle, toplumsal yaşamda kadının sahip olduğu rolün önemine de dikkat çekiyordu.

Kadına yönelik fırsat eşitliğinin her alanda güvence altına alınması konusunda yoğun çaba gösteren Egemen Bağış, bu konuya verdiği önemi TBMM'de bir "Kadın-Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu" kurulması sürecinde de ortaya koymuştu. Bu süreci Bağış şöyle anlatıyor:

"Çek Cumhuriyeti'nin eski Başbakanı Vladimir Spidla, o tarihte, Avrupa Komisyonu'nun Sosyal Politika ve İstihdam'dan Sorumlu Üyesiydi. İlk görüşmemiz sırasında bana dedi ki, 'Ülkenizde kadın istihdamı konusunda durum çok kötü. Meclisinizde hala bir kadın komisyonu kuramadı. Kadın istihdamını artıracak hiçbir çabanız da yok. Bu durumu düzeltmeniz gerek.' Türkiye'ye döner dönmez konuyu dönemin Kadın ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanı Nimet Çubukçu ile paylaştım. O da bu konuda acilen bir şeyler yapılması gerektiğini düşünüyordu. Dedi ki, 'Bu konuda bir taslak hazırladık. Ancak Bakanlar Kurulu'nda yardım ihtiyacım var.' Konuşmamızı takip eden ilk Bakanlar Kurulu toplantısında, Kadın -Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu'nun kurulması için konuyu açtım. Nimet Hanım'la paslaştık. Başbakan'ın da desteğini aldık ve tasarımı o gün Bakanlar Kurulu'ndan geçirip Meclis'e gönderdik."

24 Mart 2009 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan kanunla kurulan Kadın-Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu'nun üstlendiği önemli role, 2009 yılı İlerleme Raporu'nda şu ifadelerle yer veriliyordu:

"Kadın haklarına ilişkin olarak, Mart 2009'da yasal bir düzenlemeyle, TBMM'de istişari nitelikte Kadın-Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu kurulmuştur. Komisyon, toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin gelişmeleri izlemekte, kanun tasarılarına görüş vermekte ve Türk mevzuatı ve uygulamaları ile uluslararası anlaşma hükümleri arasında uyum sağlanması yönünde yapılması gereken düzenlemeleri önermektedir. Komisyon ayrıca, kadın erkek eşitliğinin ihlal edildiğine ve toplumsal cinsiyete dayalı ayrımcılığa dair şikâyetleri de incelemektedir."

Ankara'da yapılan "Sivil Toplumla Diyalog" ve "Kadın ve AB Süreci" toplantılarının ardından, 13 Şubat 2010 tarihinde bu defa İstanbul'da gerçekleştirilen üçüncü sivil toplum toplantısının konusunu ise, ABGS tarafından hazırlanan yeni AB stratejisi oluşturuyordu. 400'ü aşkın sivil toplum kuruluşundan yaklaşık 1.000 temsilcinin katıldığı "Yeni AB Stratejisi ve Üyelik Müzakere Sürecimiz" konulu toplantıya geniş katılım sağlanması, süreçte yaşanan olumsuzluklara karşın, sivil toplumun AB hedefinden uzaklaşmadığının en somut göstergesiydi.

İşçi, işveren ve memur sendikalarından ticaret ve sanayi odalarına, üniversitelerden azınlık vakıflarına, tüketici ve çevre örgütlerinden engelli derneklerine, iş dünyası temsilci örgütlerinden kültür ve sanat vakıflarına, gençlik ve kadın örgütlerinden insan hakları derneklerine, esnaf ve sanatkâr odalarından emekli derneklerine kadar geniş bir yelpazeyi temsil eden STK'ların bir araya geldiği toplantıya, AB üyesi ülkelerin diplomatik temsilcilikleri de yoğun ilgi gösterdi.

Egemen Bağış, toplantıda yaptığı açış konuşmasında, "AB üyeliğini desteklemenin, Türkiye'nin değişimine ve dönüşümüne inanmak ve bireylerin özgürlüğüne, yaşam alanına saygı göstermeyi savunmak olduğunu" vurgularken, "değişimin cesaret, özveri ve buna karşı çıkanlarla

Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış, Avrupa Birliği Genel Sekreteri Volkan Bozkır, Avrupa Birliği Genel Sekreter Yardımcıları Burak Erdenir, Nurşen Numanoğlu, Ahmet Yücel, Mehmet Cangir ve Devlet Bakanı Dışişleri Özel Müşaviri Faruk Kaymakçı (13 Şubat 2010 tarihinde gerçekleşen 3. Sivil Toplum Diyalog Toplantısı, İstanbul)

mücadele etmeyi gerektirdiğine...” dikkat çekiyordu. “Türkiye’de demokrasinin yerleşmesini istemeyenlerin, AB konusunda toplumu yanlış bilgilendirmeye çalıştıklarını, bu yanlış alguların giderilebilmesinin ise ancak sivil toplumla diyalog ve STK’ların katkılarıyla mümkün olacağını” belirten Bakan, bu sözleriyle, sürecin sadece hükümetin çabalarıyla yürütülemeyeceğine, sivil toplumun da konuya güçlü bir biçimde sahip çıkması ve desteklemesi gerektiğine işaret ediyordu.

Dördüncü sivil toplumla diyalog toplantısı ise, “Sivil Toplum, Gençlik ve Yerel Yönetimler AB Üyeliği Yolunda” başlığı altında 11 Aralık 2010’da İstanbul’da gerçekleştirildi. Türkiye’nin AB üyeliğine adaylık statüsünün resmen tanındığı 1999 Helsinki Zirvesi’nin yıldönümüne denk gelen 11 Aralık tarihli toplantı, ABGS’nin 10. yaşının da kutlandığı bir platform olması açısından özel önem taşıyordu.

400 STK’dan yaklaşık 1.000 temsilcinin katıldığı toplantıda, ABGS ile Türkiye Belediyeler Birliği’nin ortaklaşa yürüteceği “Belediyeler AB’ye Hazırlanıyor Projesi”ne de start verilirken, oluşturulan dört çalışma grubunun istişareleri sonucunda, sivil toplum kuruluşları, yerel yönetimler ve gençlik kulüpleri tarafından bir de ortak bildiri yayınlandı.

Farklı inanç gruplarıyla diyalog

10 yılı aşkın bir süredir faaliyet gösteren Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, üyelik sürecinin tüm boyutlarında üstlendiği aktif rolün yanı sıra, toplumda tabu olarak görülen birçok konunun üzerindeki kalın perdenin kaldırılmasında da inisiyatif olarak, daha şeffaf bir Türkiye yolunda, diyalog ve hoşgörünün en önemli destekçisi oldu.

Bu kapsamda atılan adımlardan biri de 2008 yılında kabul edilen yeni Vakıflar Kanunu'ydu. Avrupa Birliği'ne uyum yasaları çerçevesinde çıkarılan kanun, farklı inanç gruplarına mensup vatandaşların birçok sorununun çözümüne katkı sağlayacak düzenlemeler getirdi. Yeni kanunla, cemaat vakıfları adına bir temsilcinin, Vakıflar Meclisi üyeliğinde bulunmasına imkân tanınması ise son derece önemli bir gelişmeydi.

Farklı inanç gruplarıyla diyalogun geliştirilmesi, ABGS'nin çabaları ile özellikle son iki yılda çalışmaları ivme kazanan Reform İzleme Grubu'nun da öncelikleri arasındaydı. 14 Mart 2006 tarihli RİG toplantısında, sorunlarını ve görüşlerini dinlemek üzere söz konusu grupların temsilcilerinden oluşan heyetlerle düzenli temaslar gerçekleştirilmesi kararı alındı.

Temasların amacı, farklı inanç gruplarına mensup vatandaşların sorunlarının şeffaflıkla ele alınması ve diyalog ortamının güçlendirilmesiydi. Bu temaslar sırasında bazı cemaat temsilcilerinin, 'gayrimüslim' kelimesinin 'ötekileştirme'ye yol açmasından duydukları rahatsızlığı dile getirmeleri üzerine, bu ifade yerine, "farklı inanç gruplarına mensup vatandaşlar" ifadesi kullanılmaya başlandı.

Bu çerçevede yapılan en son görüşme ise 13 – 14 Mayıs 2010 tarihinde İstanbul'da 5 farklı inanç grubunun dini ve cemaat önderlerinin, AB Genel Sekreteri Büyükelçi Volkan Bozkır başkanlığında ABGS, Dışişleri, Adalet ve İçişleri Bakanlıkları, Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığı, Vakıflar Genel Müdürlüğü ve Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü temsilcilerinden oluşan bir heyet tarafından ziyaret edilmesiyle gerçekleşti.

Reform İzleme Grubu'nun 11 Temmuz 2009 tarihli toplantısının, farklı inanç gruplarının bir mozaik oluşturduğu; birlik, beraberlik, huzur ve hoşgörünün harmanlandığı Hatay'da gerçekleştirilmesi ise özel bir anlam taşıyordu. Antakya'daki tüm inanç gruplarının temsilcilerinin, RİG üyesi Bakanlar tarafından ziyaret edildiği bu toplantının ardından, birçok ilke imza atıldı. Bunlardan biri de, 12 Mayıs 2010 tarihinde yayınlanan; "gayrimüslim azınlıklara mensup Türk vatandaşlarının, tüm T.C. vatandaşları gibi ayrılmaz parçası oldukları ulusal kültür ve kimlik yanında kendi kimlik ve kültürlerini yaşama ve yaşatma imkanına sahip bulduklarına" dair Başbakanlık genelgesi idi.

RİG tarafından atılan bir başka önemli adım da, Egemen Bağış'ın girişimiyle, dini azınlık temsilcilerinin, devlet protokolündeki yerinin değiştirilmesine ilişkin alınan karardı. "Süryani Kilisesi bana bir hassasiyetini belirtti. 'Ulusal bayram törenlerinde, bizim dini azınlık temsilcilerimiz yabancı ülkelerin başkonsolosluklarından sonra yer alıyor. Biz bu topraklarda binlerce yıldır yaşıyoruz. Biz yabancı mıyız ki bize protokolde yabancı misyonlarla birlikte yer veriliyor?' dediler. Son derece haklıydılar. Biz o güne kadar kendi vatandaşımız olan Ermenileri, Rumları, Musevileri, Süryanileri vb. ayırmışız... Olacak iş değildi bu. Konuyu hemen İçişleri Bakanımıza ilettim. O da bunun çok haklı bir serzeniş olduğunu söyledi." diyen Bağış, durumu ilk RİG toplantısında gündeme getirdiğini ve alınan karar uyarınca o günden sonra protokolde dini azınlıkların temsilcilerine, Ticaret Odaları, Barolar vb. kuruluşlarla yan yana yer verildiğini belirtiyor.

15 Ağustos 2010 tarihinde Trabzon'un Maçka ilçesinde 88 yıldan beri kapalı olan tarihi Sümela Manastırı'nda, Hükümet tarafından verilen izin doğrultusunda düzenlenen ayin ise, Türkiye'de tabuların yıkıldığına dair bir başka önemli göstergeydi. Ayine Rusya Federasyonu, Yunanistan, Gürcistan, ABD gibi ülkelerden ve yurt içinden gelen çok sayıda Ortodoks Hristiyan katıldı. Hristiyan âleminde "Meryem Ana'nın göğe yükseliş günü" olarak kabul edilen ve kutsal sayılan bu önemli günde düzenlenen ayin, Fener Rum Patriği Bartholomeos tarafından yönetildi.

Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış'ın farklı inanç gruplarının temsilcileri ve liderleriyle birlikte akşam yemeğine katılımı (11 Şubat 2010, İstanbul)

Sümela ayininden bir ay sonra, 19 Eylül 2010'da, Kültür ve Turizm Bakanı'nın izniyle bu kez Van Gölü'ndeki ada üzerinde bulunan Akdamar Kilisesi'nde uzun yıllardan sonra ilk kez bir ayin yapıldı. Çeşitli ülkelerden gelen Ermenilerin de yoğun ilgi gösterdiği ve kalabalık bir toplulukla gerçekleştirilen ayin, iç ve dış kamuoyunda büyük yankı yarattı.

Fener Rum Ortodoks Patriği I. Bartholomoes'dan sonraki Patriğin seçimi konusunda, Başbakan Erdoğan'ın, Sen Sinod Meclisi üyelerine Türk vatandaşlığı verilmesine olumlu yaklaşımı üzerine, Patrikhane'de görev almak üzere yabancı uyruklu 12 metropolite vatandaşlık verilmesi bu alanda yaşanan bir başka önemli gelişmeydi.

Ayrıca Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin 15 Haziran 2010 tarihli Büyükada'daki Rum Yetimhanesi'nin mülkiyetinin Patrikhane'ye geri verilmesine yönelik kararı doğrultusunda, Vakıflar Genel Müdürlüğü Meclisi'nce oybirliği ile alınan kararla, 29 Kasım 2010 tarihinde, yetimhanenin mülkiyeti Ortodoks Rum Patrikhanesi'ne devredildi.

Bütün bu gelişmeler, Türkiye'de ciddi bir zihniyet dönüşümünün de göstergesiydi. Kendi vatandaşlarına, sırf farklı dini inançlara sahip oldukları için "öteki" muamelesi yapan anlayış, taraflar arasında sağlanan diyalog sayesinde artık hızla değişiyordu...

Egemen Bağış'ın liderliğinde ABGS'nin, sivil toplum kuruluşları ve farklı inanç gruplarıyla sürdürülebilir diyaloglar oluşturulmasında üstlendiği etkin rol, 2010 yılı İlerleme Raporu'nda:

"Devlet Bakanı ve Başmüzakereci, katılım müzakereleri için bakanlıklararası koordinasyonu daha da güçlendirmiştir. Bakan, sivil toplum paydaşlarıyla sık sık bir araya gelerek katılım sürecine iştirak etmelerini teşvik etmiştir... Sivil toplum kuruluşlarının, AB'ye katılım süreci de dâhil, oynadıkları rol konusunda kamu kurumlarında ve kamuoyunda bilinç artırma faaliyetleri sürdürülmüştür... ABGS, AB'ye katılım süreci konusunda sivil toplum temsilcileriyle istişari toplantılar düzenlemiştir... AB İşlerinden Sorumlu Devlet Bakanı, ABGS ve ilgili bakanlıklar dâhil olmak üzere, Türk makamları, farklı inanç gruplarının liderleriyle sık sık toplantılar yapmışlardır." ifadeleri ile yer buluyordu.

Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış ve Ermeni Patrikliği Genel Vekilliği Başpiskopos Aram Ateşyan

Egemen Başış Brüksel’de Dini Özgürlükler Ödülü’nü alıyor...

16-17 Kasım 2010 tarihinde Fener Rum Patrikhanesi’ne bağlı Amerika ve Avrupa Ortodoks Kiliselerinin Brüksel’de Avrupa Parlamentosu’nda düzenledikleri “Dini Özgürlükler: Türkiye’nin Avrupa Birliği’ne Köprüsü” konulu konferansta Egemen Başış, Türkiye’de farklı inanç grupları ile diyalogun artırılmasına ilişkin özverili çalışmaları neticesinde “Dini Özgürlükler” ödülünü aldı.

Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Başış, Avrupa Parlamentosu’nda Dini Özgürlükler Ödülünü Alırken (16 Kasım 2010, Brüksel)

AB sürecinin merak edilen boyutu: mali işbirliği

ABGS, kuruluşundan itibaren Avrupa Birliği mali yardımlarının, dağıtımını ve yönetiminde de etkin bir rol oynadı. 1999 Helsinki Zirvesi ile Türkiye'nin adaylık statüsünün teyit edilmesi ve ardından Aralık 2001'de Çerçeve Tüzüğü'nün yayımlanması ile AB mali yardımlarının kullanımı açısından yeni bir döneme giriliyordu. O güne kadar 3. ülke sıfatıyla Türkiye'deki yapısal reformları desteklemek üzere aktarılan AB yardımları, artık "katılım odaklı" olarak, Katılım Ortaklığı Belgesi ve Ulusal Program'da belirtilen önceliklere göre kullanılmaya başlanacaktı.

Böylelikle, AB'nin aday ülkeleri üyeliğe hazırlamak ve bu ülkelerin hukuki/ıdari altyapılarını Avrupa Birliği ile uyumlu hale getirmek amacıyla sağladığı, bölgesel kalkınmadan demokrasi ve insan haklarına, organik tarımın yaygınlaştırılmasından mesleki eğitimin geliştirilmesine, kadınların istihdamından sivil toplum diyaloguna, Ar-Ge ve yenilikçilikten çevreye kadar geniş bir yelpazeye yayılan mali yardımlar, günlük yaşamın da bir parçası haline geliyordu.

Bu durum, mali işbirliği sürecinin, AB'ye uyum yönünde etkili bir şekilde yerinden yürütülebilmesi için koordinasyon, uygulama ve denetleme ihtiyacını da beraberinde getirdi. 2001 yılında çıkarılan bir genelge ile mali yardımın farklı evrelerinin farklı birimler ve/veya kişilerce uygulanmasını öngören "Merkezi Olmayan Uygulama Sistemi" kuruldu. Genelge uyarınca, Avrupa Birliği Genel Sekreteri, AB mali yardımlarının genel koordinasyonu ve kullanımının, Türkiye'nin katılım öncelikleri doğrultusunda seçilmesi, programlanması ve izlenmesi çalışmalarının yürütülmesinden sorumlu "Ulusal Mali Yardım Koordinatörü" olarak görevlendirildi.

Aynı genelge ile AB fonlarından finanse edilecek projelerin ihale ve sözleşme süreçlerini yürütmek üzere yeni kurulan "Merkezi Finans ve İhale Birimi" de yine ilk olarak ABGS bünyesinde çalışmalarına başladı. Bu süreçte ABGS, aynı zamanda "Mali İşbirliği Komitesi"nin sekretaryasını da üstlendi.

Aralık 2001 tarihli Tüzük ile başlayan 2002-2006 yılları arasındaki dönemde, ABGS tarafından oluşturulan 5 proje paketi kapsamında toplam 166 proje için yaklaşık 1,3 milyar Avro AB desteği alındı.

Ancak Birliğin son genişlemesinden sonra, mali yardımın çerçevesi Avrupa Komisyonu tarafından değiştirildi. Komisyon'un 2006 yılına kadar çeşitli mali yardım programları kapsamında sağladığı destekler, 2007-2013 döneminde "Katılım Öncesi Yardım Aracı" (IPA) adı verilen yeni ve tek bir mekanizma kapsamına alındı. Temmuz 2006 ve Haziran 2007 tarihlerinde yayımlanan iki tüzük ile kurulan yeni mekanizmada, mali yardımlar: Kurumsal Kapasite Güçlendirme, Bölgesel ve Sınır Ötesi İşbirliği, Bölgesel Kalkınma, İnsan Kaynaklarının Gelişimi ve Kırsal Kalkınma başlıkları altında beş bileşende toplandı.

Bu aşamada mevcut Merkezi Olmayan Uygulama Sistemi'nde de bazı yeni düzenlemeler yapıldı. Aralık 2009 tarihinde yayımlanan Başbakanlık Genelgesi ile Katılım Öncesi Yardım'ın genel koordinasyonunu sağlamak üzere Avrupa Birliği Genel Sekreteri, Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü olarak görevlendirildi. ABGS ayrıca, Kurumsal Kapasitenin Güçlendirilmesi başlıklı birinci bileşenin de yürütücüsü oldu. 2010 yılında, Bölgesel ve Sınır Ötesi İşbirliği başlıklı ikinci bileşenin yürütülmesinin sorumluluğu da, yine ABGS tarafından üstlenildi.

Sivil toplum projeleri sürecin merkezinde...

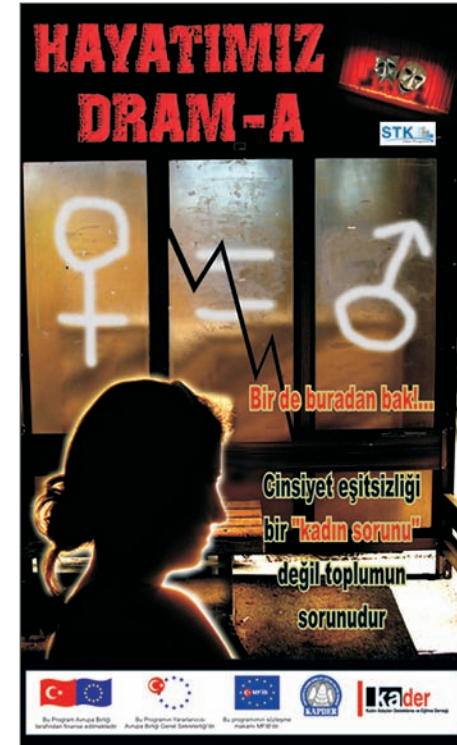

Sivil toplum kuruluşları ile ilk günden itibaren yakın diyalog içinde olan ABGS, STK'ların güçlenmesi ve sürece aktif katılımının sağlanması için birçok projeye öncülük etti. AB ülkeleri ile Türkiye arasında karşılıklı anlayış ve birlikte çalışma kültürünün gelişimine katkı sağlayan bu projelerin, üyelik yolundaki teknik çalışmalara kattığı sosyal boyut, süreçte tamamlayıcı ve motive edici bir rol oynadı.

Ekim 2005 - Şubat 2007 döneminde uygulanan "Sivil Toplum Kuruluşları ile Kamu Kuruluşları Arasındaki İşbirliğinin Geliştirilmesi ve STK'ların Demokratik Katılımcılık Seviyelerinin Artırılması Projesi (SKİP)", kamu sektörü ve STK'lar arasında işbirliğinin güçlendirilmesine yönelik ilk proje olması açısından önemli bir adımdı. Proje kapsamında Türkiye genelinde gerçekleştirilen çeşitli danışma toplantıları ve eğitim faaliyetleri aracılığıyla, kamu kuruluşları

ile STK'lar bir araya getirilirken, taraflar arasında somut işbirlikleri oluşturulabilmesi için 11 farklı ortaklık projesine de hibe desteği sağlandı. Projenin bir başka önemli getirisi ise, sivil toplum alanında hazırlanan 5 araştırma raporunun, takip eden dönemde çıkarılacak yasal düzenlemeler için zemin hazırlaması oldu.

ABGS'nin bu alandaki ikinci önemli projesi ise Kasım 2007 - Kasım 2008 tarihleri arasında uygulanan "Katılım Öncesi Süreçte Sivil Toplumun Güçlendirilmesi: Sivil Toplum Kuruluşları Hibe Programı" idi. Farklı sektörlerdeki STK'ların kapasitelerinin geliştirilmesini ve AB üyelik sürecinde yürütülen çalışmalara katılım sağlamalarını hedefleyen proje çerçevesinde kadın, çocuk, engelli, tüketici ve çevre alanlarında faaliyet gösteren toplam 93 STK projesine destek sağlanarak, AB ile ilgili konularda etkinliklerinin artırılmasına katkıda bulunuldu.

Diyaloğu hedefleyen yüzlerce proje...

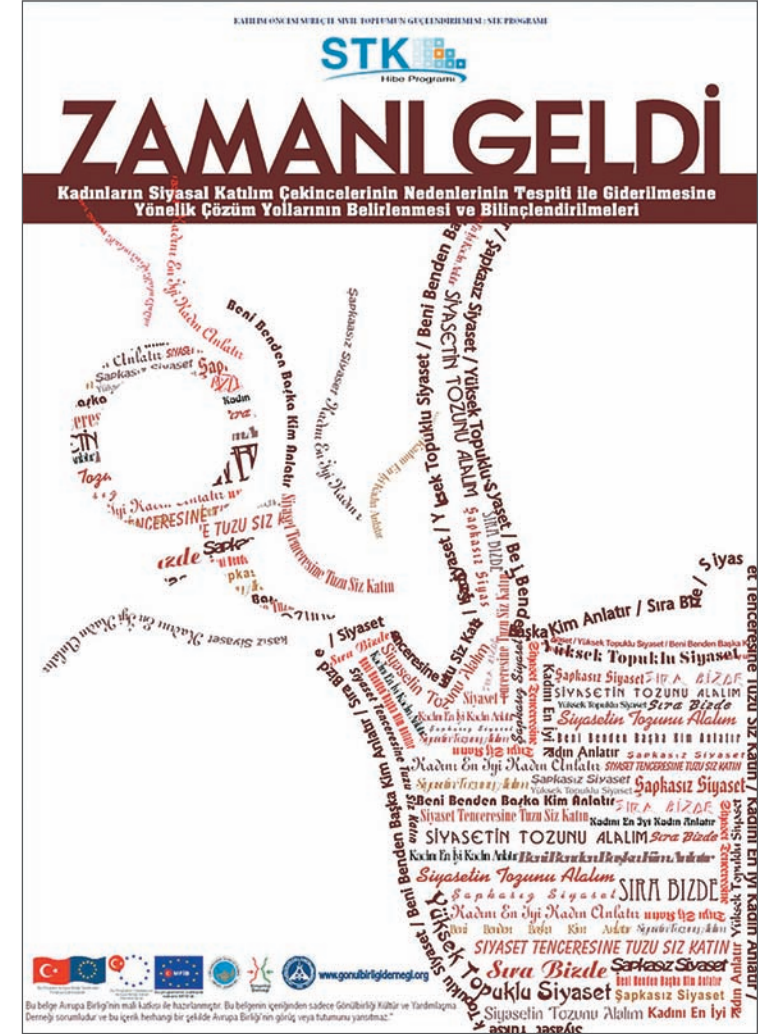

ABGS'nin, STK'ların gelişimine yönelik sağladığı katkı, Avrupa ülkelerindeki diğer STK'larla iletişimlerinin güçlendirilmesi ve AB müktesebatı konusundaki birikimlerinin artırılması yoluyla da pekiştirildi. Bu çerçevede, ABGS tarafından hazırlanan ve uygulanan "Sivil Toplum Diyaloğu – Avrupa Bilgi Köprüleri Programı", Türkiye'de gerçekleştirilen ilk sivil toplum diyalogu programı olarak öncü bir role sahipti.

Projenin çıkış noktası, Türkiye'nin AB uzmanlığı konusunda gelişim sağlayabilmesi için, ülke çapında, sürdürülebilir bir AB uzmanlığı havuzu ve teknik bilgi birikimi oluşturulmasına duyulan ihtiyaçtı. Bu tespitten hareketle hazırlanan projenin temel hedefi; üniversitelerin, meslek örgütlerinin, düşünce kuruluşlarının ve farklı alanlarda faaliyet gösteren STK'ların, AB katılım süreci ile ilgili konularda bilgi, eğitim ve uzmanlık kapasitelerinin geliştirilmesine destek vermektir. Bir diğer önemli hedef ise, söz konusu kuruluşların Avrupa Birliği ülkelerindeki muadilleri ile birlikte çalışma, ortak projeler üretme ve uzun dönemli işbirlikleri oluşturma kapasitelerini artırarak, toplumlararası yakınlığı sağlamaktır. Bu kapsamda gerçekleştirilen 27 hibe programı ve uygulanan projeler sonucunda ortaya çıkan belgelerin, katılım sürecinde kamu kurumlarına, ilgili sektörler bağlamındaki teknik çalışmalara ışık tutacak rehberler oluşturması ise, projenin sağladığı bir başka artı değerdi.

2008-2009 yılları arasında uygulanan "Avrupa Birliği ve Türkiye arasındaki Sivil Toplum Diyaloğu'nun Geliştirilmesi" projesi ise, Türkiye ve AB'den sivil toplumun farklı kesimlerini temsil eden belediyeler, meslek örgütleri, üniversiteler ve gençlik STK'ları tarafından hazırlanan 119 hibe projesine destek verdi. Türkiye ve AB arasında bilgi eksikliğinin giderilmesini ve karşılıklı anlayışın güçlendirilmesini hedefleyen proje çalışmaları sonucunda, Türkiye'den ve Avrupa'dan 2 milyon kişinin sürdürülebilir diyalog kurması sağlandı.

Projenin çıkış noktası, Türkiye'nin AB uzmanlığı konusunda gelişim sağlayabilmesi için, ülke çapında, sürdürülebilir bir AB uzmanlığı havuzu ve teknik bilgi birikimi oluşturulmasına duyulan ihtiyaçtı. Bu tespitten hareketle hazırlanan projenin temel hedefi; üniversitelerin, meslek örgütlerinin, düşünce kuruluşlarının ve

farklı alanlarda faaliyet gösteren STK'ların, AB katılım süreci ile ilgili konularda bilgi, eğitim ve uzmanlık kapasitelerinin geliştirilmesine destek vermektir. Bir diğer önemli hedef ise, söz konusu kuruluşların Avrupa Birliği ülkelerindeki muadilleri ile birlikte çalışma, ortak projeler üretme ve uzun dönemli işbirlikleri oluşturma kapasitelerini artırarak, toplumlararası yakınlaşmayı sağlamaktır. Bu kapsamda gerçekleştirilen 27 hibe programı ve uygulanan projeler sonucunda ortaya çıkan belgelerin, katılım sürecinde kamu kurumlarına, ilgili söktörler bağlamındaki teknik çalışmalara ışık tutacak rehberler oluşturması ise, projenin sağladığı bir başka artı değerdir.

2008-2009 yılları arasında uygulanan "Avrupa Birliği ve Türkiye arasındaki Sivil Toplum Diyalogu'nun Geliştirilmesi" projesi ise, Türkiye ve AB'den sivil toplumun farklı kesimlerini temsil eden belediyeler, meslek örgütleri, üniversiteler ve gençlik STK'ları tarafından hazırlanan 119 hibe projesine destek verdi. Türkiye ve AB arasında bilgi eksikliğini giderilmesini ve karşılıklı anlayışın güçlendirilmesini hedefleyen proje çalışmaları sonucunda, Türkiye'den ve Avrupa'dan 2 milyon kişinin sürdürülebilir diyaloglar kurması sağlandı.

Bunlardan, Türkiye'nin dört bir yanındaki belediyeler ile Avrupalı muadilleri arasında farklı alanlarda işbirlikleri oluşturan 41 proje kapsamında: itfaiyecilik alanında Kayseri ile Duisburg (Almanya); turizm konusunda Toroslar ile Drama (Yunanistan); organik tarım ve turizm konusunda Gökçeda ile Sardunya Adası Mandas (İtalya); katı atıkların geri dönüşümü alanında Meram ile Rabat (Malta) Belediyeleri bir araya geldi. Türkiye'de ve AB üyesi ülkelerde çeşitli sektörleri temsil eden meslek örgütlerinin gerçekleştirdiği 25 proje arasında ise, Münster Sanatkarlar Odası (Almanya) ile birlikte bir mesleki eğitim projesi uygulayan Bornova Oto Tamircileri ve Sanatkarları Odası; Macaristan Ziraat Odaları ile birlikte tarımsal eğitim projesi uygulayan Kurtalan ve Batman Ziraat Odaları; Fransız Institute de l'Elevage ile hayvancılık projesi uygulayan Amasya Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği örnek işbirlikleri olarak öne çıktı.

STK
Katılım Öncesi Süreçte Sivil Toplumun Güçlendirilmesi- STK Hibe Programı

**MİNİK FİDELER
BÜYÜK ENGELLER
AŞAR**

www.ossep.com

burcin

Logo of the Ministry of National Education (T.C. Milli Eğitim Bakanlığı) and other logos.

**akıllıym, akılcı ilaç
kullanıyorum...**

STK

Logo of the Ministry of National Education (T.C. Milli Eğitim Bakanlığı) and other logos.

Milli Çocuk Aile ve Kültür Projesi Katılım Öncesi Süreçte Sivil Toplumun Güçlendirilmesi- STK Hibe Programı kapsamında Bursa Engelsiz'in rol aldığı bir STK çalışmasıdır. Bu projeye katılan sivil toplum kuruluşları STK Hibe Programı'na başvurmuş ve başarılı olmuştur.

BURSA ENGELSİZ SİVİL GÜÇBİRLİĞİ PLATFORMU PROJESİ

"Katılım Öncesi Süreçte Sivil Toplumun Güçlendirilmesi- STK Hibe Programı"

**Katılımcı
Prof. Dr. Murat BELGE**
İstanbul Bilgi Üniversitesi

30 Mart 2008
Saat: 14.00-17.00
Yer : TKM

**Sivil Toplum
Nedir?**

www.bursaengelsiz.org

Logo of the Ministry of National Education (T.C. Milli Eğitim Bakanlığı) and other logos.

Sivil Toplum Diyalogu Projesi kapsamında ayrıca, Türkiye'deki 28 üniversiteye, araştırmacı ve öğretim üyelerinin AB üyesi ülkelerdeki muhatapları ile bilgi ve deneyimlerini paylaşmak üzere hibe desteği sağlandı. İstanbul Mimar Sinan Üniversitesi'nin sanat eğitimine ilişkin Viyana Sanat Akademisi, Londra ve Malmö Üniversiteleri ile; Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nin akademik ağ oluşturma alanında Köln Üniversitesi ile; Erzurum Atatürk Üniversitesi'nin yenilikçi tarımsal üretim konusunda Padova Üniversitesi ile geliştirdiği işbirlikleri sonucunda, akademik alanda pek çok akademisyenin görüş ve çalışmalarını paylaşabildikleri sürdürülebilir diyalog ortamları kuruldu.

Projenin öncelikli hedef kitlelerinden bir diğerini de, gençler oluşturdu. Türkiye ve AB üyesi ülkelerdeki gençlerin buluşmasını ve tarafların karşılıklı önyargılarından sıyrılmalarını amaçlayan projeler kapsamında Anadolu'nun dört bir tarafından 25 gençlik örgütüne destek sağlandı. Bunlardan, Mersin Genç İşadamları Derneği'nin yerel doğal kaynakların etkili bir şekilde yönetilmesi ve gençler için gelir getirici faaliyetlerin tek bir elden sağlanmasını hedefleyen "Ekolog 33" Projesi, İtalya'dan Festambiente ve Yunanistan'dan Antigone Bilgi ve Dokümantasyon Merkezi ortaklığında uygulandı. Bursa Genç Sanayici ve İşadamları Derneği'nin gençleri girişimciliğe teşvik etmeyi hedefleyen "Genç Girişimciler Akademisi" ise Bulgaristan'dan Savramie Akademisi'nin ortaklığı ile kuruldu.

2011-2012 yıllarında uygulanacak "Sivil Toplum Diyalogunun Geliştirilmesi II" başlıklı proje ise kültür, sanat, tarım ve balıkçılık alanlarında faaliyet gösteren Türkiye ve AB'deki sivil toplum kuruluşları arasındaki diyalogun geliştirilmesini öngörüyor.

ABGS, söz konusu projelerin yanı sıra, Türkiye ile AB sivil toplumlarını buluşturmayı hedefleyen her türlü girişimin geliştirilmesine de öncülük etti. Bu çerçevede, Türkiye ve AB ülkelerinden öğrenci, öğretmen, akademisyen ve araştırmacıları buluşturan Erasmus ve Comenius Programlarının, hayat boyu öğrenme hedefi ile her yaşta bireylerin bir araya gelmesini sağlayan Gruntvig Programı'nın, mes-

lek sahibi kişilerin, meslek okullarının ve odalarının karşılıklı deneyim paylaşmasına imkân veren Leonardo Da Vinci Programı'nın ve gençleri bir araya getiren Gençlik Programları'nın uygulanmasında Ulusal Ajans'a destek oldu. Bu programlar aracılığıyla 2004-2010 yılları arasında yaklaşık 170.000 Türkiye vatandaşı, AB üyesi ülkeleri, 100.000 AB vatandaşı ise Türkiye'yi eğitim, seminer, konferans, staj vb. amaçlarla ziyaret etti. Programlar kapsamında 8.300 proje hayata geçirilirken, 300 Milyon Avro civarında AB mali kaynağı kullanıldı.

Kamu kurumlarının idari kapasitesi güçleniyor

ABGS, mali işbirliği alanında üstlendiği sorumluluklara ilave olarak, 2001 yılında, Avrupa Komisyonu Genişleme Genel Müdürlüğü bünyesinde, aday ülkelerin AB müktesebatına uyum sürecine teknik destek sağlamak üzere kurulan TAIEX ofisinin, Türkiye'deki Ulusal İrtibat Birimi olarak görevlendirildi. Bu kapsamda, kamu kurum ve kuruluşlarına yönelik faaliyetlerin koordinasyonunun yanı sıra, STK'lara ve TBMM'ye yönelik TAIEX çalışmalarının organizasyonuna da destek veren ABGS eşgüdümünde, 2002 yılından bu yana toplam 628 TAIEX¹³ faaliyeti gerçekleştirilerek, binlerce kamu çalışanına eğitim verildi. Bu alandaki başarılı uygulamalar sayesinde, Türkiye, Avrupa Komisyonu tarafından TAIEX programından faydalanan aday ülkeler arasında *"en iyi uygulayıcı ülke"* olarak değerlendirildi.

Komisyon tarafından, Türkiye'nin, aday ülkeler arasında *"en iyi uygulayıcı ülke"* olarak tanımlandığı bir başka destek mekanizması da, AB'nin, aday ülkelerin kurumsal yapılarının güçlendirilmesine destek sağlamak üzere oluşturduğu bir mekanizma olan Twinning (Eşleştirme) projeleriydi. 2002 yılından beri uygulanan Twinning kapsamında da *"Ulusal İrtibat Birimi"* olarak görevlendirilen ABGS, 2009 yılında, bu alanda Avrupa Komisyonu Türkiye Delegasyonu'nun bazı sorumluluklarını da üstlendi. Söz konusu program kapsamında, kamu kurum ve kuruluşları tarafından bugüne kadar toplam değeri 133,9 milyon Avro olan 101 proje yürütülürken, ABGS bunların hazırlanmasından ortakların seçimine, projelerin izlenmesinden nihai raporların onaylanmasına kadar tüm süreç boyunca izleme, koordinasyon ve yönlendirme görevlerini yürüttü.

Türkiye'nin 2004 yılında, Avrupa Komisyonu finansmanı ve OECD aracılığıyla yürütülen SIGMA Programı'na¹⁴ dâhil olmasıyla birlikte, ABGS bu programın da koordinasyonundan sorumlu oldu. AB'ye katılım sürecinde aday ülkelerin idari kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik SIGMA Programı, özellikle kamu yönetiminin genelini ilgilendiren mali kontrol, kamu alımları, kamu personel rejimi ve kamu etiği gibi alanlardaki reform çalışmalarına teknik destek sağlaması açısından önemliydi. Türkiye'nin programa katı-

lımı sonrasında Avrupa Komisyonu, Türkiye İlerleme Raporlarının genel idari kapasiteyle ilgili bölümlerine SIGMA'nın katkıda bulunmasını istedi. Bu çerçevede SIGMA, Türkiye'de kamu ihale sistemi, mali kontrol, kamu harcamaları, devlet personel rejimi, kamu etiği ve genel idari yapıya yönelik diğer reform alanlarında, ABGS koordinasyonunda çeşitli çalışmalar yaparak toplam 19 rapor yayınladı.

Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, AB üyesi ülkelerle yürütülen birçok ikili işbirliği projesinin de merkezinde yer aldı. Bunlardan biri de Hollanda ile Ekim 2000'de başlatılan ve halen sürdürülmekte olan MATRA ve G2G.NL programlarıydı. Kamu sektörüne, AB müktesebatının ve katılım amaçlı politikaların uygulanmasında destek sağlamayı ve iki ülkenin kamu kurum ve kuruluşları arasında sürdürülebilir bir ilişki kurulmasını amaçlayan programlar aracılığıyla 2001'den günümüze kadar olan süreçte, toplam 24,2 milyon Avro tutarında proje gerçekleştirildi.

¹³Avrupa Komisyonu Genişleme Genel Müdürlüğü Teknik Yardım ve Bilgi Değişim Birimi

¹⁴Yönetişim ve Yönetimi Geliştirmek İçin Destek.

ABGS'den, eğitim programlarına katkı

Bir başka ikili işbirliği programı ise, ABGS'nin, İngiltere Dışişleri Bakanlığı ve British Council ile ortaklaşa uyguladığı Chevening Burs Programı'ydı. Kamu personelinin Avrupa Birliği ile ilgili konularda İngiltere'de kısa süreli lisansüstü çalışmalarını destekleyen program kapsamında, 2005 yılından bu yana toplam 160 kamu çalışanın İngiltere'de eğitim alması sağlandı.

2006 yılında ise ABGS, yine British Council ile birlikte "Avrupa Birliği ile Müzakere Sürecinde Yer Alan Personele Yönelik Eğitim

Projesi"ne (Euroskills) start verdi. İngiltere Dışişleri Bakanlığı Stratejik Program Fonu tarafından desteklenen proje, AB ile müzakere sürecinde yer alan Türk kamu personelinin mesleki niteliklerini geliştirmek ve yerel kapasiteyi güçlendirmek amacıyla tasarlandı. Mayıs 2008'de tamamlanan proje kapsamında, müzakere sürecinde görev yapan 86 kamu personeli, genel iletişim ve müzakere becerileri üzerine eğitimlerini tamamladı. Ayrıca 33 müsteşar ve müsteşar yardımcısı, stratejik iletişim becerileri üzerine bir çalışmaya katıldı. ABGS'den 8 uzman da, eğitimlerin

Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış Jean Monnet Bursiyerleri ile birlikte

sürekliliğinin sağlanabilmesi için eğitimcilerin eğitimi programlarına katılarak, eğitim sertifikası aldı.

1989 yılında Türkiye ile Avrupa Komisyonu arasında yapılan bir anlaşma ile oluşturulan ve 2006 yılından bu yana ABGS tarafından yürütülen Jean Monnet Burs Programı ise, AB konularında eğitim imkânı sağlayan bir başka önemli projeydi. Bu kapsamda kamu, özel sektör ve yerel yönetimlerin çalışanlarından sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerine, üniversite öğrencilerinden akademisyenlere kadar geniş bir yelpazede, 1.200 kişiye AB üniversitelerinde eğitim imkânı sağlandı.

ABGS tarafından, Avrupa Birliği İletişim Stratejisi kapsamında Türkiye’de AB uzmanları yetiştirilmesi amacıyla başlatılan Avrupa Koleji Master Burs Programı’nın ilk 12 bursiyeri ise, 2010-2011 akademik yılında eğitime başladı.

ABGS ayrıca, dünyanın en saygın eğitim kurumlarından biri olarak kabul edilen Harvard Üniversitesi ile 25 Eylül 2009 tarihinde imzaladığı protokol kapsamında, çalışanlarına, Harvard’da kamu yönetimi alanında yüksek lisans derecesi alma imkânı sağlayan bir burs programı oluşturdu. Harvard Üniversitesi ile bir Türk kamu kurumu arasında oluşturulan ilk yüksek lisans burs programı niteliğindeki ABGS Yüksek Lisans Burs Programı sayesinde, Türkiye’nin katılım sürecinde önemli rol oynayan ABGS uzmanlarının, liderlik kapasitelerinin geliştirilmesi amaçlandı.

AB ve üye ülkelerle yürütülen eğitim odaklı projelerin yanı sıra, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, AB konusuna ilgi duyan ve bu alanda çalışmak isteyen gençlere de kapılarını açarak, bilgi ve birikimlerini geliştirmelerini, AB konusunda yapılan çalışmalarını bizzat işin mutfağında öğrenmelerini sağlayan staj imkânları yarattı. Özellikle yaz aylarında üniversite öğrencilerinin staj yapmak istediği başlıca kamu kurumlarından biri haline gelen ABGS, bugüne kadar büyük bölümü uluslararası ilişkiler olmak üzere, iktisat, tarih, işletme, hukuk, mühendislik, mütercim tercümanlık gibi üniversitelerin çeşitli bölümlerinde eğitim gören yaklaşık 1.000 öğrenciye staj olanağı sağlarken, akademik çevreler ve düşünce kuruluşları ile yürütülen işbirliği sayesinde, yurt içinden ve yurt dışından gelen üniversite öğrencilerine yönelik sayısız bilgilendirme toplantısı ve simülasyonlu tartışma programları gerçekleştirdi.

ABGS’nin süreç boyunca ağırlık verdiği alanlardan bir diğeri ise medyaya yönelik çalışmaları. Türkiye-AB ilişkilerinde ve uyum sürecinde yaşanan gelişmelerin halka doğru ve güncel bir şekilde aktarılmasında önemli role sahip olan medyanın bilgilendirilmesi amacıyla, ulusal ve yerel düzeyde çeşitli eğitim programları gerçekleştiren ABGS, son olarak 26 Haziran 2010’da Antalya’da, “*Medya Mensupları için AB Semineri*” düzenledi. AB sürecinde kaydedilen son gelişmelerin medyaya birinci ağızdan aktarılmasını sağlayan seminerde, Türkiye’nin önde gelen birçok basın mensubu, AB ile ilişkileri yürüten “*A Takımı*” ile bir araya gelerek, görüş alışverişinde bulunma imkânı elde etti.

Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış, Harvard Üniversitesi yetkilileri ile işbirliği protokolü imzalarken (25 Eylül 2009, Boston)

Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış, Avrupa Koleji Rektörü Prof. Dr. Paul Demaret ve Avrupa Birliği Genel Sekreteri Volkan Bozkır ile birlikte

Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış, 26 Haziran 2010 tarihinde Antalya'da gerçekleştirilen "Medya Mensupları için AB Semineri"nde Katılımcılara Seslenirken

İletişim faaliyetlerine destek

ABGS, iletişim stratejisi çerçevesinde bir yandan eğitim programları ve seminerler aracılığı ile toplumun farklı kesimlerini bilgilendirme çalışmaları yürütürken, diğer yandan AB'nin çeşitli boyutları hakkında farkındalık yaratmak ve halkın AB sürecini sahiplenmesine katkıda bulunmak amacıyla geniş kitlelere yönelik kültür, sanat, spor, vb. alanlarda etkinlikler düzenlemeyi ve bu tür faaliyetlere destek vermeyi sürdürdü.

Bunlar arasında ABGS sponsorluğunda düzenlenen Ulusal Gençlik Senfoni Orkestrası Konserlerinden 9 Mayıs Avrupa Günü vesilesiyle Ankara ve İstanbul'da gerçekleştirilen şenliklere; Avrupa Yol Bisikleti Şampiyonası'ndan Fransa'nın Toulon kentinden başlayarak, İstanbul'da son bulan CAP İstanbul Yelken Yarışı'na ve katılımcıların ABGS logolu formalarla yarıştıkları Avrasya Maratonu'na kadar bir çok etkinlik yer aldı.

İnternet kullanımının her geçen gün hızla arttığı günümüz Türkiye'sinde, facebook gibi sosyal paylaşım ağlarının toplumun bilgilendirilmesinde oynadığı önemli rolü dikkate alan ABGS, kuruluşunun 10. yılında, facebook sayfasını da hizmete sunarak, AB sürecinde yaşanan gelişmeler ve ABGS'nin faaliyetleri hakkında geniş kitlelerin bilgiye anında ulaşmasını sağlayacak bir imkân yarattı.

ABGS ayrıca, AB sürecinin günlük hayata etkilerinden mali işbirliği programlarına, müzakere sürecinin işleyişinden siyasi reformlara kadar geniş bir yelpazeye yayılan basılı ve internet sayfası erişimli yayınları aracılığı ile kamuoyunun bilgilendirilmesinde önemli rol üstlendi.

ABGS Kütüphane ve Dokümantasyon Merkezi ise, Avrupa Birliği konusunda 3.000'e yakın yerli ve yabancı yayından oluşan arşivinin yanı sıra, uluslararası düzeyde bibliyografik verilere erişim imkânı sağlayan internet tabanlı kütüphane programı ile Türkiye'deki kamu kütüphaneleri içerisinde ayrıcalıklı bir yer edindi.

Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek ile birlikte "9 Mayıs Avrupa Günü" kutlamalarında (9 Mayıs 2010, Ankara)

"9 Mayıs Avrupa Günü" kutlamaları

Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış, ABGS tarafından düzenlenen "Genç Çevirmenler Yarışması"nda dereceye giren öğrencilere plakelerini verirken (18 Ocak 2011, ABGS)

Gençlerin yeri ayrı...

Gerek uyguladığı projeler, gerek yürüttüğü faaliyetlerde gençlere özel önem veren ABGS, düzenlediği çeşitli etkinlik ve yarışmalar aracılığı ile gençlerde Avrupa Birliği konusunda farkındalık yaratılmasına ve süreçte aktif olarak yer almalarına katkı sağladı. Bu kapsamda düzenlenen “2010 Genç Çevirmenler Yarışması” ve “2010-2011 AB Yolunda Genç İletişimciler Yarışması” yoğun ilgi gördü.

Üyelik ile birlikte Türkçe de AB'nin resmi dillerinden biri olacağından, AB kurumlarında ihtiyaç duyulacak yeterli sayıda uzman çevirmen yetiştirilmesi artık temel bir ihtiyaçtı. Bu tespitten hareketle, ABGS tarafından 12 Aralık 2010 tarihinde, Ankara'da düzenlenen “Genç Çevirmenler Yarışması”, Türkiye'nin AB'ye katılım sürecinde, çeviri konusunda öğrencilerin farkındalıklarını artırmanın yanı sıra, üniversiteler ile sürdürülebilir işbirliklerinin de geliştirilmesini hedefledi. Mütercim-Tercümanlık ve Çeviribilim bölümlerinde okuyan üniversite son sınıf öğrencilerinin katıldığı yarışmada, toplam 82 öğrenciden 45'i İngilizce, 20'si Almanca, 17'si Fransızca dillerinde bilgi ve çeviri yeteneklerini sergiledi.

“AB Yolunda Genç İletişimciler Yarışması” da, “Genç Çevirmenler Yarışması” gibi gençlerin, herkesten daha çok kendilerini ilgilendiren AB sürecine yönelik farkındalıklarını artırmayı hedefledi. Bu yarışmanın bir başka amacı da, gençlere yetenek ve yaratıcılıklarını sergileme fırsatı sunarak, onların Türk ve Avrupa kamuoylarındaki karşılıklı önyargıları aşmakta etkili olabilecek ilginç fikirlerini değerlendirmektir.

Gençlere yönelik faaliyetleri kapsamında, geleceğin AB vatandaşları olacak çocukları da ihmal etmeyen ABGS, özellikle son iki yılda çocukların Avrupa Birliği konusunda bilinçlendirilmesi ve eğitilmesi doğrultusunda çeşitli çalışmalar yürüttü. Bunlardan biri de, ilk ve orta öğretim düzeyindeki çocuklara yönelik “Okullar AB Öğreniyor” projesi. “Karagöz'ün AB Dersi” aracılığıyla, minik izleyiciler için hem eğlendirici hem de bilgilendirici bir eğitim ortamı oluşturuldu.

Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış çocuklarla birlikte

Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış'ın, çocuklarla birlikte ABGS İstanbul Ofisinde AB üyeliğinin tanıtımı amacıyla “Karagöz'ün Avrupa Birliği Dersi” adlı gölge oyununa katılımı (27 Mart 2010, ABGS İstanbul Ofisi)

On yıllık tecrübe ile yola devam

Türkiye'nin AB yolculuğundaki temel kilometre taşlarının döşenmesinde büyük emeği olan ABGS, kuruluşundan bu yana geçen 10 yıllık süre içinde, gerçekleştirdiği başarılı çalışmalarla, sadece Türkiye'de değil, AB kurumları ve üye ülkeler nezdinde de saygın bir kurumsal kimlik edindi.

Süreç içinde yaşanan olumsuzluklara, haksızca yapılan eleştirilere, Türkiye'nin önüne çıkarılan engellere rağmen özverili, kararlı ve mücadeleci bir anlayışla çalışmalarını sürdüren ABGS, bugün, on yıllık tecrübe ve birikimin getirdiği kazanımlarla, daha da güçlenmiş bir şekilde yoluna devam ediyor.

ABGS, bir taraftan da, geleceğin planlamasını yapıyor. Avrupa Birliği'ne ne katılan ülkelerin AB organlarında çalışan binlerce memuru olduğu düşünüldüğünde, ABGS'nin de zaman içinde Ankara ve Brüksel'deki kadrosunu genişletmesi kaçınılmaz olacak. Nitekim, 2010 yılı itibarıyla kadrosunu 440 kişiye çıkaran ABGS Eskişehir yolu üzerinde 35.000 m² inşaat alanı olan bir arazide, merkezdeki tüm birimleri bir araya toplayacak yeni bir hizmet binasının inşası için çalışmalarını da başlattı.

ABGS'nin geleceğe ilişkin vizyonu ise son derece net: "Türkiye AB üyesi olacak".

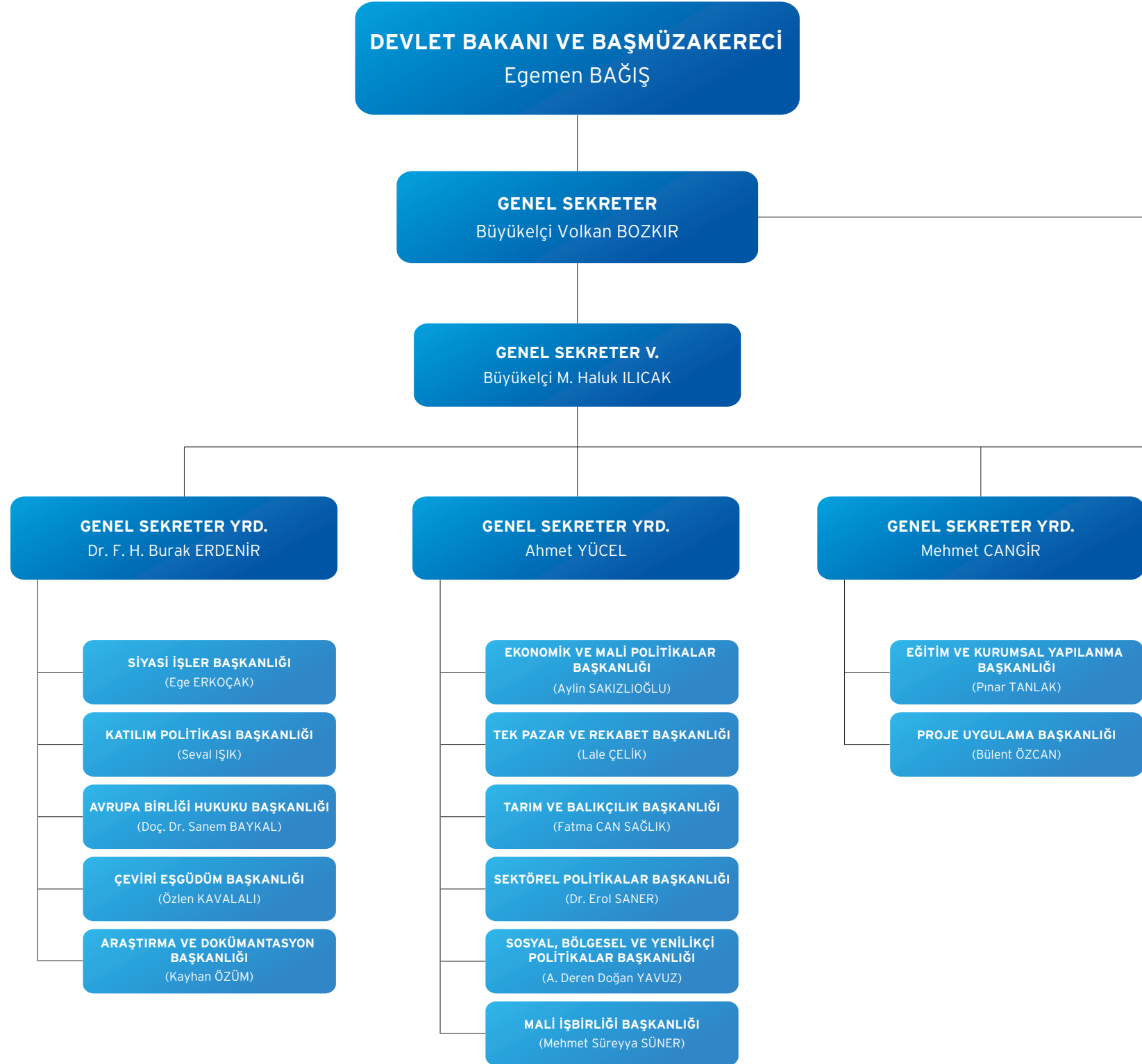
Tüm karamsar senaryolara rağmen, sürdürdüğü özverili mücadeleden vazgeçmeyen ABGS'nin bu kararlı vizyonunun, Türkiye AB'ye üye olduğu gün geri dönüp bakıldığında, tarihe düşülmüş önemli bir not olacağına hiç şüphe yok...

Avrupa Birliği
Genel Sekreterliği
ailesi

**AB NEZDİNDE TÜRKİYE
DAİMİ TEMSİLCİ YRD.**
Dr. Nurşen NUMANOĞLU

**SİVİL TOPLUM, İLETİŞİM VE KÜLTÜR
BAŞKANLIĞI**
(H. Nazlan ERTAN NOLLA)

İDARİ HİZMETLER BAŞKANLIĞI
(Mehmet Nuri ERİKEL)

**İDARİ VE MALİ İŞLER DAİRESİ
BAŞKANLIĞI**
(Nur OLUK)

PERSONEL DAİRESİ BAŞKANLIĞI
(Erkan KOÇ)

**TEKNİK HİZMETLER DAİRESİ
BAŞKANLIĞI**
(Mustafa YILMAZ)

**STRATEJİ DAİRESİ GELİŞTİRME
BAŞKANLIĞI**
(Bengül GÖKCAN)

A'dan Z'ye tüm birimleriyle ABGS...

24 Haziran 2009'da onaylanarak, 9 Temmuz 2009'da yürürlüğe giren teşkilat kanunu, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'nin, A'dan Z'ye yeniden yapılanmasına imkan sağladı. Kurum bünyesinde yeni birimler oluşturulmasının önünü açan kanun sayesinde, 14'ü ana hizmet birimi olmak üzere, toplam 16 başkanlık oluşturuldu. Her biri, müzakere sürecinin farklı fasıllarına ilişkin uyum çalışmalarının koordinasyonu, izlenmesi ve yönlendirilmesinden sorumlu olan 14 başkanlık, kendi alanlarında üstlendikleri bilgilendirme ve eğitim faaliyetleri aracılığıyla da, toplumun çeşitli kesimlerine ulaşarak, AB sürecinin etkin işleyişine önemli katkı sağlıyor.

Siyasi İşler Başkanlığı

ABGS Siyasi İşler Başkanlığı'nın temel görevi, siyasi kriterler, yargı ve temel haklar, adalet, özgürlük, güvenlik konularında Türkiye'nin Avrupa Birliği müktesebatına uyum çalışmalarını izlemek ve eşgüdümünü sağlamak.

Kurucu Antlaşmalarında da belirtildiği üzere AB, "hürriyet, demokrasi, insan hakları ve temel özgürlüklere saygı ve hukukun üstünlüğü" ilkeleri üzerine kurulmuş bir yapı. Aday bir ülke olarak Türkiye de, katılım müzakerelerinin başlaması için ön koşul niteliğinde olan ve Kopenhag Siyasi Kriterleri olarak da bilinen bu ilkelere uyum sağlamakla yükümlüydü. Avrupa Birliği Genel Sekreterliği ve Siyasi İşler Başkanlığı, söz konusu kriterlerin yerine getirilmesi doğrultusunda Anayasa değişiklikleri, temel yasaların gözden geçirilmesi ve "AB uyum yasa paketleri" çalışmalarında hazırlık ve eşgüdümü sağlayarak, öncü ve kolaylaştırıcı bir rol üstlendi.

Reform İzleme Grubu ve Siyasi İşler Alt Komitesi'nin sekretarya hizmetlerini de yürüten Başkanlık, ayrıca, siyasi kriterlere ilişkin reform sürecinin izlenmesi amacıyla Avrupa Komisyonu ile düzenli olarak teknik istişare toplantıları da gerçekleştiriyor.

Siyasi kriterlere temel teşkil eden kadın, çocuk, azınlık ve engelli haklarının; ifade, din ve inanç özgürlüğünün korunmasının yanı sıra işkence ve kötü muamelenin önlenmesi; yargıya erişim ve yargı reformu; kamu yönetiminin işlevselliği; sivil-asker ilişkileri; yolsuzlukla mücadele; kişisel verilerin korunması gibi alanları içeren "Yargı ve Temel Haklar Faslı"ndaki uyum çalışmaları da Siyasi İşler Başkanlığı'nın koordinasyonunda yürütülüyor.

Ayrıca "Adalet, Özgürlük ve Güvenlik Faslı" kapsamında iltica ve göç sınır yönetimi, vize politikası, polis işbirliği, uyuşturucu kaçakçılığı ve örgütlü suçlarla mücadele gibi çok boyutlu konular-

da da uyum çalışmalarının koordinasyonunu sürdüren Siyasi İşler Başkanlığı, AB'ye üyelik sürecinde mihenk taşı olarak sayılabilecek reformların hem itici gücü hem de bu reformların uygulanmasının yakından takipçisi konumunda.

Siyasi İşler Başkanlığı, uyum çalışmaları kapsamında Ulusal Temel Haklar Eylem Planı Görev Gücü, Ayrımcılıkla Mücadele Görev Gücü, farklı inanç gruplarına mensup vatandaşlarla diyalog çalışmaları gibi faaliyetlerin koordinasyonunu sağlayarak, Türkiye'de insan haklarının ve demokratik değerlerin kökleşmesine katkıda bulunuyor. Başkanlık bu amaçla, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği içerisinde mevzuat uyumu ve uygulaması için teknik, kurumsal kapasite ve mali ihtiyaçların tespitine ve söz konusu ihtiyaçların karşılanmasına yönelik faaliyetlerin programlanmasına da destek sağlıyor.

Siyasi İşler Başkanlığı ayrıca, değişik paydaşlarla yürüttüğü çalışmalarla AB'ye tam üyelik sürecinde toplumun tüm kesimlerinde sağlanması gereken zihniyet dönüşümüne altyapı hazırlanmasında da önemli bir rol üstleniyor.

Katılım Politikası Başkanlığı

ABGS'nin tüm kamu kurum ve kuruluşları arasında yürüttüğü koordinasyon görevini, Genel Sekreterlik içinde gerçekleştiren Katılım Politikası Başkanlığı, çalışmalarını müzakere sürecine bütüncül bir yaklaşım getirme prensibi ile sürdürüyor.

Müzakere sürecinin Türkiye için ne anlama geldiği sorusuna farklı kesimlerin verdiği yanıtlar, konuya, herkesin kendi açısından baktığını gösteriyor. Bu da Türkiye'nin AB'ye katılım sürecinde bütüncül bir yaklaşıma ciddi ihtiyaç duyulduğunu ortaya koyuyor. Katılım Politikası Başkanlığı'nın görevi ise, bütün bu bakış açılarını bir araya getirerek, resmin tamamının görülmesini sağlamaya çalışmak.

Bu anlamda Başkanlık, gerek AB kurumlarının yayımladığı Katılım Ortaklığı Belgeleri ve İlerleme Raporları, gerek Türkiye'nin bunlara karşılık olarak hazırladığı Ulusal Program, Katılım Süreci için AB Stratejisi, Eylem Planı gibi yatay belgeleri, kurumların ve sektörel başkanlıkların katkılarıyla oluşturarak uygulamasını izliyor. En etkin ve sağlıklı izlemeyi sağlamak için yöntemler geliştirmek ve izleme sonuçlarını gerek Avrupa Birliği'ndeki ve Türkiye'deki ilgili birimlere, gerek Bakanlar Kurulu'na raporlamak da Başkanlığın görevleri arasında.

Müktesebat uyum sürecini izleyerek yönlendiren İç Koordinasyon ve Uyum Komitesi'nin sekretarya hizmetlerini de gerçekleştiren Katılım Politikası Başkanlığı, Türkiye'nin AB'ye katılımının temel belge ve mekanizmalarıyla ilgili her türlü koordinasyon, izleme ve sekretarya çalışmasını yürüterek, bir anlamda Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'nin omurgası işlevini görüyor.

Sektörel Politikalar Başkanlığı

Sektörel Politikalar Başkanlığı, ABGS bünyesinde Taşımacılık Politikası, Enerji, Trans-Avrupa Ağları ve Çevre fasıllarından sorumlu. Bu kapsamda, söz konusu fasıllarda, ilgili kurum ve kuruluşlarca sürdürülen mevzuat uyum çalışmalarının ve uygulamalarının hukuki, teknik ve kurumsal açıdan AB müktesebatı ve uygulamaları çerçevesinde yönlendirilmesi ve izlenmesi, Sektörel Politikalar Başkanlığı'na yürütülüyor.

Başkanlık, sorumluluğu altındaki fasıllara ilişkin çalışmaların, AB mevzuatı ile uyum durumunun değerlendirilmesinden yeni hazırlanan veya değişiklik yapılan mevzuat konusunda Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde ilgili Komisyon çalışmalarına katılım sağlanmasına kadar geniş bir alana yayılan bir dizi faaliyette bulunuyor.

Türkiye-AT Ortaklık Konseyi çerçevesinde oluşturulan “Ulaştırma, Çevre, Enerji ve Trans-Avrupa Ağları” Alt Komitesi'nin yürütülmesinden ve koordinasyonundan da sorumlu olan Sektörel Politikalar Başkanlığı, müzakereye açılmış olan Çevre ve Trans-Avrupa Ağları fasılları için Türkiye tarafından AB'ye sunulan temel belgelerin hazırlanması çalışmalarını da üstleniyor. Bu bağlamda, ilgili fasıllara ilişkin “Eylem Planlarının”, “Stratejilerin” ve “Müzakere Pozisyon Belgelerinin” ilgili kurum ve kuruluşlarla koordinasyon halinde hazırlanması çalışmalarını yürüten Başkanlık, halihazırda, kapanış kriterlerinin karşılanmasına yönelik hazırlıkların koordinasyonunu da sağlıyor.

Sektörel Politikalar Başkanlığı, bu faaliyetlerin yanı sıra, sorumlu olduğu fasıllar itibarıyla mevzuat uyumu ve uygulaması için gerekli kurumsal kapasitenin artırılmasına yönelik teknik ve mali ihtiyaçların tespiti; bunların karşılanması yönünde çalışmaların programlanması, projelendirilmesi, değerlendirilmesi ve izlenmesine destek verirken, sorumluluk alanına giren konularda eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri de gerçekleştiriyor.

Sosyal, Bölgesel ve Yenilikçi Politikalar Başkanlığı

Sosyal, Bölgesel ve Yenilikçi Politikalar Başkanlığı, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'nde, Bilgi Toplumu ve Medya, Sosyal Politika ve İstihdam, İşletme ve Sanayi Politikası, Bölgesel Politika ve Yapısal Araçlar, Bilim ve Araştırma, Eğitim ve Kültür fasıllarına ilişkin çalışmalarını yürütüyor.

Sanayi toplumu safhasından bilgi toplumu aşamasına geçiş tecrübesinin yaşandığı 21. yüzyılda, dünya ekonomisi, hammadde ve işgücü yoğun üretimden, süreç ve bilgi yoğun bir üretim yaklaşımına doğru ilerliyor. Farklı politika ihtiyaçlarını da beraberinde getiren bu dönüşüm sürecinde, bir yandan nitelikli insan gücü faktörü önem kazanırken, diğer yandan eğitimin sürekliliği öne çıkıyor. Toplumun sosyal haklarının da söz konusu ilerlemelere paralel olarak geliştirilmesi gerekiyor.

Teknolojiyi kullanan bir toplum oluşturmak değil, hem kendi vatandaşları hem de insanlık için değer üretmek ve evrensel kültür ve medeniyet birikimine yeni ve sağlam katkılar yapmak vizyonuna sahip ülkeler, araştırma-geliştirme ve yenilikçilik faaliyetlerine giderek daha fazla öncelik veriyor. Bu geçiş döneminde bilginin, toplumun tüm kesimlerine ulaştırılması için dengeli bölgesel politikaların geliştirilmesi ise, sürecin tamamlayıcı unsuru olması açısından özel önem taşıyor.

Sosyal, Bölgesel ve Yenilikçi Politikalar Başkanlığı, bu bakış açısıyla, sorumluluğu altındaki fasılları bütünsel bir yaklaşımla değerlendirerek, Türkiye'nin küresel rekabette başarılı ve refah düzeyi yüksek bir ülke olma hedefi doğrultusunda, ilgili AB politikalarının mevzuata yansıtılması çalışmalarına yön veriyor.

Topluluk Programlarının etkin kullanımını ise, Türkiye'nin, AB politikalarına ilişkin çalışmalarında aktif bir tutum izleyebilmesi açı-

sından son derece önemli. Avrupa Birliği'nin karşılaştığı sorunlara ortak çözümler üretilmesi amacının yanı sıra, ortak Topluluk politikalarının, mevzuat ve uygulamalarının doğru biçimde anlaşılması ve değerlendirilmesi hedefine de hizmet eden Topluluk Programları da, Sosyal, Bölgesel ve Yenilikçi Politikalar Başkanlığı'nın sorumluluk alanına giriyor. Başkanlık bu kapsamda, Türkiye'nin Topluluk Program ve Ajansları ile ilgili tüm süreçlerinin koordine edilmesi görevini de yürütüyor.

Ekonomik ve Mali Politikalar Başkanlığı

Ekonomik ve Mali Politikalar Başkanlığı'nın görev alanını, ulusal ve küresel gündemin en önemli maddelerinden biri olan ekonomi konuları oluşturuyor. Avrupa Birliği entegrasyonunun çıkış noktasının da üye ülkeler arasında ekonomik bir birlik oluşturmak olduğu dikkate alındığında, Başkanlığın görev alanına giren konuların, AB ve Türkiye-AB ilişkileri açısından taşıdığı önem ortaya çıkıyor.

Ekonomik kriterler, Ekonomik ve Parasal Birlik, İstatistik, Sermayenin Serbest Dolaşımı, İş Kurma Hakkı ve Hizmet Sunumu Serbestisi, Mali Hizmetler, Vergilendirme, Mali Kontrol fasıllarına yönelik olarak kamu kurum ve kuruluşlarınca yürütülen AB müktesebatına uyum çalışmaları, Ekonomik ve Mali Politikalar Başkanlığı tarafından koordine ediliyor.

Ekonomik kriterler ile Ekonomik ve Parasal Birlik mevzuatına uyum kapsamında büyüme, istihdam, para ve kur politikası, enflasyon, ödemeler dengesi, mali politikalar, ekonomik entegrasyon, özelleştirme, doğrudan yabancı yatırımlar, yatırım ortamının iyileştirilmesi gibi konuların takibinin yanı sıra, AB ve Türkiye ekonomisine dair karşılaştırmalı temel ekonomik göstergelere ilişkin raporların hazırlanması da Ekonomik ve Mali Politikalar Başkanlığı tarafından gerçekleştiriliyor.

Başkanlık, bunların yanı sıra Türkiye ekonomisinde lokomotif işlevi gören bankacılık, sermaye piyasaları, sigortacılık gibi mali hizmetler ile inşaat-emlak, turizm, bilişim, dağıtım, kiralama, özel eğitim-öğretim, esnaf ve düzenlenmiş meslek faaliyetleri, posta hizmetleri gibi alanlarda hizmet sunumunun düzenlenmesine yönelik AB mevzuatına uyum çalışmalarının koordinasyonu ve yönlendirilmesinden de sorumlu.

Sermayenin Serbest Dolaşımı faslı kapsamında, uluslararası para hareketleri, kara para aklamayla mücadele; Vergilendirme alanında KDV, ÖTV, kurumlar ve gelir vergileri; Mali Kontrol faslında ağırlıklı olarak kamu iç mali kontrolü ve dış denetim hususları; İstatistik alanında tarım, ekonomi ve para politikaları ile demografik ve sosyal göstergelere ilişkin güvenilir veri üretilmesine dair mevzuat uyum çalışmaları da yine Ekonomik ve Mali Politikalar Başkanlığı tarafından koordine ediliyor.

Başkanlık, bütün bu alanlarda yürütülen uyum çalışmalarının koordinasyona ilave olarak, söz konusu fasıllarda politika oluşturuculara, doğru karar almalarına imkân sağlayacak politika dokümanlarının hazırlanması çalışmalarını da yürütüyor.

Tek Pazar ve Rekabet Başkanlığı

Avrupa Birliği'nin itici gücü konumundaki Tek Pazar'ın temellerini oluşturan politikaların büyük bir kısmından sorumlu olan Tek Pazar ve Rekabet Başkanlığı, toplam dokuz fasılda çalışmalarını yürütüyor.

Bu fasılların başında, Avrupa Birliği'nin dört temel serbestisinden biri olan Malların Serbest Dolaşımı geliyor. Sanayi ürünlerinin herhangi bir teknik engelle karşılaşmadan Topluluk dâhilinde serbest dolaşımını hedefleyen söz konusu faslın yanı sıra, diğer önemli bir ekonomik faktör olan emeğin, AB Tek Pazarı'nda dolaşımını amaçlayan İşçilerin Serbest Dolaşımı faslı da, Başkanlığın sorumluluk alanında bulunuyor.

Bu iki önemli serbestinin getirdiği ivme ile daha da derinleşen AB'nin, iş dünyasının, tüketicilerin ve bireylerin ihtiyaçlarına cevap vermek için ileri adımlar attığı Rekabet Politikası, Tüketicinin ve Sağlığın Korunması, Şirketler Hukuku, Kamu Alımları ve Fikri Mülkiyet Hukuku gibi fasıllara ilişkin çalışmalar da Tek Pazar ve Rekabet Başkanlığı tarafından yürütülüyor.

Her biri gündelik hayatı doğrudan ilgilendiren bu fasıllar, kapıdan satılardan doku ve hücre nakline, korsan ürünlerle mücadelede taklit ilaçlara, kamu alımlarında şeffaflıktan iş dünyasında rekabet edebilirlik koşullarının sağlanmasına ve piyasada faaliyet gösteren şirketlere ilişkin çeşitli düzenlemelere kadar son derece geniş bir alanı kapsıyor.

Ayrıca, AB'nin üçüncü ülkeler ve uluslararası örgütlerle olan ekonomik ve ticari ilişkileri ile uluslararası işbirliği ve yardımlara ilişkin düzenlemeleri kapsayan Dış İlişkiler faslı ve AB gümrük alanının düzgün işleminin sağlanması ile mal giriş ve çıkışında Birliğin dış sınırlarının korunması ve kontrolüne ilişkin düzenlemeleri içeren Gümrük Birliği faslı da Başkanlığın sorumluluk alanına giriyor.

Söz konusu alanlarda kamu kurum ve kuruluşlarınca gerçekleştirilen uyum çalışmalarının koordinasyonunu yürüten ve yönlendiren Tek Pazar ve Rekabet Başkanlığı, bu kapsamda, sorumlu olduğu müktesebat fasıllarında uyum düzeyinin takibinden, uyum amacıyla hazırlanan mevzuat hakkında görüş bildirmeye, mevzuatın uygulanmasına yönelik proje fikirlerinin oluşturulmasına katkı sağlamaktan, yürütülmekte olan projeleri izlemeye kadar bir dizi faaliyet gerçekleştiriyor. Ayrıca, yine bu alanlarda, AB ile yürütülen müzakereler çerçevesinde politika yapıcılara katkı sağlamak üzere, gerekli politika belgeleri de Başkanlık tarafından hazırlanıyor.

Tarım ve Balıkçılık Bakanlığı

AB müktesebatının yaklaşık yarısını oluşturmasının yanı sıra, etki alanı ve içeriği itibariyle de AB politikaları arasında en kapsamlı yapıya sahip olan Tarım ve Kırsal Kalkınma; Gıda Güvenliği, Hayvan ve Bitki Sağlığı; Balıkçılık fasıllarına ilişkin teknik uyum çalışmaları, ABGS bünyesinde, Tarım ve Balıkçılık Bakanlığı tarafından yürütülüyor.

Bu fasıllarda AB müktesebatına uyum sürecinde kaydedilen her gelişme, gerek çiftçilerin ve üreticilerin refah düzeylerinin ve rekabet edebilirliklerinin artırılması, gerek tüketicilerin daha sağlıklı ve güvenilir tarım ve gıda ürünlerine erişiminin sağlanması açısından büyük önem taşıyor.

Tarım ve Balıkçılık Bakanlığı, AB bütçesinin yaklaşık yarısının tahsis edildiği ve üyelik sürecinde en zorlu müzakerelerin yaşandığı bu fasıllarda, başta Tarım ve Köyişleri Bakanlığı olmak üzere ilgili kamu, özel sektör kuruluşları ve süreçteki tüm toplumsal aktörlerle işbirliği içerisinde çalışmalarını sürdürüyor.

Başkanlığın faaliyetleri arasında, kurum ve kuruluşlarca uyum amaçlı hazırlanan mevzuat taslaklarını inceleyerek görüş vermek, uyumu sağlanan mevzuatın etkin uygulanabilmesi için gerekli teknik, idari ve mali ihtiyaçları tespit etmek, ihtiyaçların karşılanmasına yönelik faaliyetleri programlamak, projelendirmek, değerlendirmek ve izlemek gibi bir dizi önemli çalışma yer alıyor.

Tarım ve Balıkçılık Bakanlığı, sorumlu olduğu fasıllarda, müzakerelere süreci ile ilgili her türlü belgenin oluşturulmasının yanı sıra, Ulusal Program'ın ilgili bölümlerinin hazırlanmasına katkı sağlama ve kurul ve toplantılarda alınan kararların uygulanmasını izleme görevlerini de yürütüyor.

Mali İşbirliği Başkanlığı

Mali İşbirliği Başkanlığı, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği bünyesinde AB mali yardımlarına ilişkin çalışmaları yürütüyor. Bu çerçevede AB'nin aday ülkelere tahsis ettiği mali yardımların Türkiye'deki kullanımında görev ve sorumluluk üstlenen Merkezi Olmayan Yapı'nın unsurlarının genel koordinasyonunu sağlıyor.

Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü'nün sekreteryaya hizmetlerini de gerçekleştiren Mali İşbirliği Başkanlığı, AB kaynaklı mali yardımların programlanmasından uygulamaların izlenmesi ve değerlendirilmesine kadar bir dizi faaliyette bulunuyor. Bu çerçevede geçiş dönemi desteği ve kurumsal yapılanma ile sınırötesi işbirliği bileşenlerine ilişkin çalışmaları koordine ediyor.

Mali yardım kullanım süreçlerinde gerek yararlanıcı, gerek yürütücü olarak görev üstlenen kamu kurumlarının eğitim ihtiyaçlarını belirlemek ve bu ihtiyaçlara göre eğitim verilmesini temin etmek de Başkanlığın sorumlulukları arasında bulunuyor.

Bunun yanı sıra, mali işbirliği konusunda çeşitli kurum ve kuruluşlardan gelen bilgilendirme talepleri de Mali İşbirliği Başkanlığı'na karşılanıyor. Bu çerçevede kamu kuruluşlarının, üniversitelerin, sivil toplum kuruluşlarının, meslek örgütlerinin düzenlediği konferans, panel, çalıştay ve benzeri etkinliklerde Avrupa Birliği mali yardımları ve bunların Türkiye'nin katılım süreciyle ilişkisi ile ilgili olarak toplumun farklı kesimlerine bilgi veriliyor.

Sivil Toplum, İletişim ve Kültür Başkanlığı

Sivil Toplum, İletişim ve Kültür Başkanlığı, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'nin halka açılan yüzünü oluşturuyor. AB İletişim Stratejisi çerçevesinde, Türkiye'nin üyelik sürecinde ilgili tüm paydaşlara güncel ve doğru bilgi aktarımını, Türkiye ve Avrupa Birliği kamuoyunda ortaya çıkan önyargılarla mücadele edilmesini ve Türkiye'nin AB üyeliği konusunda gerçeklere dayalı tartışma ortamı sağlanmasını amaçlayan Başkanlık, doğrudan organize ettiği ya da sivil toplum ve özel sektörle birlikte gerçekleştirdiği etkinliklerle, geniş kitlelere ulaşıyor.

Başkanlık bu etkinliklerin yanı sıra, "Avrupa Birliğine gireceğiz de ne olacak?" "AB, Türkiye'yi alır mı?" "AB'ye girersek, kokoreç yiyemeyecek miyiz? ya da "İşimi geliştirmek için Avrupa Birliği fonlarından faydalanabilir miyim?" gibi basit görünen, ama birçok kişinin aklında soru işaretleri uyandıran konulara, doğru, pratik ve anlaşılabilir yanıtlar vermek için yayınlar hazırlıyor.

Ayrıca, gençlerin ve öğrencilerin AB konusunda daha fazla bilgi sahibi olması için hazırlanan "Öğrenciler AB'yi öğreniyor" konulu eğitim programlarından, geleceğin Avrokratlarının yetiştirilmesi için Türk öğrencilere Avrupa Koleji'nde yüksek lisans bursu verilmesini sağlayan uzun dönemli projelere kadar geniş bir yelpazeye yayılan çok sayıda proje gerçekleştiriyor.

Toplumun tüm kesimlerine Türkiye-Avrupa Birliği ilişkilerinin farklı boyutları hakkında bilgi vermek amacıyla düzenlenen Avrupa Günü kutlamaları, "AB Yolunda Genç İletişimciler Yarışması" vb. organizasyon, konferans, festival, yarışma gibi etkinliklerin gerçekleştirilmesi de Sivil Toplum, İletişim ve Kültür Başkanlığı'nın görev alanına giriyor.

Proje Uygulama Başkanlığı

Projeler, ABGS'nin sivil toplumla olan diyalogunun ve işbirliğinin en önemli araçlarından birini oluşturuyor. Çiftçisi, köylüsü, sanayicisi, işçisi, esnafı, kadını, erkeği, genci, engellisi vb. toplumun çok farklı kesimleri, Avrupa Birliği uyum sürecine, projeler aracılığı ile doğrudan katılım sağlayabiliyor. ABGS bünyesinde söz konusu projelerin geliştirilmesi ve uygulanmasından sorumlu birim ise Proje Uygulama Başkanlığı.

Önyargılar, yanlış algılar, korku ve kaygılar, Türkiye ile AB arasında teknik müzakerelerin önünde bir buzdağı oluşturuyor. İki tarafın sivil toplumlarını buluşturmak suretiyle birbirlerini tanımalarını ve karşılıklı endişelerini gidermeyi hedefleyen "Sivil Toplum Diyaloğu Projeleri" bu nedenle ABGS'nin en öncelikli faaliyet alanlarının başında geliyor. Proje Uygulama Başkanlığı, üniversitelerden meslek örgütlerine, yerel yönetimlerden medyaya, çiftçilerden kültür ve sanat insanlarına kadar sivil toplumun değişik kesimlerini bir araya getiren projeler geliştirip uygulayarak, taraflar arasındaki yakınlaşmaya önemli katkı sağlıyor.

Başkanlık ayrıca, Avrupa Birliği müktesebatının üstlenilmesinde ve uygulamanın başarısında çok önemli bir faktör olan AB uzmanları yetiştirilmesi konusunda da etkin bir rol üstleniyor. Bu kapsamda, Başkanlık tarafından yürütülen "Jean Monnet Burs Programı" aracılığı ile her yıl, kamu görevlileri, gençler, özel sektör ve STK temsilcilerinden oluşan 100 kişiye AB üyesi ülkelerde eğitim imkânı verilerek, toplumun her kesiminden AB ile ilgili konularda uzmanlar yetiştirilmesine katkı sağlanıyor.

ABGS'nin, AB heyecanını Anadolu'ya yaymak üzere geliştirdiği "Valiliklerin AB Sürecinde Etkinliğinin Artırılması Projesi" de Proje Uygulama Başkanlığı'nca yürütülüyor. Bu çerçevede, 81 ilde valilikler bünyesinde kurulan AB Koordinasyon Merkezleri, ABGS'nin yerel uzantılarını oluşturuyor.

AB sürecinin en çok ilgi ve talep gören konularından biri olan mali yardımlar da, ABGS bünyesinde Proje ve Uygulama Başkanlığı'nın sorumluluğu altındaki konular arasında. Başkanlık, kendine özgü bir sistemi olan AB mali yardımları kapsamında desteklenebilecek projelerin "nasıl geliştirilebileceği" konusunda, kamuoyunu bilgilendirmek üzere Türkiye genelinde düzenlediği çeşitli toplantıların yanı sıra, bir proje fikri ile ABGS'yi arayan veya kapısını çalan hiçbir vatandaşı yanıtsız bırakmıyor.

Avrupa Birliği Hukuku Başkanlığı

Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'nin teşkilat kanunu ile oluşturulan yeni birimlerden biri de Avrupa Birliği Hukuku Başkanlığı. Türkiye'de kamu kurum ve kuruluşları bünyesinde Avrupa Birliği hukuku alanında çalışma ve incelemelerde bulunmak üzere kurulan ilk ve tek hizmet birimi niteliğindeki AB Hukuku Başkanlığı, kamu kurum ve kuruluşlarınca hazırlanan düzenlemelerin Avrupa Birliği müktesebatına uygunluğunu incelemek ve görüş bildirmekten, AB organlarının kararlarına ve içtihadına ilişkin çalışmalar yaparak görüş oluŝturmaya kadar bir dizi önemli görev üstleniyor.

Başkanlık, AB müktesebatına uyum amacıyla kurumlarca hazırlanan taslak hukuki metinleri, hem AB hukuku, hem de Türk hukukunun ve uluslararası hukukun genel ilkeleri ile kanun yapma tekniği gibi hususlar bakımından inceleyip görüş vererek, müzakere ve ardından üyelik sürecinin hızlı ve sorunsuz işleyişine katkı sağlamayı amaçlıyor.

AB Hukuku Başkanlığı, üyelik müzakereleri yürütölen AB'nin iŝleyiŝi ve hukuk düzeni hakkında daha sağlam bir bilinç ve hazırlık düzeyine eriŝilmesini sağlamak amacıyla, AB, Türk ve uluslararası hukuk sistemindeki gelişmeleri de Avrupa bütönlöŝmesi ve Türkiye'nin üyelik hedefine etkileri bağlamında sürekli olarak takip ederek değerlendiriyor.

Gerek Türkiye ile AB arasındaki ortaklık ilişkisi ve gümrük birliği, gerek Avrupa Birliği ile yürütölen üyelik müzakereleri çerçevesinde, Türkiye'nin ve Türk vatandaşlarının çıkarlarının korunması, karşılaşılan güçlüklerin aşılması ya da imkan ve hakların azamileŝtirilmesi için, Türkiye-AB ortaklık hukukunun geliŝiminin ve özellikle yargı kararlarının takip edilmesi, yorumlanması ve envanterinin tutulması da AB Hukuku Başkanlığı'nın görevleri arasında yer alıyor.

Çeviri Eşgüdüm Başkanlığı

Avrupa Birliği üyeliği ile birlikte Türkçe de AB'nin resmi dillerinden biri haline geleceğinden, katılımdan önce AB müktesebatının Türkçe'ye çevirisinin tamamlanması gerekiyor. Bu yükümlülükten hareketle kurulan Çeviri Eşgüdüm Başkanlığı, AB müktesebatının Türkçe'ye çevrilmesi çalışmalarının koordinasyonu ve yapılan çevirilerin uygunluğunun denetlenmesinin yanı sıra, AB terminolojisi veri tabanının oluşturulmasından da sorumlu.

Çok geniş bir alana yayılan ve son derece dinamik bir yapıya sahip olduğu için sürekli güncellenen AB müktesebatı yaklaşık 120.000 sayfalık bir külliyattan oluşuyor. Bu nedenle müktesebatın çevirisi, uzun soluklu bir süreç ve AB'nin kendine özgü terminolojisine hakimiyet gerektiriyor. Avrupa Komisyonu'nun kullandığı "Avrupa'nın dili çeviridir" anlayışı doğrultusunda çalışmalarını yürüten Çeviri Eşgüdüm Başkanlığı, kapsamlı müktesebat çevirilerinin yanı sıra, AB ile ilişkiler açısından önemli bazı belge ve dokümanların da çevirisini yaparak, hem Türkiye hem de Avrupa kamuoyunun doğru ve zamanında bilgilendirilmesine katkıda bulunuyor.

Türkiye'nin üyeliği ile birlikte ortaya çıkacak temel ihtiyaçlardan biri de, AB kurumlarında çalışacak yeterli sayıda uzman çevirmen yetiştirilmesi. Dolayısıyla ABGS, ilgili alanlarda eğitim veren üniversitelerle işbirliğine ve gençlerin konuya ilişkin farkındalığının artırılmasına özel önem veriyor. Bu yaklaşımdan hareketle, Çeviri Eşgüdüm Başkanlığı, Türkiye'deki tüm üniversitelerin Mütercim-Tercümanlık ve Çeviribilim Bölümlerinde okuyan son sınıf öğrencilerinin katılımına açık bir çeviri yarışması düzenlemek suretiyle, bu alanda bir ilke de imza atmış bulunuyor.

Eğitim ve Kurumsal Yapılanma Başkanlığı

ABGS bünyesinde, Avrupa Birliği konusunda eğitim ve kurumsal yapılanma gibi önemli bir işlevi yerine getirmek üzere oluşturulan yeni birimlerden biri de Eğitim ve Kurumsal Yapılanma Başkanlığı. Başkanlığın görev alanı, öncelikle AB standartlarının Türkiye’de etkin bir şekilde uygulanmasına yönelik kapasitenin geliştirilebilmesi için Avrupa Birliği kurumlarından ve üye devletlerden sağlanan bilgi ve tecrübe aktarımının, yani kurumsal yapılanmaya yönelik faaliyetlerin koordinasyonu ve AB üyesi ülkelerle ikili işbirliğinin kurulması. Ayrıca AB ve katılım süreci hakkında kamu görevlilerinin eğitim ve staj faaliyetlerinin koordinasyonu ve bu alanda ulusal ve uluslararası kuruluşlarla ikili işbirliği faaliyetlerinin yürütülmesi de Eğitim ve Kurumsal Yapılanma Başkanlığı’nın görevleri arasında yer alıyor.

AB’ye aday bir ülkenin üye olmadan önce yerine getirmesi gereken yükümlülüklerden belki de en önemlisi, ulusal hukuka aktarılan AB normlarının etkin ve doğru bir biçimde uygulanmasını sağlayacak bir kurumsal kapasitenin oluşturulması. Bu çerçevede AB, aday ülkelere “Eşleştirme” ve “TAIEX” mekanizmalarıyla destek oluyor. Eşleştirme, müktesebatın uygulanması için gerekli kurumsal yapılanmanın güçlendirilmesi amacıyla Avrupa Komisyonu tarafından geliştirilen ve üye devlet kamu kurumlarının doğrudan Türk kamu kurumları ile çalışmasına dayanan bir mekanizma.

TAIEX ise AB normlarının ulusal hukuka aktarılması ve uygulanmasında kamu kurumlarına bilgi ve deneyim aktarımına dayanan kısa vadeli bir teknik destek mekanizması. Eğitim ve Kurumsal Yapılanma Başkanlığı, Türkiye’de her iki mekanizma için de Ulusal İrtibat Noktası olarak görev yapıyor. Ayrıca OECD aracılığıyla yürütülen SIGMA (Yönetişim ve İdarenin Geliştirilmesi için Destek) Programı’nın Türkiye’deki faaliyetlerinin koordinasyonu da Başkanlık tarafından yürütülüyor.

Tüm kamu kurum ve kuruluşlarına yönelik AB eğitim faaliyetlerinin koordinasyonundan ve bu kapsamda ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla ikili işbirliğinin geliştirilmesinden sorumlu olan Başkanlık, ayrıca, kamu kuruluşlarının ihtiyaçları doğrultusunda eğitim politikaları belirlemek, eğitim planları oluşturmak ve eğitimler vermek/verilmesini sağlamakla da görevli. Bu kapsamda Eğitim ve Kurumsal Yapılanma Başkanlığı, İngiltere, Hollanda ve Lüksemburg ile ikili işbirliği faaliyetleri yürütüyor. AB müktesebatının yerel yönetimlerde uygulanması konusunda İstanbul Büyükşehir Belediyesi ile Marmara Belediyeler Birliği’nin idari kapasitesinin geliştirilmesine yönelik teknik destek faaliyetlerinin eşgüdümünü de sağlayan Başkanlık, ayrıca Kalkınma Ajansları ile işbirliği halinde illere yönelik genel AB eğitimlerini de koordine ediyor.

Araştırma ve Dokümantasyon Başkanlığı

Araştırma ve Dokümantasyon Başkanlığı, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'nin hafızasını oluşturması bakımından özel bir önem taşıyor. Gerek AB'nin, gerek Türkiye-AB ilişkilerinin yarım yüzyıllı aşkın geçmişi, her iki alanda da ciddi bir bilgi birikimi oluşmasını sağlamış bulunuyor. Bu birikim, salt sıkıcı bürokratik doküman yığınlarından oluşmayıp, canlı ve sürekli artan akademik bir birikim de yaratıyor. Araştırma ve Dokümantasyon Başkanlığı, ABGS bünyesinde bu bilgi birikimini yakından takip ederek, hem kurum içinde hem de kurum dışında ilgili tüm kesimlerle paylaşıyor.

Başkanlık, AB konusunda son derece yaygın olan bilgi kirliliğinin engellenmesi yönünde de yoğun çaba gösteriyor. Vâkıf olduğu temel referans kaynaklarıyla en güvenilir bilgiyi geniş kitlelere ulaştıran birim, AB ve Türkiye-AB ilişkileri konularında sürekli güncellenen kütüphanesiyle; temel referans kaynaklarını, güncel ve güvenilir akademik referans kaynaklarıyla destekleyerek araştırmacıların hizmetine sunuyor.

Türkiye-AB ilişkilerinin seyri, toplumun en çok merak ettiği ama en az bilgi sahibi olduğu alanlardan birini oluşturuyor. Araştırma ve Dokümantasyon Başkanlığı'nın görevlerinden biri de, bu bilgiye ABGS vasıtasıyla ulaşmaya çalışan kişi, kurum ve kuruluşlara gerekli desteği sağlamak. Bu çerçevede Başkanlık, 9 Ekim 2003 tarihinde yürürlüğe giren Bilgi Edinme Kanunu doğrultusunda, ABGS'ye yöneltilen tüm soruların ilk muhatabı ve sorumlusu konumunda.

Araştırma ve Dokümantasyon Başkanlığı ayrıca, tamamen kendi öz kaynaklarıyla geliştirdiği Ulusal Veri Tabanı aracılığıyla AB müktesebatına uyum çalışmalarını kamuoyu ile paylaşıyor. Kamu kurum ve kuruluşlarının, müktesebat uyum çalışmalarını ortak bir veri tabanına aktarmalarıyla işlev kazanan bu sistem, uyum hazırlıklarının hangi aşamada olduğunu gösteren en önemli, en güncel

ve en güvenilir kaynağı oluşturuyor. Ulusal Veri Tabanı'nın düzgün çalışabilmesi ve kamu kurumları tarafından doğru ve güncel bir şekilde sisteme bilgi girişinin sağlanması da, Başkanlığın görevleri arasında.

ABGS bünyesinde faaliyet gösteren her başkanlık, çalışma alanlarına dair konularda, ABGS internet sitesinin içeriğinden sorumlu olmakla birlikte; sitenin genel düzenlemeleri, koordinasyonu ve siteye güncel bilgi girişinin sağlanması gibi birçok çalışma, Araştırma ve Dokümantasyon Başkanlığı tarafından gerçekleştiriliyor. Devlet Bakanlığı ve ABGS gündeminin haftalık olarak hazırlanıp ulusal ve yerel basına ulaştırılması da Araştırma ve Dokümantasyon Başkanlığı'nın sorumluluğu altında.

Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı

Yeni kamu yönetiminin önemli unsurlarından olan stratejik plan, performans programı ve faaliyet raporları, gerek kamu kaynaklarının etkin ve verimli bir şekilde kullanılmasının, gerek saydam bir yönetim anlayışının ana unsurlarını oluşturuyor. ABGS'de söz konusu plan ve raporların yasal süreleri içerisinde hazırlanması, uygulanması ve sonuçlarının konsolide edilmesi, Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı tarafından yürütülüyor.

Kamu yönetiminin bir başka önemli unsuru ise, etkin bir iç kontrol sisteminin kurulması. ABGS bünyesinde, yönetimin hedeflerine ulaşmasında, faaliyetlerinin düzenlemelere uygun etkin, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesinde büyük önem taşıyan iç kontrol sisteminin kurulması çalışmaları da Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı'nca gerçekleştiriliyor. Bu kapsamda süreçlerin dokümanite edilmesi işlemlerine başlayan Başkanlık, ayrıca, malî kanunlarla ilgili mevzuatın uygulanması konusunda üst yönetici ile harcama yetkililerine gerekli bilgileri sağlayarak danışmanlık yapmak, gerektiğinde uygulama birliğini sağlamak üzere mali konularla ilgili genelgeler hazırlayarak duyurmak ve yönetim bilgi sistemlerine ilişkin hizmetleri yerine getirmek gibi bir dizi önemli görev üstleniyor.

Kamu kurum ve kuruluşlarınca elektronik ortamda veya evrak düzeninde oluşturulan belgelerin dosyalanmasında ortak bir yöntem belirleyerek, ihtiyaç duyulduğunda bu belgelere kolay ve hızlı bir şekilde erişim sağlamak amacıyla oluşturulan Standart Dosya Planı'nın, ABGS birimlerince uygulanması ve güncellenmesi de Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı'nın sorumlulukları arasında.

Bürokrasinin azaltılması ve idareyi basitleştirme çalışmaları kapsamında geliştirilen; Hizmet Envanteri Veri Tabanı, Devlet Teşkilatı Veri Tabanı ve Kamu Veri Envanteri projelerinin uygulanması ça-

lışmalarını da yürüten Başkanlık, ABGS'nin her türlü taahhüt evrakları ve ödeme emirlerini ön mali kontrole tabi tutarak, harcama birimlerince bildirilen kişi borçları gibi kamu alacaklarının takibini yapıyor.

Ayrıca yıllık Genel Sekreterlik bütçesinin ve yatırım programının hazırlanması, uygulanması ve izlenmesi; bütçe kesin hesabının hazırlanarak yasal süresi içinde TBMM'ye gönderilmesi ve taşınır kesin hesap cetvellerinin Sayıştay ve TBMM Başkanlıklarına gönderilmesi işlemleri de Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı'nca gerçekleştiriliyor.

İdari Hizmetler Başkanlığı

İdari Hizmetler Başkanlığı, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği'nde, tüm birimlerin destek hizmetlerinin yürütülmesi görevini üstleniyor. Bu kapsamda, gerekli nitelikteki insan kaynaklarının temininden personelin özlük işlemlerinin yürütülmesi ve eğitimlerinin sağlanmasına; mali hizmet ihtiyaçlarının karşılanması ve idari yönetiminden Genel Sekreterliğin taraf olduğu idari davalarda hukuk müşavirleri veya avukatları ile temsil edilmesine; Devlet Bakanlığı ve Genel Sekreterliğin protokol hizmetlerinin yürütülmesinden iletişim ve bilişim sistemlerinin temini ve yönetimine kadar bir dizi önemli lojistik hizmet sağlıyor.

Hukuk Müşavirliği

Basın Müşavirliği

Devlet Bakanlığı Dışişleri Özel Müşavirliği

Hukuk Müşavirliği

ABGS'nin taraf olduğu idari davalarda Genel Sekreterliği temsil etmek, adli davalarda koordinasyonu sağlamak ve kurumsal mevzuatın oluşturulmasını koordine etmekle görevli olan Hukuk Müşavirliği, ayrıca, hizmetlerin yürütülmesinde tereddüte yol açan durumlarda hukuki görüş bildirmek, hukuki hizmetleri yürütmek ve Genel Sekreterlik tarafından hizmet satın alma yoluyla temsil ettirilen davaları takip ve koordine etmekle sorumlu.

Basın Müşavirliği

ABGS Basın Müşavirliği birimi, her sabah yazılı basının taranarak günlük basın bültenlerinin hazırlanması, gün boyunca çeşitli ajans ve haber sitelerinin takip edilmesinin yanı sıra, gerek Bakanlığın gerek ABGS'nin basın duyurularının yapılması, söyleşi taleplerinin değerlendirilmesi ve yönlendirilmesi faaliyetlerini yürütüyor.

Devlet Bakanlığı Dışişleri Özel Müşavirliği

Dışişleri Özel Müşavirliği birimi, Egemen Bağış'ın Devlet Bakanlığı ve Başmüzakerecilik görevine atanmasını takiben Şubat 2009'da Devlet Bakanlığı bünyesinde makam kararıyla kurulan bir birim.

Dışişleri Özel Müşavirliği, Dışişleri Bakanlığı ve Türkiye'nin Dış Temsilcilikleri ile işbirliği içinde Bakan'ın dış ziyaretlerinin ve Ankara'daki diplomatik temsilciliklerle gerçekleştirdiği temasların genel koordinasyonunu yürütüyor. Bunun yanı sıra, dış politika gelişmeleri konusunda Bakanı düzenli olarak bilgilendiren birimin sorumlulukları arasında, Avrupa Birliği İletişim Stratejisi çerçevesinde, AB ülkelerine ve kurumlarına yönelik iletişim etkinlikleri gerçekleştirilmesi ya da düzenlenen etkinliklere katkı sağlanması da bulunuyor.

ABGS Brüksel Temsilciliği

ABGS İstanbul Ofisi

ABGS Brüksel Temsilciliği

ABGS'nin teşkilat ve görevlerine ilişkin yeni kanununun yürürlüğe girmesinin ardından, Ekim 2010'da faaliyete geçen Brüksel Temsilciliği, Türkiye'nin Avrupa Birliği Nezdindeki Daimi Temsilciliği bünyesinde görev yapıyor. Avrupa Birliği kurumları ile ilişkilerin daha hızlı, etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesine katkı sağlayan ABGS Brüksel Temsilciliği, üye ve aday ülkelerle temasların güçlendirilmesinde de rol oynuyor.

AB müktesebatına uyum, mali işbirliğinden yararlanma, Topluluk programlarına katılım, iletişim gibi farklı boyutlar içeren Avrupa Birliği'ne katılım sürecinde, Brüksel Temsilciliği, teknik gelişme ve çalışmaların izlenmesi ve değerlendirilmesi suretiyle, Merkez Ofis tarafından yürütülen faaliyetlere destek veriyor.

ABGS İstanbul Ofisi

5 Aralık 2009 tarihinde açılan ABGS İstanbul Ofisi, kurumun, İstanbul'da gerçekleştirdiği faaliyetlere lojistik destek vermenin yanı sıra, düzenlenen çok sayıda toplantı ve resepsiyona da ev sahipliği yapıyor. ABGS tarafından yürütülen iletişim stratejisi kapsamında, toplumun farklı kesimlerinin bilgilendirilmesi amacıyla İstanbul'da organize edilen etkinliklere destek sağlayan birim, çeşitli projelerin uygulanmasında da etkin rol üstleniyor.

ABGS Çalışanları

Ad	Soyad	Başlama Tarihi
Sıddık Necib	AFŞARATA	2010
Arzu	AKAR	2010
Gökşen	AKBAŞ	2010
Derya	AKÇAL	2009
Dr. Ferda	AKGÜL	2010
Anıl	AKGÜN OKAY	2002
Çiğdem	AKIN	2010
Meryem	AKIN	2010
Zeynep	AKİ	2009
Zeynep Gülşah	AKKUŞ	2010
Güngör Özge	AKPINAR	2010
Adem	AKPINAR	2010
Leyla	AKŞİN PINAR	2001
Mehmet Celalettin	AKTAŞ	2010
Burcu	AKYOL	2010
Emre	AKYÜZ	2010
Dilek	ALAGÖZ	2010
Suavi	ALİŞAN	2004
Volkan	ALKAN	2010
Seda	ALP	2010
Emre	ALPTEKİN	2010
Abdurrahman	ALPTEKİN	2010
Burcu	ALTINORDU	2001
Altan	APAR	2010
Gökhan	ARALAN	2001
Özge	ARCAN	2010
Başar	ARI	2010
Ayşe Deniz	ARICAN	2010
Mehmet	ARSLAN	2010
Handan	ARSLANTAŞ	2009
Melahat Özden	ASLAN	2009

Ad	Soyad	Başlama Tarihi
Pınar	AŞAN	2010
Ali Utku	ATALAY	2001
Mustafa	AYDAR	2010
Orhan	AYDIN	2007
Rayhan	AYDIN	2007
Aylin	AYDIN	2009
Filiz	AYDIN	2009
Nuh	AYDIN	2010
Gonca	AYDINÖZ	2010
Filiz Zarife	AYERDEN	2002
Sinan	AYHAN	2001
Yusuf Ziya	AYRIM	2010
Veysel Karani	BAKIR	2004
Özlem	BALI ERKAN	2010
Derya	BALYAN	2010
Üzeyir	BAŞER	2010
Doç. Dr. Sanem	BAYKAL	2009
Meltem	BEKTAŞ	2010
Hilal	BEYCAN	2010
Meltem	BİLGEHAN	2010
Onur	BİLGİN	2010
Gözde	BİNGÜLER	2010
Burcu	BİRCAN	2004
Volkan	BOZKIR	2009
Serkan	BOZKURT	2010
Tülay	BOZKURT	2010
Muzaffer Nurseren	BUDAK	2008
Can	BÜYÜKPAMUK	2010
Fatma	CAN SAĞLIK	2001
Mehmet	CANGİR	2010
Bülent	CENGİZ	2011

Ad	Soyad	Başlama Tarihi
Hazan Sinem	CENGİZ	2009
Fatih	CENGİZ	2007
Sevil	ÇAĞLAR	2008
Aylin	ÇAĞLAYAN ÖZCAN	2006
Çağrı	ÇAKIR	2010
Aysel	ÇAMUR	2010
Eda	ÇANGA	2010
Elif	ÇAVUŞLU	2010
Mustafa	ÇAYLAK	2004
Nuray	ÇELEBİ	2010
Lale	ÇELİK	2000
Gonca	ÇELİK	2003
İlker	ÇELİK	2001
Nadire	ÇELİKAY	2010
Ezgi	ÇERÇİ	2010
Selman	ÇETİN	2010
Osman Murat	ÇETİN	2009
Serap	ÇETİN	2010
Mete	ÇEVİK	2010
Sinem	ÇEVİK	2008
Şeyda	ÇİMELİ	2010
Cem	DALKILIÇ	2002
Dr. İlksen Hilal	YILDIR	2009
Suat	DEDE	2010
Işıl	DEĞERLİ	2010
Fatih	DEMİR	2010
Hatice	DEMİRCİ	2006
Gürhan	DEMİREL	2010
İpek	DEMİREL	2010
Meltem	DEMİRKOL	2002
Aras	DİNLER	2010

Ad	Soyad	Başlama Tarihi
Gönül	DOĞAN	2004
Ayşe Deren	DOĞAN YAVUZ	2001
Yasin	DOĞANAY	2010
Abdullah	DÖNMEZ	2010
Remziye	DURMAZ	2009
Osman	DÜZEL	2001
Sinem	ELLİALTIOĞLU	2010
Mertkan	ERDEMLİ	2006
Dr.Faik Hasip Burak	ERDENİR	2000
Orhan Murat	ERDEREN	2010
Mehmet Nuri	ERİKEL	2010
Ege	ERKOÇAK	2001
Harun	EROĞLU	2010
Havva Nazlan	ERTAN NOLLA	2010
Ercan	ERTÜRK	2004
Hakan Çağlar	ERÜRKER	2011
Serkan	ESER	2010
Zeynep	ESER	2006
Dilşah	FANSA	2010
Koruhan	FAYGANOĞLU	2010
Ümit Armağan	FEKE	2009
Bengül	GÖKCAN	2009
Evren	GÖRÜN	2006
İbrahim	GÜL	2010
Satılmış	GÜLER	2007
Efe	GÜLER	2010
Melek	GÜLŞEN	2010
Feride Saadet	GÜLŞEN	2002
İlknur	GÜLTEKİN	2010
Gülşah	GÜMÜŞKAYA	2010
İbrahim	GÜNDOĞAR	2010

Ad	Soyad	Başlama Tarihi
Tansu	GÜNENDİ	2011
Şebnem	GÜRBÜZ	2009
Cemre	GÜZEL	2010
Duygu	HACIARİFOĞLU	2009
Mehmet Haluk	ILICAK	2010
Seval	IŞIK	2001
Sinem	İÇÖZ	2010
Başak	İLİSULU	2001
Şule Özge	İMAMOĞLU	2001
Muhammed Fahri	İNALÖZ	2010
Ercüment	İNCE	2009
Yusuf	İNTEPE	2010
Özlem	KALMAZ	2010
Güldane	KAPLAN	2010
Yıldırım	KAPUCU	2009
İmdat	KARAKOÇ	2010
Hakan	KARATAŞ	2010
Zuhal	KARİP	2003
Nazmi	KAVAKLI	2009
Özlen	KAVALALI	2009
Murat	KAVALALI	2010
Faruk	KAYMAKCI	2009
Yavuz Selim	KIRAN	2010
Burçin	KIZILAY AYTEKİN	2009
Yasin	KOCABIYIK	2010
Volkan	KOCAGÜL	2010
Erkan	KOÇ	2006
Abdullah Seçkin	KOÇAK	2010
Yasin	KOÇARSLAN	2010
Devrim	KODAKCI	2001
Bilgi Can	KÖKSAL	2010

Ad	Soyad	Başlama Tarihi
H. Serkan	KÖREZLİOĞLU	2001
Lale	KÖZ	2009
Elif	KUÇLU	2010
Handan	KULAÇ	2010
Elif	KURŞUNLU	2001
Murat	KUŞ	2001
Volkan	KÜÇÜKÇAKAR	2009
Sadi	KÜNDÜROĞLU	2009
Adem	MARAŞLI	2009
Dr.Nurşen	NUMANOĞLU	2002
Hasan Tahsin	OĞUZ	2010
Makbule	OKAT	2010
Altan	OKUR	2006
Özlem	OKUYUCU	2010
Ş.Nur	OLUK	2009
Halil	OYMACI	2001
Özgür	ÖKMEN	2010
Mehmet	ÖMÜRBEK	2010
Onur	ÖRS	2010
İlknur	ÖZBAŞ	2004
Emel	ÖZBAY	2010
Bülent	ÖZCAN	2001
Sibel	ÖZCAN	2010
Mustafa Murat	ÖZÇELEBİ	2010
Mustafa Sahir	ÖZDEMİR	2009
Hüseyin	ÖZDEMİR	2009
Volkan	ÖZDOĞAN	2010
İrem	ÖZGÜR	2010
Bilgesu	ÖZTEK	2010
Kezban	ÖZTEKİN	2010
Yeşim	ÖZTÜRK	2010

Ad	Soyad	Başlama Tarihi
Semiha	ÖZTÜRK	2010
İnci	ÖZTÜRK	2010
Özge Özmen	ÖZTÜRK	2010
Serdar	ÖZTÜRK	2001
Kayhan	ÖZÜM	2001
Erol	PATAN	2010
Turgay	PAYAMOĞLU	2001
Serap	SAĞLAM	2011
Aylin	SAKIZLIOĞLU	2009
Erol	SANER	2001
Yasin Ekrem	SERİM	2010
Yeşim	SORAN	2009
Erkin	SOYSALDI	2010
Evren	SOYTOK	2011
Fehime Şebnem	SÖZER	2006
Mehmet Süreyya	SÜNER	2009
Filiz	ŞAHİN	2010
Zelal	ŞEN	2001
Pınar	TANLAK	2000
Nazlı Hezar	TANRISEVER	2001
Orhan	TARI	2000
Banu	TERZİOĞLU	2010
Leyla	TIĞLAY	2009
Sevinç	TOPÇU	2010
Necmettin	TORUN	2002
Mehmet	TUĞRUL	2010
Volkan	TUNCAY	2010
Beyza	TURAN	2001
Ayça	TURAN	2010
Ali Kağan	TURAN	2010
Hasan Turgay	TURSUN	2001

Ad	Soyad	Başlama Tarihi
Almula	TÜREDİ	2010
Cemile	TÜRKEŞ	2001
Özgür	UÇAR	2010
Dalsu	USLU	2010
Şefkat	UTSUKARÇI	2010
Saffet Aras	UYGUR	2010
Bahar	UYSAL	2000
Hazım Emre	UZUNER	2002
Mustafa	ÜNŞOY	2010
Sevinç	YAMAN	2001
Duygu	YARDIMCI	2010
Cezmi	YARIMDAĞ	2006
Dilek	YATAĞAN	2010
Faruk	YAZICIOĞLU	2010
Mehmet Kader	YENİCİ	2009
Fatma Yeliz	YILDIRIM	2010
Sevilay	YILDIRIM	2010
Serap	YILDIZ YENEL	2001
Mustafa	YILMAZ	2009
Gülay	YILMAZ	2006
Dilek	YILMAZ	2007
Emine	YURTOĞLU	2010
Ahmet	YÜCEL	2009
Suna	YÜKSEL	2010
Ayşe Özgül	YÜKSEL	2010
Sadettin	YÜKSEL	2010
Kamile	YÜKSEL GÜRDAL	2010
Banu	ZENGİNOBUZ KESKAN	2010
Nur Sırma	ZİYAL	2000
Eda	ZORLU	2010

ABGS Eski Çalışanları

Adı	Soyadı	Başlama Tarihi	Ayrılış Tarihi
Levent	ACAR	2007	2009
Özden	ACAR	2008	2009
Ali Ahmet	ACET	2003	2006
Mehmet	AK	2004	2006
Ömer	AKDOĞAN	2005	2006
Haşim	AKKAYA	2005	2006
Murat	AKSOY	2006	2006
Serap	AKSU	2000	2000
Muazzez	AKYAZI	2000	2003
Berna	AKYOL	2000	2001
Bekir	ALICI	2000	2003
Leyla	ALMA	2006	2008
Tuğrul	ALPER	2005	2006
Muhrin	ALTUN	2003	2006
Serdar	ARIKAN	2001	2009
Nilgün	ARISAN ERALP	2001	2009
Ayşe Ayhan	ASYA	2000	2002
Sevinç	ATABAY	2000	2005
Fehimet	ATAGÜR	2004	2008
Hanefi	ATAK	2000	2002
Ebru	ATASAY	2005	2006
Ahmet	ATAY	2001	2010
Candan	AVCI	2005	2006
Alp	AY	2008	2010
Şenay	AYAN	2006	2006
Bahar İncesulu	AYDIN	2003	2006
Ayşe Aydan	AYDIN	2006	2006
Ceren	AYDIN	2001	2007
Mustafa	AYGÜN	2005	2006
Vahide Başak	AYSAN	2005	2006
Ali	BAL	2002	2005

Adı	Soyadı	Başlama Tarihi	Ayrılış Tarihi
Erhun	BAŞ	2001	2009
Hüseyin Murat	BAŞER	2006	2006
Dilek	BATMAN	2006	2009
Kadri	BAYBORA	2000	2004
Murat Selim	BEKEN	2010	2011
Süleyman	BEYAZİT	2006	2006
Recai	BİBEROĞLU	2002	2005
Ferah	BİLEN	2006	2006
Dursun Erman	BİRDAL	2010	2011
Fatih	BOLCAN	2004	2004
Volkan	BOZKIR	2000	2002
Bülent	BOZTUĞ	2003	2006
Rabiatül	CANAN ÇAKIR	2009	2010
Selma	CANDAN	2001	2002
Cemal	CEYLAN	2010	2011
Oğuz	CİNEL	2005	2006
Yelda	CUMALIOĞLU	2003	2005
Akşen	ÇAKIRKAYA	2003	2004
Erkan	ÇAKIROĞLU	2009	2010
Gökhan	ÇANAKÇI	2000	2005
İrfan	ÇAVDAR	2000	2001
Mine	ÇELEBİ	2005	2006
Nalan	ÇELEN	2001	2001
İrfan	ÇELİK	2005	2006
Yasemin	ÇELİKBİLEK	2006	2006
İlyas	ÇETİN	2007	2009
Mezut	ÇEVİK	2006	2007
Ufuk	ÇIPLAK	2000	2002
Sinem ŞİRANLI	ÇİFTÇİ	2006	2008
İshak EBRAR	ÇUBUKÇU	2007	2009
Serpil	DAKILIR	2003	2007

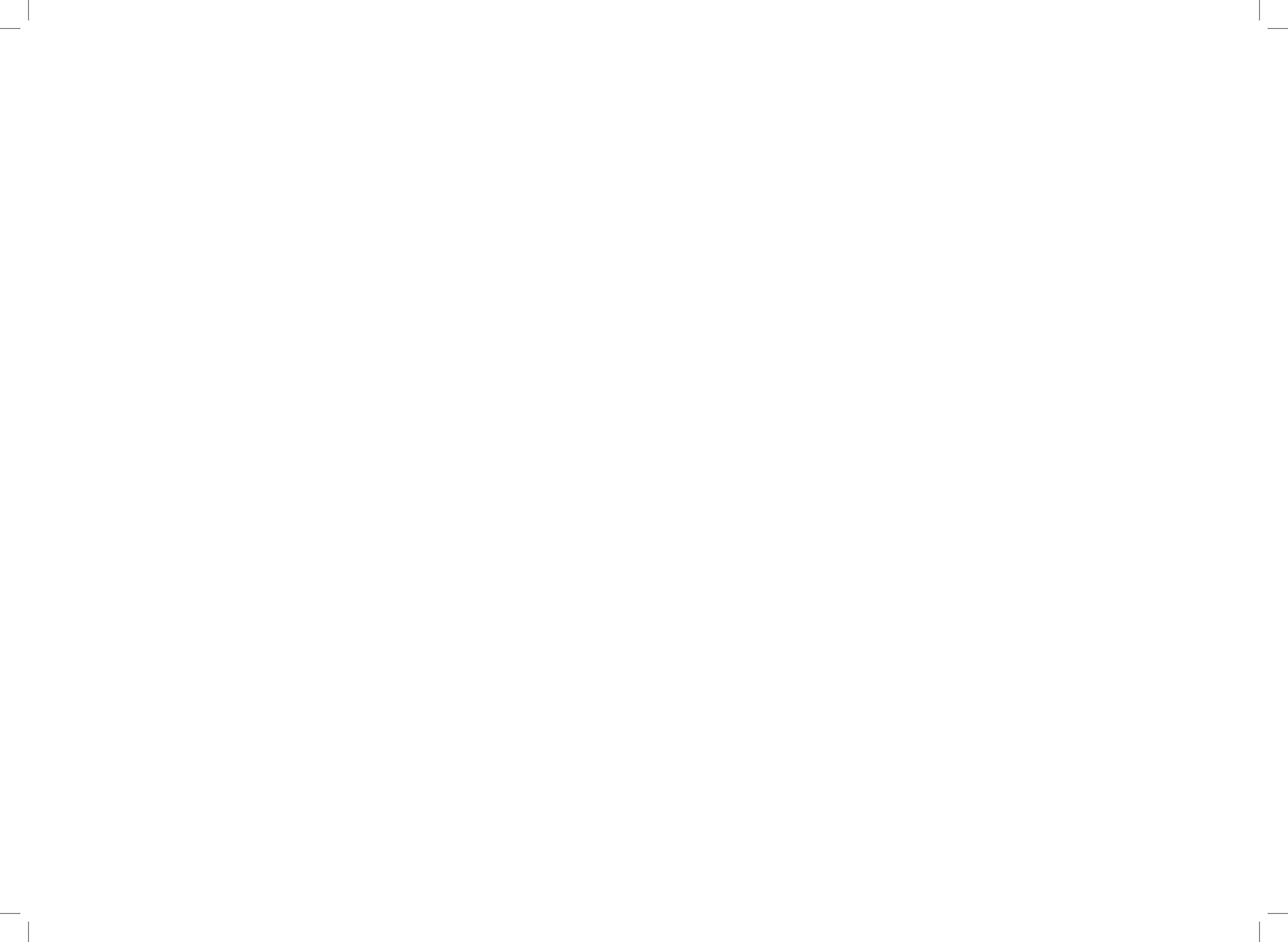
Adı	Soyadı	Başlama Tarihi	Ayrılış Tarihi
Dr. İlksen Hilal	DARA	2001	2006
Mustafa Oğuz	DEMİRALP	2006	2009
Şinasi	DEMİRBAŞ	2006	2006
Sami	DEMİRBİLEK	2000	2001
Beril Nimet	DEMİRBÜKEN	2004	2010
Bahar Yeşim	DENİZ	2001	2006
Ahmet Aydın	DOĞAN	2005	2007
Emine	DÖĞER	2005	2006
Mustafa	DÖNMEZ	2000	2006
Funda	DUMAN	2010	2011
Kutay	DURMUŞ	2000	2001
Evin	ECER	2003	2004
Şeref	EFE	2002	2002
Gülcan	ERAKTAN	2001	2005
Selami	ERBAŞ	2001	2001
C.Güven	ERDAL	2000	2002
Sema	ERDEM AKSOY	2002	2006
Burçin	ERDOĞAN	2005	2006
Fatma	ERDOĞAN	2006	2006
Kaan	ERDOĞAN	2006	2006
Ömer	ERDOĞAN	2006	2006
Taner	ERENER	2001	2002
Metin	ERGİN	2001	2003
Süreyya	ERKAN	2005	2006
Bengü	ERSAN	2005	2006
Uğur	ERSOY	2000	2001
Bengü	ERTAN	2006	2006
Halit	ERTUĞRUL	2008	2009
Orhan	GÖKER	2000	2005
Duygu Başak	GÜLDEN	2008	2008
Hüseyin	GÜLER	2001	2003

Adı	Soyadı	Başlama Tarihi	Ayrılış Tarihi
Aslı	GÜLGÖR	2002	2007
Figen	GÜLTEKİN	2005	2006
Kemal	GÜN	2009	2010
Sedat	GÜNDÜZ	2000	2003
Mahmut Sami	GÜRBÜZ	2006	2006
Özden	GÜRBÜZ	2007	2010
Ayşegül	HACISALİHOĞLU	2007	2009
Hakan	HAYAT	2006	2006
Murat	İLBARS	2003	2005
Kemal	İNCE	2006	2006
Tunay	İNCE	2000	2007
Ali İhsan	İZBUL	2001	2004
Mehmet Cem	KAHTAOĞLU	2006	2008
Cemalettin	KAM	2003	2010
Demir	KARA	2008	2010
İlhami	KARAHANOĞLU	2005	2006
Nesrin	KARAKAŞ	2008	2008
Betül	KARAMAN	2001	2002
Sedat	KARİP	2000	2002
Kazım	KARTAL	2007	2010
Ali Tolga	KAYA	2003	2005
Mahmut	KILIÇ	2000	2001
Tanju	KILIÇ	2005	2006
Muhsin	KILIÇASLAN	2000	2001
Rahmi	KIZILTOPRAK	2006	2010
Atilla	KİPRİT	2005	2006
Fatma	KOCA	2006	2006
Osman Fikri	KOCABAŞ	2002	2005
Ayşe ÖZDİL	KOCADEMİR	2007	2008
Kemalettin	KOLUTEK	2006	2006
Murat	KORKMAZ	2004	2006

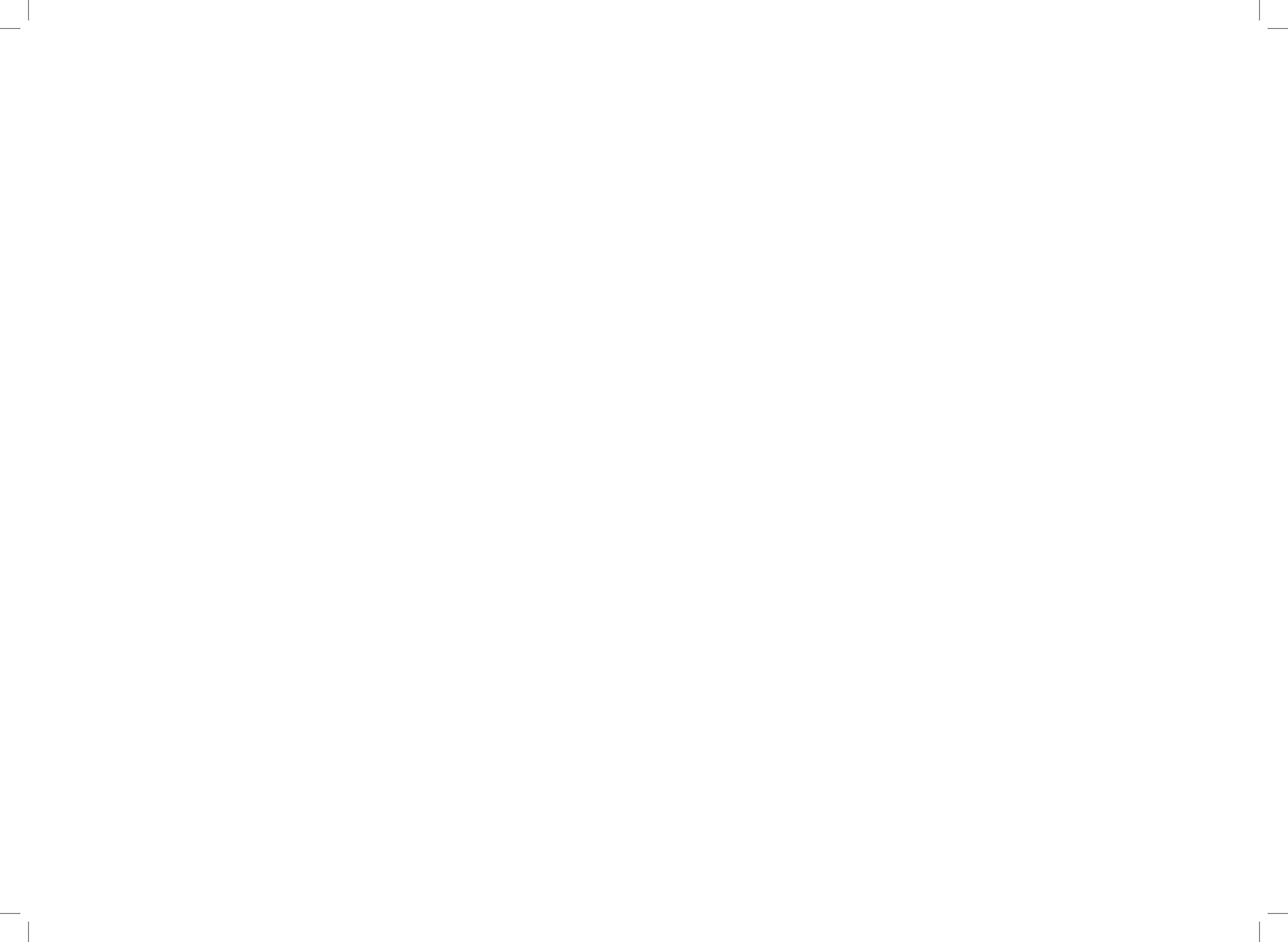
Adı	Soyadı	Başlama Tarihi	Ayrılış Tarihi
Petek	KOVANCI	2004	2006
Suzan	KOZBAŞ	2008	2010
İsmet	KÖROĞLU	2006	2007
Tuba Nur	KUMRUL	2006	2006
Nazir Murat	KURMUŞ	2003	2004
Kamran	KURU	2006	2006
Mehmet	KUZEYTEPE	2007	2007
İbrahim Halil	KÜÇÜK	2001	2007
Orhan	KÜÇÜKAHMETLER	2003	2004
Hüsamettin	KÜTÜK	2000	2002
Ercan	LAÇİN	2008	2008
Erkan	MARAL	2000	2002
Tahsin	METİN	2009	2009
Aycan	MÜTEVELLİOĞLU	2000	2001
Müge	ODABAŞ	2009	2007
M. Tayfun	OKMAN	2006	2008
Ahmet Ayhan	OLCAY	2003	2004
Pervin Özlem	ÖCAL	2003	2003
Semih	ÖĞÜT	2008	2008
Ayhan	ÖKTEM	2008	2009
Gülbahar	ÖNAL	2004	2010
Betül	ÖZ	2006	2008
İlknur	ÖZBİLEN	2001	2001
Ayla	ÖZDAL	2003	2006
Ömer Ümran	ÖZDENÖREN	2003	2006
Faika	ÖZEL	2000	2003
Hacı Ali	ÖZEL	2000	2000
Arzu Özge	ÖZER	2000	2002
Nihal	ÖZİŞLER	2006	2006
Gülten	ÖZKOYUNCU	2000	2003
Mehmet Fazıl	ÖZKUL	2006	2006

Adı	Soyadı	Başlama Tarihi	Ayrılış Tarihi
Banu	ÖZTÜRK	2002	2003
Sonay Arzu	PARMAKSIZ	2005	2006
Hasibe İnci	RÖSCH	2003	2010
Ayşe	SABRİ	2008	2009
Yasemin	SAĞLAYAN	2000	2002
Nevidan	SARAÇ	2003	2006
Emine	SARIAYDIN	2000	2003
Gürkan	SAVRAN	2001	2008
Gürkan Emre	SAYIN	2008	2010
Can	SEZGİN	2002	2003
Murat Şükrü	SOYKAN	2005	2006
Yılmaz	SÖNMEZ	2000	2002
Şuayip	SÖZBİLİCİ	2006	2006
Emin Murat	SUNGAR	2003	2005
Süleyman	SURUÇ	2003	2003
Mehmet	SÜLEYMANIYE	2000	2002
Ali	ŞAHİN	2009	2010
Levent	ŞAHİN	2005	2006
Nuray	ŞANLI	2006	2006
Necla	ŞARMAN	2000	2001
Yasin	ŞEREFOĞLU	2006	2006
Nükheth Küçükkel	TAMER	2005	2008
Derya	TARTICI	2006	2006
İbrahim	TAŞLI	2002	2003
Ali Akın	TEKCAN	2002	2005
Ahmet	TEPE	2006	2007
Safiye	TERLEMEZOĞLU	2000	2001
Ayşe Arzu	TEYMUROĞLU	2006	2009
Feyza	TOPRAK	2007	2010
Ercana	TORTOP	2002	2006
Şakire	TOSUN	2004	2006

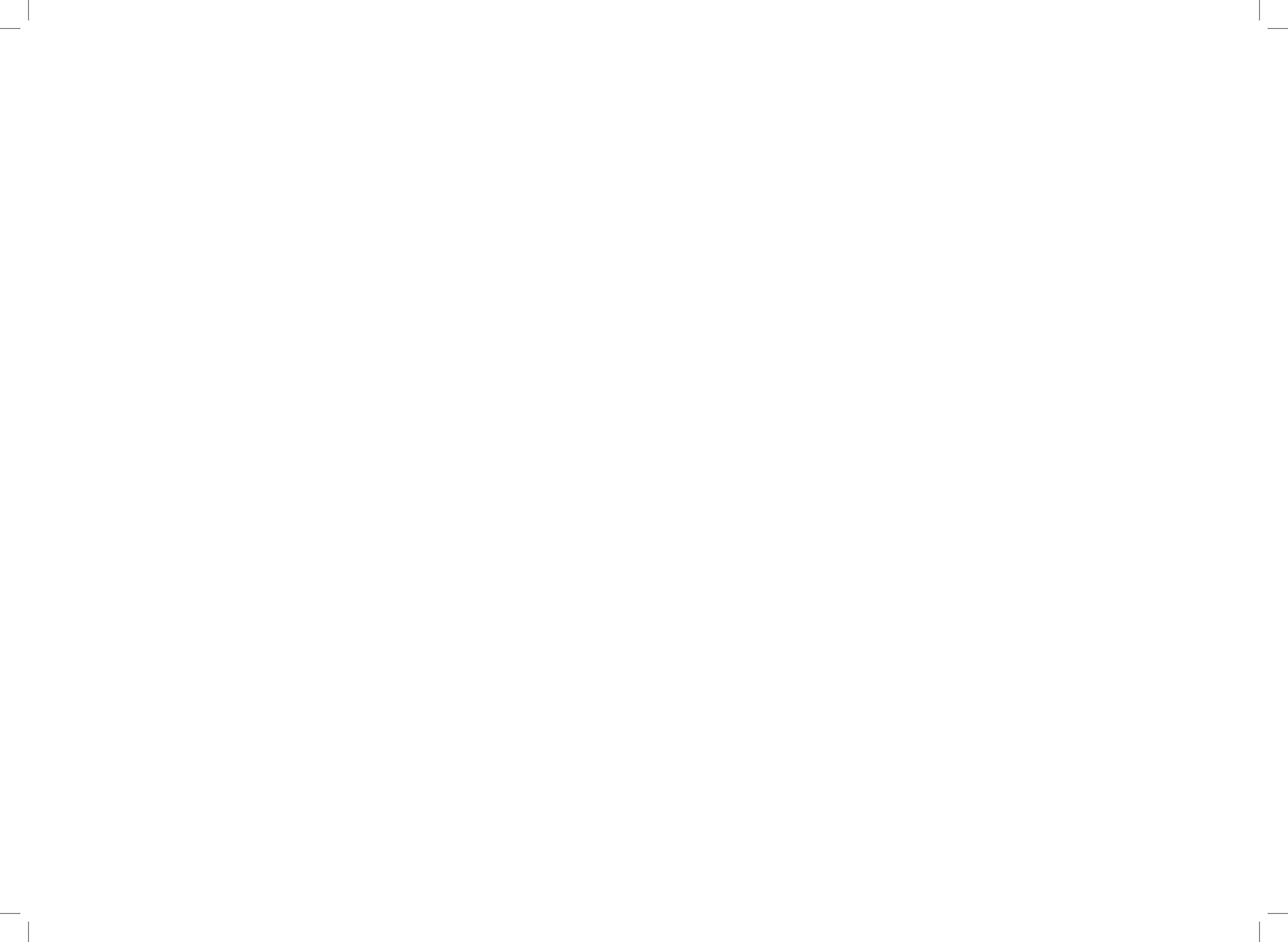
Adı	Soyadı	Başlama Tarihi	Ayrılış Tarihi
Taner	TOSYALI	2001	2001
Tayyar	TÜREDİ	2000	2005
Derya	TÜRK	2005	2006
Doç. Dr. Serhat	ULAĞLI	2010	2010
Muhtar Ali	URKAN	2000	2005
Melek	US	2000	2001
Aslıgül	ÜĞDÜL	2002	2005
M.Özgür	ÜNAL	2006	2006
Volkan	VURAL	2000	2002
Yasemin	YAĞMUR	2000	2004
Selma	YALÇIN	2009	2010
Hülya	YALÇINSOY	2001	2005
Funda	YAMAN	2002	2007
Muharrem	YARDIMCI	2002	2002
Tülay	YAVUZ	2000	2002
Şükran	YAZICI	2001	2009
Feride	YAZIR	2001	2006
Arif Hakan	YETER	2000	2006
Aytemur	YILDIR	2005	2001
M. Fatih	YILDIZ	2006	2006
Banu Tuncay	YILDIZ	2006	2006
Fatih Feramuz	YILDIZ	2001	2006
Deniz	YILDIZOĞLU	2003	2005
Önder	YILMAZ	2006	2007
Kadir	YILMAZ	2000	2006
Mehmet	YILMAZER	2009	2002
Nüket	YURDAGÜL	2010	2011
Saadettin	YÜKSEL	2010	2010

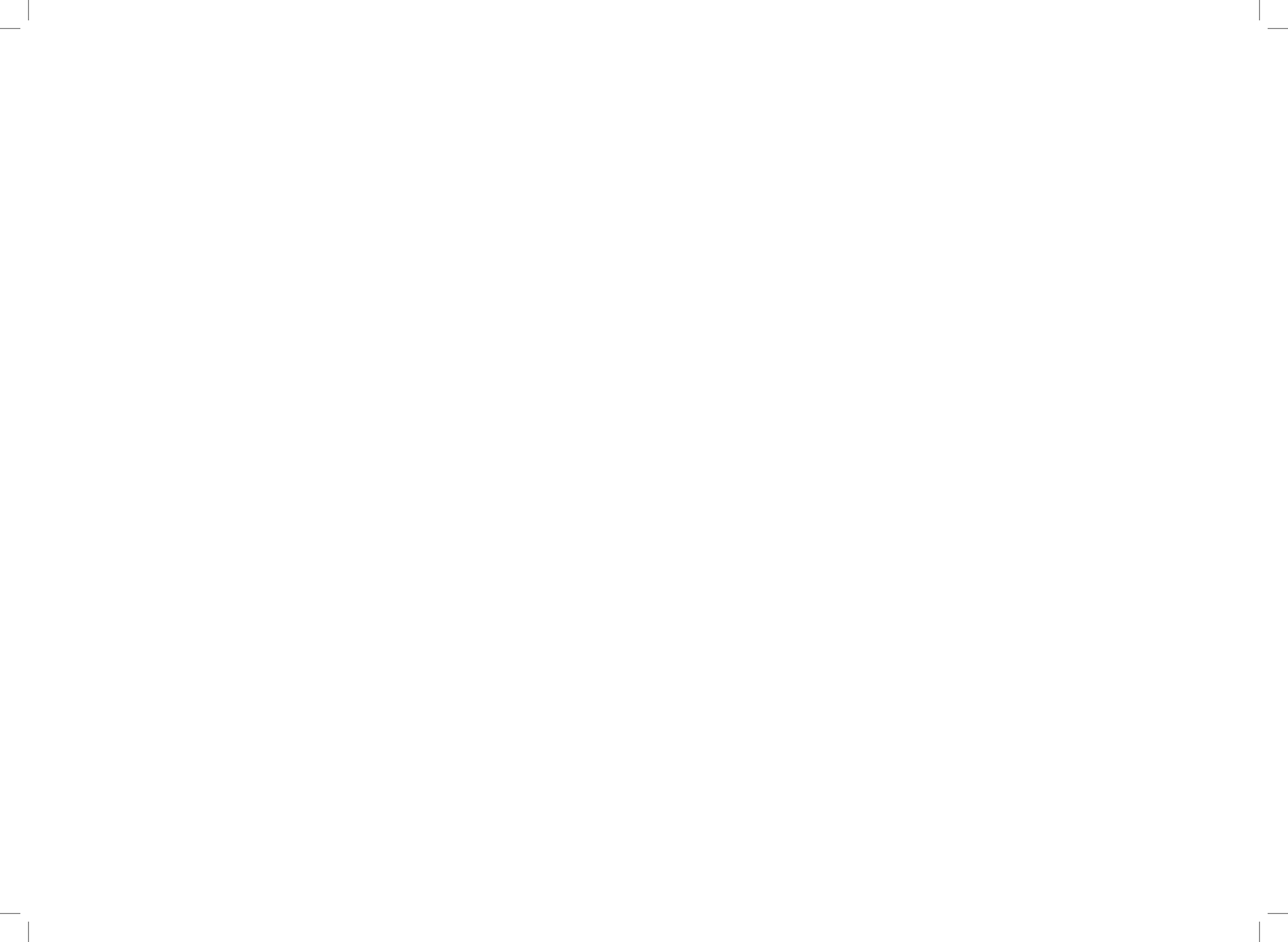

Avrupa Birliği Yolunda ABGS'nin 10 Yılı

Avrupa Birliği Genel Sekreterliği
Mustafa Kemal Mah. 6.Cad. No: 4 06800
Bilkent / ANKARA
T : 0 (312) 218 13 00
F : 0 (312) 218 14 64
www.abgs.gov.tr

Avrupa Birliği Genel Sekreterliği
İstanbul Ofisi
Muallim Naci Cad. No:18 Ortaköy / İSTANB
Posta Kodu: 34347
T : 0 (212) 312 68 98
F : 0 (212) 259 15 64

Avrupa Birliği Genel Sekreterliği
Brüksel Ofisi
Avenue Des Arts 36 1000
Bruxelles / Belgium
T : 00 32 2 289 62 44
F : 00 32 2 511 04 50